

**PROGRAMMAREKENING
2022**

JAARSTUKKEN 2022

9 mei 2023

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
Samenvatting en besluitvorming	7
Resultaat 2022	9
DEEL 1: Jaarverslag	11
1. PROGRAMMAVERANTWOORDING	11
1.0 Bestuur en ondersteuning	13
1.1 Veiligheid	19
1.2 Verkeer, vervoer en waterstaat	23
1.3 Economie	29
1.4 Onderwijs	33
1.5 Sport, cultuur en recreatie	37
1.6 Sociaal Domein	47
1.7 Volksgezondheid en milieu	59
1.8 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	67
1.9 Recapitulatie totalen programma's	77
2. PARAGRAFEN	79
2.1 Lokale heffingen	81
2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	89
2.3 Onderhoud kapitaalgoederen	95
2.4 Financiering	99
2.5 Bedrijfsvoering	105
2.6 Verbonden partijen	115
2.7 Grondbeleid	121
2.8 Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid	123
DEEL 2: Jaarrekening	125
3. JAARREKENING	125
3.1 Balans	126
3.2 Programmarekening en resultaatbepaling	129
3.3 Grondslagen waardering en resultaatbepaling	131
3.4 Toelichting op de balans	135
3.5 Toelichting op de programmarekening	149
3.6 Publicatie op grond van de WNT	155
3.7 Overzicht incidentele baten en lasten	157
3.8 Overzicht verloop post onvoorzien	159
3.9 Overzicht reserves	161
3.10 Overzicht aard en reden reserves	163
3.11 Overzicht voorzieningen	165
3.12 Overzicht aard en reden voorzieningen	167
4. OVERZICHT SPECIFIEKE UITKERINGEN	169
5. CONTROLEVERKLARING	185

6. BIJLAGEN	193
6.1 Overhead	195
6.2 Kerngegevens	197
6.3 Totaaloverzicht per taakveld 2022	198
6.4 Aansluiting begrotingswijzigingen 2022	201
6.5 Afkortingenlijst	203

Voorwoord

Voor u ligt de programmarekening (jaarstukken) 2022 van de gemeente Bunschoten. In deze programmarekening leest u de analyse en verantwoording van het college over het afgelopen jaar.

Het uitgangspunt voor deze jaarstukken is de begroting 2022 waarin de financiële vertaling van het coalitieakkoord “Nieuwe wegen, vaste waarden” is verwerkt. Bijstellingen hebben plaatsgevonden als gevolg van de tussentijdse bestuursrapportages, separate raadsbesluiten en administratieve wijzigingen.

Financiële positie

Ook in 2022 is de omvang van de algemene reserve van onze gemeente versterkt. Het voordelig gerealiseerde saldo van baten en lasten is € 8.150.000,-. Na toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves van € 928.000,- (per saldo een toevoeging) blijft een voordelig gerealiseerd resultaat over van € 7.222.000,-. De reserves zijn gestegen van 22,6 miljoen naar 30,7 miljoen. De financiële kengetallen laten over het algemeen een verbetering zien. De solvabiliteit stijgt naar 42,2% (begroting 2022 31,9%, rekening 2021 31,2%).

Grondexploitaties

Het MPG is opgesteld en is ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden. In overeenstemming met wet- en regelgeving heeft winstneming plaatsgevonden van ruim € 1,4 miljoen (Noordelijke Kampen en Zuiderland). Inclusief vrijval van de voorziening verlieslatende complexen (per saldo € 4.000.000,-) zorgde dit in totaal voor een bijdrage aan het rekeningresultaat van € 5,4 miljoen. De boekwaarde van de complexen nam in 2022 af met € 221.000,- (toename van € 3.785.000,- inclusief het beroep op en vrijval van € 4.006.000,- van de voorziening verlieslatende complexen).

Opvang ontheemden Oekraïne

Door de oorlogssituatie in Oekraïne is op 24 februari 2022 een grote stroom ontheemden ontstaan. Vanwege de komst van vele ontheemden naar Nederland, was de noodzaak ontstaan om op korte termijn voldoende opvangplekken te creëren.

De kosten die een gemeente maakte voor het realiseren en exploiteren van deze opvang (zowel gemeentelijke als particuliere opvang) worden door het Rijk vergoed via een specifieke uitkering.

Door de gemeente is vanaf eind maart 2022 op drie locaties (vanaf 1 november 2022 op twee locaties) gezorgd voor opvang, naast particuliere opvang via Eemdijk Helpt en op overige plaatsen in het dorp.

Er wordt teruggekeken op een programmarekening met een positief resultaat en goede ontwikkeling van de financiële positie.

Burgemeester en wethouders,

De secretaris,

de burgemeester,

Drs. J.F.H. Jennekens

M. van de Groep

Claims op het rekeningresultaat waarvoor in 2022 budget beschikbaar was:
(Hiervoor geldt dat de werkzaamheden in 2022 wel begroot waren, maar niet zijn uitgevoerd terwijl er ook geen budget beschikbaar is in 2023).

Onderwerp	Bedrag	Toelichting
Bestuur en ondersteuning	€ 15.000,-	In 2022 is een deel van het <u>BLNP</u> -budget, voor het taakveld <u>HRM</u> , beperkt aangewend. Het gaat hierbij om de harmonisatie van arbeidsvoorwaarden, optimalisatie van Youforce en project managementinformatie. Het verzoek is om het budget van 2022 over te hevelen naar 2023.
Economie	€ 25.000,-	In het kader van de centrumactiviteiten is in de kadernota 2022 budget beschikbaar gesteld. In 2022 is het niet mogelijk geweest om hieraan uitvoering te geven. Het verzoek is om het bedrag over te hevelen naar 2023.
Sociaal domein	€ 45.000,-	Via de algemene uitkering is er geld beschikbaar gesteld voor de brede aanpak dak- en thuisloosheid. Deels wordt dit in de regio opgepakt, maar de verwachting is dat dit bedrag vanuit de gemeente wordt besteed. In 2022 is het niet mogelijk geweest om hieraan volledige uitvoering te geven. Het verzoek is om het restantbedrag € 45.000,- over te hevelen naar 2023.
Sociaal domein	€ 18.000,-	Via de algemene uitkering is er geld beschikbaar gesteld voor kansrijke start. In 2022 is het niet mogelijk geweest om hieraan volledige uitvoering te geven. Het verzoek is om het restantbedrag € 18.000,- over te hevelen naar 2023.
Sociaal domein	€ 22.000,-	Vanuit de algemene uitkering is er geld beschikbaar gesteld met als doel huishoudens met lage inkomens ondersteuning te bieden via de bijzondere bijstand voor hoge energiekosten. In 2022 is het niet mogelijk geweest om hieraan uitvoering te geven. Het verzoek is om het bedrag over te hevelen naar 2023.
Sociaal domein	€ 227.000,-	Vanuit de algemene uitkering is er € 317.000,- beschikbaar gesteld voor de toekenning van de energietoelage 2023. In 2022 waren de toekenningen € 90.000,- hoger dan beschikbaar gesteld vanuit het rijk. Het verzoek is om het restant over te hevelen naar 2023.
Sport, cultuur en recreatie	€ 25.000,-	De gemeente heeft € 25.000,- ontvangen via de algemene uitkering voor 'kerkenvisie'. Deze steun is voor het opstellen van een duurzaam toekomstperspectief voor kerkgebouwen. In 2022 is het niet mogelijk geweest om hieraan uitvoering te geven. Het verzoek is om het bedrag over te hevelen naar 2023.
Totaal	€ 377.000,-	

Samenvatting en besluitvorming

Hieronder staan de besluiten die zijn genomen bij het vaststellen van programmarekening 2022.

- Vaststellen van de programmarekening (jaarstukken) 2022
- Akkoord gaan met:
 - Het bestemmen van een bedrag voor resttaken van 2022 naar 2023
 - Het toevoegen van een bedrag aan de reserve risicoverevening jeugdzorg
 - Het toevoegen van € 1.000.000,- aan de reserve grondexploitatie
 - De bestemming van het resterende rekeningsaldo 2022

Leeswijzer

De programmarekening heet formeel 'jaarstukken' en bestaat uit het jaarverslag (deel één) en de jaarrekening (deel twee). Het jaarverslag bestaat uit de programmaverantwoording (hoofdstuk één) en de paragrafen (hoofdstuk twee). Het jaarverslag wordt behandeld in de verschillende commissies. De jaarrekening (hoofdstuk drie) wordt alleen besproken in de commissie Bestuur en Financiën. De accountant geeft zijn oordeel over de jaarrekening, waarbij wordt bekeken of de overige informatie verenigbaar is met de jaarrekening en geen materiële afwijkingen bevat. Hoofdstuk vier staat in het teken van de specifieke uitkeringen. De controleverklaring is opgenomen in hoofdstuk vijf. In het laatste hoofdstuk (zes) staan nog diverse bijlagen.

De verplichte indicatoren zijn opgenomen in de programmarekening. De resultaten zijn ook te vinden via deze link: <https://www.waarstaatiegemeente.nl>, de verplichte indicatoren zijn te vinden onder het product *Besluit Begroting Verantwoording*. Daar is het mogelijk de resultaten te vergelijken met andere gemeenten of provincies.

In de paragraaf *Bedrijfsvoering* (hoofdstuk 2.5) is de monitor rechtmatigheidsverantwoording opgenomen. Met ingang van verslagjaar 2023 wordt de rechtmatigheidsverantwoording ingevoerd. 2022 wordt als pilot jaar gebruikt. Concreet betekent dit dat in de paragraaf *Bedrijfsvoering* al een doorkijk wordt opgenomen op deze nieuwe werkwijze.

Digitale verwijzingen

In het digitale bestand van de programmarekening zijn verwijzingen naar andere delen in het document opgenomen. Deze verwijzingen zijn oranje onderstreept. Door op een verwijzing te klikken gaat het document automatisch naar de verwijzing toe. De inhoudsopgave is automatisch, maar niet onderstreept.

In het document worden veel afkortingen en gebruikt. Om dit inzichtelijk te maken is als bijlage een lijst met de afkortingen en definities toegevoegd. De afkortingen en definities zijn ook oranje onderstreept en door middel van een hyperlink wordt de afkortingenlijst geopend.

Resultaat 2022

De jaarrekening van de gemeente Bunschoten sluit met een voordelig gerealiseerd saldo van baten en lasten van € 8.150.000,-. Na toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves van € 928.000,- (per saldo een toevoeging) blijft een voordelig gerealiseerd resultaat over van € 7.222.000,-. Onderstaand volgt een globale analyse.

Uit de tussentijdse bestuursrapportages, september- en decembercirculaire kwam een verwacht voordelig effect van € 373.000,-. Na toevoegingen en onttrekkingen aan overige reserves (per saldo een onttrekking) van € 457.000,- is € 1.023.000,- toegevoegd aan de post onvoorzien en het restant van € 193.000,- onttrokken aan de algemene reserve.

Hierna zijn er nog verschillende ontwikkelingen geweest die per saldo hebben geleid tot een beter resultaat dan het in de begroting (na wijzigingen) geraamde resultaat van € -/- 2.000,-.

De analyse van het verschil van € 7.220.000,- (van een tekort van € 2.000,- naar een overschot van € 7.222.000,-) kan in hoofdlijnen als volgt worden weergegeven:

<u>Programma's</u>		<u>Pagina</u>
Voordelen die hebben geleid tot een positief resultaat:		
Saldo onvoorzien (excl. claims energietoeslag)	€ 784.000,-	<u>17, 18, 159</u>
Lagere lasten waarvoor claims zijn ingediend	€ 377.000,-	<u>17, 32, 45, 57, 65</u>
Lagere lasten (per saldo) die vrijvallen in het resultaat (onder andere belastingen, openbare verlichting, parkeren, kleine zeetje, toerisme, subsidies, planschade)	€ 116.000,-	<u>17, 18, 22, 26, 32, 36, 45, 66, 74</u>
Grondexploitatie, winstneming en vrijval voorziening	€ 5.379.000,-	<u>74</u>
Overige inkomsten gronden etc.	€ 221.000,-	<u>74</u>
Tijdelijk beheer gebouwen (saldo opbrengsten en lasten)	€ 179.000,-	<u>17</u>
Saldo opvang ontheemden Oekraïne	€ 466.000,-	<u>57</u>
Meeropbrengst oneigenlijk in gebruik genomen gronden	€ 53.000,-	<u>17</u>
Overige voor- en nadelen per saldo (onder andere overhead, salarislasten, kapitaallasten, algemene uitkering)	€ 416.000,-	<u>17, 22, 26, 32, 36, 45, 65, 74</u>
Totaal voordelen	€ 7.991.000,-	
Nadelen die hebben geleid tot een minder positief resultaat:		
Renteresultaat (per saldo)	€ 106.000,-	<u>17</u>
Hogere kosten Werk en Inkomen en Participatie	€ 147.000,-	<u>57</u>
Hogere lasten Sociaal domein <u>Wmo</u> en Jeugd	€ 110.000,-	<u>36, 57</u>
Vennootschapsbelasting 2021 en 2022	€ 359.000,-	<u>17</u>
Vorbereidingskosten onderzoek parkeergarage	€ 49.000,-	<u>74</u>
Totaal nadelen	€ 771.000,-	
Verskil begroot/werkelijk, per saldo (voordeel)	€ 7.220.000,-	

Voor een korte toelichting op een aantal posten wordt verwezen naar de volgende pagina.

Een meer uitgebreide analyse van het resultaat is opgenomen in de programmaverantwoording (vanaf pagina 13) en in de toelichting op de programmarekening (vanaf pagina 149).

Grondexploitatie, winstneming en vrijval voorziening

Er zijn tussentijdse winstnemingen geboekt op de grondexploitaties Noordelijke Kampen (€ 1.013.000,-) en Zuiderland (€ 397.000,-), totaal in het resultaat € 1.410.000,-.

Vrijval van de voorziening verlieslatende complexen zorgt voor een voordeel van € 3.969.000,-, waarvan bij de vaststelling van de actualisatie van eiland 5 (Zuidelijke Hoven) in de raad van 13 april 2023 is bepaald dat een bedrag van € 1.000.000,- wordt gestort in de reserve grondexploitatie als risicobuffer.

Het resterende resultaat van € 4.379.000,- dient deels als dekking voor de aanslag vennootschapsbelasting 2022.

Saldo opvang ontheemden Oekraïne

Doordat bij de vergoeding vanuit het Rijk wordt uitgegaan van gerealiseerde bedden en een normbedrag per dag is er ten opzichte van de werkelijke kosten voor opvang een positief saldo ontstaan.

Vennootschapsbelasting

Voor de nog in te dienen aangifte 2022 is een raming opgenomen van € 349.000,-. De overige € 10.000,- is een verschil tussen de raming en de aanslag 2021.

DEEL 1: Jaarverslag

1. PROGRAMMAVERANTWOORDING

1.0 Bestuur en ondersteuning

(Commissie Bestuur en Financiën, portefeuillehouders M. van de Groep en R.J. Beukers)

Taakveld Bestuur

Wat hebben we bereikt / gedaan?

▪ Samenstelling van de raad

Het totale aantal raadszetels van de gemeente Bunschoten is 19. Hieronder een overzicht van de zetelverdeling sinds de verkiezingen in maart 2022.

Partij	Zetelverdeling sinds verkiezingen 2022
ChristenUnie	6
VVD	4
CDA	4
SGP	3
CAP	2

▪ Werkwijze van de raad - beleid

Om te beginnen is de nieuwe gemeenteraad in het tweede kwartaal van 2022 druk geweest met het inwerkprogramma (over inhoud van diverse beleidsterreinen, instrumenten van de raad, integriteit, en nog veel meer).

In 2022 heeft de raad onder andere gewerkt aan de verdere ontwikkeling van Rengerswetering, de nieuwe scholen, implementatie van de Omgevingswet, de Regionale Energiestrategie (RES), Sociaal beleid, langere grafrust, bedrijventerreinen, ontwikkeling van het centrum en huisvesting. Daarnaast heeft de raad over nog veel andere zaken, die te maken hebben met onder andere financiën, wetgeving en de gemeentelijke organisatie, besluiten genomen.

▪ Werkwijze raad - werkbezoeken

In 2022 zijn er drie werkbezoeken afgelegd aan de bibliotheek, begraafplaatsen en het nieuwe schoolgebouw. Ook waren er diverse gezamenlijke raadsbijeenkomsten in de Regio Amersfoort.

▪ Rekenkamercommissie

In 2022 heeft de Rekenkamercommissie Vallei en Veluwerand voor Bunschoten een onderzoek gedaan naar Regionaal inkopen voor het sociaal domein.

Indicator Bestuur

Omschrijving	$\frac{E}{P}$	Bron	Werkelijk	Streefwaarde	Werkelijk
			2021	2022	2022
Aantal af te leggen werkbezoeken commissie	P	Vergaderschema raad	2	3	3

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

Taakveld Burgerzaken

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- Vanwege corona is er een aantal maanden in 2022 op afspraak gewerkt.
- De zelfevaluatie BRP en zelfevaluatie reisdocumenten zijn uitgevoerd.
- In maart zijn de Gemeenteraadverkiezingen georganiseerd en daarnaast zijn de voorbereidingen voor de Provinciale Staten Verkiezingen en de Waterschapsverkiezingen opgestart.
- Inschrijvingen van vluchtelingen uit Oekraïne.

Productenomzet

Het gaat hier om het aantal handelingen dat aan de balie is verricht.

	2022		2021		2020		2019	2018
Product	Aantal	€	Aantal	€	Aantal	€	Aantal	Aantal
Reisdocumenten	2.522	138.875	2.228	117.790	1.373	68.009	1.820	4.657
Rijbewijzen	2.628	101.152	2.874	110.921	2.763	106.771	3.221	3.007
BRP	434	6.358	356	5.140	413	5.827	417	419
Burgerlijke stand	464	31.366	487	32.529	437	24.798	453	476
Naturalisatie	57	29.722	28	16.418	32	14.563	37	37
Covog	103	4.147	131	5.256	131	5.252	172	301
Diversen	980	21.077	982	14.247	667	13.707	555	601
Aantal producten	7.188	332.697	7.086	302.301	5.816	238.927	6.675	9.498

Stand van de bevolking

Aantal inwoners op 01-01-2022	22.295
Geboorteoverschot	77
Migratieoverschot	59
Aantal inwoners op 01-01-2023	22.431

Indicator Burgerzaken

Omschrijving	<u>E</u> <u>P</u>	Bron	Werkelijk	Streefwaarde	Werkelijk
			2021	2022	2022
Aantal digitale transacties per jaar (digitale dienstverlening)	E	Online omgeving gem. Bunschoten	4.043	3.700	3.623

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

Taakveld Treasury

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- In 2022 is er optimaal gebruik gemaakt van het afsluiten van geldleningen tegen een zo laag mogelijk percentage.
- In 2022 is sprake van een gezond weerstandsvermogen, waardoor voorkomende tegenvallers opgevangen kunnen worden.

Taakveld Belastingen

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- Het beleid was gericht op 100% dekking van de diensten door tarieven. In de paragraaf Lokale heffingen is in beeld gebracht hoe de kostendekking zich in 2022 heeft ontwikkeld.

Taakveld Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- In 2022 zijn drie circulaire ontvangen. In de meicirculaire is de gemeente geïnformeerd over de financiële kaders. In september wordt een geactualiseerd beeld, gebaseerd op de Miljoenennota van het Rijk weergegeven. In de december komt dan informatie op basis van de Najaarsnota ter afronding van het lopende jaar naar de gemeente. Aan de hand van de circulaire is het bedrag voor de algemene uitkering gewijzigd.
- Daarnaast is er ook een maart- en oktoberbrief ontvangen. De maartbrief gaf een eerste beeld van de gevolgen voor de gemeenten van de belangrijkste maatregelen uit het coalitieakkoord en werd een indicatie gegeven voor de eenmalige energietoeslag voor huishoudens met een laag inkomen. De oktoberbrief gaf meer informatie over de verdeling aanvulling middelen ondersteuning gestegen energieprijzen.

Taakveld Mutatie reserves

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- De risico's zijn geactualiseerd. Het weerstandsvermogen is voldoende voor de opvang van de geïnventariseerde risico's. De solvabiliteit is gestegen ten opzichte van voorgaand jaar.

Verbonden partijen Bestuur en ondersteuning

Gemeenschappelijk belastingkantoor Lococensus-Tricijn

Het GBLT richt processen zodanig in dat gemeentelijke (en waterschaps)belastingen maximaal worden geheven en geïnd, en WOZ- en basisregistratieve taken efficiënt worden uitgevoerd.

Voor Bunschoten zijn dat de volgende belastingen en heffingen:

- Onroerendezaakbelastingen
- Rioolheffing
- Afvalstoffenheffing en het reinigingsrecht
- Forensenbelasting
- Precariobelasting
- Marktgelden en havengelden
- BIZ-heffing

Bureau regio Amersfoort

Bureau regio Amersfoort is een samenwerkingsverband om op een duurzame en effectieve manier strategisch samen te werken aan oplossingen voor regionale vraagstukken. Het doel is bijdragen leveren aan de versterking van regio Amersfoort als unieke plek om te wonen, werken en te leven.

Indicatoren Bestuur en ondersteuning

Indicator	Eenheid	Rekening 2022
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	5
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	5
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	€ 505,96
Externe inhuur	Kosten inhuur externen	€ 1.263.603,91
Overhead	% van totale lasten	8,78 %

* Dit betreft inhuur in verband met opvulling van vacatures en langdurige ziekte. Dit bedrag is verrekend met het uitgeleende personeel.

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

TABEL

(Bedragen x € 1,-)

		Realisatie 2022	Raming 2022	Raming na wijz. 2022	Afwijking	Incidenteel
Lasten	Bestuur	1.329.874	1.297.116	1.288.576	-41.298	0
	Burgerzaken	444.137	415.484	458.484	14.347	0
	Beheer overige gebouwen en gronden	75.478	59.268	59.268	-16.210	40.000
	Overhead	5.155.793	4.942.100	5.243.490	87.697	-211.000
	Treasury	219.149	288.340	210.340	-8.809	0
	OZB (niet) woningen	0	0	0	0	0
	Belastingen overig	233.262	289.150	269.150	35.888	0
	Algemene uitkering	0	0	0	0	0
	Overige baten en lasten	-99.023	-217.767	1.018.837	1.117.860	-1.023.000
	Vennootschapsbelasting	359.047	0	0	-359.047	10.000
	Mutaties reserves	2.681.038	2.349.714	3.094.820	413.782	2.681.000
	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0	0
	Totaal lasten	10.398.754	9.423.405	11.642.965	1.244.211	1.497.000
Baten	Bestuur	104.840	114.543	114.543	9.703	0
	Burgerzaken	321.554	252.000	252.000	-69.554	0
	Beheer overige gebouwen en gronden	478.519	265.967	259.967	-218.552	216.000
	Overhead	447.838	235.544	235.544	-212.294	0
	Treasury	467.628	790.996	793.279	325.651	0
	OZB (niet) woningen	4.431.806	4.427.500	4.430.500	-1.306	0
	Belastingen overig	71.279	70.000	63.000	-8.279	0
	Algemene uitkering	33.483.288	28.665.410	33.472.410	-10.878	0
	Overige baten en lasten	373.631	351.153	361.500	-12.131	17.000
	Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0
	Mutaties reserves	1.167.379	611.852	1.705.709	538.330	1.128.000
	Resultaat van de rekening van baten en lasten	585.894	0	585.894	0	0
	Totaal baten	41.933.656	35.784.965	42.274.346	340.690	1.361.000

Saldo	Bestuur	1.225.033	1.182.573	1.174.033	-51.000	0
	Burgerzaken	122.583	163.484	206.484	83.901	0
	Beheer overige gebouwen en gronden	-403.041	-206.699	-200.699	202.342	-176.000
	Overhead	4.707.955	4.706.556	5.007.946	299.991	-211.000
	Treasury	-248.479	-502.656	-582.939	-334.460	0
	OZB (niet) woningen	-4.431.806	-4.427.500	-4.430.500	1.306	0
	Belastingen overig	161.983	219.150	206.150	44.167	0
	Algemene uitkering	-33.483.288	-28.665.410	-33.472.410	10.878	0
	Overige baten en lasten	-472.654	-568.920	657.337	1.129.991	-1.040.000
	Vennootschapsbelasting	359.047	0	0	-359.047	10.000
	Mutaties reserves	1.513.659	1.737.862	1.389.111	-124.548	1.553.000
	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-585.894	0	-585.894	0	0
	Totaal saldo	-31.534.902	-26.361.560	-30.631.381	903.521	136.000
	Kosten per inwoner	-1.412,54	-1.188,53	-1.381,04	31,50	

Toelichting saldo raming en raming na wijzigingen

De raming is per saldo bijgesteld met € 4.270.000,- voordelig.

Burgerzaken, extra budget verkiezingen € 43.000,-. **Overhead**, stelpost energieprijzen en inflatie (€ 112.000,-), wet open overheid (€ 100.000,-), inflatie ICT hardware en software (€ 25.000,-) en licenties (€ 45.000,-) en overig (€ 19.000,-), totaal nadelig € 301.000,-. **Treasury**, kerntakendiscussie meer inkomsten (€ 80.000,-). **Algemene uitkering**, hoger op basis van de circulaire (4.810.000,-). **Overige baten en lasten**, onvoorzien hoger volgens de resultaten in de tussentijdse bestuursrapportages en circulaire (€ 1.023.000,-), wijzigingen kerntakendiscussie (€ 263.000,-) en meeropbrengst project oneigenlijk in gebruik genomen gronden (€ 60.000,-) **Mutaties reserves**, volgens de tussentijdse bestuursrapportages etc. (€ 349.000,- voordeel, tegenhanger zijn voornamelijk de kostendekkende tarieven op het programma Volksgezondheid en milieu). **Resultaat**, verwerking resultaat jaarrekening 2021 (€ 586.000,- voordeel). **Overige taakvelden**, € 19.000,- voordeel.

Toelichting realisatie en raming na wijzigingen

Op dit programma zijn de lasten € 1.244.000,- lager dan de raming na wijzigingen en zijn de baten € 341.000,- lager. Per saldo is dit € 903.000,- voordeliger.

▪ Bestuur

Het taakveld bestuur laat per saldo een nadeel van € 51.000,- zien. Dit wordt veroorzaakt doordat er geen dotatie aan de voorziening APPA-pensioen en uitkering wethouders benodigd was (voordeel € 28.000,-). Daarnaast door hogere salarislaster (€ 19.000,-), hogere kosten representatie (€ 13.000,-), hogere bijdrage fonds Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering (€ 13.000,-) en hogere overige kosten (€ 34.000,- onder andere meerkosten SiSa, andere termijnen accountantskosten en onderzoekskosten).

▪ Burgerzaken

Burgerzaken heeft per saldo een voordeel van € 84.000,-, veroorzaakt door hogere inkomsten leges (€ 38.000,- saldo van inkomsten en afdrachten), lagere salariskosten en inhuur (€ 17.000,-) en lagere overige kosten (€ 29.000,-).

▪ Beheer overige gebouwen en gronden

Hier is een voordeel ontstaan van € 202.000,- als gevolg van hogere huuropbrengsten door huurder in verband met opvang ontheemden Oekraïne (€ 216.000,-), hogere pachten (€ 2.000,-), lagere toegerekende salarislaster (€ 24.000,-) en hogere beheerkosten (€ 40.000,-).

- **Overhead (zie ook het overzicht Overhead)**

Het voordeel op taakveld Overhead van € 300.000,- wordt veroorzaakt door per saldo lagere toegerekende salarislasteren (€ 189.000,-), inhuur (met name KCC, juridisch, financiën en inkoper) van € 191.000,-, lasten BLNP (€ 31.000,-, voornamelijk verrekening formatie en claim op het rekeningresultaat), hogere overige verrekeningen van € 73.000,- (voornamelijk door toerekening uren personeel i.v.m. opvang vluchtelingen Oekraïne en investeringen/grexen), stelpost i.v.m. inflatie/brandstofprijzen (€ 103.000,-), lagere kapitaallasteren (€ 75.000,-), per saldo lagere overige kosten/hogere opbrengsten € 82.000,- (onder andere energie, opleiding, werving, representatie, kosten Woo, verkoop voertuigen).

- **Treasury**

Het nadelig resultaat van € 334.000,- bestaat voor € 6.000,- uit lagere overige inkomsten en per saldo lagere rente van € 329.000,-. Dit nadeel van € 329.000,- ontstaat door een verschil tussen de toegerekende rente en de werkelijk betaalde rente van € 402.000,- naast per saldo ontvangen overige rente (€ 73.000,-, onder andere SVn en kasgeld). Een deel wordt gecompenseerd door de grondexploitatie (€ 11.000,-, onttrekking aan de reserve) en door lagere rente op de taakvelden (€ 212.000,-). Uiteindelijk is het renteresultaat hierdoor € 106.000,- (nadelig). Dit nadeel is vertekend doordat de lagere toegerekende rente op de kostendekkende tarieven van € 68.000,- (€ 329.000,- min € 212.000,- min € 11.000,-) niet als voordeel terug komt op het taakveld, maar in de betreffende egaliserings reserves (zie ook het renteschema op pagina 102).

- **OZB (niet) woningen**

Het voordeel op dit taakveld van € 1.000,- wordt veroorzaakt door hogere inkomsten OZB woningen (€ 7.000,-) en lagere inkomsten OZB niet-woningen (€ 6.000,-).

- **Belastingen overig**

Het voordeel van de overige belastingen € 44.000,- heeft te maken met hogere overige opbrengsten (€ 8.000,-) en lagere kosten (€ 36.000,-, voornamelijk GBLT terug te ontvangen bijdrage).

- **Algemene uitkering**

Door een hogere berekende algemene uitkering is er een voordelig saldo van € 11.000,- op dit taakveld.

- **Overige baten en lasten**

Het taakveld Overige baten en lasten geeft een voordelig saldo van € 1.130.000,-. Dit betreft de post onvoorzien (€ 1.123.000,-, waarvan een deel als claim is ingediend), meeropbrengst project oneigenlijk in gebruik genomen gronden (€ 53.000,-), per saldo hogere overige kosten € 46.000,-.

- **Vennootschapsbelasting**

Het verschil op dit taakveld (€ 359.000,-) wordt veroorzaakt door de afwikkeling VPB 2021 (€ 10.000,-) en een raming voor 2022 van € 349.000,-.

- **Mutaties reserves**

Hogere stortingen in en lagere onttrekkingen aan reserves ten opzichte van begroot veroorzaken het saldo van € 125.000,-. Voornamelijk hogere stortingen in en lagere onttrekkingen aan de reserves riool-, reinigings- en begraafrechten en vrijval deel van de reserves starter- en stimulerings- en vangnetleningen.

1.1 Veiligheid

(Commissie Bestuur en Financiën, portefeuillehouder M. van de Groep)

Taakveld Crisisbeheersing en brandweer

Wat hebben we bereikt / gedaan?

Het team Veiligheid heeft in 2022 langere tijd met te weinig capaciteit geopereerd. In het najaar van 2022 zijn er nieuwe medewerkers gestart die zo snel mogelijk zijn ingewerkt. Het team heeft niet maximaal kunnen presteren, maar er alles aan gedaan om resultaat te blijven boeken.

▪ Corona

De coronamaatregelen zijn in 2022 langzaam versoepeld na een harde lockdown. Opnieuw werd er ambtelijke inzet gevraagd door de crisis. Denk hierbij aan de uitvoering van de wet tijdelijke regelingen maatregelen COVID-19. Opnieuw is er vanuit de Boa's ingezet op handhaving van deze wet. Er is op regionaal niveau opnieuw samengewerkt om uitvoering te geven aan deze wet en de handhaving ervan.

Plaatselijke ondernemers zijn voorzien van advies voor de directe uitvoering van de maatregelen. Waar nodig zijn er bestuursrechtelijke middelen ingezet ter handhaving van de coronaregels. De maatregelen zijn afgeschaald en op 23 maart volledig vervallen. Tot aan dat moment heeft de coronacrisis invloed gehad op de veiligheid en de openbare orde in de gemeente en is er veel ambtelijke inzet aan besteed.

▪ Bevolkingszorg

De gemeente is ten tijde van een (dreigende) crisis verantwoordelijk voor de bevolkingstaken. Er zijn buiten corona in 2022 geen grote incidenten geweest waar de gemeente vanuit bevolkingszorg actief is geweest. Wel is als gemeente, via de officier van Dienst Bevolkingszorg, geadviseerd over risico's en de inzet van gemeentelijke taken gecoördineerd bij incidenten.

De opvang van ongeveer 175 vluchtelingen uit Oekraïne heeft impact (gehad) op de capaciteit van de gemeentelijke organisatie.

▪ Overige thema's

Daarnaast zijn de volgende thema's aan bod geweest in 2022: Actueel houden van de crisisbeheersingsplannen, draaiboeken en taakkaarten. Andere onderwerpen waren de doorontwikkeling van crisisbeheersing 3.0, doorontwikkeling Regionaal Risicoplan, en bevolkingszorg 3.0.

Voor de doorontwikkeling van de bevolkingszorg 3.0 is als doel gesteld:

- Een compacte bevolkingsorganisatie van hoge kwaliteit welke flexibel inzetbaar is.
- Met daarbij een duidelijke afbakening van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van bevolkingszorg.

Indicatoren Crisisbeheersing en brandweer

Omschrijving	E P	Bron	Werkelijk	Streefwaarde	Werkelijk
			2021	2022	2022
Aantal uitrukken	E	*	126	145	159
Het aantal loze meldingen	P	Idem	40	< 37	38

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

* Jaarverslag 2022 brandweer VRU en brandweergegevens

Toelichting indicatoren

Aantal uitrukken

Dit betreft het aantal uitrukken wat we gemiddeld over een jaar hebben, dit cijfer is nooit vast maar is variabel per jaar. Er zijn vooral veel 'overige hulpverlening' uitrukken geweest. Dit had te maken met de drie stormen waarvoor uitrukken nodig waren.

Loze uitrukken

Dit betreft meldingen die zijn veroorzaakt uitsluitend door brandmeldinstallaties die zijn aangesloten op het OMS van de regionale alarmcentrale van de brandweer. Hiervoor is sinds 2021 een nieuw protocol in gebruik op de meldkamer. Hierbij wordt langer de tijd genomen om contact te leggen met het OMS-adres. Onnodig alarmeren van de brandweer wordt zo voorkomen.

Taakveld Openbare orde en veiligheid

Wat hebben we bereikt / gedaan?

▪ **Uitvoering Integraal Veiligheidsplan 2019-2022 en ontwikkelen IVP 2-23-2026**

In 2022 is verdere uitvoering gegeven aan het in 2019 vastgestelde regionaal IVP 2019-2022. Met dit IVP is de samenwerking gezocht met de gemeenten binnen politiebasisseenheid BES. Er is samengewerkt op regionaal niveau aan de vier speerpunten: ondermijning, zorg- en veiligheid, high impact crimes en jeugdoverlast- en criminaliteit. Er is naast het oppakken van meldingen die via Meld Misdaad Anoniem binnenkwamen een maandelijks lokaal ondermijningsoverleg georganiseerd waar signalen en casuïstiek wordt gedeeld met politie en het Regionaal Informatie en Expertise Centrum, om gezamenlijk meer grip op ondermijning te krijgen.

Er is een start gemaakt met het implementeren van een beleid op mensenhandel en uitbuiting. De lokale sociale overlast blijft een prioriteit. De handhaving heeft hier in samenwerking met de politie op ingezet door te surveilleren en te verbaliseren waar nodig is. De handhaving draagt bij aan een betere informatiepositie van de afdeling veiligheid door te signaleren en informeren.

In 2022 is door de BES gemeenten gezamenlijk gewerkt aan een nieuw IVP voor de jaren 2023-2026 waar voor een deel wordt verdergegaan aan het werken aan de vanwege corona niet gerealiseerde doelen en deze alsnog volledig te realiseren. Het thema digitale veiligheid wordt toegevoegd als speerpunt.

▪ **Cameratoezicht**

Het uitbreiden en vervangen van de camera's is voor een groot deel gerealiseerd in 2022. Het cameratoezicht zet zich in voor het vergroten van de fysieke en de sociale veiligheid in het centrum van Bunschoten. Er is gewerkt aan een voorstel voor uitbreiding op de Westmaat om ook daar een permanent cameratoezicht te realiseren en dat wordt in 2023 uitgerold.

▪ **Week van de Veiligheid**

Jaarlijks doet de gemeente Bunschoten mee met de Week van de Veiligheid in oktober. In het kader van de 'donkere dagen' wordt landelijk vanuit de gemeenten extra aandacht besteed aan het voorkomen van woning- en bedrijfsinbraken. Tijdens de coronapandemie is het aantal inbraken teruggelopen, omdat men veel thuis was en ook thuis werkte. Dit is na het loslaten van de coronamaatregelen in maart weer gaan stijgen. De gemeente heeft zich ingezet door mee te doen aan Burgernet en WhatsApp- buurtpreventie. Via (sociale) media heeft de gemeente ingezet op waakzaamheid van de inwoners.

▪ **Toezicht en Handhaving**

De Boa's hebben zich ingezet voor het houden van toezicht, maar ook het handhaven van de openbare orde in de gemeente. Zo hebben ze zich ingezet voor het terugdringen van afvaldump, parkeeroverlast, jeugdoverlast, overlast van zwervende arbeidsmigranten en andere onderwerpen door te handhaven waar nodig. Het voeren van gesprekken met ondernemers heeft bijgedragen tot het weten wat er leeft in de gemeente en het veiligheidsgevoel.

▪ **Overige veiligheidszaken**

Het taakveld Veiligheid kent een breed scala aan taakvelden. Het zorg dragen voor een veilig verloop van (risicovolle) voetbalwedstrijden samen met de politie en de clubs, het adviseren van de burgemeester rondom huisverboden, de nazorg voor ex-gedetineerden, samenwerken met de anti-discriminatievoorzieningen zodat de gemeente een fijne plek is voor alle inwoners zijn thema's. Daarnaast zorgdragen voor de uitvoer van de wet woonoverlast, de aanpak van jeugdoverlast vallen onder de wettelijke taken van de gemeente.

Verbonden partijen Veiligheid

Veiligheidsregio Utrecht

De VRU is de regionale kracht voor hulpverlening, rampenbestrijding en crisisbeheersing. Zij verlenen hulp, adviseren in tijde van crisis. Voor Bunschoten blijft het eigendom, beheer en onderhoud van de brandweerkazerne een belangrijk onderwerp.

In het eerste kwartaal van 2022 heeft de VRU opnieuw een belangrijke rol gespeeld in de aanpak van de coronacrisis. De organisatie heeft de gemeente ondersteund met advies met betrekking tot de uitvoering van de coronaregelgeving binnen de gemeentegrenzen en coördinatie met betrekking tot de landelijke aanpak.

Indicatoren Veiligheid

Indicator	Eenheid	Bron	Bunschoten 2022	Nederland 2022
Verwijzingen Halt	Aantal per 1.000 inwoners van 12-17 jaar	Stichting Halt	9 (2021)	8 (2021)
Winkeldiefstal	Aantal per 1.000 inwoners	CBS - diefstallen	0,4	2,3
Gewelds- en seksuele misdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS - criminaliteit	2,7	4,6
Diefstal uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	CBS - diefstallen	0,9	1,4
Vernieling en misdrijven tegen de openbare orde	Aantal per 1.000 inwoners	CBS - criminaliteit	4,5	6,0

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

TABEL		(Bedragen x € 1,-)				
		Realisatie 2022	Raming 2022	Raming na wijz. 2022	Afwijking	Incidenteel
Lasten	Crisisbeheersing en brandweer	1.312.762	1.320.689	1.315.189	2.427	0
	Openbare orde en veiligheid	576.436	466.073	498.073	-78.363	0
	Totaal lasten	1.889.198	1.786.762	1.813.262	-75.936	0
Baten	Crisisbeheersing en brandweer	1.925	0	0	-1.925	0
	Openbare orde en veiligheid	9.813	7.869	7.869	-1.944	0
	Totaal baten	11.738	7.869	7.869	-3.869	0
Saldo	Crisisbeheersing en brandweer	1.310.837	1.320.689	1.315.189	4.352	0
	Openbare orde en veiligheid	566.623	458.204	490.204	-76.419	0
	Totaal saldo	1.877.460	1.778.893	1.805.393	-72.067	0
Kosten per inwoner		84,10	80,20	81,40	-2,70	

Toelichting saldo raming en raming na wijzigingen

Openbare orde en veiligheid, extra budget handhaving en toezicht BOA's (€ 32.000,-).

Toelichting realisatie en raming na wijzigingen

Op dit programma zijn de lasten € 76.000,- hoger dan de raming na wijzigingen en de baten zijn € 4.000,- hoger. Per saldo € 72.000,- nadeliger.

▪ Crisisbeheersing en brandweer

Dit taakveld laat een voordeel zien van € 4.000,-. Dit wordt veroorzaakt door lagere salariskosten (€ 27.000,-), hogere lasten subsidie controle CTB € 26.000,- (onttrekking reserve corona) en per saldo lagere kosten en hogere opbrengsten (€ 3.000,-).

▪ Openbare orde en veiligheid

Het nadeel op dit taakveld van € 76.000,- wordt veroorzaakt door lagere salariskosten en hogere kosten inhuur (€ 62.000,- per saldo nadeel), dit nadeel past binnen het totale salarisbudget van 2022. Daarnaast per saldo hogere overige kosten € 14.000,- (onder andere Wpg audit en cameratoezicht).

1.2 Verkeer, vervoer en waterstaat

(Commissie Ruimte, portefeuillehouder R.J. Beukers, Voor het taakveld Havens is P. van Asselt portefeuillehouder, commissie Samenleving.)

Taakveld Verkeer en vervoer

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Onderhoud wegen elementverharding**

De Burgwal is herstraat met nieuwe gebakken stenen. De gebakken stenen die zijn vrijgekomen uit de Burgwal worden in 2023 hergebruikt bij de herinrichting van de Schildersbuurt. Ook de Botermarkt is in 2022 herstraat.

De Eemdijk-Zuid (binnen de bebouwde kom) is opnieuw bestraat, in combinatie met de aanleg van een regenwaterriool.

Diverse wegen, voetpaden en parkeerplaatsen zijn herstraat door de buitendienst of derden, waaronder het fietspad langs de Kronkels.

- **Onderhoud wegen asfalt**

Een radarscan en deflectiemeting van een groot aantal asfaltwegen is uitgevoerd. Op basis hiervan is een visie voor de wegen in het buitengebied, inclusief planning voor de asfaltwegen tot en met 2026, opgesteld.

Daarnaast zijn meerdere kleine asfaltwerken uitgevoerd. Er is een slijtlaag aangebracht op de Maatweg, de asfaltpaden van Memento Mori en De Akker zijn (deels) opnieuw aangebracht en bij het basketbalveld aan de Brahmslaan is nieuw asfalt aangebracht.

De reconstructie van de Frans Jacobsweg (wegvak komgrens - Fokjesweg) en Vinkenweg (wegvak Vaartweg - Bloklandsweg) is in 2022 aanbesteed en wordt in 2023 uitgevoerd.

Tot slot zijn in 2022 meerdere markeringen en belijningen opnieuw aangebracht.

- **Bermverharding**

In 2022 is, ter bevordering van de verkeersveiligheid, een bermverharding van Terrastab aangebracht langs een deel van de Eemdijk (tussen de Bloklandseweg en Eemdijk 187).

- **Veiliger maken fietsroutes**

De uitvoering van de aanleg van het fietspad langs de Oostelijke Randweg is afgerond. De aanleg van dit fietspad is mede mogelijk gemaakt door een subsidie vanuit de provincie Utrecht.

- **Mobiliteitsplan**

De reconstructie van het kruispunt Bickersweg-Prinses Irenestraat-Rengersweg is uitgevoerd. Daarnaast is in 2022 gestart met de herinrichting van de Dorpsstraat.

Bij de werkzaamheden in Eemdijk-Zuid zijn een plateau en verhoogde rabatstroken aangebracht om de verkeersveiligheid te vergroten.

De werkvoorbereiding voor de snelheidsremmende plateaus bij fietsoversteken in twee richtingen is gestart. De realisatie vindt plaats in 2023.

Daarnaast is in 2022 gestart met het opstellen van een Toekomstvisie N199. Hierin wordt, onder leiding van een externe partij en in samenwerking met de provincie Utrecht en gemeente Amersfoort, de problematiek rond de verkeersdruk op de N199 in beeld gebracht en nagedacht over eventuele oplossingen. De oplevering van de notitie is naar verwachting in 2023.

- **Openbare verlichting**

Het beheer en onderhoud aan de openbare verlichting is uitgevoerd volgens de lopende overeenkomst met CityTec. Dit gebeurt volgens het eerder vastgestelde tienjarenplan dat samen met CityTec is opgesteld. De investeringen van de nieuwe masten met energiezuinige LED-verlichting worden door de gemeente zelf gefinancierd. Van deze objecten is de gemeente dus eigenaar.

Het is een wens om het gehele areaal openbare verlichting volledig in eigendom te krijgen. Ter voorbereiding op de overname is het bestaande areaal zowel kwalitatief als kwantitatief in samenwerking met een deskundige derde partij in beeld gebracht. Deze informatie vormt de basis om de onderhandelingen met de exploitant CityTec op te starten.

- **Onderhoud bruggen**

Er heeft in 2022 een instandhoudingsinspectie plaatsgevonden naar de kunstwerken (bruggen) in de gemeente, op basis waarvan een nieuwe planning voor het groot onderhoud en vervanging van de kunstwerken is opgesteld.

In 2022 is de brug tussen de Regerstraat en Witte de Withstraat (B21) vervangen. Daarnaast is het vervangen van de bruggen op de Broerswetering (B08), Stadsgracht (B37) en twee bruggen langs de Westsingel (B41 en B45) aanbesteed. Deze bruggen worden in 2023 vervangen.

Door de buitendienst zijn meerdere houten brugleuning opgeknapt en opnieuw geschilderd. Daarnaast zijn meerdere dekplanken door de buitendienst vervangen.

Indicator Verkeer en vervoer

Omschrijving	E P	Bron	Werkelijk	Streefwaarde	Werkelijk
			2021	2022	2022
Percentage meldingen 'Snel Herstel' die binnen vijf werkdagen zijn afgehandeld, of waarover binnen vijf werkdagen terugkoppeling naar de melder heeft plaatsgevonden	P	Fixi	100%	95%	99,29%

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

Taakveld Parkeren

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Parkeren**

In het laatste kwartaal van 2022 is door de gemeenteraad het Toekomstplan parkeren Spakenburg-Centrum 2022-2026 vastgesteld. Hierbij is een besluit genomen over de harmonisering van de diverse parkeerregelingen in het centrum van Spakenburg. Het jaar 2023 zal gebruikt worden voor de verdere uitwerking van de genomen besluiten.

Taakveld Recreatieve/Economische havens

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Havens**

Aan de hand van het door de gemeenteraad vastgestelde beheerplan Havens Bunschoten en Laaksluis de Kooi zijn onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd.

- **Watergangen**

Samen met het waterschap is gewerkt aan het verbeteren van de waterkwaliteit van het stedelijk water.

In de zomerperiode waarin perioden van langere droogte zijn geweest is het waterpeil in het stedelijk water op niveau gehouden. De aanvoer van water daarvoor vanuit de watergang Rengerswetering is van groot belang. Samen met het waterschap dat verantwoordelijk is voor de aanvoer van vers water is een behoorlijke inspanning verricht zowel het peil als de waterkwaliteit in de stedelijke watergangen goed te houden.

Op enkele locaties met doodlopende watergangen is met vers water uit tankwagens gezorgd voor doorstroming. Een en ander heeft ervoor gezorgd dat er geen blauwalg is ontstaan en de actie kon rekenen op waardering van de aan de watergang wonende inwoners.

Taakveld Openbaar vervoer

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Veerpont**

De veerhavens bij de pont in Eemdijk zijn gerenoveerd. De noordoever aan Eemdijk zijde en de noord- en zuidoever aan de zijde van de gemeente Eemnes zijn voorzien van stalen damwanden. De houten damwanden waren na bijna 40 jaar toe aan vervanging. Stalen damwanden zijn toegepast vanwege de langere levensduur.

- **Openbaar vervoer**

Er is het afgelopen jaar herhaaldelijk contact geweest met Syntus Utrecht over de uitvoering van de dienstregeling en de irritatie die de vele plotselinge rituitval met zich meebrengt. Het gebruik van de door de gemeente Bunschoten rijdende buslijnen (76, 503/603 en 572) wordt blijvend gemonitord en gestimuleerd. Ter voorbereiding op een nieuwe OV-concessie, die in december 2025 moet ingaan, is ingesproken op de door de provincie Utrecht vastgestelde Nota van Uitgangspunten. Ook is meegedacht over de inhoud van het ontwerp Programma van Eisen. Dit wordt in 2023 verder voortgezet.

Wat heeft het gekost?

In onderstaand tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

TABEL

(Bedragen x € 1,-)

		Realisatie 2022	Raming 2022	Raming na wijz. 2022	Afwijking	Incidenteel
Lasten	Verkeer en vervoer	3.104.764	3.081.982	3.185.482	80.718	59.000
	Parkeren	139.628	156.620	174.620	34.992	0
	Recreatieve havens	122.677	158.583	161.576	38.899	0
	Economische havens en waterwegen	11.051	18.520	18.520	7.469	0
	Openbaar vervoer	42.512	44.713	44.353	1.841	0
	Totaal lasten	3.420.632	3.460.418	3.584.551	163.919	59.000
Baten	Verkeer en vervoer	319.107	303.520	321.020	1.913	-10.000
	Parkeren	43.747	42.510	60.510	16.763	0
	Recreatieve havens	256.673	249.285	249.285	-7.388	0
	Economische havens en waterwegen	0	0	0	0	0
	Openbaar vervoer	15.358	15.538	15.538	180	0
	Totaal baten	634.885	610.853	646.353	11.468	-10.000
Saldo	Verkeer en vervoer	2.785.657	2.778.462	2.864.462	78.805	69.000
	Parkeren	95.882	114.110	114.110	18.228	0
	Recreatieve havens	-133.996	-90.702	-87.709	46.287	0
	Economische havens en waterwegen	11.051	18.520	18.520	7.469	0
	Openbaar vervoer	27.154	29.175	28.815	1.661	0
	Totaal saldo	2.785.747	2.849.565	2.938.198	152.451	69.000
Kosten per inwoner		124,78	128,47	132,47	7,69	

Toelichting saldo raming en raming na wijzigingen

Verkeer en vervoer, aandeel kosten Oostelijke Randweg (€ 53.000,-, ten laste van de reserve bovenplans), hogere inkomsten nutsbedrijven (€ 18.000,-) en hogere energiekosten openbare verlichting (€ 51.000,-), totaal € 86.000,- nadelig.

Toelichting realisatie en raming na wijzigingen

Op dit programma zijn de lasten € 164.000,- lager dan de raming na wijzigingen en de baten € 12.000,- lager. Per saldo € 152.000,-.

▪ Verkeer en vervoer

Dit taakveld heeft een voordelig saldo van € 79.000,-, veroorzaakt door lagere kapitaallasten (€ 88.000,-), per saldo lagere salariskosten en hogere inhuur (€ 46.000,-, nadeel), lagere kosten openbare verlichting (€ 37.000,-), lagere inkomsten nutsbedrijven (€ 69.000,- leges en degeneratievergoeding), geen verrekening fietspad Oostelijke Randweg (€ 53.000,- voordeel, ook geen onttrekking reserve bovenplans) en lagere overige kosten en hogere overige opbrengsten (€ 16.000,-).

▪ Parkeren

Het voordeel van € 18.000,- op dit taakveld wordt veroorzaakt door lagere kosten dagelijks onderhoud (€ 8.000,-), hogere inkomsten vergunningen (€ 8.000,-) en per saldo lagere overige kosten (€ 2.000,-).

- **Recreatie havens**

Dit taakveld geeft een voordelig saldo van € 46.000,-, veroorzaakt door lagere salarislasten (€ 9.000,-), lagere kapitaallasten (€ 18.000,-), lagere kosten en hogere opbrengst gas, water en elektra (€ 12.000,-) en per saldo overige voordelen (€ 7.000,-).

1.3 Economie

(Commissie Bestuur en Financiën, portefeuillehouder R.J. Beukers. Taakveld Economische promotie behoort in de portefeuille van P. van Asselt.)

Taakveld Economische ontwikkeling

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Regio Amersfoort**

In 2022 is gewerkt aan een herijking van het regionale programma wonen en werken in de Regio Amersfoort en de provincie Utrecht. Het programma bevat afspraken voor de voortgang van de woningbouw en de ontwikkeling van bedrijventerreinen voor de komende jaren, zowel kwantitatief als kwalitatief. In het regionaal programma is de Kronkels-Zuid Fase 1 opgenomen als één van de nieuw te ontwikkelen bedrijventerreinen voor zeven hectare netto uitgeefbaar van in totaal circa 22 hectare in de regio tot 2030. De gemeente blijft zich inzetten om fase 2 op te nemen in het programma voor na 2030. Verder is met de regio een start gemaakt met het uitgifteprotocol bedrijventerreinen en de bedrijventerreinenvisie die in 2023 verder worden uitgewerkt. Deze acties vloeien voort uit het Ontwikkelbeeld Regio Amersfoort 2040.

- **Landbouwnetwerk Regio Foodvalley**

De gemeente is aangehaakt bij het Landbouwnetwerk Regio Foodvalley. Dit om de verbinding te leggen met partners uit de naburige regio en te bezien waar we elkaar kunnen benutten en versterken.

Taakveld Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **De Kronkels-Zuid**

Nadat het voorontwerpbestemmingsplan in 2021 ter inzage heeft gelegen is in 2022 gewerkt aan het ontwerpbestemmingsplan en het ontwerpexploitatieplan. Zowel het bestemmingsplan en exploitatieplan zijn door de gemeenteraad in november 2022 vastgesteld en ter inzage gelegd voor eventueel beroep. De beroepstermijn loopt tot eind januari 2023.

Ook is door de gemeenteraad in december van 2022 besloten om gebruik te maken van de Wet voorkeursrecht gemeente op de betrokken gronden in het bestemmingsplan. De gesprekken met de grondeigenaren om te komen tot verwerving dan wel zelfrealisatie zijn vanaf november 2022 actief opgepakt.

Indicator Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Omschrijving	EP	Bron	Werkelijk	Streefwaarde	Werkelijk
			2021	2022	2022
Aantal hectaren te verkopen bedrijventerrein (inclusief verhuur)	P	Idem	0	0*	0*

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

* Het is nog onduidelijk wanneer er grond kan worden uitgegeven voor Kronkels-Zuid.

Taakveld Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Startersbeleid**

Startende ondernemers zijn voor ons als gemeente belangrijk, omdat ze bijdragen aan de dynamiek en vernieuwing van de economie van de gemeente Bunschoten. Ook zorgen ze voor werkgelegenheid voor zichzelf en op termijn voor anderen. In 2022 is een ondersteuningsprogramma voor startende ondernemers aangeboden in de vorm van 'masterclasses voor startende ondernemers'. De masterclasses waarin alle facetten van het starten van een bedrijf worden behandeld, helpen

startende ondernemers bij de start van hun bedrijf. Een groep van 20 startende ondernemers namen deel aan een programma bestaande uit acht cursusavonden die elk een wezenlijk aspect van ondernemerschap behandelden. Onderwerpen die aan de orde kwamen in de masterclasses waren onder andere strategisch management, financieel management, online marketing, sales management en duurzaam ondernemen.

▪ **Schaarse vergunningen**

Door een uitspraak van de Raad van State in 2016 mogen 'schaarse vergunningen' niet meer voor onbepaalde tijd worden verstrekt. Deze uitspraak zorgde voor onzekerheid onder de ambulante handelaren, omdat zij voldoende tijd nodig hebben om investeringen terug te kunnen verdienen. In 2020 heeft de staatsecretaris een onderzoeksbureau gevraagd om te onderzoeken wat de terugverdientijd is in de ambulante handel en op basis van die resultaten een landelijk toepasbaar instrument te ontwikkelen waarmee gemeenten in staat worden gesteld om op een eenvoudige en transparante wijze de vergunningsduur voor een marktstandplaats te bepalen. Het onderzoek is tot stand gekomen in samenwerking en afstemming met de VNG. Ook de branchevereniging voor de ambulante handel is bevestigd tijdens het onderzoek en in de gelegenheid gesteld om te reageren op het conceptrapport. Het onderzoek heeft als uitkomst dat de gemiddelde terugverdientijd in de ambulante handel minimaal negen jaar en maximaal twaalf jaar bedraagt, onafhankelijk van de aard van de ambulante handel. Dat biedt een basis voor gemeenten om de looptijd van de vergunning te bepalen. Daarna is de VNG gestart met het opstellen van een nieuwe model marktverordening. De gemeente Bunschoten mocht deelnemen in de klankbordgroep bij het opstellen van de nieuwe model marktverordening. Daarbij is verzocht in de modelverordening te verwijzen naar de minimale termijn uit het onderzoek. Dit is meegenomen in het VNG model marktverordening en de begeleidende ledenbrief die in januari 2022 is verspreid naar de leden (gemeenten). In aanvulling daarop zijn 344 wethouders Economische Zaken van alle gemeenten in Nederland aangeschreven om aandacht te vragen voor de minimale termijn voor een vergunning.

Indicatoren Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Omschrijving		<u>E</u> <u>P</u>	Bron	Werkelijk	Streefwaarde	Werkelijk
				2021	2022	2022
Periodieke overleggen college	Dynamisch Spakenburg	P	Gemeente	4	2	2
	Bedrijvenkring/ <u>JOBS</u>	P	Idem	2	2	2
	<u>SVV</u> *	P	Idem	1	1	-
Bedrijfsbezoeken bedrijfscontact-functionaris	het college	P	Idem	2	1	2
	Portefeuillehouder <u>EZ</u>	P	Idem	19	12	10
	Bedrijfscontact-functionaris	P	Idem	20	12	7**

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

* Het overleg met SVV is tweejaarlijks.

** Gedurende het jaar is een vacature ontstaan binnen het team. Het aantal bedrijfsbezoeken is onder andere daarom lager dan de streefwaarde.

Taakveld Economische promotie

Wat hebben we bereikt / gedaan?

▪ **Toekomstbestendig Spakenburg-Centrum**

In 2022 is het onderzoek afgerond en gepresenteerd in de commissie Bestuur & Financien. Daarbij zijn oplossingsrichtingen bekeken voor de toekomstige organisatie- en financieringsvorm (draagvlak en haalbaarheid). Daarnaast is onderzoek gedaan naar een toekomstbestendig Spuiplein. Via een amendement heeft de raad gevraagd bepaalde zaken mee te nemen bij de actualisatie van de Centrumvisie Bunschoten-Spakenburg.

▪ **Routebureau Utrecht**

De provincie Utrecht heeft bezoekers en inwoners veel te bieden om heerlijk te fietsen, te wandelen of te varen. Het Routebureau Utrecht zorgt voor het beheer en de coördinatie van het onderhoud van routes en routenetwerken voor fietsen, wandelen en varen. De jaarlijkse activiteiten hebben betrekking op digitaal routebeheer, coördinatie onderhoudswerkzaamheden van de bebording (jaarlijkse inspectie, herstel van schade en vervanging bewegwijzering, dragers en infopanelen), kwaliteitsbewaking van routes en routenetwerken, ondersteuning partners met kennis en kunde over routebeheer en het beheren van centrale meldpunt voor klachten, knelpunten en suggesties. Het Routebureau Utrecht zorgt daarnaast voor de profilering van thematische routes en routenetwerken.

- Het Routebureau Utrecht zorgde voor het uniform beheer en de coördinatie van het onderhoud van routes en routenetwerken.
- Het Routebureau Utrecht zorgde voor de informatie over en profilering van thematische routes en routenetwerken. Met duidelijke, actuele informatie over routemogelijkheden en via gerichte campagnes zijn de fiets-, wandel- en vaarmogelijkheden onder de aandacht gebracht bij inwoners en bezoekers van de provincie Utrecht. Als gevolg van de coronapandemie was in 2021 een toename in het aantal gebruikers te zien. Dit gebruikersaantal is in 2022 gestabiliseerd, waarmee lokale spreiding van drukte ook een belangrijk doel voor het routebureau is geweest in 2022.
- Het Routebureau Utrecht werkt continu aan het verbeteren en ontwikkelen van de basisstructuur van routenetwerken en thematische routes. Begin 2021 is de overeenkomst voor het wandelroutenetwerk Utrecht Oost getekend. In 2022 is de realisatie van wandelroutenetwerk Utrecht-oost voorbereid voor realisatie van dit gehele nieuwe netwerk in 2023. Daarnaast is het schetsontwerp voor de revisie van het fietsknooppuntensysteem vastgesteld en voorbereid voor realisatie in 2023.

Indicatoren Economie

Indicator	Eenheid	Bron	Bunschoten 2021	Nederland 2021
Func tiemenging	%	Landelijk Informatiesysteem arbeidsplaatsen	58,9	53,3
Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	Landelijk Informatiesysteem arbeidsplaatsen	159,2	165,1

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

TABEL

(Bedragen x € 1,-)

		Realisatie 2022	Raming 2022	Raming na wijz. 2022	Afwijking	Incidenteel
Lasten	Economische ontwikkeling	57.452	90.274	90.274	32.822	0
	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	12.529	13.422	13.422	893	0
	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	102.309	101.283	101.040	-1.269	0
	Economische promotie	229.196	215.551	257.825	28.629	0
	Totaal lasten	401.485	6.143.315	462.561	61.076	0
Baten	Economische ontwikkeling	0	0	0	0	0
	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	0	0	0
	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	86.325	90.000	83.000	-3.325	0
	Economische promotie	75.884	42.400	77.363	1.479	0
	Totaal baten	162.209	5.855.185	160.363	-1.846	0
Saldo	Economische ontwikkeling	57.452	90.274	90.274	32.822	0
	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	12.529	13.422	13.422	893	0
	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	15.984	11.283	18.040	2.056	0
	Economische promotie	153.312	173.151	180.462	27.150	0
	Totaal saldo	239.277	288.130	302.198	62.921	0
Kosten per inwoner		10,72	12,99	13,62	2,91	

Toelichting saldo raming en raming na wijzigingen

Er zijn op dit programma geen noemenswaardige wijzigingen.

Toelichting realisatie en raming na wijzigingen

Op dit programma zijn de lasten € 61.000,- lager dan de raming na wijzigingen en de baten € 2.000,- hoger. Per saldo € 63.000,- voordeliger.

▪ Economische ontwikkeling

Per saldo is er een voordeel van € 33.000,- op dit taakveld, veroorzaakt door lagere salarissen (€ 10.000,-) en lagere kapitaallasten (€ 23.000,-).

▪ Economische promotie

Het voordelige saldo op dit taakveld van € 27.000,- wordt veroorzaakt door lagere verstrekte subsidie centrumactiviteiten (€ 25.000,-, claim op het rekeningresultaat) en per saldo overige voordelen (€ 2.000,-, onder andere lagere kosten bevordering toerisme, lagere forensenbelasting).

1.4 Onderwijs

(Commissie Samenleving, portefeuillehouder P. van Asselt)

Taakveld Openbaar onderwijs

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- Het huidige aanbod openbaar primair onderwijs is gecontinueerd (inclusief ondersteuning van het vervoer en locatie van bewegingsonderwijs en schoolzwemmen).
- Openbaar primair onderwijs is gemonitord (toezichhoudende rol).

Indicatoren Openbaar onderwijs

Omschrijving	EP	Bron	Werkelijk	Streefwaarde	Werkelijk
			2021	2022	2022
Aantal leerlingen basisonderwijs	P	Scholen/ 1 oktobertelling	2.098 voorlopig	*	2.079
Aantal beschikkingen leerlingenvervoer (per 1 september)	P	Administratie	130	138	130

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

* Er wordt voor het aantal leerlingen basisonderwijs geen streefwaarde ingevuld bij de begroting, omdat de gemeente niet op het aantal leerlingen kan sturen. De werkelijke cijfers zijn daarom enkel ingevuld.

Taakveld Onderwijshuisvesting

Wat hebben we bereikt / gedaan?

▪ Renovatie Bavinckschool

Na selectie van de aannemer in het voorjaar, is in de zomer van 2022 gestart met de renovatie. Inpandig zijn de sloopwerkzaamheden afgerond. De nieuwe stalen constructie is aangebracht, waardoor de contouren van het gebouw zichtbaar zijn. De renovatie verloopt voorspoedig en de oplevering is gepland eind juni 2023.

▪ IKC Rengerswetering

De afspraken over onder andere het eigendom, beheer en onderhoud van het gebouw zijn vastgelegd in een Samenwerkingsovereenkomst tussen het schoolbestuur, Stichting Christelijk Kindcentrum Bunschoten en de gemeente. Er is een aansprekend Definitief ontwerp vastgesteld. Op basis daarvan is een aanbestedingsprocedure opgestart. We streven naar opdrachtverlening in februari 2023 en start bouw in mei 2023. Oplevering is gepland in juni 2024.

▪ Noodlokaal Vlucht

In de zomer van 2022 is een noodlokaal geplaatst bij basisschool De Vlucht. De leerlingenaantallen in het primair onderwijs wijken af van de prognoses, en met name De Vlucht kampte met een tekort aan geschikte onderwijsruimte. Doordat het enige beschikbare lokaal elders in de gemeente (Groen van Prinstererschool / Grondtoon) in gebruik is genomen voor onderwijs aan kinderen uit de Oekraïne, is deze tijdelijke voorziening getroffen. Door de algehele groei van de leerlingenaantallen is tot slot besloten om het IHP 2020-2024 te actualiseren.

Taakveld Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Wat hebben we bereikt / gedaan?

▪ Passend onderwijs en zorg voor de jeugd Regio Eemland

In september en in december 2022 werd een bestuurlijk OOGO gehouden. De stand van zaken van de onderwerpen op de samenwerkingagenda werd doorgelopen. Daarnaast vond in 2022 de voorbereiding van de nieuwe ondersteuningsplannen (in 2023 vast te stellen) door alle vier de samenwerkingsverbanden plaats. Hun belangrijkste pijlers zijn tijdens het OOGO gedeeld.

Door de bestuurders van de Samenwerkingsverbanden werd besloten om enkele beleidsplannen sociaal domein van gemeenten – waaronder Bunschoten - met een jaar (2023) te verlengen. Tijdens de vergaderingen werd de gezamenlijk opgestelde notitie 'Uitgangspunten samenwerking leerlingenvervoer en onderwijs' vastgesteld en ook het 'Privacy Convenant, Samenwerking Onderwijs-Gemeenten-Jeugdhulp van de regio Amersfoort, Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Leusden, Soest en Woudenberg'.

▪ **Lokale Educatieve Agenda**

In juni en in december 2022 vond bestuurlijk overleg plaats over de [LEA](#) met de bestuurders van het basis- en voorgezet onderwijs, voorscholen, buitenschoolse kinderopvang, samenwerkingsverband De Eem en De Boei. In juni werd tijdens de vergadering de integraal opgestelde 'Notitie Visievorming Integraal Kindcentrum in Bunschoten' vastgesteld. Daarnaast werden ontwikkelingen die van belang zijn om met deze bestuurders te delen, zoals gebruikelijk is op elk bestuurlijk [LEA](#)-overleg.

In december werden de activiteiten van de [LEA](#)-werkgroepen per thema over 2022 verantwoord. De thema's voor 2023 werden aan de hand van gepresenteerde werkplannen 2023 vastgesteld.

Op de [LEA](#) 2022 stonden de thema's: Zorg en Onderwijs, Voor- en vroegschoolse educatie en doorgaande leer- en ontwikkelingslijn (voorschool - basisonderwijs), Terugdringen laaggeletterdheid, Corona dorpsbreed (kinderopvang, onderwijs en gemeente) en [IKC](#)-vorming in Bunschoten. Voor 2022 zijn deze thema's opnieuw vastgesteld met uitzondering van Corona dorpsbreed. Daarnaast zijn de thema's 'Rijke schooldag (Programma School en omgeving)' en 'Integratie (nader onderzoeken taalklas) en tegengaan segregatie (centraal aanmeldsysteem basisonderwijs)' als thema voor 2023 toegevoegd aan de [LEA](#).

▪ **Onderwijs(taal)achterstanden**

Er is uitvoering gegeven aan het bestaand beleid onderwijsachterstanden waaronder uitvoering geven aan het Convenant Voor- en Vroegschoolse Educatie Bunschoten en doorgaande leer- en ontwikkelingslijn (voorschool – basisonderwijs) 2022 - 2026. Per 1 januari 2022 moeten voorscholen verplicht een pedagogisch beleidsmedewerker/coach aanstellen met als doel de kwaliteit van de voorschoolse educatie te verhogen hetgeen is gebeurd. Met de betrokken partners wordt gezamenlijk (voorscholen, basisonderwijs en gemeente) gewerkt aan het voorkomen, tijdig signaleren en aanpakken van onderwijsachterstanden.

▪ **Schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten**

Er is uitvoering gegeven aan lokaal en regionaal gemaakte afspraken. Naast uitvoering van de wettelijke taken is weer ingezet op preventieve activiteiten. Er is goed samengewerkt met het Sociaal Team, De Boei en andere betrokken partijen. Daarnaast heeft de leerplichtambtenaar ook nauw samengewerkt met het Samenwerkingsverband De Eem/Eemland en het Jongerenloket/Regionale Meld- en Coördinatiepunt.

De directeuren van het basisonderwijs in Bunschoten zijn allen bezocht door de leerplichtambtenaar. Naast de meerwaarde van het persoonlijke contact zijn alle directeuren weer opnieuw geïnformeerd over regelingen rondom verzuim en verlof. En er werd aandacht besteed aan de Dag van het Recht op Onderwijs en Ontwikkeling door de leerplicht, bestuurder en kinderburgemeester.

De leerplicht zag zich in 2022 opnieuw geconfronteerd met zware problematiek onder jongeren. Dit is vergelijkbaar met het landelijke beeld. Het Jaarverslag Leerplicht 2021 - 2022 is vastgesteld.

▪ **Leerlingenvervoer**

In 2022 is gebleken dat het leerlingenvervoer in de touringcar naar Amersfoort met busbegeleiding naar tevredenheid verloopt. Vanwege een tekort aan chauffeurs - in combinatie met zieke chauffeurs, werden sommige routes in het najaar 2022 nagereden (lusrijden). Hierover heeft veelvuldig intensief overleg plaatsgevonden. In tegenstelling tot sommige andere regio's werden alle leerlingen wel vervoerd en daar waar mogelijk werd naar maatwerk gezocht.

Nieuwe aanvragen worden kritisch beoordeeld. Bij elke aanvraag wordt altijd expliciet gekeken of leerlingen zelfstandig (op termijn) kunnen reizen en welke mogelijkheden ouders/ verzorgers zelf hebben qua vervoer. Een mooi voorbeeld is de pilot 'Snelbinders' in onze regio: een totaalconcept om te reizen per e-bike naar voortgezet speciaal onderwijs in plaats van aangepast vervoer (taxivervoer).

Indicatoren Onderwijs

Indicator	Eenheid	Bron	Bunschoten 2021*	Nederland 2021*
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 inwoners van 5-18 jaar	Dienst Uitvoering Onderwijs/ Ingrado	0	2,7
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 inwoners van 5-18 jaar	Dienst Uitvoering Onderwijs/ Ingrado	0	20
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie	% deelnemers aan het <u>VO</u> en <u>MBO</u> onderwijs	Dienst Uitvoering Onderwijs/ Ingrado	1,7	1,7

* Betreft schooljaar 2020/2021

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

TABEL

(Bedragen x € 1,-)

		Realisatie 2022	Raming 2022	Raming na wijz. 2022	Afwijking	Incidenteel
Lasten	Openbaar basisonderwijs	40.939	46.289	46.289	5.350	0
	Onderwijshuisvesting	694.222	750.681	750.681	56.459	0
	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.002.611	1.717.397	1.947.112	-55.499	0
	Totaal lasten	2.737.772	2.514.367	2.744.082	6.310	0
Baten	Openbaar basisonderwijs	0	0	0	0	0
	Onderwijshuisvesting	7.946	0	0	-7.946	0
	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	777.254	603.238	750.753	-26.501	0
	Totaal baten	785.200	603.238	750.753	-34.447	0
Saldo	Openbaar basisonderwijs	40.939	46.289	46.289	5.350	0
	Onderwijshuisvesting	686.276	750.681	750.681	64.405	0
	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.225.357	1.114.159	1.196.359	-28.998	0
	Totaal saldo	1.952.572	1.911.129	1.993.329	40.757	0
Kosten per inwoner		87,46	86,16	89,87	2,41	

Toelichting saldo raming en raming na wijzigingen

Onderwijsbeleid en leerlingzaken, hogere kosten leerlingenvervoer (€ 75.000,-) en overige aanpassingen (€ 7.000,- nadeel).

Toelichting realisatie en raming na wijzigingen

Op dit programma zijn de lasten € 6.000,- lager dan de raming na wijzigingen en de baten € 34.000,- hoger. Per saldo € 41.000,- voordeliger.

▪ Onderwijshuisvesting

Het voordeel op dit taakveld is € 64.000,-, veroorzaakt door lagere salarislasten (€ 3.000,-), lagere kapitaallasten (€ 67.000,-), per saldo hogere kosten en opbrengsten (€ 6.000,-, belastingen, verzekeringen en schade).

▪ Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Per saldo is er een nadeel van € 29.000,- op dit taakveld. Dit wordt veroorzaakt door een hogere bijdrage bijzonder basisonderwijs (€ 48.000,-, bijdrage gym- en bewegingsonderwijs via SRO), hoger onderhoud, elektra en overige kosten peuterspeelzalen (€ 12.000,-), lagere kosten leerlingenvervoer (€ 18.000,-), per saldo overige voordelen (€ 13.000,-, opbrengst huur, leges, lagere subsidie).

1.5 Sport, cultuur en recreatie

(Commissie Samenleving, portefeuillehouder P. van Asselt. Voor het taakveld Openbaar groen en (openlucht) recreatie is W. de Jong portefeuillehouder, voor het speelbeleid is P. van Asselt portefeuillehouder, commissie Ruimte.)

Taakveld Sportbeleid en activering

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Inzetten van buurtsportcoaches**

Bunschoten heeft net als voorgaande jaren 4,9 fte aan buurtsportcoaches ingezet, waarbij gebruik gemaakt is van de Rijksregeling voor cofinanciering. De buurtsportcoaches zijn ingezet op projecten als 'Sportclubje', JOGG, WandelFit en Trainers voor de Klas. Daarnaast zijn buurtsportcoaches als vakleerkracht gymnastiek ingezet, om de kwaliteit van het beweegonderwijs te verbeteren. Ook de coördinatie van het Jeugdfonds Sport en Cultuur lag bij NBSS.

- **Lokaal Sportakkoord**

Stichting Sportplatform Bunschoten heeft zich het afgelopen jaar ingezet om de uitvoering van het lokaal sportakkoord verder gestalte te geven. Veel sportaanbieders zijn bezocht, diverse cursussen zijn aangeboden aan bestuursleden van sportverenigingen, en in september heeft de stichting zich opnieuw opgeworpen als lokale organisatie van de Nationale Sportweek. Dit resulteerde in diverse sportieve activiteiten, veelal met medewerking van lokale sport- en beweegaanbieders.

- **Aangepast Sporten**

Op het gebied van aangepast sporten zijn de Stichting Gewoon Sport en Stichting Aangepast Sporten Midden Nederland gesubsidieerd voor hun activiteiten. Daarnaast is in het regionale project Grenzeloos Actief samen met de andere Eemland-gemeenten geparticipeerd. Die samenwerking is eind 2022 door ondertekening van het convenant verlengd.

- **Sportkampioenen**

Op 19 september 2022 vond de jaarlijkse sportkampioenenhuldiging plaats, als onderdeel van de Nationale Sportweek. Bij gastheer VV IJsselmeervogels werden diverse sportkampioenen gehuldigd voor de behaalde sportieve prestaties.

Taakveld Sportaccommodaties

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Zorgplicht**

In 2022 zijn alle velden volgens planning en zorgplicht onderhouden. Daarbij is zoveel mogelijk rekening gehouden met het aangepaste verloop van de verschillende sportcompetities, die door de pandemie deels stil gelegd werden, langer doorliepen of juist eerder stopten. Alle velden voldeden aan de diverse normeringen van de sportbonden, en werden als redelijk of hoger beoordeeld.

Daarnaast is in 2022 de opdracht verleend om in 2023 tot een Nota Sportaccommodaties te komen. Voor zowel binnensport als buitensport dreigt de ruimtebehoefte groter te worden dan het aanbod, terwijl ook de groeiende leerlingaantallen op de langere termijn voor mogelijke ruimtetekorten in het beweegonderwijs leiden.

Indicatoren Sportaccommodaties

Omschrijving	E P	Bron	Werkelijk	Streefwaarde	Werkelijk
			2021	2022	2022
Aantal sportvelden van de 12 met redelijk en hoger beoordeeld	E	Kwaliteits-Onderzoek ISA-sport	12	12	12

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

Taakveld Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Wat hebben we bereikt / gedaan?

▪ Subsidie

In 2022 heeft de gemeente Bunschoten net als voorgaande jaren weer diverse projecten van culturele verenigingen en -instellingen gesubsidieerd. Hiermee zijn kinderen, jongeren en volwassenen gestimuleerd om deel te nemen aan- en kennis te laten maken met kunst en cultuur.

Na twee jaren van beperkende coronamaatregelen konden in 2022 weer meer culturele activiteiten plaatsvinden. Zo hebben de volgende evenementen plaatsgevonden die georganiseerd werden door culturele verenigingen en -instellingen waarmee de gemeente een subsidierelatie onderhoudt:

- Stichting Cultuur Platform Gemeente Bunschoten: Culturele Cafés, Buitenschilderdag, Kunstroute, Cultureel Kidsfestival;
- Kunst Centraal: cultuur educatieve activiteiten op de basisscholen in de vorm van een kunst- en cultuurmenu en een verdiepingsprogramma- om het lokale culturele veld kwalitatief en met continuïteit te betrekken bij de cultuureducatie in de gemeente Bunschoten;
- Chr. Muziekvereniging Excelsior: optreden bij de Avondvierdaagse, optreden bij 'Bunschoten ontmoet' bij het gemeentehuis, optreden intocht Sinterklaas, kerstoptreden;
- Koninklijk Concertkoor Hosanna: concert Mattheüs Passion van Bach in de Noorderkerk, concert Mis in C van Beethoven en Requiem van Mozart;
- Stichting Beiaard: wekelijkse marktbespelingen door Mathieu Polak en André Kukolja, overige bespelingen, zoals tijdens een goede doelen sponsorloop.

Via een eenmalige subsidies werden er in 2022 de volgende nieuwe activiteiten met een eenmalig karakter op het gebied van cultuur en erfgoed georganiseerd:

- Stichting Cultuur Platform Gemeente Bunschoten: muziekfestival Botterpop
- Kunstenaarsduo Het Wilde Oog: project wilde muren (uitvoering 2023)

Om activiteiten te stimuleren die bijdragen aan de cultuurparticipatie van de inwoners en die een podium geven aan lokale kunstenaars en cultuurmakers, stelt de gemeente een deel van het gemeentehuis beschikbaar als expositieruimte. De volgende exposities hebben in 2022 plaatsgevonden op het gemeentehuis:

- Historische Vereniging, 75 jaar bevrijding
- Cultuur Platform, Exposanten Kunstroute
- Hein van Loveren
- Het Wilde Oog, Grensverleggers

▪ Muziek

Via het gesubsidieerde project 'Muziek op Scholen' zijn samen met enkele muziekscholen basisschoolleerlingen van groep 5 in contact gebracht met muziekeducatie en het bespelen van een muziekinstrument. Dit met als doel het bevorderen van de muziekbeleving en (actieve) muziekparticipatie van kinderen in de gemeente Bunschoten.

Taakveld Musea

Wat hebben we bereikt / gedaan?

▪ Museum Spakenburg

De gemeente heeft in 2022 wederom een professioneel en gecertificeerd museum ondersteunt bij het beheer van de omvangrijke (deels gemeentelijke) collectie (kunst)historische objecten om daarmee de rijke cultuurhistorie onder de aandacht te kunnen brengen bij de gemeenschap en daarbuiten. In 2022 zijn de volgende exposities te zien geweest in Museum Spakenburg:

- Fototentoonstelling 'Geheimen van de klederdracht'
- 'Zuiderzeegezichten' van schilder Anthonie Pieter Schotel
- 'Klaas Zwaan, schilder van een verdwenen dorp'

Alhoewel in 2022 de coronamaatregelen werden opgeheven is het een landelijke tendens geweest dat bezoekersaantallen bij kleine- en middelgrote musea laag bleven. Ook bij Museum Spakenburg is dit effect terug te zien in de bezoekersaantallen.

Er hebben in 2022 gesprekken plaatsgevonden tussen de gemeente en het museumbestuur over de mogelijkheden voor een uitbreiding van Museum Spakenburg. Er is een commissiestuk voorbereid om de uitbreiding te bespreken in de commissie samenleving. De gesprekken zullen in 2023 voortgezet worden.

Indicator Musea

Omschrijving	E P	Bron	Werkelijk	Streefsw.	Werkelijk
			2021	2022	2022
Aantal bezoekers museum Spakenburg	P	Museum Spakenburg	5.571	12.500*	9.154

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

* In verband met de gevolgen van de coronacrisis was op het moment van het maken van begroting 2022 nog geen goede inschatting te maken van een realistische streefwaarde op korte termijn.

Taakveld Cultureel erfgoed

Wat hebben we bereikt / gedaan?

▪ Gebouwd erfgoed

De wettelijke taken op het gebied van cultuurhistorie, monumentenzorg en archeologie zijn uitgevoerd. Het rijksmonument Eemlandia, de voormalige zuivelfabriek, is in 2022 gerestaureerd. Hierin zijn een bedrijfsruimte en meerdere woningen gevestigd. De eigenaren kregen het Restauratiefonds-compliment 2022 uitgereikt voor de succesvolle herbesteding.

Daarnaast is er gezorgd voor aantrekkelijke voorwaarden voor eigenaren van gemeentelijke monumenten om instandhouding te stimuleren. Er zijn vanuit de daarvoor beschikbaar gestelde subsidie in 2022 twee monumenteigenaren financieel ondersteund.

Binnen het project 'Vervolg uitvoering monumentenbeleid' is er voorwerk verricht en een selectie gemaakt voor mogelijk aan te wijzen objecten als gemeentelijk monument. De volgende stap is de bestuurlijke besluitvorming en het gesprek met de eigenaren.

▪ Varend erfgoed

In samenwerking met de Stichting Behoud Museumhaven Spakenburg en De Bruine Vloot is ingezet op het onder de aandacht brengen van het behoud van de historische bottervloot en de Museumhaven Spakenburg. Daarnaast is uitvoer gegeven aan de financiële ondersteuning van bottereigenaren in het onderhoud van hun schip in coronatijd.

▪ Erfgoed overig

Tijdens de werkconferentie Nedersaksisch is kennis gemaakt met de andere convenantpartners, en is door de convenantpartners het document voor toetreding van Bunschoten ondertekend. Naar verwachting zal in 2023 het proces van toetreding tot het convenant afgerond worden.

In samenwerking met de Historische Vereniging zijn er in 2022 kanonnen geplaatst aan de Oostdijk, inclusief een informatiebord. Op deze plek heeft van 1800-1910 een 'batterij' gestaan, een eenheid van artillerie-wapens die deel uit maakte van de Grebbelinie.

In 2022 hebben eerste gesprekken plaatsgevonden tussen de gemeente en de Historische Vereniging over de plaatsing van een monument ter nagedachtenis aan de verdronken vissers. Deze gesprekken zullen in 2023 voortgezet worden.

Indicator Cultureel erfgoed

Omschrijving	E P	Bron	Werkelijk	Streefwaarde	Werkelijk
			2021	2022	2022
Aantal gemeentelijke monumenten	E	Gemeente	65	70	65

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

* Er zijn een aantal panden geselecteerd om aan te wijzen als gemeentelijk monument. De vaststelling is echt in 2022 nog niet gebeurd.

Taakveld Media

Wat hebben we bereikt / gedaan?

▪ Lokale omroep

Het Commissariaat voor de Media heeft in september 2022 besloten de zendmachtiging voor Baarn, Bunschoten en Soest toe te wijzen aan Stichting Streekomroep Eemland 1. Er heeft vervolgens bestuurlijk overleg plaatsgevonden tussen de drie gemeentes en het bestuur van Eemland 1. Per 1 januari 2023 zijn de lokale omroepen van Baarn (RTV Baarn), Soest (Radio Soest) en Bunschoten (LOS) gefuseerd in Stichting Streekomroep Eemland 1. De eigen identiteit van de voormalige lokale omroepen blijft hierbij behouden.

▪ Bibliotheek

Bunschoten beschikt over een centraal gelegen aantrekkelijke bibliotheekvoorziening voor de inwoners van Bunschoten. De bibliotheek Eemland is geleidelijk overgegaan van een 'klassieke' boekenbibliotheek naar een 'maatschappelijke educatieve' bibliotheek. Dit met behoud van de unieke positie die de bibliotheek heeft als vrij toegankelijke neutrale plaats met een brede informatiefunctie. Deelnemende gemeenten van de bibliotheek Eemland zijn Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Leusden en Woudenberg.

De bibliotheek Eemland richt zich met name op de volgende pijlers:

- De geletterde samenleving: stimuleren van lezen en leesplezier;
- Participatie in de informatie samenleving: mee kunnen doen in de (digitale) samenleving, informatie kunnen vinden en inzetten;
- Leven lang ontwikkelen: ontwikkeling van lees en digitale (basis)vaardigheden en doorontwikkeling van vaardigheden die bijdragen aan blijvende inzetbaarheid.

Daarnaast richt de bibliotheek Bunschoten zich meer op het ontmoeten, verbinden, podium bieden en op sociale cohesie binnen de gemeente. De bibliotheek wil een laagdrempelige ontmoetingsplek zijn voor de inwoners van Bunschoten. Vanzelfsprekend werkt de bibliotheek samen met betrokken maatschappelijke partners, zoals De Boei, Stichting Lezen en Schrijven, de kinderopvang en het onderwijs in Bunschoten.

Het aantal leden is toegenomen van 17,99% in 2021 naar 19,6% in 2022. Het betreft alle leden (betalend, niet betalende jeugdliden en een enkel schoolabonnement).

Het (Digi)Taalhuis in de bibliotheek neemt een belangrijke plaats in bij het versterken van basisvaardigheden. In 2022 vond een audit plaats van het (Digi)Taalhuis plaats waarna het (Digi)Taalhuis officieel is gecertificeerd.

Het beheersen van taal en kunnen lezen ligt aan de basis van kunnen leren, ontwikkelen en meedoen in de samenleving. Het 'Terugdringen van laaggeletterdheid' is een thema op de Lokale educatieve agenda. De bibliotheek Bunschoten zet dan ook in op verschillende programma's ter leesbevordering en informatievaardigheden zoals VoorleesExpress, Klik en Tik, DiGiSterker, Leesclub "Makkelijk Lezen", 'Leesclub B', Bibliotheek op School, Zomerschool, Digivitaler, Positieve gezondheidsvaardigheden, etc.

In 2022 was er – evenals voorgaande jaren - veel belangstelling voor het schaduw aanbod, maar ook voor workshops zoals 'Veilig online'. In mei 2022 vond een lokale bijeenkomst plaats voor professionals (onderwijs, sociaal team, voorscholen, De Boei) over signaleren en doorverwijzen.

De bijeenkomst werd gegeven door Stichting Lezen en Schrijven, een taalambassadeur, de bibliotheek en gemeente en werd zeer positief ontvangen door de deelnemers. Opvolging van deze breed bezochte bijeenkomst startte eind 2022 door de bibliotheek. Het Taalcafé Kleurrijk Bunschoten van De Boei vond plaats in de bibliotheek voor mensen met een anderstalige achtergrond. Aandacht voor publiciteit is gecontinueerd, zoals het verspreiden van flyers en bekendheid geven aan de website.

Het werkbezoek van raadsleden aan de bibliotheek vond in november 2022 plaats. De verschillende informatieve presentaties vanuit de bibliotheek en de rondleiding werden positief ontvangen.

In 2021 zijn de IDO's in de bibliotheken vanuit de landelijke overheid gestart. Vanaf 2023 zijn gemeenten verantwoordelijk geworden voor deze IDO's in het kader van digitale inclusie. Anticiperend hierop vond in 2022 een eerste oriënterend gesprek plaats.

Eind 2022 vond een bestuurlijk overleg plaats van de bibliotheek Eemland en deelnemende gemeenten. Daar werd afgesproken om de afspraken over de financiële structuur van de bibliotheek Eemland gezamenlijk te gaan herijken en om gezamenlijk met de deelnemende gemeenten te gaan werken aan een samenwerkingsovereenkomst. Vanwege enkele wisselingen in bestuurders in de deelnemende regiogemeenten heeft eind 2022 eerst een inhoudelijk/informatief bestuurlijk overleg plaatsgevonden.

Indicator Media

Omschrijving	$\frac{E}{P}$	Bron	Werkelijk	Streefwaarde	Werkelijk
			2021	2022	2022
% inwoners dat lid is van de bibliotheek	P	Bibliotheek Eemland	17,99	18	19,6

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

Taakveld Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Wat hebben we bereikt / gedaan?

▪ Laakzone

Van de eigenaren van de percelen tegenover de eilanden vier en vijf van de woonwijk Rengerswetering is grond aangekocht. Dit maakte het mogelijk om het smalle gedeelte in de watergang Rengerswetering te verbreden, waardoor de recreatieve mogelijkheden verbeterd zijn. Het project is in mei tijdens een feestelijke bijeenkomst afgesloten. Tijdens deze bijeenkomst is de (unieke) zelfbedieningsovertoom gedemonstreerd. Daarna is het gebied rond de overtoom opgeknapt en zijn de laatste installatiewerkzaamheden afgerond. In december 2022 is de overtoom opgeleverd. Vanaf 1 april 2023 kan gebruik gemaakt worden van deze voorziening.

▪ Groenbeheer

De voorbereidingen zijn getroffen voor het opnieuw aanbesteden van het onderhoudsbestek maaien bermen en sloten watergangen buitengebied. Begin 2023 heeft de aanbesteding plaatsgevonden. De renovatie van het parkje gelegen aan de Bikkersweg is afgerond. Daarnaast zijn bij gerenoveerde speeltuinen bomen en groen toegevoegd ter bevordering van klimaatadaptatie en het versterken van het groenbeeld. Tenslotte zijn er kleine groenrenovaties uitgevoerd door de buitendienst of in samenhang met integrale projecten.

▪ Bomen

De BVC is uitgevoerd binnen de beschikbaar gestelde financiële middelen. Er is uitvoering gegeven aan de maatregelen die voortkomen uit de BVC. De essen zijn extra gecontroleerd op veiligheid in verband met de essentaksterfte. Zieke essen die een veiligheidsrisico vormen zijn gekapt. Er is uitvoering gegeven aan het beleid voor de waardevolle bomen en boomstructuren. Kapverzoeken en klachten van bewoners zijn beoordeeld.

In verband met de voorjaarsstormen zijn een aantal bomen omgewaaid of uit veiligheid verwijderd. Deze bomen zijn in het najaar 2022 herplant.

Langs de Bikkersweg zijn bomen gecompenseerd door de realisatie van het fietspad langs de Oostelijke Randweg en de reconstructie van het kruispunt Bikkersweg-Prinses Irenestraat-Oosterstraat. Voor de Oude Bocht zijn voorbereidingen getroffen voor een nieuwe inrichting naar aanleiding van het verwijderen van de bestaande bomen. Uitvoering zal in 2023 plaatsvinden. Langs de tennisbaanvereniging is de verdwenen boomstructuur (door de iepziekte) in het plantsoen hersteld en aangevuld.

▪ Spelen

Er is uitvoering gegeven aan het dagelijks beheer en het uitvoeren van de veiligheidsinspecties van alle speeltuinen. Dit alles om de voorzieningen veilig en op niveau te houden.

Vanuit het beheerplan spelen 2019-2021 zijn de laatste speeltoestellen vervangen en hiermee is het beheerplan afgerond. Op basis van het vastgestelde speelbeleid 2022-2026 is uitvoering gegeven aan het uitvoeringsprogramma. Zo is de toplaag van het kunstgrasveld van de buitenwijkse trapvoorziening aan de Brahmslaan vervangen.

Bij De Batterijen en bij Rengerswetering 3de eiland aan de Morgenkamp is een nieuwe speeltuin gerealiseerd.

Voor de realisatie van de nieuwe skatebaan, is in 2022 gestart met het participatieproces. Met de vernieuwing van de skatebaan wordt ook de bestaande jongerenontmoetingsplek vernieuwd. De werkzaamheden worden in 2023 afgerond.

Indicatoren Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Omschrijving	E P	Bron	Werkelijk 2021	Streefwaarde 2022	Werkelijk 2022
De veiligheidsinspecties van speelvoorzieningen zijn uitgevoerd	P	Interne administratie	100%	100%	100%
De mate waarin de beeldkwaliteit van groenvoorzieningen (A, B en C) wordt behaald	E	Interne inspecties	97%	92%	97%

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

Toelichting indicatoren

De weersomstandigheden zijn altijd van invloed op het groenonderhoud. Door het droge voorjaar en de langdurige warme en droge zomer is het onderhoudsbeeld onder controle geweest.

Verbonden partijen Sport, cultuur en recreatie

Coöperatie Gastvrije Randmeren U.A.

De coöperatie heeft als doel: het behartigen van de bovengemeentelijke belangen van de recreatie en de belangen van de natuur. Daarnaast het bewaren en bevorderen van het natuur- en landschapsschoon en het bevorderen van de watersportsector, dit alles in het gebied van de Randmeren.

Eén van de kerntaken van Gastvrije Randmeren ten dienste van de waterrecreatie, is het beheer & onderhoud van het recreatieve vaarwater van de Randmeren. Gastvrije Randmeren levert operationeel een flinke bijdrage aan de watersport door te maaien en voor inwoners, ligplaatshouders en bezoekers voldoende ruimte te creëren voor hun activiteiten op het water.

Er is in 2022 ingezet op een bijdrage uit de budgetten voor Programmatische Aanpak Grote Wateren bij het Rijk. Helaas heeft dat niet tot een toekenning geleid. Wel is toegezegd dat er een pre-verkenning komt voor maatregelen richting 2033. Tot die tijd zal het maaien noodzakelijk blijven. In 2022 is ook gekomen tot een eerlijkere gelijkwaardige verdeling van de maaikosten. Bunschoten ziet hierdoor de kosten iets afnemen.

Indicatoren Sport, cultuur en recreatie

Indicator	Eenheid	Bron	Bunschoten 2016	Nederland 2020
Niet sporters	%	Gezondheids- enquête (CBS en RIVM)	50,2*	49,3

* Door een fout in het systeem van het uitvoerende onderzoeksbureau bij de dataverzameling van de Gezondheidsmonitor 2020 is het niet mogelijk om gegevens over bewegen en sporten voor Bunschoten te presenteren.

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

TABEL

(Bedragen x € 1,-)

		Realisatie 2022	Raming 2022	Raming na wijz. 2022	Afwijking	Incidenteel
Lasten	Sportbeleid en activering	324.958	287.241	330.074	5.116	0
	Sportaccommodaties	1.744.409	1.706.341	1.793.341	48.932	29.000
	Cultuurpresentatie, - productie en -participatie	102.963	127.015	118.865	15.902	0
	Musea	260.582	271.776	265.276	4.694	0
	Cultureel erfgoed	276.260	364.013	391.526	115.266	0
	Media	411.448	417.066	406.316	-5.132	0
	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.933.291	2.026.084	2.099.017	165.726	0
	Totaal lasten	5.053.911	5.199.536	5.404.415	350.504	29.000
Baten	Sportbeleid en activering	61.083	0	58.000	-3.083	0
	Sportaccommodaties	522.521	473.482	573.482	50.961	35.000
	Cultuurpresentatie, - productie en -participatie	4.016	18.180	3.180	-836	0
	Musea	54.429	60.510	60.510	6.081	0
	Cultureel erfgoed	1.980	1.716	1.716	-264	0
	Media	0	10.750	0	0	0
	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	42.646	46.529	46.529	3.883	0
	Totaal baten	686.675	611.167	743.417	56.742	35.000
Saldo	Sportbeleid en activering	263.875	287.241	272.074	8.199	0
	Sportaccommodaties	1.221.888	1.232.859	1.219.859	-2.029	-6.000
	Cultuurpresentatie, - productie en -participatie	98.947	108.835	115.685	16.738	0
	Musea	206.153	211.266	204.766	-1.387	0
	Cultureel erfgoed	274.280	362.297	389.810	115.530	0
	Media	411.448	406.316	406.316	-5.132	0
	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.890.646	1.979.555	2.052.488	161.842	0
	Totaal saldo	4.367.236	4.588.369	4.660.998	293.762	-6.000
Kosten per inwoner		195,62	206,87	210,14	14,52	

Toelichting saldo raming en raming na wijzigingen

De raming is per saldo bijgesteld met € 73.000,- nadelig.

Sportbeleid en activering, afrekening subsidie 2021 (€ 15.000,- voordelig). **Sportaccommodaties**, kerntakendiscussie taakstelling binnensport en zwembad (€ 13.000,- voordelig). **Cultureel erfgoed**, resttaak 2021 kerkervisie (25.000,- nadelig) en overig (3.000,- nadelig). **Openbaar groen en (openlucht) recreatie**, kapitaallasten skatepark (€ 18.000,-), stormschade, inboet, speelvoorzieningen en klompenpad (€ 55.000,- nadelig).

Toelichting realisatie en raming na wijzigingen

Op dit programma zijn de lasten € 351.000,- lager dan de raming na wijzigingen en de baten € 57.000,- lager. Per saldo € 294.000,- voordeliger.

- **Cultuurpresentatie, -productie en -participatie**

Dit taakveld laat een voordeel zien van € 17.000,- als gevolg van lagere verstrekte subsidies (€ 14.000,-), lagere salarislaster (€ 8.000,-) en per saldo hogere overige kosten (€ 5.000,-).

- **Cultureel erfgoed**

Dit taakveld heeft een voordelig saldo van € 116.000,-, veroorzaakt door lagere salarislaster (€ 31.000,-), lagere kapitaallaster (€ 8.000,-), kerkensie (€ 25.000,-, claim op het rekeningresultaat), lagere subsidies gemeentelijke monumenten en overige kosten erfgoed (€ 49.000,-) en per saldo lagere overige kosten (€ 3.000,-, onder andere dagelijks onderhoud bottererf, botters, visafslag, carillon).

- **Openbaar groen en (openlucht) recreatie**

Dit taakveld heeft een voordelig saldo van € 162.000,-. Dit wordt veroorzaakt door lagere toegerekende salarislaster minus kosten inhuur (€ 81.000,- voordeel), lagere kapitaallaster € 44.000,-, lagere kosten Kleine Zeetje (€ 17.000,-) en per saldo overige voordelen (€ 20.000,-, onder andere Eemfors, parkdeel De Akker, klompenpaden en bijdrage waterplanten maaien).

1.6 Sociaal Domein

(Commissie Samenleving, portefeuillehouder P. van Asselt)

Taakveld Samenkracht en burgerparticipatie

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Basiszorginfrastructuur versterken**

In 2021 is een aantal pilots opgezet om de sociale basisinfrastructuur te versterken. De meeste daarvan zijn in 2022 gecontinueerd.

Samen Sterk

Samen Sterk is een pilot voor drie jaar die wordt uitgevoerd door Kwintes. Samen Sterk is een netwerk voor mensen met een psychische kwetsbaarheid en een minimaal sociaal vangnet. Een groep van 8 à 10 deelnemers ontmoet elkaar wekelijks in een veilige omgeving onder begeleiding van een netwerkcoach. Op deze manier kan onderlinge steun tot stand komen, waardoor zij meer in hun eigen kracht komen te staan. In 2022 zagen we dat het nog wel zoeken was om de groep op sterkte te houden. Inwoners hebben last van stigmatisering en willen niet geassocieerd worden met de groep of voelen zich er niet thuis. Omdat het wel in een behoefte voorziet, is het voor 2022 gecontinueerd en zal het in 2023 worden geëvalueerd.

Steungezinnen/ Homies

Vanaf oktober 2021 draait in de gemeente Bunschoten een pilot met Stichting Present voor het initiatief Homies. Met Homies verbindt Present vrijwillige gezinnen aan gezinnen die steun en/of netwerk nodig hebben. In 2022 is deze pilot gecontinueerd, omdat het in een zeer grote behoefte voorziet.

Gezinsparaplu

De gezinsparaplu is een netwerk van pleegouders, waarbinnen zij elkaar kunnen ondersteunen bij de specifieke vragen en problemen die zich kunnen voordoen bij de zorg voor pleegkinderen. Het doel is om ervoor te zorgen dat pleegouders de zorg voor pleegkinderen vol kunnen houden.

Welzijn Op Recept

Eind 2022 is Welzijn Op Recept gestart. Dit is een alternatief voor mensen met psychosociale klachten. In plaats van medicatie voor te schrijven, verwijst de huisarts deze patiënten door naar een welzijnscoach, in ons geval De Boei. Klachten als vermoeidheid, pijn in de nek, maar ook stress, angst en somberheid hebben lang niet altijd een medische oorzaak. Vaak spelen onderliggende sociaal maatschappelijke problemen een rol.

- **Borging naschoolse opvang voor kwetsbare kinderen**

Er is een structurele behoefte aan buitenschoolse opvang (of in een enkel geval kinderdagopvang) voor kwetsbare kinderen. Door deze kinderen een plekje in de kinderopvang te geven, biedt de gemeente hen kansen om zich te ontwikkelen binnen de reguliere voorzieningen dichtbij huis. Er wordt voorkomen dat kinderen gebruik moeten maken van gespecialiseerde, duurdere voorzieningen, zoals zorgboerderijen. Eind 2021 is besloten om deze opvangmogelijkheden voor kwetsbare kinderen structureel te borgen. Hiervoor is de [SMI](#)-regeling opgesteld. In 2022 werd deze regeling gecontinueerd en is te zien dat het Sociaal Team dit als instrument inzet in kwetsbare gezinnen, waar deze regeling uitkomst biedt en zwaardere ondersteuning wordt voorkomen.

- **Succesvolle pilots worden structureel ingezet en gefinancierd**

Vooralsnog zijn alle bovengenoemde pilots gefinancierd vanuit het budget Sociale Basiszorg Infrastructuur. Dit budget is bedoeld om nieuwe pilots op te zetten. Momenteel is er nog geen budget om deze pilots structureel vorm te geven.

▪ **Vrijwilligers**

Er worden continue nieuwe vrijwilligers geworven onder andere voor het Maatjesproject, buurtbemiddeling of iets dergelijks. Op basis van (ondersteunings-)vragen van inwoners wordt actief gezocht naar een passende match voor de vraag. Momenteel zijn er zo'n 185 inwoners als vrijwilliger via De Boei actief.

▪ **Eenzaamheid**

Eenzaamheid is en blijft een belangrijk thema. Lokale zorgaanbieders, waaronder De Boei, praktijkondersteuning van de huisartsen, wijkverpleging en het Zorgloket hebben zoveel mogelijk samengewerkt om signalering van zorgen bij ouderen, waaronder eenzaamheid, op te pakken. De Boei en De Haven hebben samen een steunsysteem in de wijk ontwikkeld waardoor wederzijdse signalen over zorgen bij oudere inwoners eerder samen komen. Verder organiseerde De Boei de gebruikelijke ontmoetingsactiviteiten, zoals bijvoorbeeld de Huiskamer, lotgenotencontact en MEEDOEN om in de vraag naar ontmoeting onder ouderen te voorzien. Het bezoekproject 75+ voor ouderen wordt soms fysiek afgelegd of op verzoek van de inwoner telefonisch gedaan.

▪ **Mantelzorg**

Het aantal geregistreerde mantelzorgers blijft stijgen in de gemeente. Inmiddels zijn 486 inwoners als mantelzorger geregistreerd. De stijging is ook terug te zien in het aantal zorgverleners dat gebruik maakt van het aanbod van hulp bij huishouden voor mantelzorgers. In januari betrof het nog 114 zorgverleners. In december is het aantal opgelopen tot 131.

De dag van de mantelzorg heeft plaatsgevonden en ook het mantelzorgcompliment is in het najaar weer uitgereikt.

▪ **Dementievriendelijke gemeente**

In 2022 is een actieplan opgesteld waardoor er veel activiteiten zijn ontplooid om bewustwording onder inwoners over Alzheimer te vergroten. In maart heeft de gemeente Bunschoten de formele status van Dementievriendelijke gemeente ontvangen van Alzheimer Nederland.

▪ **Passende plek in de kinderopvang**

Kinderopvang draagt bij aan de ontwikkeling van jonge kinderen en aan een goede start voor kinderen op de basisschool. Daarnaast kan 'vroegtijdig' worden gesignaleerd en is er een maatschappelijk belang: ouders hebben kinderopvang nodig zodat zij kunnen werken. Daarom vinden Rijk en gemeenten het belangrijk dat alle peuters naar een voorschoolse voorziening kunnen gaan.

Voor jonge kinderen die 'opvallen' bij kinderopvanginstellingen in Bunschoten kan expertise van het Sociaal Team, De Boei en/of het Samenwerkingsverband worden ingeschakeld. Uitgangspunt is dat een kind, met passende ondersteuning / maatwerk, op de kinderopvang in Bunschoten terecht kan - voor zover als mogelijk.

Het thema 'Voor- en voerschoolse educatie en een doorgaande leer- en ontwikkelingslijn' staat op de agenda van de LEA. Sinds 1 augustus 2020 is het educatief aanbod aan geïndiceerde doelgroeppeuters met een (risico op een) (taal)achterstand uitgebreid naar gemiddeld 16 uur per week. Gemeenten hebben een wettelijke taak om dit kwalitatief educatief aanbod te bieden (voldoende voerscholen in aantal en spreiding). Er wordt gewerkt met het door de betrokken samenwerkende partners opgestelde 'Convenant Voor- en Voerschoolse Educatie Bunschoten en doorgaande leer- en ontwikkelingslijn (voerschool- basisonderwijs) 2022-2026'. Dit Convenant is vastgesteld tijdens het bestuurlijke overleg van de Lokale educatie agenda in december 2021.

Gesignaleerde ontwikkelingen in 2022 zijn een toename van het aantal geboorten, respectievelijk een instroom van kinderen met een anderstalige achtergrond, waardoor de vraag naar kinderopvang naar verwachting verder zal toenemen. Daarnaast is bekend dat in het landelijke coalitieakkoord, per 2025 'gratis' kinderopvang (96 % vergoeding) voor werkende ouders beschikbaar komt. Ook hierdoor kan de vraag naar passende kinderopvang toenemen. In 2022 vonden, evenals voorgaande jaren, voortgangsgesprekken plaats met de voerscholen en jeugdgezondheidszorg waarbij onder andere deze signalen worden besproken en gemonitord.

Uit de landelijke monitoring over het non-bereik van peuters (2,5 – 4 jaar) in de kinderopvang in Bunschoten, blijkt dat het non-bereik kleiner is geworden sinds 2017. Dit is een positieve ontwikkeling. In 2021 was dit 13% (73 van de 563 peuters). Dit onderzoek wordt tweejaarlijks uitgevoerd.

Taakveld Wijkteams

Wat hebben we bereikt / gedaan?

▪ Doorontwikkeling van het Sociaal Team

In 2022 is gestart met de voorbereidingen van de inkoop die vanaf 2024 vorm moet krijgen. Eén van de ontwikkelingen hierbij is het doorontwikkelen van de Sociale Teams, waardoor zij straks nog beter gepositioneerd zijn in het totale zorglandschap (van de [SBI](#) tot specialistische jeugdzorg). Ter voorbereiding daarvan wordt momenteel onderzoek gedaan naar alle wijkteams in de regio Eemland om te komen tot gezamenlijke afspraken. Eén van de afspraken is meer eigen begeleiding bieden door de Sociale Teams. Hierdoor kan beter lokaal samengewerkt worden. Voor het Sociaal Team biedt het meer mogelijkheden om andere, passende, en lokale basisvoorzieningen in te zetten, in plaats van maatwerkvoorzieningen.

▪ Samenwerking met maatschappelijke partners

De Boei en het Sociaal Team werken beide vanuit de zogenaamde netwerkmethodiek om cliënten de juiste zorg en ondersteuning te geven. Deze methode motiveert een inwoner om zijn/haar eigen netwerk (zoals familie, vrienden, buren) in te zetten bij de ondersteuningsvraag. Door het netwerk te betrekken en het te versterken, kun je ook voor de lange termijn zorgen dat een inwoner verder kan, zonder (regelmatig) terug te vallen op professionele ondersteuning. Hierdoor blijft ook voor de toekomst zorg voor iedere inwoner die dat nodig heeft beschikbaar. De netwerkmethodiek heeft de samenwerking tussen De Boei, Sociaal Team en Zorgloket versterkt.

De samenwerking met het gebiedsteam [BSA](#) loopt goed. Er is regelmatig contact, zowel op uitvoeringsniveau als tussen de teamleiders en beleid. Men weet elkaar te vinden en informeert elkaar over relevante ontwikkelingen.

▪ Wachtlijsten

Het aantal zorgaanmeldingen was in 2022 stabiel. Hierdoor was ook de wachtlijst nagenoeg stabiel. Crisisgevallen worden altijd met voorrang behandeld. In december 2022 is een inhaalactie uitgevoerd op de wachtlijst door snel een intake te doen. Als zeker was dat expertise van de [BSA](#) noodzakelijk was, zijn deze jeugdigen direct door naar de [BSA](#) gezet. Voordeel hiervan is dat een dubbele wachtlijst is voorkomen, doordat er ook een wachtlijst is bij de [BSA](#).

Ondanks dat het aantal zorgmeldingen stabiel was, stijgt het aantal openstaande zaken wel. Dit komt doordat er minder zaken worden afgesloten dan dat erbij komen.

▪ De gedragsdeskundigen (SO JGGZ)

De samenwerking tussen de gedragsdeskundigen en de huis- en jeugdartsen verloopt goed.

Taakveld Inkomensregelingen

Wat hebben we bereikt / gedaan?

▪ Bijstandsgerechtigden begeleid naar duurzaam werk

Uitvoeringsorganisatie [BBS](#) begeleidt inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt naar werk. Het aantal inwoners met een periodieke uitkering levensonderhoud is in 2022 licht afgenomen. De instroom bedroeg 50 inwoners. De uitstroom bedroeg 61 inwoners.

▪ Statushouders

In 2022 zijn er 26 statushouders gehuisvest in Bunschoten. 15 statushouders vallen onder de Wet inburgering 2021. Deze wet is ingegaan op 1 januari 2022. Van deze groep gaan de meeste statushouders de leerroute B1 volgen. Onderdeel van deze leerroute is de [MAP](#). Bij de [MAP](#) moet minimaal veertig uur praktijkervaring worden opgedaan. [BBS](#) heeft een jobcoach anderstaligen in dienst. De coach kan statushouders begeleiden naar een werk(ervarings)plek bij een werkgever. Naast de [MAP](#) is financieel ontzorgen ook wettelijk vastgesteld. Statushouders met een bijstandsuitkering dienen minimaal zes maanden financieel ontzorgd te worden. Uitvoeringsorganisatie [BBS](#) is hiervoor een samenwerking aangegaan met de Kredietbank. Bij financieel ontzorgen wordt gedurende zes maanden de huur en rekening van gas, elektra, water en de zorgverzekering automatisch betaald door de Kredietbank. Gedurende deze periode nemen

statushouders deel aan de cursus Omgaan met Geld. Na deze zes maanden wordt door de klantmanager BBS en maatschappelijk begeleider van Vluchtelingenwerk beoordeeld of deze periode verlengd moet worden of niet. Eventueel kan aanvullende budgetcoaching van Vluchtelingenwerk in worden gezet.

▪ **Bereik minimaregelingen / energietoeslag**

Door de enorme inflatie en de energiecrisis was het armoedebelid in 2022 een zeer actueel onderwerp. Regionaal is dit opgepakt, doordat alle regiogemeenten een inkomenseffectrapportage hebben laten uitvoeren voor hun gemeente door een onderzoeksbureau. Geconcludeerd wordt in het rapport dat het bedrag dat minima vanuit het Rijk aan toeslagen kunnen ontvangen, veel hoger is dan het bedrag dat ze aan gemeentelijke regelingen kunnen ontvangen. Financieel gezien is de invloed van de gemeente dan ook kleiner dan de invloed van het Rijk.

Van armoedeval is in Bunschoten geen sprake, bij alle huishoudsamenstellingen loont werken, al is het soms maar een paar procent. Omdat Bunschoten een beperkt minimabeleid voert, is te zien dat huishoudens met een minimuminkomen, geen of nauwelijks geld overhouden om sociaal te participeren.

Energietoeslag

Om inwoners te ondersteunen ten tijde van de energiecrisis, heeft het Rijk een aantal ondersteuningsmaatregelen ingezet. Gemeenten waren verantwoordelijk voor de uitvoering van de energietoeslag. Inwoners met een inkomen tot 130% van het sociaal minimum kwamen in aanmerking voor de energietoeslag van € 1.300,-. Dat de nood hoog was blijkt uit het ongekeende hoge bereik van deze regeling. Momenteel zijn nog een aantal aanvragen in behandeling. Als deze aanvragen goedgekeurd worden, hebben 726 huishoudens in Bunschoten de energietoeslag ontvangen.

Jeugdfonds Sport en Cultuur

Ook het aantal kinderen dat gebruik maakt van het Jeugdfonds Sport en Cultuur is gestegen. Door deze regeling hebben 100 kinderen uit Bunschoten kunnen sporten en zeven kinderen hebben een culturele activiteit beoefend. Blijvende aandacht wordt gevraagd voor dit fonds vanuit de gemeente. Bekendheid wordt onder meer gegenereerd door het organiseren van de Jeugdfonds Sport en Cultuur dag en het organiseren van intermediairbijekomsten.

Taakveld Begeleide participatie

Wat hebben we bereikt / gedaan?

▪ **Banenafsprak**

Het aantal plaatsingen uit het doelgroepenregister (mensen met een arbeidsbeperking en een indicatie banenafsprak) met een loonkostensubsidie is gestegen in Bunschoten. In 2020 en 2021 waren het 22 plaatsingen. In 2022 waren het 26 plaatsingen. Inwoners kunnen een indicatie banenafsprak krijgen, door (dit kunnen ze zelf aanvragen):

- Een administratieve beoordeling: Personen die ooit voortgezet speciaal onderwijs of praktijkonderwijs hebben gevolgd.
- Een inhoudelijke beoordeling: door een arbeidsdeskundige/arts van het UWV. Er wordt dan beoordeeld of iemand door beperkingen, als gevolg van ziekte of gebrek minder dan het wettelijk minimumloon kan verdienen/ mensen die vanwege beperkingen aangewezen zijn op extra begeleiding.

▪ **SW-bedrijf**

Met de komst van de Participatiewet is de instroom in de sociale werkvoorziening tot stilstand gekomen. Dit betekent dat het werknemersbestand met ongeveer 5% per jaar afneemt. Gevolg is dat er vergrijzing optreedt. Vanuit Bunschoten waren er in 2022 41 inwoners aan het werk via hun SW-indicatie.

Dit jaar heeft Amfors het Inclusive Fieldlab geopend. In het fieldlab worden mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in hun ontwikkeling ondersteunt met technische en sociale innovaties.

▪ **Beschut werk**

Ook hebben de BBS gemeenten en Amfors dit jaar de voorbereidingen getroffen omtrent een pilot Beschut Werk.

Beschut werk is voor mensen met een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking die alleen in een beschutte omgeving, onder aangepaste omstandigheden kunnen werken. Het bieden van Beschut werk is instrument onder de Participatiewet. Het UWV beoordeelt of iemand voor een beschutte werkplek in aanmerking komt.

Amfors heeft de expertise om deze doelgroep te begeleiden. Zij kunnen ontwikkeltrajecten aanbieden waarbij zij mensen uiteindelijk kunnen plaatsten bij een reguliere werkgever.

Beschut Werk bij Amfors betekent dat de cliënt een dienstverband krijgt bij RWA.

Dit is volgens de CAO Aan de slag, welke speciaal voor mensen binnen deze doelgroep bestemd is. Inmiddels zijn alle processen goed ingericht en is de eerste inwoner geplaatst vanuit de pilot.

▪ **Doorbraakmethode**

In 2022 is gestart met de doorbraakmethode. De Doorbraakmethode is een werkwijze voor hulpverleners om bij complexe casuïstiek een doorbraak te realiseren door out of de box te denken en hierbij specialistisch maatwerk toe te passen. Het gaat hierbij om inwoners voor wie de reguliere routes niet voldoen. Hierbij wordt een gezin met een hulpvraag integraal geholpen. De methode is ontwikkeld door het Instituut van Publieke Waarden. Aan de hand van de waarden legitimiteit, betrokkenheid en rendement wordt een potentiële doorbraak vergeleken met de reguliere hulpverlening.

Taakveld Arbeidsparticipatie

Wat hebben we bereikt / gedaan?

▪ **Intensivering samenwerking arbeidsmarktregio Amersfoort**

Voor het UWV en gemeenten geldt een wettelijke verplichting om een gezamenlijke regionale werkgeversdienstverlening uit te voeren binnen de arbeidsmarktregio. De arbeidsmarktregio Amersfoort is één van die 35 arbeidsmarktregio's. Hierin werken de partners UWV, gemeenten, FNV, CNV, MBO's, VNO/NCW en SBB regionaal via het Werkbedrijf arbeidsmarktregio Amersfoort samen.

Dit werkbedrijf heeft het uitvoeringsplan regionale werkgevers- en werkzoekendendienstverlening 2022 – 2025 arbeidsmarktregio Amersfoort (hierna te noemen uitvoeringsplan) vastgesteld. Het UWV en de colleges van de gemeenten hebben dit plan vastgesteld.

Het uitvoeringsplan schetst de kaders voor de regionale dienstverlening aan werkgevers en werkzoekenden voor de komende jaren. In dit uitvoeringsplan zijn de doelstellingen van het WSP opgenomen en wordt de regionale samenwerking met betrekking tot werkgevers- en werkzoekende dienstverlening toegelicht.

Het WSP is een netwerkorganisatie van UWV en gemeenten die, om tot resultaten (plaatsingen van mensen op werk) te komen, instrumenten inzet en samenwerkt met verschillende partijen op de arbeidsmarkt zoals het Leerwerkloket, re-integratiebureaus, scholen in de regio, de stichting SBB en RWA / Amfors. Het WSP heeft een belangrijke rol in de uitvoering van de wet Banenafpraak waarin is afgesproken dat er extra banen gecreëerd gaan worden bij reguliere werkgevers voor mensen met een arbeidsbeperking.

Jaarlijks zal dit plan op basis van een evaluatie worden geactualiseerd en weer worden voorgelegd aan de colleges van de gemeenten en het UWV ter vaststelling. Deze vaststelling moet zorgen voor commitment op het versterken van de regionale samenwerking.

In 2022 zijn de voorbereidingen getroffen voor een regionaal werkcentrum. Dit werkcentrum is begin 2023 geopend.

Taakveld Maatwerkvoorzieningen (WMO)

Wat hebben we bereikt / gedaan?

▪ **Inwoners blijven langer thuis wonen**

Er wordt met de keukentafelgesprekken maatwerk geleverd om met inwoners te zoeken naar de oplossingen die langer zelfstandig wonen mogelijk maakt. Het aantal inwoners dat van dergelijke

voorzieningen (wonen, rollen, vervoer en huishoudelijke hulp) gebruik maakt was dit jaar redelijk stabiel. Bij woonaanpassingen zijn meer en soms kostbare aanvragen te zien. Dat komt omdat mensen ouder worden en langer in hun eigen woning blijven, waardoor aanpassingen noodzakelijk worden. Bij het aantal inwoners dat huishoudelijke hulp ontvangt was dit jaar een stabiel beeld te zien. In januari maakten 442 inwoners gebruik van huishoudelijke hulp, in december waren dat 443 inwoners. Wel hebben dit jaar ongeveer 20 huishoudens meer dan vorig jaar hulp bij het huishouden via de mantelzorgregeling ontvangen.

Het is het opvallend dat het aantal openstaande voorzieningen ongeveer gelijk is gebleven, terwijl het aantal senioren in de gemeente langzaam toeneemt. Kosten nemen vooral toe, omdat de inzet van de ondersteuning bijvoorbeeld is uitgebreid.

Taakveld Maatwerkdienstverlening 18-/18+

Wat hebben we bereikt / gedaan?

▪ Voldoende passend aanbod specialistische zorg

De gemeente Bunschoten werkt in het sociaal domein samen met de gemeenten in de regio Amersfoort. Om passende zorg en ondersteuning ook voor de toekomst te borgen hebben de gemeenteraden van alle gemeenten in de regio Amersfoort in september 2021 de regiovisies 'Samen werken aan de specialistische jeugdhulp' en 'Samen in de wijk' vastgesteld. De regiovisies vormen het kader voor de regionale inkoop jeugdhulp en Wmo 2024. Om de doelen zoals geformuleerd in de regiovisies te behalen, is de taakgerichte inkoopstrategie de meest passende strategie.

Met de nieuwe inkoopstrategie wordt beoogd om met een beperkt aantal aanbieders langdurige samenwerkingsafspraken te maken over goede, passende en betaalbare hulp en ondersteuning voor alle inwoners die dit nodig hebben. Dit inkooptraject betreft niet alleen de regionaal ingekochte zorg, maar ook de hulp en ondersteuning die de gemeenten lokaal kunnen bieden. Dit zijn communicerende vaten. De lokale teams, de gedragsdeskundigen (SO JGGZ), de sociale basisinfrastructuur en de gecontracteerde partners vormen samen een hecht netwerk, waarbinnen de ondersteuning aan inwoners wordt georganiseerd en wordt op- of afgeschaald als dit passend is. Dit is waarom we gelijktijdig moeten zorgen voor een sterke basis en een sterk Sociaal Team.

Het RISB voert in nauwe samenwerking met de regiogemeenten de aanbesteding uit. De aanbesteding bestaat uit twee fases: de selectiefase en de gunningsfase. In 2022 is de selectiefase afgerond. Voor het perceel specialistische jeugdhulp is een combinatie van Youké, GGZ Centraal en De Rading geselecteerd. Voor de percelen Wmo begeleiding & Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang & Vrouwenopvang is Kwintes als hoofdaanbieder geselecteerd. In het begin van 2023 is bekend geworden dat Kwintes zich terug heeft getrokken als potentiële aanbieder. De zorg voor de percelen Wmo begeleiding & beschermd wonen en Maatschappelijke opvang & Vrouwenopvang zullen gecontinueerd worden in 2024. In 2023 zal meer bekend worden over hoe de zorg wordt ingericht na 2024.

Het besluit van Kwintes heeft geen invloed op de aanbesteding jeugdhulp. In 2023 beoordelen de gemeenten of voor jeugdhulp een nieuw contract afgesloten kan worden met de combinatie van jeugdhulpaanbieders Youké, GGZ Centraal en De Rading.

▪ Gebiedsteam BSA Jeugdhulp

Sinds februari 2021 werken de specialistische jeugdhulpaanbieders, de zogenaamde breedspectrumaanbieders (BSA) jeugd, in gebiedsteams. De gemeente Bunschoten, Baarn en Eemnes hebben gezamenlijk één gebiedsteam. Het gebiedsteam bestaat uit medewerkers van de BSA. Het gebiedsteam is verantwoordelijk voor verblijf, behandeling en begeleiding van jeugdigen met meervoudige, complexe problematiek.

In 2022 is te zien dat de samenwerking tussen Sociaal Team en het gebiedsteam BSA zich positief ontwikkelt. Men weet elkaar te vinden en informeert elkaar over relevante ontwikkelingen. De ervaringen die zijn opgedaan met de gebiedsteams BSA, zijn meegenomen in de inrichting van de inkoop 2024.

- **Meer kinderen groeien zo thuis mogelijk op**

In de regio Amersfoort werken de lokale teams, het gebiedsteam BSA en Samen Veilig Midden-Nederland intensief samen aan de veiligheid van kinderen. In 2021 is de regiovisie 'Voor een veilig thuis regio Utrecht' door alle gemeenteraden in de regio Amersfoort vastgesteld. De ambitie is om meer ambulante hulp te bieden in het gezin in plaats van het uithuisplaatsen van kinderen. Als kinderen echt niet meer thuis kunnen wonen, dan heeft een gezinsgerichte omgeving, zoals pleegzorg en gezinshuizen, de voorkeur. Voor het versterken van pleeggezinnen is vanaf 2022 de Gezinsparaplu gestart. De Gezinsparaplu ondersteunt pleegouders met als doel het voorkomen van doorplaatsingen van kinderen (zie ook Taakveld Samenkracht en burgerparticipatie).

Het percentage jongeren met jeugdhulp met verblijf blijft stabiel laag (0,7%-0,8%). Dit is het laagste percentage in de regio Amersfoort (0,8-1,4%) en ook onder het landelijke percentage (1,1%) (waarstaatjegemeente.nl).

Taakveld Geëscaleerde zorg 18-/18+

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Goede samenwerking tussen de maatschappelijke partners op het gebied van veiligheid**

In mei is er een themabijeenkomst georganiseerd over huiselijk geweld. Dit is georganiseerd door Zorg voor Bunschoten. Dit is een platform waarmee maatschappelijke partners elkaar makkelijker kunnen vinden en kennis kunnen uitwisselen rond huiselijk geweld.

- **Uitvoering regiovisie Samen in de Wijk (Beschermd Wonen)**

Om psychisch kwetsbaren in de wijk te kunnen laten wonen, is het belangrijk dat de sociale basis infrastructuur voldoet. Er is onderzocht wat er in de gemeente is aan sociale basisinfrastructuur voor psychisch kwetsbaren en wat er lokaal extra nodig is. In het Bestuurlijk Overleg Sociaal Domein zijn bestuurlijke afspraken gemaakt over het basisniveau Sociale Basis Infrastructuur.

- **Woonplaatsbeginsel**

Per 1 januari 2022 is het woonplaatsbeginsel gewijzigd in de Jeugdwet. Het woonplaatsbeginsel bepaalt welke gemeente (financieel) verantwoordelijk is voor de jeugdhulp van een jeugdige. Per 1 januari 2022 ligt bij ambulante hulpverlening de verantwoordelijkheid bij de gemeente waar de jeugdige zijn woonadres heeft volgens het [BRP](#). Bij jeugdhulp met verblijf gelden andere spelregels. Dan is de gemeente verantwoordelijk waar de jeugdige onmiddellijk voorafgaande aan zijn verblijf zijn woonadres had. De interne procedures zijn hierop aangepast.

Indicatoren Sociaal Domein

Omschrijving	Bron	Werkelijk 2017	Streefwaarde 2022
Aantal gezinnen uit bijstand duurzaam aan het werk	Jaarwerk BBS	37 2022: 11	100
Aantal inwoners met schuldhogte van meer dan € 50.000	Jaarwerk Uitvoerder	28 2022: 3	25
Aantal inwoners vanaf 75 jaar die nog zelfstandig wonen	WSJG	906 2020: 904*	1.000
% Inwoners dat specialistische zorg ontvangt	WSJG	18,9 1 ^e helft 2022: 19,1	18,5
Aantal vrijwilligers dat zich inzet voor buurt of gemeenschap	Jaarwerk De Boei	160 2022:185	200
% Eenzame senioren	WSJG	32,2 *	30
% Jongeren met jeugdhulp met verblijf	WSJG	0,7 1 ^e helft 2022: 0,7	0,7
Alle kinderen van 2,5 tot 4 jaar een plek in de peuter- of in kinderopvang	SZW/ VNG	Non bereik 113 2021: 124*	Non bereik 0

* Voor 2022 geen nieuw cijfer beschikbaar, waardoor de laatst bekende cijfers zijn opgenomen.

Toelichting indicatoren

Er worden op deze indicatoren geen streefwaarden per jaar genoemd, maar per beleidsperiode van vier jaar, omdat de transformatie met kleine stappen gaat. Effecten zijn pas op langere termijn zichtbaar. Ieder jaar wordt de stand van zaken weergegeven.

Verbonden partijen Sociaal Domein

Samenwerking Sociaal Domein Baarn, Bunschoten en Soest

Deze gemeenschappelijke regeling heeft ten doel de kwetsbaarheid van de eigen organisatie te reduceren, de efficiency te verhogen en de output- en proceskwaliteit te verhogen bij de uitvoering van specifieke taken op het gebied van het Sociaal Domein. Naast werk en inkomen is ook de zorgadministratie en het werkgeverschap van het Sociaal Team belegd.

Het Regionaal Sociaal Werkvoorzieningsschap Amersfoort en omgeving ([RWA/ Amfors Holding B.V.](#))

De gemeenschappelijke regeling [RWA](#) voert voor Bunschoten de Wet sociale werkvoorziening uit. De [Wsw](#) regelde tot 2015 dat mensen met een arbeidsbeperking beschermd aan het werk kunnen. Deze mensen met een [Wsw](#)-indicatie zijn in dienst van de [RWA](#). [Amfors Holding B.V.](#) is namens [RWA](#) belast met de uitvoering van de [Wsw](#). De medewerkers werken in de verschillende bedrijven (businessunits), zoals Eemfors en Cleanfors.

Doelstelling van [RWA/Amfors](#) is het (zo) regulier (mogelijk) plaatsen van medewerkers op de arbeidsmarkt tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten.

Voor Amfors is het belangrijk dat de medewerkers kunnen blijven werken, ook als zij ouder worden. Amfors heeft zich dan ook getransformeerd naar mensontwikkelbedrijf, waar duurzame inzetbaarheid bovenaan staat. Om dit te realiseren heeft Amfors verschillende technologische ontwikkelingen in gang gezet die de (SW) medewerker moet ondersteunen in het werk, het Fieldlab. Amfors richt zich ook op andere aspecten van duurzaamheid en ontwikkeling, zoals gezondheid en persoonlijke ontwikkeling. Door de coronacrisis heeft Amfors een aantal van haar mensontwikkelactiviteiten moeten opschorten. Wel heeft Amfors haar werkzaamheden tijdens de coronacrisis zo aangepast, dat er doorgewerkt kon worden. Mede omdat structuur belangrijk is voor het welzijn van de medewerkers.

Indicatoren Sociaal Domein

Indicator	Eenheid	Bron	Bunschoten 2021	Nederland 2021
Banen	Aantal per 1.000 inwoners 15-74 jaar	Landelijk informatiesysteem arbeidsplaatsen	867,4	805,5
Jongeren met een delict voor de rechter	% van alle jongeren van 12-21 jaar	CBS - jeugd	1	1
Kinderen in uitkeringsgezin	% van alle kinderen tot 18 jaar	CBS - jeugd	2	6
Netto arbeidsparticipatie	%	CBS - arbeidsdeelname	76,7 (2022)	72,2 (2022)
Werkloze jongeren	% van alle jongeren van 16-22 jaar	CBS - jeugd	Geen data*	2
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners 18 jaar en ouder	CBS - participatiewet	165,4	431,2
Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners 15-64 jaar	CBS - participatiewet	90,7 (2022)	197,7 (2022)
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS - jeugd	11 (2022)	10,7 (2022)
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS - jeugd	0,8 (2022)	1,1 (2022)
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12-23 jaar	CBS - jeugd	Geen data* (2022)	0,3 (2022)
Clënten met een maatwerkarrangement WMO *	Aantal per 10.000 inwoners	Monitor Sociaal Domein	580 (2022)	640 (2022)

* Dit cijfer wordt weergegeven als geheim om het risico op onthulling van individuen voorkomen.

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

TABEL

(Bedragen x € 1,-)

		Realisatie 2022	Raming 2022	Raming na wijz. 2022	Afwijking	Incidenteel
Lasten	Samenkracht en burgerparticipatie	3.818.842	2.010.765	3.102.114	-716.728	631.000
	Wijkteams	1.180.596	1.132.436	1.212.436	31.840	0
	Inkomensregelingen	5.047.955	3.940.000	4.710.910	-337.045	0
	Begeleide participatie	1.115.055	1.058.000	1.159.000	43.945	0
	Arbeidsparticipatie	331.177	498.130	566.130	234.953	0
	Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	575.005	475.566	475.566	-99.439	0
	Maatwerkdienstverlening 18+	2.890.267	2.464.965	2.697.965	-192.302	0
	Maatwerkdienstverlening 18-	6.228.411	4.553.000	6.179.000	-49.411	0
	Geëscaleerde zorg 18+	8.704	3.294	53.294	44.590	0
	Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0	0
	Totaal lasten	21.196.012	16.136.156	20.156.415	-1.039.597	631.000
Baten	Samenkracht en burgerparticipatie	2.244.021	8.000	1.046.169	-1.197.852	1.150.000
	Wijkteams	42.488	0	30.000	-12.488	0
	Inkomensregelingen	2.727.006	2.850.000	2.709.910	-17.096	0
	Begeleide participatie	0	0	0	0	0
	Arbeidsparticipatie	72.096	184.000	184.000	111.904	0
	Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	139.690	25.000	120.000	-19.690	0
	Maatwerkdienstverlening 18+	0	0	0	0	0
	Maatwerkdienstverlening 18-	860	0	0	-860	0
	Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	0	0
	Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0	0
	Totaal baten	5.226.162	3.067.000	4.090.079	-1.136.083	1.150.000
Saldo	Samenkracht en burgerparticipatie	1.574.821	2.002.765	2.055.945	481.124	-519.000
	Wijkteams	1.138.108	1.132.436	1.182.436	44.328	0
	Inkomensregelingen	2.320.949	1.090.000	2.001.000	-319.949	0
	Begeleide participatie	1.115.055	1.058.000	1.159.000	43.945	0
	Arbeidsparticipatie	259.081	314.130	382.130	123.049	0
	Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	435.315	450.566	355.566	-79.749	0
	Maatwerkdienstverlening 18+	2.890.267	2.464.965	2.697.965	-192.302	0
	Maatwerkdienstverlening 18-	6.227.551	4.553.000	6.179.000	-48.551	0
	Geëscaleerde zorg 18+	8.704	3.294	53.294	44.590	0
	Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0	0
	Totaal saldo	15.969.850	13.069.156	16.066.336	96.486	-519.000
Kosten per inwoner		715,33	589,23	724,36	9,03	

Toelichting saldo raming en raming na wijzigingen

De raming is per saldo bijgesteld met € 2.997.000,- nadelig.

Samenkracht en burgerparticipatie, saldo kosten (€ 1.091.000,-) en rijksbijdrage (€ 1.038.000,-) voor crisisopvang (€ 53.000,- nadelig). **Wijkteams**, sociaal team dienstverlening (€ 50.000,-).

Inkomensregelingen, energietoeslag (€ 872.000,-), lagere verrekening **BBS** (€ 118.000,-) en lagere rijksbijdrage (€ 157.000,-), totaal nadeel € 911.000,-.

Begeleide participatie, hogere bijdrage **RWA** (€ 101.000,-). **Arbeidsparticipatie**, kosten statushouders en asielopvang (€ 68.000,-). **Maatwerkvoorzieningen (Wmo)**, hogere eigen bijdrage (€ 95.000,- voordeel). **Maatwerkdienstverlening 18+**, kosten huishoudelijke hulp (€ 250.000,-) en ontwikkeling jeugdhulp en **Wmo** (€ 17.000,- voordeel). **Maatwerkdienstverlening 18-**, inkoop jeugd (€ 1.419.000,-) en extra stijging **BSA** (€ 207.000,-). **Geëscaleerde zorg 18+**, resttaak 2021 aanpak dak- en thuisloosheid (€ 50.000,-).

Toelichting realisatie en raming na wijzigingen

Op dit programma zijn de lasten € 1.040.000,- hoger dan de raming na wijzigingen en de baten € 1.136.000,- hoger. Per saldo een voordeel van € 96.000,-.

▪ **Samenkracht en burgerparticipatie**

Dit taakveld laat een voordeel zien van € 481.000,-, veroorzaakt door per saldo lagere toegerekende salarissen en kosten inhuur (€ 4.000,- voordeel), hogere kosten mantelzorg (€ 55.000,-), lagere lasten collectief vervoer **Wmo** (€ 41.000,-, veroorzaakt door suppletie aangifte omzetbelasting 2017-2021 € 53.000,- en hogere kosten € 12.000,-) en eigen bijdrage collectief vervoer **Wmo** (€ 23.000,-, voorgaande jaren gesaldeerd geboekt met de kosten), voordeel crisisopvang Oekraïne (€ 466.000,-) en per saldo overig voordeel (€ 2.000,-).

▪ **Wijkteams**

Het voordeel op dit taakveld van € 44.000,- wordt veroorzaakt door een lagere bijdrage **BBS** (€ 24.000,-), lagere kosten derden en opleidingskosten (€ 19.000,-) en per saldo lagere overige kosten/hogere opbrengsten (€ 1.000,-).

▪ **Inkomensregelingen**

Het nadeel op dit taakveld wordt veroorzaakt door de uitkomst van de jaarrekening 2022 van **BBS**. Per saldo een nadeel van € 320.000,-. Dit is een saldo van hogere uitkeringen (€ 26.000,-), lagere rijksvergoedingen (€ 47.000,-), saldo verhaal (€ 62.000,- nadeel, inclusief toevoeging voorziening dubieuze debiteuren), hogere lasten energietoeslag (€ 90.000,-), hogere uitvoeringskosten **BBS** (€ 60.000,-), het saldo van de kosten en verhaal **BBS** voor de **Tozo** regelingen (€ 13.000,-, voordeel), toevoeging voorziening dubieuze debiteuren **Tozo** (€ 51.000,-, ten laste van reserve corona) en per saldo overige voordelen (€ 3.000,-, waaronder rijksbijdrage kinderopvangtoeslagaffaire als gevolg van gederfde baten).

▪ **Begeleide participatie**

Het voordelige saldo van € 44.000,- wordt bepaald door de uitkomst van de jaarrekening van **RWA/Amfors** (lagere gemeentelijke bijdrage).

▪ **Arbeidsparticipatie**

Het voordelig saldo van € 123.000,- wordt veroorzaakt door hogere kosten **BBS** (€ 9.000,-), lagere kosten maatschappelijke begeleiding statushouders en asielopvang (€ 69.000,-) en per saldo lagere lasten inburgering (€ 63.000,-, onder andere lagere uitvoeringskosten **BBS** € 56.000,-).

▪ **Maatwerkvoorzieningen (Wmo)**

Het nadeel van € 80.000,- voor **Wmo** komt door hogere uitgaven ten aanzien van de voorzieningen wonen, rollen en vervoer (€ 99.000,-) en daarnaast hogere inkomsten (€ 19.000,-, verrekeningen met andere gemeenten).

▪ **Maatwerkdienstverlening 18+**

Dit taakveld laat een nadeel zien van € 192.000,- wat wordt veroorzaakt door hogere kosten huishoudelijke hulp (€ 176.000,-), hogere regionale zorgkosten (€ 39.000,-), hogere kosten **PGB's** via de **SVB** (€ 32.000,-) en per saldo lagere overige kosten (€ 55.000,-, schuldhulpverlening en zorgadministratie **BBS**).

▪ **Maatwerkdienstverlening 18-**

Dit taakveld laat een nadeel zien van € 49.000,- en wordt veroorzaakt door lagere kosten **PGB's** via de **SVB** (€ 16.000,-) en hogere regionale zorgkosten (€ 65.000,-).

- **Geëscaleerde zorg 18+**

Het voordeel van € 45.000,- op dit taakveld betreft middelen (via de algemene uitkering) dak- en thuisloosheid die niet besteed zijn (claim op het rekeningresultaat).

1.7 Volksgezondheid en milieu

(Taakveld Volksgezondheid valt onder de commissie Samenleving, portefeuillehouder P. van Asselt. De taakvelden Riolering, Afval, Milieubeheer en Begraafplaatsen en crematoria horen bij de commissie Ruimte, portefeuillehouder W. de Jong. Begraafbeleid behoort bij M. van de Groep.)

Taakveld Volksgezondheid

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Preventieakkoord Bunschoten**

Binnen het Preventieakkoord wordt ingezet op preventie bij de thema's roken, alcohol/ drugs en overgewicht. Per thema zijn er allerlei activiteiten en campagnes uitgevoerd. Een greep hieruit: Bunschoten zit niet stil in april (Ommetje challenge waarbij 17 teams hebben meegedaan), ondersteuning bij het realiseren van rookvrije terrein, de campagnes IkPas, Stoptober en Zien drinken doet drinken uitgerold, De Boei en Jellinek hebben ondersteuning geboden aan het Oostwende College dat meedeed aan 'Samen Fris', Nationale Buitenspeeldag en Nationale Sportweek, e.d.

- **JOGG Bunschoten: gezonde jeugd, gezonde toekomst**

Er is uitvoering gegeven aan het plan van aanpak JOGG. Bij 't Kruisrak en Christelijk Kindcentrum is de campagne Safe bij de bel uitgezet, waarbij zowel aandacht besteed werd aan verkeersveiligheid als aan lopen en fietsen naar school. Tijdens activiteiten of evenementen voor kinderen die georganiseerd werden vanuit de gemeente en NBSS (bijv. Buitenspeeldag, kom van de bank af, Koningsspelen, sportdagen Sportifun) wordt water gedronken en fruit en groente gegeten. Dit onder het mom 'practice what you preach'. In 2022 is de samenwerkingsovereenkomst met JOGG verlengd.

- **Actieplan 'Laat ze niet verzuipen'**

In het actieplan zijn drie speerpunten opgenomen: meer inzicht krijgen in het middelengebruik onder jongeren in de gemeente; alternatieve activiteiten aanbieden/ ontmoetingsplek creëren en ouderbetrokkenheid vergroten.

In 2022 is het Antenne-onderzoek uitgevoerd, het rapport is in de maak. Aan De Boei is subsidie verleend voor het bieden van alternatieve activiteiten en het creëren van een ontmoetingsplek. Daarvoor is de activiteit Sport, Eat & Fun opgericht. Eén keer per maand wordt een avond georganiseerd voor jongeren waarbij de avond bestaat uit sporten, eten en gezelligheid. De Boei heeft daarnaast in samenwerking met De Bron 10 zaterdagavonden georganiseerd bij De Bron met activiteiten waar jongeren tussen de 12 en 17 jaar naartoe kunnen. Tot slot is een oudercomité opgericht. Het is een groep ouders die zich wil inzetten voor een gezonde fysieke en emotionele ontwikkeling van kinderen/ jeugd.

Aan De Boei en Jellinek is subsidie verleend voor preventie middelengebruik. Waypoint heeft subsidie ontvangen voor het continueren van het buddyproject en de pilot 'dagbesteding als voorliggende voorziening'.

- **Gezonde School**

Vanuit de GGDrU is ingezet op de intensivering van het certificaat Gezonde School bij basisscholen. Een Gezonde School is een school die structureel aandacht besteedt aan het verbeteren van de gezondheid van leerlingen en medewerkers. De Bavinckschool, Groen van Prinstererschool en 't Sterrenlicht hebben het vignet Welbevinden, 't Kruisrak heeft de vignetten Roken en Alcohol, Bewegen en Sporten en Voeding en het Oostwende College heeft het vignet Roken en Alcohol.

Indicatoren Volksgezondheid

Indicator	Bron	Werkelijk 2021	Streefwaarde 2022
% Scholen met vignet "Gezonde school" of certificaat "Welbevinden" of "Roken en Alcohol"	GGD Monitor	55	75
% jeugdigen dat aan de beweegnorm voldoet	GGD Monitor	43	45
% volwassenen en senioren dat aan de beweegnorm voldoet	GGD Monitor	Niet bekend	70 / 80
% kinderen (10-11 jaar) met overgewicht	GGD Monitor	14	10
% volwassenen en senioren met overgewicht	GGD Monitor	48	47,0 / 66,2
% jeugdigen dat de afgelopen maand alcohol heeft gedronken	GGD Monitor	41	28
% drugsgebruik wiet/ hasj 18-	GGD Monitor	Niet bekend	<1,0
% harddruggebruik 19+	GGD Monitor	1,3	7

Toelichting indicatoren

Vignet Gezonde School: zes scholen hebben een vignet. Daarnaast zijn er meer scholen die aan alle criteria voor het vignet voldoen, maar deze (nog) niet aanvragen.

De Gezondheidsmonitor Jeugd wordt vierjaarlijks uitgevoerd door de GGDrU. Over 2021 zijn er geen gegevens bekend. Uit de laatste monitor blijkt dat 43% van de jeugdigen aan de beweegnorm voldoet en 41% van de jeugdigen afgelopen maand alcohol heeft gedronken.

Vanwege een fout in het systeem van het uitvoerende onderzoeksbureau bij de dataverzameling van de Gezondheidsmonitor volwassenen en senioren in 2020 is het niet mogelijk om gegevens over bewegen en sporten te presenteren.

Minder dan 30 jongeren hebben de vraag over drugsgebruik wiet/hasj in de Gezondheidsmonitor Jeugd beantwoord en/of minder dan vijf jongeren hebben de afgelopen vier weken gebruikt. Daarom zijn er geen gegevens bekend.

Taakveld Riolering

Wat hebben we bereikt / gedaan?

▪ Klimaatadaptatie

Voor de Schildersbuurt is na een intensief participatieproces het definitieve ontwerp voor de verdere herinrichting van de wijk vastgesteld. Dat de nutsbedrijven nog niet echt met klimaatadaptatie bezig zijn is gebleken tijdens de herindeling van de ruimte voor kabels en leidingen en riool gerelateerde onderdelen in de grond. Nutsbedrijven moeten nog wennen aan het feit dat er een vuilwater en een hemelwater riool aangelegd wordt in plaats van een gemengd riool. Ook infiltratievoorzieningen in de grond vormen voor hen nog obstakels en met voor hen onbekende gevolgen. Het wordt drukker in de grond en daar moet iedereen nog even aan wennen.

Inwoners kunnen een adviesgesprek met de klimaatadaptatiecoach aanvragen.

▪ Vuilwater- en hemelwaterriool

In de Zuidwink is het riool tussen de Molenstraat en de Oostsingel voorzien van een kunststof kous. Een ingrijpende operatie waarbij zowel de rioolstrengen als de inspectieputten zijn gerenoveerd. Het gerenoveerde riool kan nu weer minimaal 50 jaar mee. Omdat voor de uitvoering van de werkzaamheden het rioolwater via alternatieve routes en pompinstallaties is verlopen heeft het water meer stilgestaan waardoor bezinksel is ontstaan in een deel van het achterliggende stelsel. Hier moeten nog schoonmaakacties door middel van spoelen plaatsvinden.

In Eemdijk zuid is tussen de Ringweg en het bebouwde kom bord een hemelwaterriool aangelegd. Bij de actualisatie van het Basis Riolerings Plan 2019 kwam naar voren dat met de toename van intensiteiten van neerslag het bestaande gemengde stelsel onvoldoende capaciteit had voor afvoer van deze neerslag hoeveelheden. In de praktijk is dat ook al geconstateerd en zijn er klachten geweest van aanwonenden over wateroverlast. Op het nieuw aangelegde hemelwaterriool loost zowel de verharding van de openbare ruimte als een groot deel van de dakvlakken van aangrenzende woningen. In dit integrale project is na het rioleren ook de verharding van erfgrans tot erfgrans herstraat, groen aangeplant en openbare verlichting aangepast.

- **Inlaten op het hoofdriool**

Het afgelopen jaar zijn meer kapotte inlaten op het hoofdriool vervangen. Gevolg van deze defecten is meestal een verstopping van de huisaansluiting waardoor bewoners huishoudelijk afvalwater niet meer kunnen lozen. Herstel van het defect en het ontstoppen van de huisaansluiting zorgen voor oplopende kosten. Een oorzaak van het ontstaan van deze defecten moet gezocht worden in de richting van de kwaliteit en de ouderdom van de toegepaste materialen.

- **Hoofdgemalen**

De rioolhoofdgemalen hebben hun periodiek (kwartaal) onderhoud gehad. Geconstateerd is dat de pompen in deze gemalen het zwaar te verduren hebben. Onder andere het gebruik van schoonmaakdoekjes die niet oplossen in water zorgen voor vastlopende pompen en gemalen die in storing staan. Gevolgen kunnen aanzienlijk zijn door wateroverlast in woningen/bedrijfsruimten en overstortend rioolwater op watergangen. Het steeds vaker oplossen van deze storingen zorgt voor toename van de onderhoudskosten.

- **Reiniging en inspectie hoofdriolen**

In het kader van risico gestuurd beheer volgens het GWRP zijn er geen grote rioolinspecties uitgevoerd.

- **Vetproblematiek**

Op het bedrijventerrein De Kronkels blijft het probleem van vetafzetting zich voordoen. Waterschap en RUD zijn met de bedrijven in overleg om vervolg van deze vetproblematiek te voorkomen, maar tot op heden levert dat nog niet het gewenste resultaat. Eén bedrijf heeft zelf al een reinigungsactie op hun kosten uit laten voeren. RUD en Waterschap gaan strakker handhaven op lozing van afvalwater.

- **Watergangen**

Een groot aantal duikers in watergangen zijn gereinigd. Hierdoor is de doorstroming verbeterd waardoor ook de watergangen sneller van vers water worden voorzien.

Taakveld Afval

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- Op 1 januari 2022 is gestart met een systeem van nascheiding. Restafval en PMD worden niet meer gescheiden ingeleverd, maar achteraf gescheiden door de afvalverwerker. Het systeem is gemonitord en geëvalueerd in december 2022. Hieruit bleek dat zich geen knelpunten bij de invoering hebben voorgedaan en de servicedoelstellingen zijn behaald. Het milieurendement en de kosten blijven aandachtspunten.
- In 2022 bleek dat het ingezamelde GFT-afval vaak zo vervuild was dat het afgekeurd moest worden. Er is een project gestart om de kwaliteit te verbeteren, met gerichte communicatie, sorteeranlyses en voorlopers. Bij diverse hoogbouwlocaties binnen de gemeente zijn gezamenlijke GFT-containers geplaatst. Dit leidt ertoe dat meer bewoners GFT kunnen scheiden.
- Tenslotte is in 2022 onderzoek gedaan om de hoeveelheid GHA te verminderen. Dit heeft geleid tot een behoorlijke vermindering van het GHA en aandachtspunten om deze hoeveelheid nog verder naar beneden te brengen.

Taakveld Milieubeheer

Wat hebben we bereikt / gedaan?

▪ Bodem

Voor diverse ruimtelijke ontwikkelingen en grondtransacties is de bodemkwaliteit beoordeeld. De sanering van de “Westdijk/TGG” is in 2022 afgerond.

▪ Regionale Uitvoeringsdienst

De RUD heeft de milieutaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving weer uitgevoerd. Er is gewerkt volgens de vastgestelde DVO en bijbehorende outputfinanciering. Er zijn weer energiecontroles uitgevoerd en er zijn toezichts- en handhavingsprojecten bij diverse bedrijven uitgevoerd. Ook dit jaar zijn er weer milieuklachten via de milieuklachtenlijn binnengekomen. Dit betroffen vooral klachten op het gebied van geur en geluid. Daarnaast zijn er diverse juridische zaken behandeld via de rechtbank en de commissie bezwaarschriften.

In 2022 is gewerkt aan de voorbereiding op de komst van de Omgevingswet. Zo is het overdragen van de bodemtaken van provincie naar gemeente voorbereid en zijn diverse procesafspraken gemaakt.

▪ Integrale handhaving

Het geactualiseerde beleid op het taakveld VTH is vastgesteld. Daarbij is er een nieuwe Omgevingsverordening VTH vastgesteld. De samenwerking op VTH-gebied met de regio verder geïntensiveerd. Zo werd er ten behoeve van de Omgevingswet een uniforme handhavings- en uitvoeringsstrategie ontwikkeld.

▪ Energie en duurzaamheid

Energietransitie beleid

In samenwerking met de Regio Amersfoort is verder gewerkt aan de uitvoering van de RES. Hierin wordt gewerkt aan doelstellingen voor 2030 voor de opwekking van grootschalige duurzame elektriciteit in de vorm van zonne-energie en windenergie en het in beeld brengen van regionale duurzame warmtebronnen.

Het lokale afwegingskader grootschalige duurzame elektriciteit is in juli 2022 vastgesteld. Er worden nog geen gebieden voor grootschalige windturbines en/of zonnenvelden opengesteld. Wel wordt ingezet op het benutten van (grote) daken van onder andere bedrijven voor de opwekking van zonne-energie. De provincie is in 2022 gestart met de voorbereidingen voor een onderzoek (planMER) naar potentiële onderzoeksgebieden voor windenergie. De provincie heeft de regie genomen en neemt in het onderzoek een onderzoeksgebied in het oosten van gemeente Bunschoten mee. De kans bestaat dat dit onderzoeksgebied op grondgebied van gemeente Bunschoten afvalt of potentie blijkt te hebben in de zoektocht van de provincie naar 1 TWh windenergie voor de gehele provincie.

Om te komen tot een aardgasvrij Bunschoten in 2050 zijn vanuit de Transitievisie Warmte een aantal onderzoeken naar alternatieve warmtebronnen gedaan. Er is gekeken naar de potentie van riothermie (warmte uit het riool) en aquathermie (warmte uit het Eemmeer).

Regeling Reductie Energiegebruik Woningen

Eind september 2021 t/m 31 december 2022 liep vanuit het Rijk de Regeling Reductie Energiegebruik Woningen, een vervolg van de Regeling Reductie Energiegebruik in de vorm van de Nadere regel Energiebesparing Bunschoten 2021-2022. Dit rijksgeld was bedoeld voor energiebesparende maatregelen en energieadviezen, voor particuliere woningeigenaren en huurders. Inwoners konden energieboxen met daarin kleine energiebesparende maatregelen als een LED-lamp, tochtstrip en radiatorfolie aanvragen of zelf kleine energiebesparende maatregelen aanschaffen en bij het inleveren van de bon tot € 70,- terugkrijgen. Daarnaast konden inwoners een bijbehorend gratis adviesgesprek van een energicoach aanvragen om inzicht te krijgen in hoeveel geld en energie met kleine energiebesparende maatregelen kon worden bespaard via een ‘energiebespaaradvies’. Ook hadden de energicoaches energiedisplays van woningcorporatie G&O te leen om inwoners inzicht te geven in hun energiegebruik via een ‘energiedisplayadvies’.

Energiebesparende maatregelen energiearmoede

Het Rijk heeft sinds 2022 budget beschikbaar gesteld voor energiebesparende maatregelen voor huishoudens in energiearmoede. Huishoudens die recht hebben op energietoeslag kunnen sinds de

zomer van 2022 een gratis energiebox ophalen. Verschillende ophaaldagen zijn georganiseerd met een balie bij de Genadebank, De Boei en op het gemeentehuis. Via de Bijzondere Bijstand wordt daarnaast de aanschaf van duurzame huishoudelijke apparaten gestimuleerd met een extra geldbijdrage voor witgoed met energielabel A. Voor het organiseren van de activiteiten voor huishoudens in energiearmoede wordt intern samenwerkt tussen sociaal domein en duurzaamheid. Ook wordt samengewerkt met verschillende organisaties, zoals ook Vluchtelingenwerk, de woningcorporaties en uitvoeringsorganisatie [BBS](#).

Verduurzamen van woningen en inzet energiecoaches

Vanaf augustus 2022 zijn de energiecoaches opgeleid vanuit gemeentelijk budget 'Verduurzaming Woningen' om het adviesgesprek meer te richten op duurzaam isoleren, ventileren en duurzame energie, naast advies over kleine energiebesparende maatregelen. Energiecoaches kunnen ook overweg met de infraroodcamera van de gemeente om inwoners te laten zien waar warmteverlies optreedt en maatregelen voor hun woning gewenst zijn. De energiecoaches geven niet alleen energieadviezen aan huis, maar waren ook aanwezig bij de bewonersbijeenkomst 'hoe verlaag ik mijn energierekening?' in oktober 2022 en hebben verschillende keren geholpen bij het uitdelen van energieboxen op de markt of bij een ophaalbalie. Inmiddels zijn er drie ervaren vrijwillige energiecoaches actief en zijn er een aantal nieuwe vrijwillige energiecoaches in opleiding.

Duurzaamheidslening

Woningeigenaren kunnen voor het verduurzamen van de woning gebruik maken van de Duurzaamheidslening. Door de hoge energieprijzen hebben veel bewoners hier gebruik van gemaakt. In september 2022 heeft de raad besloten extra middelen beschikbaar te stellen voor de Duurzaamheidslening. Maatschappelijke organisaties en VvE's kunnen nog steeds de stimuleringslening aanvragen voor het verduurzamen van hun gebouwen en complexen.

Laadpalen

In 2022 zijn er 11 laadpalen bijgeplaatst. Het totaal komt hiermee op 28 laadpalen. In eerste instantie wordt één van de twee parkeervakken formeel aangeduid als laadplek, met een symbooltegels en pijlaanduiding. Als uit de monitoringsgegevens blijkt dat het gebruik van de laadpaal structureel hoog ligt, wordt ook het tweede parkeervak formeel aangeduid. Bij het merendeel van de laadpalen is dit inmiddels het geval.

Taakveld Begraafplaatsen en crematoria

Wat hebben we bereikt / gedaan?

▪ **De Akker**

Voor de noordoostelijk gelegen grafheuvel 1 op begraafplaats De Akker is de werkvoorbereiding van de geplande uitbreiding afgerond. In het eerste kwartaal van 2023 wordt dit werk aanbesteed om het in het tweede kwartaal van 2023 te kunnen aanleggen.

▪ **Memento Mori**

Bij begraafplaats Memento Mori is de verharding naar het baarhuisje aangebracht. Hiermee is het baarhuisje voor eenieder toegankelijk.

Naar aanleiding van de motie 'Begraven voor onbepaalde tijd' en de overweging in het amendement 'Tarief grafrecht voor onbepaalde tijd' is een werkbezoek georganiseerd naar de begraafplaats in Harderwijk voor belangstellende commissie- en raadsleden. Aansluitend is een begin gemaakt met het onderzoek naar de beantwoording van de motie en het uitwerken van een voorstel voor de tarieven.

Verbonden partijen Volksgezondheid en milieu

Gemeentelijke GezondheidsDienst regio Utrecht

De [GGDrU](#) beschermt, bewaakt en bevordert de gezondheid van de gemeenten in het werkgebied. Zij doet dit door de risico's voor gezondheid te signaleren, te voorkomen en de gezondheid van de inwoners te bevorderen. Ook als er incidenten uitbreken in de regio zorgt de [GGDrU](#) voor snelle hulpverlening, in samenwerking met de [VRU](#).

Afvalverwijdering Utrecht

De AVU werkt samen met en in opdracht van de Utrechtse gemeenten in de afvalketen en draagt zorg voor de overslag, het transport en de verwerking van het huishoudelijk afval van de deelnemende gemeenten in de provincie Utrecht.

Regionale uitvoeringsdienst Utrecht

De RUD Utrecht voert vergunningverlenings-, handhavings- en adviestaken uit voor de provincie Utrecht en 11 andere gemeenten waaronder Bunschoten. De manier waarop de RUD en haar opdrachtgevers samenwerken en de verdeling van taken en bevoegdheden zijn vastgelegd in een gemeenschappelijke regeling. De vergunningverleners en toezichthouders werken aan een schoon milieu, natuurbehoud en een veilige leefomgeving.

N.V. ROVA Holding

De ROVA zamelt de huishoudelijke afvalstoffen in, in de gemeente Bunschoten.

Vitens N.V.

Vitens NV heeft als missie een duurzame, efficiënte en effectieve watervoorziening binnen het voorzieningsgebied van de aangesloten bedrijven, voor de verschillende deelmarkten en doeleinden van waterverbruik, volgens de hoogste standaards op het gebied van kwaliteit, gezondheid en beschikbaarheid, gebaseerd op een integraal beheerde en duurzaam ingerichte waterketen.

Indicator Volksgezondheid en milieu

Indicator	Eenheid	Bron	Bunschoten 2021	Nederland 2021
Omvang huishoudelijk restafval	KG per inwoner	<u>CBS</u>	36	169
Hernieuwbare elektriciteit	%	Rijkswaterstaat Klimaatmonitor	19,2 (2020)	26,8 (2020)

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

TABEL

(Bedragen x € 1,-)

		Realisatie 2022	Raming 2022	Raming na wijz. 2022	Afwijking	Incidenteel
Lasten	Volksgezondheid	1.047.354	950.427	960.927	-86.427	91.000
	Riolering	1.605.696	1.572.352	1.672.520	66.824	0
	Afval	2.995.509	2.772.002	3.070.580	75.071	0
	Milieubeheer	1.058.417	882.632	1.079.632	21.215	0
	Begraafplaatsen en crematoria	409.815	381.919	392.587	-17.228	0
	Totaal lasten	7.116.790	6.559.332	7.176.246	59.456	91.000
Baten	Volksgezondheid	3.000	0	0	-3.000	0
	Riolering	1.632.840	1.544.000	1.554.000	-78.840	0
	Afval	2.836.300	2.626.065	2.677.065	-159.235	0
	Milieubeheer	57.474	25.000	25.000	-32.474	0
	Begraafplaatsen en crematoria	485.555	387.000	387.000	-98.555	0
	Totaal baten	5.015.169	4.582.065	4.643.065	-372.104	0
Saldo	Volksgezondheid	1.044.354	950.427	960.927	-83.427	91.000
	Riolering	-27.145	28.352	118.520	145.665	0
	Afval	159.209	145.937	393.515	234.306	0
	Milieubeheer	1.000.943	857.632	1.054.632	53.689	0
	Begraafplaatsen en crematoria	-75.740	-5.081	5.587	81.327	0
	Totaal saldo	2.101.621	1.977.267	2.533.181	431.560	91.000
Kosten per inwoner		94,14	89,15	114,21	20,07	

Toelichting saldo raming en raming na wijzigingen

De raming is per saldo bijgesteld met € 556.000,- nadelig, waarvan € 348.000,- kostendekkende tarieven ten laste van reserves.

Volksgezondheid, kosten gezond in de stad (€ 11.000,-). **Riolering**, aanpassing lasten volgens het rioolplan (€ 100.000,-) en hogere baten (€ 10.000,-). **Afval**, eenmalige kosten als gevolg van de invoering van nascheiding (€ 218.000,-), overige kosten (€ 65.000,- onder andere matrassinzameling en brengvoorzieningen) en hogere inkomsten (€ 36.000,-). Totaal € 247.000,- nadelig.

Milieubeheer, middelen uitvoering klimaatakkoord (€ 191.000,-), kosten RUD (€ 11.000,-) en correctie klompenpad (€ 5.000,- naar taakveld 5.7). Totaal € 197.000,- nadelig.

Begraafplaatsen, aanpassing volgens het beheerplan (€ 11.000,-).

Toelichting realisatie en raming na wijzigingen

Op dit programma zijn de lasten € 60.000,- lager dan de raming na wijzigingen en de baten € 372.000,- hoger. Per saldo een voordeel van € 432.000,-.

Dit programma wordt op de taakvelden Riolering, Afval en Begraafplaatsen gekenmerkt door activiteiten waarvoor kostendekkende tarieven in rekening worden gebracht. De exploitatiesaldi van deze kostendekkende activiteiten worden in de daarvoor ingestelde egalisereserves gestort als er sprake is van een overschot of onttrokken als er sprake is van een tekort. Een overzicht van de activiteiten is opgenomen in de paragraaf Lokale heffingen.

Het verschil tussen de begrote en werkelijke stortingen of onttrekkingen aan deze reserves (totaal € 461.000,-) veroorzaakt een voordelig saldo op dit programma.

- **Volksgezondheid**

Op dit taakveld is een nadelig saldo van € 83.000,- ontstaan, veroorzaakt door lagere salarissen (€ 27.000,-), hogere bijdrage GGD maatwerk en digitaal kinddossier (€ 121.000,-) en lagere huur GGD (€ 5.000,-), lagere lasten kansrijke start (€ 7.000,-, claim op het rekeningresultaat) en per saldo hogere overige kosten (€ 1.000,-).

- **Milieubeheer**

Het voordelige saldo op dit taakveld van € 54.000,- wordt veroorzaakt door lagere toegerekende salarislasten (€ 33.000,-), lagere kapitaallasten (€ 5.000,-), lagere kosten hondenpoepbeleid en ongediertebestrijding (€ 18.000,-) en per saldo overige nadelen (€ 2.000,-).

1.8 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing

(Commissie Ruimte, portefeuillehouders R.J. Beukers en W. de Jong)

Taakveld Ruimte en leefomgeving

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Omgevingswet**

2022 stond voor een groot deel in het teken van de inwerkingtreding van de nieuwe Omgevingswet. Er is veel werk verzet om de invoering van de Omgevingswet per 1 januari 2023 goed te laten te verlopen. Zo heeft de gemeenteraad de nodige besluiten genomen met betrekking tot de Omgevingswet. Denk hierbij aan het vaststellen van de verordening gemeentelijke adviescommissie, het adviesrecht gemeenteraad bij afwijking van het omgevingsplan, het participatiebeleid en de verordening nadeelcompensatie. In oktober 2022 werd de invoeringsdatum echter uitgesteld naar 1 juli 2023. Mogelijk wordt dit nog verder uitgesteld naar 1 januari 2024. Hierdoor zijn enkele raadsvoorstellen die al voorbereid waren verplaatst naar 2023, te denken aan de nieuwe legesverordening en de bodemkwaliteitskaart.

Daarnaast is in 2022 het concept Omgevingsvisie en de Milieu-impactbeoordeling afgerond waardoor deze in het 1^e kwartaal van 2023 als ontwerp ter visie kan worden gelegd. Verder is eind 2022 vooruitlopend op de invoering van de Omgevingswet de overstap gemaakt naar het nieuwe ICT VTH-systeem. Op deze manier leert de gemeente werken met het nieuwe programma ruim voordat de Omgevingswet daadwerkelijk in werking treedt.

In de regio is veelvuldig geoefend met de samenwerkingsafspraken in de vorm van regionale ketentesten. In deze ketentesten is geoefend op onder andere het samenwerken aan het behandelen van een vergunningaanvraag samen met de verschillende Ketenpartners onder andere provincie Utrecht en waterschap Vallei en Veluwe.

Voor het omgevingsplan is gewerkt aan een raamwerk / structuur gebaseerd op de bestaande bestemmingsplannen.

- **Project grondgebruik / Snippergroen**

Het project 'Grondgebruik' valt onder het snippergroenbeleid 2022-2026 die in de raad van 16 december 2021 is vastgesteld. In 2018 is gestart met dit project. In 2022 is een bedrag van € 113.000,- ten gunste van het resultaat gebracht (waarvan € 60.000,- opgenomen in de 2^e tussentijdse bestuursrapportage). Alleen de dossiers van de woningstichting zijn nog niet afgerond. Daarnaast zijn in 2022 verschillende snippergroenaanvragen beoordeeld volgens het snippergroenbeleid.

Taakveld Grondexploitatie (niet- bedrijventerreinen)

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Ontwikkeling Rengerswetering**

In 2022 is doorgewerkt om de woonwijk Rengerswetering te realiseren. Onderstaand worden per plandeel de bereikte resultaten toegelicht.

Noordelijke Kampen (eiland drie)

In de openbare ruimte van dit wooneiland zijn de puntjes op de "i" gezet. Er is een start gemaakt met een deel van de brugverbindingen met het vierde wooneiland. Dit in nauw overleg met het waterschap, omdat de watergang tussen eiland 3 en 4 een cruciale functie vervult als inlaat van landelijk water voor het stedelijk water van Bunschoten-Spakenburg.

Zuiderland (eiland vier)

Rond de zomer zijn de eerste 24 woningen aan de oostkant opgeleverd. Daarnaast zijn na een succesvolle verkoop alle gronden overgedragen aan de ontwikkelaar. Die is vervolgens gestart met de bouw van de supermarkt, de 92 appartementen en 41 grondgebonden woningen. De contouren van het eiland worden hiermee steeds meer duidelijk. Het entreegebouw met supermarkt en appartementen heeft begin december zijn hoogste punt bereikt.

Daarnaast zijn ook de vier vrije kavels voor particulieren door de gemeente overgedragen. Drie van de vier woningen zijn inmiddels gebouwd en opgeleverd.

Het werk voor de aanleg van de openbare ruimte is parallel aan de bouw voorbereid, aanbesteed en na de oplevering van de woningen deels in uitvoering gegaan. Indien mogelijk volgt de inrichting van de openbare ruimte, de oplevering van de gebouwde woningen. Ook zijn er tijdelijke voorzieningen getroffen om deze woningen te kunnen bereiken tijdens de bouw van de andere woningen.

De Hoven (eiland vijf, zes en zeven)

Gezien de voortgang van eiland vier is in 2022 doorgewerkt aan de planvorming voor de vervolgeilanden. Op basis van input uit het participatietraject en de diverse stakeholders is het voorlopig ontwerp stedenbouwkundig plan in het najaar van 2022 vastgesteld als vertrekpunt voor de verdere ontwikkeling. In aansluiting daarop is na intensief overleg met de ontwikkelaars gestart met de uitwerking van het eerste eiland in een veranderende woningmarkt.

In navolging op de gemaakte afspraken is begin 2022 ook de aangekochte grond op eiland zes overgedragen naar de gemeente.

Vrijliggend fietspad langs Oostelijke Randweg.

Het vrijliggende fietspad en voetpad is gereedgekomen. De verbinding wordt veelvuldig gebruikt door fietsers en voetgangers om vanuit Rengerswetering - en Haarbrug - naar de bestaande dorpskern te gaan.

▪ **Herontwikkeling Oostsingel**

Op het voormalige terrein van Amerongen Sierbestrating aan de Oostsingel en op de daarop aansluitende percelen langs de Garnalenweg zijn bouwplannen voorbereid voor de bouw van in totaal 49 woningen. Na een zorgvuldige voorbereiding en diverse overleggen is het plan in 2022 vergund. Omdat er echter een gerechtelijke procedure is gestart, is de bouw nog niet van start gegaan.

▪ **Logiesgebouw Celsiusweg**

Er wordt al geruime tijd gewerkt aan de voorbereidingen van het tweede logiesgebouw voor arbeidsmigranten ter plaatse van de Celsiusweg 7-9. De gerechtelijke procedure is na het intrekken van het beroepschrift gestaakt waarna de vergunning onherroepelijk is geworden. De initiatiefnemer kan gaan bouwen, zodra hij zelf de voorbereiding gereed heeft.

▪ **Tiny Houses**

Samen met het G&O is verder gewerkt aan de plannen voor de realisatie van een aantal tiny houses in combinatie met grondgebonden woningen. Op de beoogde locatie achter de woningen aan de Frits de Zwerver zijn de plannen verder uitgewerkt en hebben voorbereidende onderzoeken plaatsgevonden. De woningstichting heeft na een aanbesteding een tweetal bouwers geselecteerd om het project daadwerkelijk te gaan realiseren.

▪ **Project Flexwonen**

Vanwege het woningtekort in de sociale huur en de versnelde taakstellingopgave is er gewerkt aan een haalbaarheidsonderzoek naar de mogelijkheid om Flexwoningen te bouwen. Daarnaast is er subsidie aangevraagd en gewerkt aan de voorbereidingen om te participeren in de regiodeal Utrecht inzake tijdelijke woningen.

▪ **Kerkstraat 7 (Ouwe Sjoel)**

De Stichting Monumenten Bunschoten heeft het pand verkocht aan Heinen & Hopman Beheer. Er hebben diverse overleggen plaatsgevonden over de planvorming. Een architect heeft in opdracht van de eigenaars een nieuw interieur en deels exterieur ontwerp van het pand opgesteld. Ook is een bouwhistorisch onderzoek uitgevoerd. In overleg met de Monumentencommissie wordt het ontwerp geoptimaliseerd. Verwachting is dat begin 2023 een Omgevingsvergunning wordt aangevraagd.

- **Ontwikkeling gebouwen Rabobank / Lidl**

Heinen & Hopman Beheer heeft het voormalige gebouw van de Rabobank gekocht. In samenwerking met de eigenaar van het pand waar nu de Lidl in is gevestigd is een plan opgesteld voor een fikse uitbreiding van het gebouw van de Lidl in combinatie met appartementen en een stallingsgarage. Samen met de ontwikkelaars is gekeken of meer parkeervoorzieningen ondergronds kunnen worden gemaakt op het Visrokersplein. Voor de realisatie van een openbare ondergrondse parkeergarage in combinatie met een herinrichting van het huidige parkeerterrein op het Visrokersplein is een subsidie toegekend vanuit het nationale programma Impulsaanpak Winkelgebieden ter compensatie van ongeveer 25% van de onrendabele top. Er hebben diverse onderzoeken plaatsgevonden om te bepalen of een ondergrondse openbare parkeervoorziening haalbaar is in combinatie met de beoogde ontwikkeling. De resultaten zijn bekend en aan de raad voorgelegd.

- **Uitbreiding Eemdijk-Oost**

Na afspraken met de Provincie en de Regio in het regionaal programma wonen en werken in het kader van onder andere de onderbouwing voor de ladder voor duurzame verstedelijking is het voorontwerpbestemmingsplan voor Eemdijk-Oost ter inzage gelegd. Het ontwerp van het bestemmingsplan zal in het eerste kwartaal van 2023 ter inzage worden gelegd.

- **Overige ontwikkelingen**

Garnalenweg (Zuyderzee aan de dijk)

De woningen zijn opgeleverd en de openbare ruimte is definitief gemaakt. Het project is gereed en de openbare ruimte is overgedragen aan de gemeente.

Eemlandia

De huurappartementen zijn begin 2022 opgeleverd. Ook is de resterende openbare ruimte definitief gemaakt. In het groene deel van de Melkrijder is als sluitstuk een “speelkoe” geplaatst met enkele zitbankjes. Dit is passend bij de functie van gebouw in het verleden.

Veenestraat 66

In de hoek van Veenestraat – Eemlandia zijn negen nieuwe woningen opgeleverd. De aangrenzende openbare ruimte is aangepast op de nieuwe bebouwing.

Abel Tasmastraat 6 woningen

De initiatiefnemer heeft de woningen in de verkoop gedaan.

Uitbreiding AH Anton van der Horstlaan

De eigenaar van de Albert Heijn aan de Anton van der Horstlaan heeft plannen gemaakt voor het uitbreiden en vernieuwen van de huidige supermarkt. Bij de planvorming is gekeken hoe het omliggende gebied kan worden aangepast. Tussen de gemeente en eigenaar is een overeenkomst opgesteld om een deel van de gemeentelijke gronden te verkopen, zodat het parkeerterrein – na de ontmanteling van het huidige tankstation – optimaal kan worden ingericht.

Taakveld Wonen en bouwen

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Bouwresultaten**

De woningvoorraad woningen is aan het eind van het jaar toegenomen met 117 woningen, waarmee de eindstand uitkomt op 8.825 woningen (stand 1-1-2023). In feite zijn er 88 nieuwbouwwoningen opgeleverd, zijn 27 niet-woningen getransformeerd tot woningen/appartementen, er zijn drie woningen/appartementen afgesplitst en twee woningen onttrokken (gesloopt, samenvoeging of overige onttrekking). Het nettoresultaat voor 2022 is daarmee 117.

De 117 gerealiseerde nieuwbouw en transformatie in 2022 uitten zich voornamelijk in een drietal wijken Rengerswetering (27), Spakenburg (37), Bunschoten (51) en overig (2).

Er zijn dit jaar 25 sociale huurwoningen opgeleverd (Melkfabriek Eemlandia), 11 midden-huurwoningen en 16 dure huurwoningen. Daarnaast zijn 10 koopwoningen in de betaalbare sector opgeleverd en 57 (middel)dure koopwoningen boven € 355.000,-. Gesloopt zijn twee koopwoningen. Het nettoresultaat betreft 28 appartementen en 89 grondgebonden woningen.

▪ Woonvisie 2020-2025

Het jaar 2022 is het derde jaar van de woondeal, waarbij in vijf jaar tijd 645 nieuwbouwwoningen moeten worden gerealiseerd. Dat zijn 129 woningen per jaar. Deze woningen zijn als volgt verdeeld: 150 sociale huur (50 grondgebonden en 100 appartementen), 50 middenhuur appartementen, 445 koop (335 grondgebonden en 110 appartementen).

Het streven daarbij is om 50% nieuwbouw te bouwen in sociale huur, middenhuur en koopwoningen tot en met de NHG. Dit sluit aan op de uitgangspunten van de Provinciale Omgevingsvisie en biedt veel kansen voor starters. Daarnaast is het in verband met de vergrijzing belangrijk om voldoende nul-treden appartementen en nul-treden grondgebonden woningen te bouwen voor senioren om de doorstroming te bevorderen. Uiteraard moet er ook voldoende gebouwd worden voor gezinnen en andere doelgroepen.

▪ Woondeal

De gemiddeld jaarlijkse ambitie uit de woonvisie 2020-2025 met 129 nieuwbouwwoningen per jaar is met de afgesproken ambitie uit de regionale woondeal regio Amersfoort vanaf het jaar 2021 verhoogd tot 155 nieuwbouwwoningen per jaar (versnelling van 20%).

Nieuwbouw en transformatie 2022	Aantal totaal	Starter of doorstromer			Leeftijdscategorie			
		Starters	Door-Stromers	Onbekend en overig	< 28 jaar	28 – 55 jaar	> 55 jaar	Onbekend
Huur								
Sociale huur	25	25	0	0	25	0	0	0
Midden huur	11	2	8	1	4	5	1	1
Dure huur	16	0	14	2	4	10	0	2
Zorgappartementen	0	0	0	0	0	0	0	0
Sloop/samenvoeging	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	52	27	22	3	33	15	1	3
Koop								
Koopwoning tot NHG	10	4	6	0	1	7	2	0
Dure koop boven NHG	57	15	41	1	5	40	11	1
Sloop	-2	0	0	-2	0	47	0	-2
Totaal	65	19	47	-1	6		13	-1
Totaal	117	46	69	2	39	62	14	2

Toelichting jaarresultaat 2022:

- Sociale huur is tot en met € 763,48 per maand.
- Midden huur is van € 763,49 tot en met € 1.000,- per maand.
- Dure huur is boven € 1.000,- per maand.
- Koopwoning tot NHG is tot en met € 355.000,-, dure koop boven NHG is boven € 355.000,-.
- Leeftijdscategorie wordt bepaald aan de hand van de oudste bewoner bij koop of huur.
- Leeftijdscategorie onbekend is onder andere nog geen bewoning/anders.

Totaal aantal woningen sociale- en midden huur en koopwoning tot NHG is 39% van 117 nieuwbouwwoningen. Over 2020 tot en met 2022 gemiddeld 40%. Uitgangspunt woonvisie en POVI is 50%.

▪ Resultaat in relatie tot de woonvisie

Er is op dit moment sprake van een complexe woningmarkt. De trend van een oververhitte woningmarkt, waarbij steeds weer overboden wordt loopt ten einde. Er is al enige kwartalen sprake van een dalende markt qua woningwaarde en dat is waarschijnlijk een trend die zich de komende tijd voortzet.

Gelet op dit scenario wordt het aantal opgeleverde nieuwbouwwoningen in 2022 met 117 als een redelijk resultaat gezien. Legt men dit resultaat naast de twee vorige jaren dan mag de conclusie worden getrokken dat de gemeente voor de aantallen uit de woonvisie 2020-2025 goed op koers ligt, maar wel moeite heeft om voldoende betaalbare woningen te bouwen (40% i.p.v. 50%). De versnelling van de woondeal (26 woningen per jaar extra) is tot nog toe alleen in het jaar 2021 waargemaakt. Er zijn zorgen of een verdere versnelling nog realistisch is de komende jaren, ook omdat de marktpartijen dit deels bepalen. Deze zorgen, mede gelet op de complexiteit waar de woningmarkt op dit moment mee te maken heeft, worden ook regionaal en landelijk gedeeld.

▪ **Cumulatief resultaat**

	2020	2021	2022	2023	2024
Streven woonvisie 2020 – 2025	129	258	387	516	645
Inclusief ambitie versnelling 20% woondeal		284	439	594	749
Werkelijk behaald resultaat	111	274	274	391	

▪ **Prestatieafspraken 2022 – 2025**

Op 2 november 2022 zijn de nieuwe prestatieafspraken ondertekend door de gemeente Bunschoten, woningcorporatie G&O, woningcorporatie Eemland Wonen/Omthuis, HGO en huurdersraad Eemland. De prestatieafspraken zijn ontstaan naar aanleiding van de Woonvisie 2020 - 2025 en de Woningwet. Dankzij de ondertekening zijn de huurdersorganisaties, naast gemeente en corporaties, een gelijkwaardige partner in opzet, bewaking en realisatie van deze afspraken.

De belangrijkste invalshoeken zijn: voldoende nieuwbouw van sociale huurwoningen, gerichte inzet op doelgroepen, betaalbaar wonen voor wie dat nodig heeft, verduurzaming van de woningvoorraad, leefbaarheid en veiligheid. Vanwege de schaarste aan sociale huurwoningen heeft er inmiddels een gebouw- en locatieonderzoek plaatsgevonden op ambtelijk niveau. Op dit moment bekijken de corporaties of de locaties die als kansrijk of interessant zijn aangemerkt, inderdaad kunnen leiden tot concrete nieuwbouwplannen voor sociale en/of midden huurwoningen.

▪ **Algemene beeld woningzoekenden voor een sociale huurwoning**

In het jaar 2022 zijn er 82 sociale huurwoningen (opnieuw) beschikbaar gekomen voor woningzoekenden. Het gaat hier om 25 nieuwbouwwoningen (transformatie Eemlandia) en 57 bestaande woningen, die beschikbaar komen door het vertrek van een vorige huurder, waardoor die woningen konden worden toegewezen aan een nieuwe huurder.

De 82 woningen zijn toegekend aan verschillende doelgroepen als volgt:

- 8 woningen voor 26 statushouders met een verblijfsvergunning.
- 12 woningen voor urgente inwoners uit Bunschoten die vanuit een overmacht situatie met spoed een sociale huurwoning nodig hebben.
- 18 seniorenwoningen naar 65-plussers, meestal met een zorgindicatie.
- 44 woningen voor reguliere woningzoekenden.

▪ **Resultaat Woonruimtecommissie - urgente woningzoekenden**

In 2022 zijn 23 urgentieaanvragen behandeld via de Woonruimtecommissie, waarvan er 14 zijn gehonoreerd en negen zijn afgewezen. Dat is een afname van acht aanvragen ten opzichte van het aantal aanvragen vorig jaar. Hierbij moet worden aangetekend dat in het voortraject (intakegesprek) als het ware al een inschatting wordt gemaakt of er kans op een urgentie is. Als er maar enigszins kans is wordt iemand uitgenodigd voor de Woonruimtecommissie. Is het volstrekt kansloos dan wordt dat op voorhand uitgelegd en wordt de aanvraag niet doorgezet, tenzij mensen er expliciet op staan dat dat toch gebeurt. Over het algemeen accepteren mensen de uitleg wel.

Er is aan 12 mensen met een urgentiestatus in het jaar 2022 een sociale huurwoning toegewezen. De gemiddelde wachttijd is ruim 10 maanden, waar dat vorig jaar nog 5,5 maand was. Het aanbod van voldoende geschikte sociale huurwoningen in het goedkopere segment valt dit jaar fors tegen. Vanwege de wet passend toewijzen mogen de corporaties de duurdere sociale huurwoningen niet toewijzen aan deze doelgroep met minder betaalcapaciteit. Die gaan daarmee naar de reguliere woningzoekenden.

De slagingskans voor het verkrijgen van een urgentie ligt in 2022 rond de 61% (2021 was dit 70%) als er alleen naar de doorgezette aanvragen wordt gekeken. Als ook de niet doorgezette aanvragen meegenomen worden in de telling, dan is het percentage ongeveer 35%.

Op de lijst van urgenten stonden in december 2021 nog 15 urgenten, eind december 2022 zijn dat 17 urgenten. Het merendeel van de toegekende urgenties komen voort uit echtscheidingen, waarna herhuisvesting moet worden gevonden voor een volwassene met de zorg voor één of twee minderjarige kinderen.

- **Huisvesten asielzoekers**

Het jaar 2022 kenmerkte zich landelijk als een crisisjaar voor het vinden van voldoende huisvestingsmogelijkheden voor asielzoekers in asielzoekerscentra van het COA. Het betreft hier de fase voorafgaand aan het verzoek om status als erkend asielzoeker. Zowel bij het huisvesten van asielzoekers en statushouders (asielzoekers met een verblijfsstatus) veroorzaakte dit extra druk. De problematiek werd daarbij op een gegeven moment opgewaardeerd tot een veiligheidsvraagstuk, waardoor het nog meer een spoedkarakter kreeg om op te lossen. Voor het jaar 2023 wordt voor het huisvesten van asielzoekers wellicht een spreidingswet ingevoerd, waardoor alle gemeenten verplicht worden om bij te dragen aan deze huisvestingstaak voor asielzoekers. Vooruitlopend hierop is aangekondigd dat de taakstelling huisvesting voor statushouders in 2023 ook fors hoger zal liggen, waarbij op voorhand geanticipeerd moest worden met een snellere toekenning van sociale huurwoningen aan deze doelgroep in 2022. Tot op heden is dat met mate gebeurd om ook andere woningzoekenden in de gemeente een kans te blijven geven op huisvesting in een sociale huurwoning. Voor de asielzoekers wachten we af wat de spreidingswet in 2023 voor de gemeente gaat betekenen.

- **Huisvesten statushouders**

In 2022 zijn er 26 statushouders (vluchtelingen met een verblijfsstatus) gehuisvest, verdeeld over acht sociale huurwoningen. Er is daarmee niet geheel voldaan aan de taakstelling van dit jaar, waardoor eind 2022 een achterstand resteert van zeven nog te huisvesten personen. Vijf hiervan zijn vrij vlot in de eerste helft van januari 2023 gehuisvest. De provincie houdt haar toezichtniveau op deze wettelijke gemeentelijke taak op niveau 2, waarbij er enige malen per jaar een ambtelijk overleg plaatsvindt om de voortgang van huisvesting van deze doelgroep te bespreken. Dit wordt ook ingegeven door de fors grotere taakstelling in 2023 (34 personen in de 1^e helft van 2023), waardoor de gemeente het komende jaar voor een flinke uitdaging staat.

- **Huisvesten Oekraïense oorlogsvluchtelingen**

Sinds de oorlog in Oekraïne is er een nieuwe groep vluchtelingen in Nederland bijgekomen. Deze vluchtelingen hebben recht op huisvesting, zorg, onderwijs en mogen aan het werk. Ze vallen onder de Richtlijn tijdelijke bescherming van de Europese Unie, waardoor ze zonder een formele vluchtelingenprocedure worden gehuisvest en ook meteen aan het werk kunnen in Nederland. In de gemeente Bunschoten worden voor het huisvesten van Oekraïense vluchtelingen twee gemeentelijke opvanglocaties ingezet (één woning en één school met woonunits op schoolterrein) en enkele particuliere opvanglocaties in Bunschoten en Eemdijk (stacaravans).

- **Huisvesten arbeidsmigranten**

In 2021 is er een omgevingsvergunning verleend voor het oprichten van een logiesgebouw aan de Celsiusweg 7-9 waarin 74 (en op piekmomenten 96) arbeidsmigranten gehuisvest kunnen worden. De eigenaar van het pand is voornemens om in 2023-2024 tot realisatie over te gaan.

Verbonden partijen Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing

MooiSticht programma

MooiSticht heeft door de specifieke gemeentelijke taak als verlengd lokaal bestuur één herkenbaar programma Welstands- en monumentenadvisering. De doelstelling van de stichting is de zorg voor de instandhouding en bevordering van het bouwkundig schoon, de welstandszorg, het landschaps- en stedenschoon, waaronder de monumentenzorg en erfgoed en ook de zorg voor de ruimtelijke kwaliteit in zijn algemeenheid in de deelnemende gemeenten. Uitgangspunt is steeds het optimaal bedienen van de besturen van de aangesloten gemeenten.

Indicatoren Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing

Indicator	Eenheid	Bron	Bunschoten 2022	Nederland 2022
Gemiddelde WOZ-waarde	1.000 euro	CBS	374	317
Nieuwgebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	Basisregistratie adressen en gebouwen	8,6	9,3
Demografische druk	%	CBS	72,8	70,3
Woonlasten eenpersoonshuishouden	Euro	COELO	749	823
Woonlasten meerpersoonshuishouden	Euro	COELO	776	905

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

TABEL

(Bedragen x € 1,-)

		Realisatie 2022	Raming 2022	Raming na wijz. 2022	Afwijking	Incidenteel
Lasten	Ruimte en leefomgeving	1.668.921	342.087	1.614.587	-54.334	49.000
	Grondexploitatie (niet- bedrijventerreinen)	359.127	5.424.715	6.398.620	6.039.493	-5.379.000
	Wonen en bouwen	943.515	1.027.109	1.057.309	113.794	0
	Totaal lasten	2.971.563	6.793.911	9.070.516	6.098.953	-5.330.000
Baten	Ruimte en leefomgeving	1.602.919	874.986	1.744.986	142.067	221.000
	Grondexploitatie (niet- bedrijventerreinen)	5.738.454	5.424.715	6.398.620	660.166	0
	Wonen en bouwen	610.964	597.160	597.160	-13.804	0
	Totaal baten	7.952.337	6.896.861	8.740.766	788.429	221.000
Saldo	Ruimte en leefomgeving	66.001	-532.899	-130.399	-196.400	-172.000
	Grondexploitatie (niet- bedrijventerreinen)	-5.379.327	0	0	5.379.327	-5.379.000
	Wonen en bouwen	332.551	429.949	460.149	127.598	0
	Totaal saldo	-4.980.775	-102.950	329.750	5.310.525	-5.551.000
Kosten per inwoner		-223,10	-4,64	14,87	237,97	

Toelichting saldo raming en raming na wijzigingen

De raming is per saldo bijgesteld met € 433.000,- nadelig.

Ruimte en leefomgeving, resttaak 2021 omgevingswet (80.000,-), correctie naar bruto verkoop Van Amerongenschool (kosten € 978.000,- en inkomsten € 870.000,-, per saldo € 108.000,-) en middelen invoering omgevingswet (€ 215.000,-). Totaal € 403.000,- nadelig.

Wonen en bouwen, middelen invoering **WKB** (€ 35.000,-) en aanpassing beheerplan gebouwen (€ 5.000,- voordelig).

Toelichting realisatie en raming na wijzigingen

Op dit programma zijn de lasten € 6.099.000,- lager dan de raming na wijzigingen en de baten € 788.000,- lager. Per saldo een voordeel van € 5.311.000,-.

▪ Ruimte en leefomgeving

Het nadelig saldo op dit taakveld van € 196.000,- wordt veroorzaakt door lagere toegerekende salarislasteren en inhuur (€ 1.000,- nadeel), hogere taxatie en notariskosten (€ 12.000,-), voorbereidingskosten nieuwe parkeergarage (€ 49.000,-), lagere inkomsten vanwege het doorschuiven van verkoop vrijkomende gronden (€ 366.000,-, ook lagere toevoeging aan de algemene reserve), hogere inkomsten verkoop overige gronden en visbox (€ 221.000,-) en per saldo overige voordelen (€ 11.000,- onder andere lagere kosten planschade).

▪ Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)

De grondexploitatie (exclusief bedrijventerreinen, deze zijn opgenomen onder het programma **Economie**) sluit met een voordeel van € 5.379.000,- ten opzichte van de raming na wijzigingen. Dit wordt veroorzaakt door een vrijval van de voorziening verlieslatende complexen (€ 3.969.000,-).

Hiervan zal € 1.000.000,- gestort worden in de reserve grondexploitatie. Tevens zorgen winstnemingen voor een voordeel van € 1.410.000,- (Noordelijke Kampen en Zuiderland).

- **Wonen en bouwen**

Het voordelige saldo op dit taakveld van € 128.000,- wordt veroorzaakt door lagere toegerekende salarislaster en inhuur (€ 36.000,- voordeel), lagere kosten WKB (€ 28.000,-), lagere kapitaallaster (€ 37.000,-), hogere inkomsten leges omgevingsvergunningen (€ 14.000,-) en lagere overige kosten (€ 13.000,-).

1.9 Recapitulatie totalen programma's

Onderstaand is een recapitulatie van de totalen per programma opgenomen.

	(Bedragen x € 1,-)		Realisatie 2022		Raming 2022		Raming na wijz. 2022		Afwijking		Incidenteel
	Lasten	Baten	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	
Bestuur en ondersteuning	10.398.754	41.933.656	-31.534.902	-26.361.560	-30.631.381	903.521	136.000				
Veiligheid	1.889.198	11.738	1.877.460	1.778.893	1.805.393	-72.067	0				
Verkeer, vervoer en waterstaat	3.420.632	634.885	2.785.747	2.849.565	2.938.198	152.451	69.000				
Economie	401.485	162.209	239.277	288.130	302.198	62.921	0				
Onderwijs	2.737.772	785.200	1.952.572	1.911.129	1.993.329	40.757	0				
Sport, cultuur en recreatie	5.053.911	686.675	4.367.236	4.588.369	4.660.998	293.762	-6.000				
Sociaal domein	21.196.012	5.226.162	15.969.850	13.069.156	16.066.336	96.486	-519.000				
Volksgezondheid en milieu	7.116.790	5.015.169	2.101.621	1.977.267	2.533.181	431.560	91.000				
Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	2.971.563	7.952.337	-4.980.775	-102.950	329.750	5.310.525	-5.551.000				
Subtotaal programma's	55.186.118	62.408.031	-7.221.913	-2.001	-1.998	7.219.915	-5.780.000				

DEEL 1: Jaarverslag

2. PARAGRAFEN

2.1 Lokale heffingen

(Commissie Bestuur en Financiën)

Het wettelijk kader voor het opstellen van een paragraaf lokale heffingen is opgenomen in artikel 10 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

De paragraaf betreffende de lokale heffingen bevat tenminste de geraamde inkomsten, het beleid ten aanzien van de lokale heffingen, een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, een aanduiding van de lokale lastendruk en een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

Inleiding

De belastingparagraaf behorende bij de begroting 2022 is op basis van deze uitgangspunten opgesteld. Bij de jaarrekening 2022 vindt aansluiting plaats bij deze opzet. De geraamde inkomsten worden daarbij aangevuld met tussentijdse aanpassingen en de definitief gerealiseerde inkomsten. Tevens wordt in deze belastingparagraaf tot uitdrukking gebracht of het beoogde beleid is gerealiseerd. Hierdoor kan de raad van de gemeente Bunschoten de in de begroting verwoorde uitgangspunten beter toetsen aan de behaalde resultaten.

Gemeenschappelijk Belastingkantoor Locosensus Tricijn

Het GBLT voert voor de gemeente de meeste belastingtaken uit. Hierna wordt nader geduid welke taken het GBLT uitvoert en welke taken nog bij de gemeente liggen.

De geraamde en gerealiseerde inkomsten

Belastingen en rechten	Primitieve begroting 2022	Jaarrekening 2022
<i>Belastingen:</i>		
Onroerendezaakbelastingen (GBLT)	€ 4.423.000,-	€ 4.427.000,-
Roerende ruimte belastingen (gem.)	€ 4.500,-	€ 5.000,-
Forensenbelasting (GBLT)	€ 8.000,-	€ 6.500,-
Precariobelasting (GBLT)	€ 70.000,-	€ 71.000,-
Totaal belastingen	€ 4.505.500,-	€ 4.509.500,-
<i>Rechten:</i>		
Afvalstoffenheffing (GBLT)	€ 2.266.000,-	€ 2.314.500,-
Rioolheffing (GBLT)	€ 1.544.000,-	€ 1.629.500,-
Begrafenisrechten (gem.)	€ 387.000,-	€ 485.500,-
Marktgelden (GBLT + gem.)	€ 63.000,-	€ 55.000,-
Ov. Ink. Markt - water/stroomverbruik (gem.)	€ 8.000,-	€ 9.000,-
Afdracht promotiegelden markt (gem.)	€ - 8.000,-	€ - 8.000,-
Havengelden (GBLT)	€ 99.000,-	€ 98.500,-
Secretarieleges en leges burgerzaken (gem.)	€ 256.000,-	€ 329.000,-
Afdracht Rijksleges (gem.)	€ - 85.000,-	€ - 117.000,-
Leges omgevingsvergunning (gem.)	€ 571.000,-	€ 584.500,-
Totaal rechten	€ 4.801.000,-	€ 5.380.500,-
Totaal belastingen en rechten	€ 9.306.500,-	€ 9.890.000,-

Het beleid ten aanzien van de lokale heffingen

Analyse belastingen 2022

- De totaal behaalde opbrengst OZB komt goed uit ten opzichte van het begrote bedrag. Toch kan hierbij aangetekend worden dat de OZB voor woningen € 25.000,- hoger ligt dan begroot en de OZB-eigenaren niet-woningen € 49.000,- lager ligt dan begroot. OZB-gebruikers niet-woningen vertoont een meeropbrengst van € 28.000,-. De verklaring hiervoor is tweeledig. Veel niet-woningen (kantoren ed.) zijn het afgelopen jaar getransformeerd naar woningen. De leegstandcontrole die belastingkantoor GBLT in 2021 heeft uitgevoerd, werkt ook positief door in het jaar 2022 voor de gebruikersbelasting OZB niet-woningen.
- De opbrengst precariobelastingen lijkt ook mooi uit te komen. Zo'n € 7.000,- aan opbrengsten komt echter voort uit het voorgaande jaar 2021. De werkelijke opbrengst 2022 ligt hiermee feitelijk iets lager dan begroot.
- De overige belastingen geven geen aanleiding tot het maken van een nadere analyse.

Analyse rechten 2022

- De opbrengst afvalstoffenheffing ligt € 48.500,- hoger dan begroot. Dit komt vooral door een toename van meer woningen dan begroot en minder leegstand gedurende het jaar. Ook ligt de verhouding eenpersoonshuishoudens en meerpersoonshuishoudens iets anders dan begroot geeft GBLT nog te kennen in haar eigen analyse.
- De opbrengst rioolheffing ligt € 85.500,- hoger dan begroot. Dit komt deels door een toename van meer woningen dan begroot en minder leegstand gedurende het jaar. Voor de niet-woningen geldt fors meer afgevoerd afvalwater dan het voorgaande jaar. Onduidelijk is of dit een eenmalig effect is.
- De meeropbrengst begrafenisrechten 2022 laat een netto resultaat zien van € 98.500,-. Dit heeft te maken met een toename van het aantal begrafenissen in 2022, maar ook met de benodigde verlengingen van grafrust van graven. Het resultaat wordt in de egalisatiereserve voor de begraafplaatsen gezet om de aangegane verplichtingen uit te kunnen betalen voor de komende jaren.
- De opbrengst marktgelden ligt € 8.000,- lager dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door de terugloop van marktliden in de non-food sector.
- Leges burgerzaken (inclusief afdrachten) vertoont een voordeel van € 37.000,-. Dit hangt vooral samen met de verstrekking van meer rij- en reisdocumenten dan begroot.
- De leges omgevingsvergunning (bouwleges) vertonen een relatief klein positief resultaat van € 13.500,-. Het is gebruikelijk om voorzichtig te begroten voor deze legesopbrengsten vanwege het onvoorziene karakter ervan. Dit keer een relatief klein positief resultaat zonder nadere toelichting.

Overzicht op hoofdlijnen van de diverse taken belastingen en WOZ

Belastingpolitiek

Bij het opstellen van de ramingen van de inkomsten uit belastingen, bestemmingsheffingen en rechten voor de gemeentelijke begroting 2022 wordt uitgegaan van een vrij beperkte gemiddelde tariefswijziging. Daarbij is als algemeen uitgangspunt een verwacht inflatiepercentage voor 2022 gehanteerd van 1,40%. Alleen voor de afvalstoffenheffing geldt na afschaffing van de diftar een extra verhoging van het vastrecht, met een differentiatie tussen een eenpersoonstarief (€ 262,-) en meerpersoonstarief (€ 289,-). Deze maatregel komt tegemoet aan het streven voor meer service en maatwerk met éénduidige tarieven, zoals verwoord in het coalitieakkoord. In februari 2022 is voor begrafenisrechten de optie van grafrust voor onbepaalde tijd ingevoerd.

WOZ

Jaarlijks wordt er een nieuwe herwaarderingsronde Wet WOZ uitgevoerd. Dit heeft de wetgever bepaald, zodat de WOZ waarderingen actueel zijn en voor meerdere toepassingen gebruikt kunnen worden. De nieuwe herwaarderingsmet peildatum 1 januari 2021 gelden voor het belastingjaar 2022. Deze waarderingen gelden ook voor het woningwaarderingssysteem, het puntensysteem dat de maximale huurprijs van huurwoningen bepaalt. Hierdoor hebben huurders weer een belang bij deze waardering, wat leidt tot meer beschikkingen.

De gemiddelde waardestijging voor woningen bedraagt +10,44% en de gemiddelde waardestijging voor de niet-woningen bedraagt +1,00%. Deze gemiddelde waardestijging van woningen en van niet-woningen, voortkomend uit de jaarlijkse herwaarderingsmet WOZ, worden gecompenseerd

door bijstelling van de tarieven onroerendezaakbelastingen. Een herwaardering levert de gemeente dan ook geen geld op bij waardestijgingen en kost de gemeente geen geld bij waardedalingen. Naast dit herwaarderingseffect kan de gemeente overigens wel tariefmaatregelen nemen die daarvan los staan. Over het algemeen vindt inflatiecorrectie plaats over de tarieven.

Beleidsadvisering belastingen 2022

Er is dit jaar met name aandacht geweest voor aanpassing van de gemeenschappelijke regeling van belastingkantoor GBLT. Daarbij is vanwege mogelijke toename van het aantal deelnemers aan deze regeling besloten dat de meeste besluiten met drie vierde meerderheid genomen kunnen worden in plaats van een unaniem besluit. Dit om de werkbaarheid van de regeling te vergroten en de daadkracht van de organisatie. Bij toetreding van potentiële nieuwe deelnemers wordt overigens wel getoetst op de toegevoegde waarde voor de organisatie. Dit was een wens van veel deelnemende gemeenten en waterschappen om akkoord te kunnen gaan met deze aanpassing.

Overzicht op hoofdlijnen van de diverse taken belastingen en WOZ

- De uitvoering van de Wet WOZ is tijdig en compleet door GBLT uitgevoerd, waarbij een herwaardering WOZ voor de gemeente ook heeft geleid tot tijdige resultaten voor de belastingvoorstellen;
- De Waarderingskamer heeft de resultaten van de WOZ waardering akkoord bevonden, waardoor GBLT tijdig kon beschikken. Ook heeft de Waarderingskamer GBLT beoordeeld op hun processen en kwaliteit van werken. De beoordeling is wederom als 'goed' beoordeeld, maar er moet wel extra geïnvesteerd worden in (blijvende) synchronisatie met de Landelijke Voorziening WOZ. Dit is extra belangrijk geworden, omdat vanuit die landelijke voorziening ook de voorlopige en definitieve belastingcapaciteit wordt berekend die vervolgens weer invloed heeft op de hoogte van de algemene uitkering van gemeenten.
- Aantallen bezwaren 2022 zijn iets lager dan voorgaande jaren. De indruk bestaat dat GBLT grip heeft op de processen. Het aantal WOZ bezwaren van no cure no pay-bureaus blijft wel aanzienlijk. Dat geldt overigens in het hele land en komt door de ruime kostenvergoedingen die wettelijk bepaald zijn.
- Het aantal beroep-hoger beroep voor heffingen is nul. Het aantal WOZ beroepen is vrij hoog met 36 en ook nog 24 onderhanden werk. Uitleg van GBLT is dat het beroep van één belanghebbende 19 objecten omvat, waardoor de aantallen hoog liggen. Bij de snelheid van afhandeling is GBLT afhankelijk van de planning door de rechters van de betreffende zaken. Hierop heeft men zelf geen invloed.
- De toegekende kwijtschelding ligt iets lager dan begroot, maar slechts marginaal.

Begroting en realisatie

Bij het onderdeel 'geraamde en gerealiseerde inkomsten' staan de behaalde inkomsten van de verschillende belastingen en rechten (blz.81). Daarbij zijn ook verklaringen gegeven over afwijkingen in relatie tot de begrote opbrengsten. Hierna worden de belangrijkste rechten geplaatst in samenhang met de kosten voor het uitvoeren van de daarbij behorende gemeentelijke taak.

Afvalstoffenheffing

De tarieven zijn voor 2022 aangepast met de inflatie van 1,40% en vanwege de afschaffing van de diftar zijn hogere vastrechtstarieven vastgesteld voor éénpersoons- en meerpersoonshuishouden.

Bedragen in € x 1,-	Begroting 2022		Rekening 2022	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Kosten reiniging	2.802.000		2.727.000	
Mutatie egalisatiereserve		201.000		35.000
Mutatie algemene reserve		193.000		124.000
Aandeel straatvegen/papierbakken	45.000		45.000	
Afvalstoffenheffing				
▪ Vastrecht		2.302.000		2.315.000
Verrekening groen/veegafval		40.000		40.000
Opbrengst oud papier/kunststof		255.000		403.000
Dividend ROVA		80.000		78.000
BTW-component	224.000		224.000	
Totaal	3.071.000	3.071.000	2.996.000	2.996.000

Toelichting:

De lasten zijn € 75.000,- lager dan begroot als gevolg van hogere kosten project nascheiding en varianten aanbesteding (€ 15.000,-), lagere uitvoeringskosten nascheiding (€ 69.000,-), hogere kosten inzameling en verwerking (€ 5.000,-) en lagere toegerekende salarislasteren en kosten inhuur (€ 26.000,-, voordeel). Daarentegen zorgden hogere opbrengsten PMD (€ 35.000,-, afwikkeling 2020), papier en glas (€ 106.000,-, vanaf augustus 2022 wel weer een dalende tendens), hogere baten afvalstoffenheffing (€ 13.000,-), lager dividend ROVA (€ 2.000,-) en overige hogere baten (€ 7.000,- bouw/sloopafval en onder andere matrassen) voor per saldo een positief effect van € 159.000,-.

Rioolheffing

De tarieven zijn voor 2022 met 1,40% verhoogd.

Bedragen in € x 1,-	Begroting 2022		Rekening 2022	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Kosten riolering	1.178.000		954.000	3.000
Aandeel baggeren, straatvegen etc.	80.000		80.000	
Aandeel perceptiekosten	75.000		75.000	
BTW-component	132.000		132.000	
Mutatie egalisatiereserve		111.000	33.000	
Toevoeging voorziening riolering	200.000		359.000	
Rioolheffing		1.554.000		1.630.000
Totaal	1.665.000	1.665.000	1.633.000	1.633.000

Toelichting:

Er waren hogere baten rioolheffing (€ 76.000,-), lagere toegerekende salarislasteren en inhuurkosten (€ 2.000,- voordeel), lagere overige kosten (€ 32.000,-), lagere kapitaallasteren (achterblijven van de geplande investeringen) ten opzichte van de begroting van € 159.000,- zijn deels gestort in de voorziening "van derden verkregen middelen".

Begraafrechten

De tarieven voor 2022 zijn verhoogd met 1,40%. Daarnaast is een tarief ingevoerd voor grafurust voor onbepaalde tijd.

Bedragen in € x 1,-	Begroting 2022		Rekening 2022	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Kosten begraven	392.000		409.000	
Mutatie egalisatiereserve		5.000	77.000	
Begraafrechten		387.000		486.000
Totaal	392.000	392.000	486.000	486.000

Toelichting:

Door een hogere opbrengst begraafrechten van € 99.000,- en hogere overige kosten (€ 17.000,-) kon toegevoegd worden aan de egalisatiereserve in plaats van onttrokken.

Marktgelden

De tarieven voor 2022 zijn met 1,40% verhoogd.

Bedragen in € x 1,-	Begroting 2022		Rekening 2022	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Kosten markt	70.000		72.000	
Mutatie egalisatiereserve		6.000		8.000
Marktgelden		56.000		55.000
Opbrengst water/stroomverbruik		8.000		9.000
Totaal	70.000	70.000	72.000	72.000

Toelichting:

Hogere overige kosten (€ 2.000,-), lagere marktgelden (€ 1.000,-) en hogere opbrengst water/stroomverbruik (€ 1.000,-) zorgden voor een hogere onttrekking (deels (€ 6.000,-) ten laste van de reserve corona, conform bijstelling van de baten in de tussentijdse bestuursrapportage).

Leges

De tarieven voor 2022 zijn met 1,40% verhoogd.

Bedragen in € x 1,-	Begroting 2022		Rekening 2022	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Algemene dienstverlening	372.000	251.000	404.000	319.000
Omgevingsvergunningen	659.000	571.000	615.000	584.000
Europese richtlijn	5.000	5.000	10.000	10.000

Toelichting:

Algemene dienstverlening kan door wettelijke maximumtarieven niet kostendekkend worden doorberekend.

Bij de omgevingsvergunningen is een hogere opbrengst leges te zien van € 13.000,- (deze worden voorzichtig begroot en er staan niet direct hogere kosten tegenover).

Conclusies kostendekking rechten in relatie tot egalisatiereserves

Voor de legesheffing geldt geen egalisatiereserve, omdat dit niet binnen de fiscaal juridische regelgeving past. Voor de verschillende rechten bestaan echter wel egalisatiereserves.

Uitgangspunt voor deze reserves is dat zij een maximaal negatief of positief saldo mogen hebben. Daarbij geldt een bandbreedte van -5% en +5% van de (begrote) jaaropbrengsten leges en rechten. Als het resultaat binnen deze bandbreedte valt, dan is sprake van 100% kostendekking van deze rechten. Komen ze beneden de ondergrens, dan zijn voor de dan komende jaren wellicht aanvullende tariefmaatregelen nodig of moet worden bezien of de uitgavenkant (verder) omlaag kan worden gebracht. Gaat de egalisatiereserve over de bovengrens, dan kunnen in feite de dan komende jaren de tarieven omlaag, tenzij er uiteraard ontwikkelingen zijn waardoor ook de kosten (gaan) toenemen.

Heffing en invordering gemeentelijke belastingen door GBLT*Heffing*

De combinatiebeschikkingen/aanslagbiljetten gemeentelijke en waterschapsbelastingen 2022 zijn opgelegd. Het gaat hierbij om een combineerde aanslag van de volgende zaken:

- Beschikkingen Wet WOZ
- Onroerendezaakbelastingen
- Afvalstoffenheffing
- Rioolheffing
- Verschillende waterschapheffingen

Er zijn ruim 11.000 aanslagen over lopende belastingjaar 2022 opgelegd. Gelijktijdig is ook de eindafrekening afvalstoffenheffing diftar 2021 opgelegd (laatste jaar diftar; ongeveer 5.700 aanslagen).

Naast het grote combinatie kohier gemeentelijke en waterschapbelastingen zijn dit jaar nog meer aanslagen verzonden voor een aantal andere kohieren.

Dit betreft meerdere aanvullingskohieren voor:

- gemeentelijke en waterschapsbelastingen 2022
- havengelden 2022
- forensenbelasting 2022
- marktgelden 2022
- precariobelasting 2022

Het opleggen van de aanslagen en nota's voor 2022 heeft geleid tot een aantal verzoeken om ontheffingen en bezwaarschriften. Hieronder de kengetallen voor 2022 en in meerjarenperspectief.

	2022	Toegewezen of vernietigd	Afgewezen of ingetrokken	Nog af te handelen
Bezwaarschriften gecombineerde aanslag, gemeentebelastingen	159	68%	32%	5
Bezwaarschriften <u>WOZ</u> - waarde en/of afbakening (waarvan <u>NCNP</u> bezwaren)	289 (163)	29%	71%	6 (3)
Totaal	448			11

	2020	2021	2022
Bezwaarschriften gecombineerde aanslag, gemeentebelastingen	316	204	159
Bezwaarschriften <u>WOZ</u> - waarde en/of afbakening (waarvan <u>NCNP</u> bezwaren)	307 (126)	326 (188)	289 (163)
Totaal	623	530	448

Toelichting:

De heffingsbezwaren omvatten ook verzoeken om verminderingen van aanslagen als gevolg van mutaties o.a. verhuizingen, verder wordt een melding van de front-office/KCC qua taakverdeling veelal ook aangemerkt als bezwaar. In dat opzicht valt het aantal heffingsbezwaren mee. Het aantal bezwaren WOZ 2022 neemt iets af ten opzichte van de twee voorgaande jaren. Het aantal WOZ bezwaren, ingediend door no cure no pay-bureaus, ligt onverkort op een hoog niveau (vanwege hoge wettelijke kosten/vergoedingen).

Invordering

In onderstaande tabel staan de prestatiegegevens over het invorderingsbeleid.

PRESTATIEGEGEVENS	2021	2022
Percentage belastingen		
- reeds ingevorderd	96,7%	95,7%
- kwijtschelding	0,8%	0,9%
- oninbaar	<u>0,0%</u>	<u>0,0%</u>
- debiteurensaldo*	2,5%	3,4%
* Nog in te vorderen vanwege:	<u>Aantal:</u>	<u>Aantal:</u>
- automatische incasso, recent opgelegd of niet of net vervallen	832	600
- betalingsregeling	48	93
- aanmaning, dwangbevel, overige fases van invordering	124	179
Totaal	1.004	872

Toelichting:

Alleen bij de fase “aanmaning, dwangbevel en overige fases van invordering” loopt de gemeente nog gerede kans dat dit geld niet geheel kan worden ingevorderd. Het gaat dan over € 79.000,- aan geheven belastingen over 2022. Hiervoor is in de jaarrekening een voorziening wegens oninbaarheid opgenomen. Met de betalingsregelingen is een bedrag van ruim € 21.000,- gemoeid.

GBLT geeft aan dat het verstandig is om een percentage van 0,30% (was 0,29%) van het netto opgelegde aanslagbedrag te begroten als oninbaar. Eén en ander past in de uitgangspunten van de begroting.

Aanduiding van de lokale lastendruk**Lokale lastendruk**

Er is in de gemeente Bunschoten voor het jaar 2022 een toenemende lastendruk voorzien voor personen met een koopwoning (met een gemiddelde woningwaarde) van 3,25%. Voor mensen met een huurwoning geldt een toename van de lastendruk van gemiddeld 4,5%. De verhouding ligt anders, omdat zij geen aanslag onroerendezaakbelastingen ontvangen, maar alleen een afvalstoffenheffing en een rioolheffing. De toename in de lastendruk is een mix van inflatie van 1,40% en de extra stijging van de afvalstoffenheffing, waarbij het vastrecht is verhoogd en de diftar is afgeschaft in verband met aanpassing van het afvalstelsel naar nascheiding met meer service.

COELO

Het COELO onderzoekt jaarlijks de lokale lastendruk in het land. Uit deze rapportage kan het eigen lastenniveau in relatie tot het landelijke niveau worden beoordeeld.

Positie woonlasten gemeente

De gemeente Bunschoten staat dit jaar op de éénendertigste positie van gemeenten met de laagste woonlasten in het land voor de gecombineerde aanslag gemeentelijke belastingen (onroerendezaakbelastingen, rioolheffing en afvalstoffenheffing) voor een meerpersoonshuishouden met een eigen woning. Het betreft een rangorde tussen 349 (deel)gemeenten.

De rangorde heeft te maken met de gemaakte keuzes door de raad van de gemeente Bunschoten voor kadernota, begroting en belastingvoorstellen 2022.

Beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid**Huidig beleid**

In de gemeente Bunschoten bestaat de mogelijkheid voor particulieren om kwijtschelding aan te vragen:

- a. voor de onroerendezaakbelastingen eigenarenbelasting voor woningen, roerende-ruimtebelastingen eigenarenbelasting voor (water)woningen, afvalstoffenheffing (vastrecht) en rioolheffing gebruikersheffing voor woningen;
- b. voor alle overige gemeentelijke heffingen bestaat geen mogelijkheid voor kwijtschelding;
- c. waarbij uitgegaan wordt van 100% van de bijstandsnorm;
- d. in afwijking van artikel 1c geldt een andere kwijtscheldingsnorm voor inwoners die de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt. Voor deze personen geldt de norm 100% netto AOW + deel KOB;
- e. GBLT schakelt Stichting Inlichtingenbureau jaarlijks in voor een gratis screening op eerder gehonoreerde aanvragen, waarbij wordt getoetst of men (wederom) in aanmerking komt voor automatische kwijtschelding.

In de gemeente Bunschoten bestaat de mogelijkheid voor ondernemers om kwijtschelding aan te vragen voor privé schulden:

- a. voor de onroerendezaakbelastingen eigenarenbelasting voor woningen, roerende-ruimtebelastingen eigenarenbelasting voor (water)woningen, afvalstoffenheffing (vastrecht) en rioolheffing gebruikersheffing voor woningen;
- b. voor alle overige gemeentelijke heffingen bestaat geen mogelijkheid voor kwijtschelding.

Prestatiegegevens kwijtschelding

In onderstaand overzicht staan de prestatiegegevens over de afhandeling van de kwijtscheldingsverzoeken.

PRESTATIEGEGEVENS	2022
Automatisch toegekend	97
Aangevraagd	306
Totaal	403
Toegewezen	179
Afgewezen/ingetrokken	209
Nog in behandeling	15*
Ontvangen beroepen	25
Toegekende beroepen	5
Afgewezen beroepen	16
Beroep nog in behandeling	4
Totaalbedrag kwijtschelding (x € 1.000,-)	76,4 Prognose 82,7

* Wordt het eerste kwartaal van 2023 afgehandeld

Uitsplitsing kwijtschelding 2022 per belastingsoort:

Automatisch of op verzoek	Onroerende- zaakbelastingen	Afvalstoffenheffing	Rioolheffing
Begroot	€ -	€ 57.000,-	€ 34.000,-
Totaal per belastingsoort	€ -	€ 48.400,-	€ 28.000,-
Prognose als alle verzoeken zijn afgehandeld	€ -	€ 52.500,-	€ 30.200,-

Er is in totaal € 76.400,- aan kwijtschelding verleend in 2022. Wanneer alle verzoeken zijn afgehandeld verwacht GBLT uit te komen op € 82.700,- aan verleende kwijtschelding over 2022. Dit is redelijk vergelijkbaar ten opzichte van het vorige jaar. Verder is het aantal kwijtscheldingsverzoeken in 2022 licht gestegen ten opzichte van 2020 (403 versus 384).

2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

(Commissie Bestuur en Financiën)

Het wettelijk kader voor het opstellen van een paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing is opgenomen in artikel 11 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- *De weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.*
- *Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.*

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing bevat tenminste een inventarisatie van de weerstandscapaciteit, de risico's en het beleid daarover. Ook, sinds de begroting 2016, zijn enkele kengetallen verplicht in deze paragraaf, met een beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie.

Het weerstandsvermogen is te omschrijven als 'de mate waarin de gemeente Bunschoten in staat is middelen vrij te maken om financiële risico's op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van het bestaande beleid van de gemeentelijke dienstverlening'. Deze formulering is zo gekozen, omdat het niet wenselijk is, vooral na de doorgevoerde bezuinigingen, dat er opnieuw moet worden bezuinigd en/of omgebogen indien zich onverwachts substantiële tegenvallers voordoen.

Notitie weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is een indicator voor de robuustheid van de financiële positie van de gemeente. Om te kunnen vaststellen of het weerstandsvermogen voldoende is, moeten de belangrijkste risico's worden geïnventariseerd en gerelateerd aan de middelen en mogelijkheden die de gemeente heeft om de financiële gevolgen van dergelijke niet begrote zaken te kunnen opvangen. Ook voor de grondexploitaties is het van belang de risico's te onderkennen.

Een overzicht reserves staat aan het eind van deze paragraaf opgenomen. Uit dit overzicht blijkt dat de reserve algemene dienst ultimo 2022 € 15,7 miljoen bedraagt.

Overzicht weerstandsvermogen

Op de volgende pagina staat een overzicht van de weerstandscapaciteit. Een toelichting op deze tabel is hieronder te lezen.

Het begrip onbenutte belastingcapaciteit is afgeleid van de normen die worden gehanteerd voor een artikel 12 gemeente. De onbenutte belastingcapaciteit voor Bunschoten wordt berekend op € 2,6 miljoen.

Het artikel 12 beleid voor de onderdelen riolering en afval blijft onveranderd 100% kostendekkend. In de begroting is dat ook het uitgangspunt, waarbij wordt opgemerkt dat hierbij ook de mutaties in de egaliseringsreserves zijn meegenomen. Voor wat betreft de totale jaarlijkse exploitatie is er een weerstandscapaciteit van gemiddeld € 3,7 miljoen (afgerond).

Het weerstandsvermogen van de algemene dienst is € 15.690.000,-. Dit is de reserve algemene dienst. De ratio van het weerstandsvermogen wordt bepaald door de reserve algemene dienst à € 15.690.000,- te delen door de geïnventariseerde financiële risico's à € 5.000.000,-. Dit betekent een ratio van het weerstandsvermogen van 3,1. Hieruit kan geconcludeerd worden dat de gemeente Bunschoten de mogelijke financiële risico's goed kan dekken.

De risico's binnen de grondexploitatie zijn in 2022 geactualiseerd bij het MPG. Uitgangspunt van de gewenste stand van de reserve is € 1 miljoen plus de geïnventariseerde risico's (€ 3,6 miljoen). Hiermee is de gewenste stand € 4,6 miljoen. De stand van de reserve grondexploitatie bedraagt per 31 december 2022 € 3,6 miljoen. Na storting van € 1 miljoen voor eiland 5 kan geconcludeerd worden dat de risico's binnen de grondexploitatie gedekt worden door de reserve.

Ontwikkeling weerstandsvermogen/capaciteit

(Bedragen x € 1.000,-)	Raming	Werkelijk	Verschil
Jaarlijkse exploitatie			
Onbenutte belastingcapaciteit	2.600	2.600	-
Stelpost onvoorziene uitgaven	100	1.123	1.023
Totaal jaarlijkse exploitatie	2.700	3.723	1.023
Vermogenssfeer (31/12)			
Reserve algemene dienst	16.338	15.690	-648
Reserve grondexploitatie	3.506	3.577	71
Totaal vermogenssfeer	19.844	19.267	-577
Totaal voor opvang risico's	22.544	22.990	446

Risico's

Financiële risico's

Bij de financiële risico's kan er onderscheid worden gemaakt met betrekking tot de risico's die voortvloeien uit het eigen beleid, uit het beleid van andere overheden, samenwerking met andere gemeenten c.q. instanties, uit voor gemeenten autonome ontwikkelingen (bijvoorbeeld economische en maatschappelijke ontwikkelingen) en ten slotte nog uit het doen en/of nalaten van anderen.

Dubieuze debiteuren

Voor de dubieuze debiteuren wordt bij de jaarrekening een voorziening dubieuze debiteuren gevormd, die vervolgens wordt aangewend voor het verlagen van het debiteurensaldo. Van jaar tot jaar wordt deze ontwikkeling gevolgd bij de jaarrekening. In de jaarrekening 2022 is voor dit onderdeel een voorziening getroffen van € 500.000,-. Het grootste deel van deze post betreft debiteuren sociale zaken (€ 419.000,-). Voor de beoordeling van deze debiteuren wordt uitgegaan van percentages oninbaar per soort vordering.

Verzekeringen

De gemeente heeft in 2022 samen met de BLNP gemeenten een Europese aanbesteding uitgezet voor de brand- en stormverzekering. Per 1 januari 2023 is deze nieuwe polis ingegaan.

Nog steeds is er een claimbewustheid te zien bij de burger. Dit jaar zijn enkele aansprakelijkheidskwesties doorgestuurd naar de aansprakelijkheidsverzekeraar die de verdere afhandeling voor haar rekening nam. Schades onder het eigen risico zijn afgewikkeld door de gemeente, de kosten worden dan ook in rekening gebracht bij de gemeente. Het gaat veelal om kleine bedragen.

Wanneer er door derden schade veroorzaakt wordt aan gemeentelijke eigendommen, worden deze verhaald als de veroorzaker bekend is.

Garantieverstrekkingen

Het WEW staat garant voor de risico's van hypotheek. De gemeente en het Rijk zijn achtervangovereenkomsten aangegaan waarbij zij beiden voor 50% garant staan voor eventuele liquiditeitstekorten. Bij tekorten hebben zij de verplichting renteloze leningen te verstrekken aan het WEW.

Door de Rijksoverheid wordt erop geattendeerd voorzichtig te zijn met het verstrekken van garanties. Vooral instellingen in de sport- en zorgsector moeten in eerste instantie aankloppen bij het voor die sector betreffende waarborgfonds, waarbij de gemeente als achtervang optreedt.

Voor het verstrekken van achtervangovereenkomsten ten behoeve van leningen voor woningbouwverenigingen geldt een vergelijkbare regeling. De stichting WSW staat garant voor de leningen. Ook hier zijn de gemeente en het Rijk achtervangovereenkomsten aangegaan waarbij zij beide voor 50% borg staan voor rente en aflossing van de leningen. Bij tekorten hebben zij de verplichting renteloze leningen te verstrekken aan de stichting WSW.

Open-einde regelingen

In de begroting is een aantal open-einde regelingen opgenomen. Met regelingen die gekenmerkt worden door een open-einde regeling wordt bedoeld dat het volume van de aanspraken op de betreffende voorzieningen door de gemeente moeilijk beïnvloedbaar en dus moeilijk beheersbaar is. Voorbeelden hiervan zijn het beroep op de Participatiewet (BUIG), schuldsanering, de Wet maatschappelijke ondersteuning, jeugdzorg en vervoer van leerlingen naar speciaal onderwijs. Ook de uitvoering van de Wsw kan hierbij worden betrokken. Het zijn vooral ontwikkelingen binnen het Sociaal Domein.

Risicoanalyse

In 2022 is de risicoanalyse opnieuw uitgevoerd. De risico's van de gemeente Bunschoten zijn in de breedste zin van het woord geïnventariseerd, de top vijf risico's zijn hierna weergegeven.

Nr.	Risico (Bedragen x € 1,-)	Financieel risico	Kans	Financieel gevolg
1	Recessie/crisis in de breedste zin van het woord (denkend aan stikstof, woningmarkt, rente, migranten enz.)	€ 1.500.000	50%	€ 750.000
2	De marktprijzen stijgen door krapte in de markt bij onze leveranciers en bij aanbestedingsprocedures.	€ 1.500.000	50%	€ 750.000
3	Aansprakelijkheidsstelling (in de breedste zin van het woord bijvoorbeeld: afgeven vergunningen, gladheidsbestrijding, riolering, bodemvervuiling, aanvaring veerpont, letsel speeltoestellen, awb procedures, faillissement (van aannemer waar wij verantwoordelijk voor zijn), seizoen afhankelijke risico's (storm- en vuurwerkschade) en dergelijke.	€ 1.250.000	40%	€ 500.000
4	De vraag naar aspecten in het sociaal domein (o.a. jeugdzorg en bijstand) zal meer worden, door laagdrempeligheid en de eigenbijdrage wordt niet meer inkomensafhankelijk. De kosten gaan omhoog door mogelijke niet ingekochte zorg, het doorzetten van speciale gevallen door te weinig mankracht en rechtszaak kosten door te weinig dossier tijd.	€ 750.000	50%	€ 375.000
5	Fiscaal risico	€ 1.000.000	25%	€ 250.000
	Totaal	€ 6.000.000		€ 2.625.000

De risico's van de algemene uitkering zijn uit de top vijf verdwenen. Er zijn afspraken gemaakt over de bevrozing van het accres voor de jaren 2023 – 2025 en de effecten van de herijking gemeentefonds zijn verwerkt in de begroting. Nieuw zijn de risico's voor een recessie/economische crisis die nu als nummer 1 is opgenomen. Het blijft een lastige inschatting. Er is nu voor € 6,0 miljoen aan financieel risico geïnventariseerd in de top vijf. Het totaal van de financiële gevolgen van de geïnventariseerde risico's komt uit op afgerond € 5 miljoen. Wanneer gekeken wordt naar de risico's die boven de 75% kans uitkomen, dan kan het voor komen dat deze risico's zich vaak voordoen. Als deze risico's zich vaak voordoen, dan dienen deze risico's op termijn structureel in de begroting opgenomen te worden.

Sociaal Domein

Participatiewet

Het regionaal werkvoorzieningsschap Amersfoort voert voor Bunschoten de Wet Sociale Werkvoorziening uit.

Jeugdwet en Wmo/AWBZ

In de verschillende beleidsnota's is in een aparte paragraaf aandacht besteed aan de mogelijke risico's en de te treffen beheersmaatregelen.

Rente

Een moeilijk voorspelbare en door de gemeente niet te beïnvloeden grootte is de rente. Een aantal elementen bepaalt eigenlijk het positieve of negatieve renterisico:

- Onzekerheid over de korte rente
- Onzekerheid over de rente bij renteaanpassingen
- Onzekerheid over de rente bij aan te trekken geldleningen voor nieuwe investering

In de paragraaf Financiering is de renterisiconorm uitgewerkt. De rente is in 2022 gestegen.

Financiële kengetallen

Nr.	Kengetal	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
1a	Netto schuldquote	47,7%	64,9%	39,9%
1b	Netto schuldquote -/- verstrekte leningen	43,3%	59,4%	35,3%
2	Solvabiliteitsratio	31,2%	31,9%	42,2%
3	Kengetal grondexploitatie	10,3%	31,1%	16,1%
4	Structurele exploitatieruimte	1,3%	1,7%	1,4%
5	Belastingcapaciteit	88,7%	91,2%	81,8%

- **Netto schuldquote:** De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie (>130 = hoge schuld). Uit het overzicht blijkt een daling ten opzichte van de jaarrekening van 2021. Dit wordt veroorzaakt door langlopende geldleningen die in 2022 zijn afgelost. Er zijn geen nieuwe langlopende leningen aangetrokken.
- **Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen:** Dit is dezelfde indicator als hiervoor beschreven, maar dan gecorrigeerd met het aandeel van de verstrekte leningen (>130 = hoge schuld).
- **De solvabiliteitsratio:** Dit geeft een indicatie in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Het eigen vermogen (reserves en resultaat overzicht baten en lasten) wordt uitgedrukt in een percentage van het balanstotaal. Volgens het coalitieakkoord was het streven de solvabiliteit naar 30% te brengen, dit is in 2022 behaald met 42,2%. Er is daarmee een verbetering te zien ten opzichte van de jaarrekening 2021. Een belangrijke factor in dit geheel is de stijging van de reservepositie.
- **Kengetal grondexploitatie:** Voor de berekening van dit kengetal wordt de bouwgrond in exploitatie gedeeld door de totale baten uit de programmabegroting of jaarstukken en uitgedrukt in een percentage. Dit kengetal is opgenomen, omdat in het verleden is gebleken dat de grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van de gemeente. Ten opzichte van 2021 is een stijging te zien. Dit effect is het gevolg van een stijging in de boekwaarde van de post voorraden. Ten opzichte van de begroting 2022 is een daling te zien in het kengetal. Dit wordt veroorzaakt door de uitgaven voor de Kronkels-Zuid die begroot waren in 2022, maar werkelijk lager zijn in 2022. Dit vanwege vertraging. Hierdoor is het saldo bouwgronden in exploitatie werkelijk lager dan begroot.
- **Structurele exploitatieruimte:** De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage. In 2022 zijn de structurele baten hoger dan de structurele lasten.
- **Belastingcapaciteit woonlasten meerpersoonshuishouden:** De ruimte die een gemeente heeft om haar belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Het COELO publiceert dit in de Atlas van de lokale lasten. Onder woonlasten wordt de OZB verstaan, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing voor een woning met een gemiddelde WOZ-waarde in de betreffende gemeente. Deze uitkomst wordt vergeleken met het landelijk gemiddelde en uitgedrukt in een percentage. Bekend is dat Bunschoten al jaren lager scoort dan het landelijk gemiddelde.

Vergelijkend overzicht reserves 2022

Naam reserve	Saldo 1-1-2022	Saldo 31-12-2022
<i>Algemene reserves</i>		
Reserve algemene dienst (incl. resultaat na bestemming)	15.509.721	22.911.941
Totaal algemene reserves	15.509.721	22.911.941
<i>Bestemmingsreserves</i>		
Toekomstvisie	265.656	265.656
Startersleningen	21.000	16.800
Stimulerings- en vangnetleningen Nieuwe Schans	27.750	23.800
Sociaal domein	0	592.500
Dekking kapitaallasten	418.466	632.204
Corona (COVID-19) effecten	415.880	166.590
Risicoverevening jeugdzorg	0	300.000
Totaal bestemmingsreserves	1.148.752	1.997.550
<i>Egalisatiereserves</i>		
Afvalstoffenheffing	199.258	164.132
Rioolrechten	458.347	491.353
Marktgelden	2.270	0
Begraafrechten	346.086	422.747
Totaal egalisatiereserves	1.005.961	1.078.233
<i>Grondexploitatie</i>		
Algemene reserve	3.700.000	3.577.000
Bovenplanse voorzieningen	1.057.535	1.007.331
Reserve Oostmaat	177.869	177.462
Totaal grondexploitatie	4.935.404	4.761.793
Totaal generaal reserves	22.599.838	30.749.516

2.3 Onderhoud kapitaalgoederen

(Commissie Bestuur en Financiën)

Het wettelijk kader voor het opstellen van een paragraaf onderhoud kapitaalgoederen is opgenomen in artikel 12 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen bevat (voor zover van toepassing) tenminste de volgende kapitaalgoederen:

- *Wegen;*
- *Riolering;*
- *Water;*
- *Groen;*
- *Gebouwen.*

Van deze kapitaalgoederen wordt het beleidskader met daarbij de voortvloeiende financiële consequenties en de financiële consequenties vertaald in de begroting.

De gemeente Bunschoten voegt ook nog andere onderdelen aan deze paragraaf toe.

Wegen & bruggen

Beleidskader

- Beheerplan Wegen 2022 - 2026
- Mobiliteitsplan 2020 – 2024
- Beheerplan Bruggen Bunschoten 2022 – 2036

Informatie

Wegen

Onderscheid is te maken in elementenverhardingen (stenen, tegels etc.) en gebonden verhardingen (asfalt, beton, etc.). Het areaal aan verhardingen in de openbare ruimte, dat in beheer en onderhoud is bij de gemeente, wordt via een geautomatiseerd wegbeheersysteem actueel gehouden. Elke twee jaar wordt de onderhoudstoestand van de verhardingen, volgens de landelijke CROW methodiek, globaal visueel geïnspecteerd. De inspectieresultaten worden vervolgens in het wegbeheersysteem verwerkt. Aan de hand van de resultaten wordt de restlevensduur van de verharding bepaald. Dit vormt de basis waarmee de onderhoudsplanning wordt gemaakt.

Er is in 2022 een bedrag van € 824.000,- in de voorziening onderhoud wegen gestort. Dit is inclusief eenmalig € 59.000,- vanwege een ontvangen afkoopsom van het Waterschap voor asfaltonderhoud (effect levensduurverkortung als gevolg van werkzaamheden). Door de basisplanning af te stemmen met het riool- en groenbeheer wordt uiteindelijk een integrale planning op projectniveau verkregen

Bruggen

Op basis van een vierjaarlijkse instandhoudingsinspectie wordt een meerjarenoverzicht opgesteld dat als basis wordt gebruikt voor het bepalen van de vervangingen, het jaarlijkse onderhoud en de benodigde financiële middelen.

De storting in de voorziening bruggen bedraagt voor 2022 € 58.000,- (vanaf 2023 € 39.000,-).

Riolering & water

Beleidskader

- Gemeentelijk Water en Riolering Plan 2022 – 2026
- Beheerplan Oeververdediging en frontmuren 2016 – 2030
- Baggerplan Bunschoten 2013 – 2023

Informatie

Riolering

Een deel van de geplande investeringen is (nog) niet uitgevoerd. Dit komt mede doordat op basis van de inspecties vervanging nog even uitgesteld kan worden. Hierbij is de doelstelling vervanging zo lang mogelijk, verantwoord, uit te stellen zonder dat dit leidt tot (vervolg)schade.

Voor toekomstige vervangingsinvesteringen wordt geleidelijk een voorziening opgebouwd, waardoor in de toekomst rentelasten kunnen worden bespaard.

Water

In het Platform Water Vallei en Eem vindt in regionaal verband afstemming plaats voor initiatieven en werkzaamheden aan het watersysteem. De samenwerking vindt plaats op basis van een centrumregeling.

Voor de uitvoering van baggerwerkzaamheden in de watergangen is een beheerplan vastgesteld. Daarmee zijn de uitgangspunten, activiteiten en financiële kaders voor tien jaar vastgelegd. De jaarlijkse storting in de voorziening baggeren bedraagt € 137.000,-.

Het periodiek meten van slibaanwas is in het kader van de kerntakendiscussie op een lagere frequentie gezet. Hiermee loopt de gemeente een klein risico dat baggerwerkzaamheden (te) laat worden uitgevoerd.

Havens

Beleidskader

- Beheerplan Havens Gemeente Bunschoten en Laaksluis 2020 – 2035

Informatie

Het beheerplan Havens vormt de basis voor de onderhoudswerkzaamheden. De jaarlijkse storting in de voorziening Havens en Laaksluis bedraagt € 35.000,-.

Groen & Spelen

Beleidskader

- Groenbeleidsplan 2015 – 2025 (geactualiseerd in 2019)
- Bomenbeleid 2018 – 2023
- Speelbeleid 2022 – 2026
- Snippergroen beleid 2022 – 2026

Informatie

Groen

Vanuit het uitvoeringsprogramma groenbeleidsplan is uitvoering gegeven aan de renovatie van het parkje langs de Bickersweg en de groenvulling van de te renoveren speeltuinen vanuit het beheerplan spelen. Waar mogelijk zijn boomstructuren versterkt zoals bij de Bickersweg. Boomstructuren zijn hersteld, zoals langs de tennisbaanvereniging en Kiekendief. In het najaar van 2022 zijn in totaal 95 bomen geplant. De jaarlijkse storting in de voorziening groenbeheer bedraagt € 44.500,-.

Doormiddel van monitoring wordt getoetst of onderhoud van het groen voldoet aan afgesproken kwaliteitsniveaus. De [BVC](#) 2022 is verricht en de daaruit komende maatregelen zijn uitgevoerd. De essen zijn extra gecontroleerd op veiligheid in verband met de essentaksterfte. Zieke essen die een veiligheidsrisico vormen zijn gekapt en worden vervangen voor een andere boomsoort.

Het onderhoudsbestek voor het maaien van de bermen en sloten van de watergangen in het buitengebied wordt in 2023 opnieuw aanbesteed en de voorbereide werkzaamheden zijn hiervoor in 2022 verricht.

Spelen

De jaarlijkse inspecties en onderhoudswerkzaamheden zijn uitgevoerd. Vanuit het beheerplan spelen 2019 – 2021 zijn door uitloop van werkzaamheden de laatste speeltuinen gerenoveerd. Jaarlijks wordt een bedrag van € 65.000,- gestort in de voorziening (vanaf 2023 € 80.000,-).

Buurtbewoners worden betrokken om hun input te geven over de invulling van de speeltuinen. Voor het 3^e eiland Rengerswetering aan de Morgenkamp en bij het inbreidingsplan bij De Batterijen is een nieuwe speeltuin gerealiseerd. Voor het uitvoeringsprogramma van het speelbeleid 2022-2026 is uitvoering gegeven voor de vervanging van de toplaag van het kunstgrasveld aan de Brahmslaan.

Gebouwen

Beleidskader

- Vastgoedbeheerplan 2022 – 2025
- MOP gebouwen op basis van de NEN - 2767.

Informatie

In 2022 is het vastgoedbeheerplan 2022-2025 door de raad vastgesteld. Er is in 2022 een bedrag van € 361.500,- in de voorziening onderhoud gebouwen gestort.

Het vastgoedbeheerplan en de MOP's vormen gezamenlijk de onderbouwing voor het uit te voeren onderhoud en hiermee de voorziening. In 2022 zijn de MOP's van vijf gebouwen geactualiseerd. Wat betreft onderhoud zijn in 2022 onder meer een aircosysteem geplaatst in diverse kamers van het gemeentehuis voor een beter binnenklimaat. Ook zijn het ponthuisje en museum geschilderd.

Daarnaast zijn een aantal investeringen gedaan, zoals het plaatsen van een tijdelijke schoolunit op de Huismus 1 (de Vlucht) en vijf woonunits bij de Prinses Margrietstraat (oude Calvijnschool). Het aanbiedstation heeft een nieuwe kantoorunit gekregen. De crisisopvang heeft een belangrijke stempel gedrukt op het gebouwbeheer. Twee schoolgebouwen en een woning zijn geschikt gemaakt om als crisisopvang te gebruiken. Hierdoor moesten veel voorzieningen aangelegd of veranderd worden.

Projecten die in 2022 gestart zijn, maar pas in 2023 worden afgerond zijn het Routeboek verduurzamingen en het onderzoek naar een toekomstbestendige verwarmingsinstallatie voor het zwembad.

Sportvelden

Beleidskader

- Beheerplan sportvelden

Informatie

De gemeente heeft 16 sportvelden in eigendom:

- 11 voetbalvelden, waarvan negen in kunstgrasvelden;
- Twee handbalvelden;
- Eén rugbyveld;
- Eén atletiekbaan;
- Eén trainingsveld ten behoeve van hondenvereniging/dierenbescherming.

De voorziening voor het onderhoud aan de sportvelden wordt gebaseerd op de kwaliteitsmetingen die periodiek plaatsvinden. Het onderhoud en de renovatie is gebaseerd op een beheerplan. De jaarlijkse storting in de voorziening bedraagt € 222.350,-.

Vergelijkend overzicht voorzieningen 2022

Naam voorziening	Boekwaarde 1-1-2022	Boekwaarde 31-12-2022
<i>Onderhoudsegalisatievoorzieningen</i>		
Onderhoud gemeentehuis	619.441	687.551
Onderhoud gemeentewerf	10.549	20.496
Onderhoud brandweerkazerne	7.111	8.084
Onderhoud sporthal	182.486	204.003
Onderhoud overige gebouwen	118.850	183.991
Onderhoud zwembad	591.498	594.202
Onderhoud sportvelden	454.058	662.136
Onderhoud speelvoorzieningen	134.013	87.349
Onderhoud veerpont	7.742	16.992
Onderhoud wegen	854.349	1.169.132
Onderhoud groen	183.455	208.695
Onderhoud bruggen	13.451	30.662
Baggeren binnenwateren en havens	447.098	386.572
Onderhoud havens en laaksluis	21.832	33.685
Onderhoud parkeergarage	216.042	224.239
Onderhoud oeververdedigingen en frontmuren	20.546	13.607
Totaal onderhoudsegalisatievoorzieningen	3.882.521	4.531.396
<i>Voorziening voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen</i>		
Vervangingsinvesteringen riolering conform vGRP	290.000	200.000
Totaal bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen	290.000	200.000
<i>Voorziening voor verplichtingen, verliezen en risico's</i>		
Stads- en dorpsvernieuwing	1.426	1.426
Totaal voorziening voor verplichtingen, verliezen en risico's	1.426	1.426
<i>Personeelsvoorzieningen</i>		
Appa pensioen en uitkering wethouders	1.374.000	1.326.000
Totaal personeelsvoorzieningen	1.374.000	1.326.000
<i>Van derden verkregen middelen met specifiek bestedingsdoel</i>		
Achterstand/ vertraging vervanging riolering	487.691	646.610
Totaal van derden verkregen middelen	487.691	646.610
Totaal generaal voorzieningen	6.035.637	6.705.432

2.4 Financiering

(Commissie Bestuur en Financiën)

Het wettelijk kader voor het opstellen van een paragraaf financiering is opgenomen in artikel 13 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

De paragraaf financiering bevat in ieder geval de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille.

Inleiding

Op grond van de Wet Fido wordt er een treasuryparagraaf in de programmarekening opgenomen. Eén van de doelstellingen van deze wet is het bevorderen en transparant maken van een solide financieringsbeleid. Hier wordt invulling aan gegeven door het treasurystatuut en het opnemen van een treasuryparagraaf in zowel de begroting als in de programmarekening.

Treasurybeheer

Het geld van de gemeente wordt beheerd, dit wordt ook wel treasurybeheer genoemd. Het gaat hier zowel om het aantrekken en uitzetten van de voor de publieke taak van de gemeente Bunschoten benodigde respectievelijk overtollige middelen. Het treasurybeheer dient binnen de kaders van de Wet Fido te blijven. Het gaat hier met name om de kasgeldlimiet, de renterisiconorm en de kredietrisico's.

Kasgeldlimiet

Bedragen x € 1.000,-	1e kwartaal 2022	2e kwartaal 2022	3e kwartaal 2022	4e kwartaal 2022
1. Toegestane kasgeldlimiet				
Begrotingstotaal 1 januari (=grondslag)	€ 55.667	€ 55.667	€ 55.667	€ 55.667
Kasgeldlimiet in procenten van de grondslag	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
Kasgeldlimiet in een bedrag	€ 4.732	€ 4.732	€ 4.732	€ 4.732
2. Omvang vlottende korte schuld				
Schulden in rekening-courant	€ -	€ -	€ -	€ -
Opgenomen gelden korter dan 1 jaar	€ 4.500	€ 9.000	€ 4.500	€ 7.500
Overige geldleningen, niet zijnde vaste schuld	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal vlottende schuld	€ 4.500	€ 9.000	€ 4.500	€ 7.500
3. Vlottende middelen				
Tegoeden in rekening courant	€ 4.845	€ 8.716	€ 8.577	€ 9.424
Contanten in kas	€ 4	€ 7	€ 5	€ 5
Overige uitstaande gelden korter dan 1 jaar	€ 572	€ 603	€ 619	€ 635
Totaal vlottende middelen	€ 5.421	€ 9.325	€ 9.201	€ 10.063
4. Toets kasgeldlimiet				
Totaal netto vlottende schuld	€ -921	€ -325	€ -4.701	€ -2.563
Toegestane kasgeldlimiet	€ 4.732	€ 4.732	€ 4.732	€ 4.732
Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	€ 5.653	€ 5.057	€ 9.432	€ 7.295

Kasbeheer

Door de minister is het percentage van de kasgeldlimiet vastgesteld op 8,5%. De kasgeldlimiet wordt berekend door het percentage van 8,5% te vermenigvuldigen met het begrotingstotaal. De kasgeldlimiet bedroeg voor 2022 € 4,7 miljoen. Uit de hiervoor opgenomen tabel kan geconcludeerd worden dat de kasgeldlimiet in 2022 niet is overschreden.

Schatkistbankieren

De gemeente Bunschoten is net als andere gemeenten verplicht deel te nemen aan het schatkistbankieren. Het uitgangspunt hierbij is dat alle overtollige middelen van de gemeente worden afgeroomd naar een rekening van het Rijk. Voor de uitvoering hiervan is een speciale rekening geopend bij de Rabobank. Het saldo van deze rekening wordt dagelijks afgeroomd dan wel aangezuiverd door het Rijk. Voor 2022 bedraagt het drempelbedrag € 1.113.340,- (2% van het begrotingstotaal, met een minimum van € 1.000.000,-). In 2022 zijn de bedragen binnen de norm gebleven. Het saldo bij de schatkist per 31 december 2022 bedroeg € 3.242.308,70.

Financiering

In 2022 zijn er twee kasgeldleningen aangetrokken. Een daarvan is in 2022 weer afgelost. De stand per 31 december 2022 betreft € 4.500.000,-. Er zijn in 2022 geen langlopende leningen afgesloten.

Kasstroomoverzicht

Op de volgende pagina wordt een kasstroomoverzicht getoond. Het overzicht geeft de mutaties weer van de balansposten in 2021 en 2022, resulterend in een mutatie van de liquide middelen.

Per onderdeel wordt een beknopte indicatie gegeven welke balanspost de voornaamste mutatie veroorzaakt. Voor verdere toelichting op deze balansposten wordt verwezen naar de Balans met toelichting en de bijbehorende bijlagen.

Betekenis van de afkortingen in het kasstroomoverzicht:

IVA	immateriële vaste activa
MVA	materiële vaste activa
FVA	financiële vaste activa

Kasstroom uit operationele activiteiten

In 2022 is de kasstroom uit operationele activiteiten ongeveer € 5,5 miljoen hoger. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door een toename van het voordelig saldo en de mutatie van het werkkapitaal, voornamelijk een toename van de voorraden en afname van de vorderingen, kortlopende schulden en overlopende passiva ten opzichte van 2021.

Kasstroom uit investeringsactiviteiten

In 2022 is de kasstroom uit investeringsactiviteiten ongeveer € 4,0 miljoen hoger. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door lagere investeringen in materiële vaste activa.

Kasstroom uit financieringsactiviteiten

De kasstroom uit financieringsactiviteiten is in 2022 ongeveer € 10,6 miljoen lager. Dit wordt veroorzaakt doordat er in 2022 geen langlopende leningen zijn opgenomen en er minder is afgelost ten opzichte van 2021.

Kasstroomoverzicht

<i>Bedragen x € 1.000,-</i>	2021	2022
Voordelig / nadelig saldo	586,0	7.222,0
Afschrijving IVA	54,4	25,4
Afschrijving MVA	1.698,4	1.914,9
Afschrijvingen	1.752,8	1.940,3
Toe (-)/afname (+) voorraden	-296,8	-3.593,7
Toe/afname vorderingen	3.594,2	4.254,6
Toe/afname overlopende activa	544,1	-129,7
Toe (+)/afname (-) kortlopende schulden	-4.284,7	-964,0
Toe/afname overlopende passiva	-2.345,5	-2.896,9
Werkkapitaal	-2.788,7	-3.329,7
Mutatie reserves	1.528,0	927,0
Mutatie voorzieningen	897,6	669,8
Reserves en voorzieningen (+) = toename	2.425,6	1.596,8
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	1.975,7	7.429,4
Investerings IVA	-152,4	10,0
Investerings MVA	-6.717,2	-3.632,4
Desinvesteringen MVA	303,0	320,2
Investerings FVA	-961,8	-379,7
Desinvesteringen FVA	-136,0	1,0
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-7.664,3	-3.680,8
Opgenomen lange geldleningen	16.000,00	0,0
Aflossing opgenomen geldleningen	-11.137,6	-4.490,0
Aflossing verstrekte geldleningen	1.381,3	136,4
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	6.243,7	-4.353,6
Mutatie in geldmiddelen	554,7	-604,5
Stand liquide middelen 01-01-2021/2022	138,4	693,1
Stand liquide middelen 31-12-2021/2022	<u>693,1</u>	<u>88,5</u>
Mutatie in geldmiddelen	554,7	-604,5

Renterisiconorm

<i>Bedragen x € 1.000,-</i>			Begroot 2022	Werkelijk 2022
1. Renteherziening				
Renteherziening op vast schuld o/g			€ -	€ -
Renteherziening op vaste schuld u/g			€ -	€ -
Netto renteherziening op vaste schuld			€ -	€ -
2. Mutatie vaste schuld				
Nieuwe aangetrokken vaste schuld			€ -	€ -
Nieuwe verstrekte lange leningen			€ -	€ -
Netto nieuw aangetrokken schuld			€ -	€ -
3. Betaalde aflossingen			€ 2.890	€ 4.490
4. Herfinanciering (laagste van 2 en 3)			€ -	€ -
5. Renterisico op vaste schuld (1 + 4)			€ -	€ -
6. Renterisiconorm				
Begrotingstotaal			€ 58.019	€ 58.019
Percentage			20%	20%
Renterisiconorm			€ 11.604	€ 11.604
7. Toets renterisiconorm				
Renterisiconorm			€ 11.604	€ 11.604
Renterisico op vaste schuld (1 + 4)			€ -	€ -
Ruimte			€ 11.604	€ 11.604

Renterisiconorm

De renterisiconorm is bedoeld om het renterisico dat de gemeente loopt op zijn langlopende schuld te beperken. Het renterisico op de vaste schuld mag de renterisiconorm niet overschrijden. De renterisiconorm wordt berekend op 20% (het door de minister vastgestelde percentage) van het begrotingstotaal.

De renterisiconorm is in 2022 niet overschreden. De begroting liet een ruimte zien van € 11.604.000,-. Er zijn in 2022 geen langlopende lening aangetrokken en geen langlopende leningen verstrekt. De werkelijke ruimte betreft daarom € 11.604.000,-.

Renteschema

Renteschema	Werkelijk 2022	Begroot 2022
De externe rentelasten over de korte en lange financiering	209.486	199.469
De externe rentebaten over de korte en lange financiering	91.934	10.000
Saldo rentelasten en rentebaten	117.552	189.469
De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	69.508	191.777
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	0
Rentebaat van door verstrekte leningen die aan taakveld moet worden toegerekend	0	0
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	48.044	-2.308
Rente over eigen vermogen	0	0
Rente over voorzieningen	0	0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	48.044	-2.308
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	305.892	585.306
Renteresultaat op het taakveld Treasury	-257.848	-587.614

Het renteschema op de hiervoor vermelde pagina geeft inzicht in de rentelasten van de externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening. Een resultaat met een – ervoor is positief.

Leningenportefeuille

Op 31 december 2022 heeft de gemeente vijf vaste geldleningen in de leningenportefeuille o/g. Het saldo is € 22.250.000,- (eind 2021 was dit € 26.740.000,-). Alle leningen zijn aangetrokken ter financiering van de eigen organisatie van de gemeente Bunschoten. In 2022 zijn er twee kasgeldleningen aangetrokken. Hiervan is één lening in 2022 afgelost. De stand van de kasgeldlening bedraagt per 31 december 2022 € 4.500.000,- (eind 2021 was dit € 4.500.000,-).

Ledenkapitaal

De gemeente heeft een bijdrage van € 20.000,- in het ledenkapitaal gestort in de Coöperatie Gastvrije Randmeren. Dit bedrag geeft een stemrecht voor vier stemmen.

Aandelen

De gemeente bezit aandelen in bedrijven die werkzaam zijn in de publieke sector.

Hoeveelheid	Soort	Bedrijf	Nominale waarde
16.219	Aandelen	Vitens	€ 16.219,00
117	Aandelen	Amfors Holding BV	€ 5.265,00
205	Aandelen	NV <u>Rova</u> Holding	€ 313.640,00
Totaal aandelenbezit			€ 335.124,00

Relatiebeheer

De huisbankier van de gemeente Bunschoten is de Rabobank. De Rabobank heeft een rating volgens Moody's van Aa2 en een A+ rating volgens Standard & Poor's.

Daarnaast is er nog een rekening-courantverhouding met de Bank Nederlandse Gemeente. Deze is verplicht in verband met de te verrekenen rijksbijdragen. Bij SVn zijn ook rekening-couranten die betrekking hebben op de volkshuisvestingsaangelegenheden (startersregeling, funderingsherstelregeling, duurzaamheidsregeling en stimuleringsregeling).

Berekening EMU-saldo

Het EMU-saldo is het saldo van de inkomsten en uitgaven van de overheid. In de jaarrekening is het werkelijke EMU-saldo van zowel 2021 als 2022 opgenomen.

Vanwege een hoger exploitatiesaldo, een lagere mutatie (im)materiële vaste activa, een afname van de voorzieningen en een hogere mutatie in de voorraden in 2022 is er een stijging te zien in het EMU-saldo ten opzichte van 2021. Het verloop van dit saldo (op kasbasis, terwijl voor de jaarrekening het stelsel van baten en lasten wordt gehanteerd) hangt samen met de voortgang binnen de grondexploitatie en uitgevoerde nieuwe en vervangingsinvesteringen.

Omschrijving	x € 1000,-	x € 1000,-
	Werkelijk 2021	Werkelijk 2022
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c) (+/+)	2.114	8.150
2. Mutatie (im)materiële vaste activa (-/-)	4.814	1.361
3. Mutatie voorzieningen (+/+)	898	669
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie) (-/-)	297	3.594
5. Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa (-/-)	0	0
Berekend EMU-saldo	-2.099	3.864

2.5 Bedrijfsvoering

(Commissie Bestuur en Financiën)

Het wettelijk kader voor het opstellen van een paragraaf bedrijfsvoering is opgenomen in artikel 14 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

De paragraaf bedrijfsvoering geeft tenminste inzicht in de stand van zaken en de realisatie van beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering.

Organisatieontwikkeling

In 2022 was er de organisatie-brede terugkoppeling van de evaluatie van de organisatieontwikkeling, nadat met gebruikmaking van externe inhuur eerder met alle teams hierover gerichte sessies zijn gehouden.

Het afgelopen jaar zijn er een aantal belangrijke stappen gezet. Naar aanleiding van de evaluatie die in 2021/2022 is gehouden, is er met de teams doorgesproken over wat er per team nodig is. Dit heeft geleid tot mooie openhartige gesprekken over wat de leiding beter kan doen en wat de teams nodig hebben om beter te kunnen functioneren. Zo kan sturing op maat worden vormgeven.

Een belangrijk punt uit de evaluatie was de hoge werkdruk en de daarmee samenhangende capaciteit. In 2022 is de werving voor de uitbreiding van de capaciteit, zoals die is afgesproken voor 2023, gestart. Het is gelukt om de strategisch adviseurs op het fysieke domein en het sociaal domein te vinden en de rol van kwaliteitsadviseur is ingevuld. Ook is er uitbreiding bij de ondersteuning en dienstverlening. Als er vacatures ontstaan kost het bij een aantal functies nog steeds veel tijd om deze in te vullen, wat toch weer een beroep doet op extra inzet van de organisatie of vraagt om prioritering.

Een ander aandachtspunt uit de evaluatie was het versterken van het strategisch vermogen en de integraliteit. Zoals vermeld is een deel van de extra capaciteit ingezet voor strategische functies. Daarnaast zijn er trainingen gevolgd door het strategisch team om de rol van strategisch adviseurs te kunnen vormgeven. Het strategisch team bestaat uit een aantal senior-adviseurs uit verschillende vakgebieden en de leiding die zo integraal mogelijk kijken naar complexe vraagstukken die op ons afkomen. Aan elke portefeuillehouder zijn er één of twee senior adviseurs uit het strategisch team gekoppeld, zij houden met de bestuurder overzicht over de totale portefeuille en leggen verbinding tussen onderwerpen waar dat nodig is.

Daarbij is en wordt er gewerkt aan de samenwerking binnen teams en tussen teams door trainingen, gegeven door de interne trainers, of door teamcoaching door een externe teamcoach.

In de begeleidingsgroep wordt de stand van zaken betreffende organisatie besproken. Daarnaast organiseert de begeleidingsgroep ook activiteiten ten behoeve van een positieve ontwikkeling van de organisatie. De begeleidingsgroep bestaat uit medewerkers vanuit verschillende teams en de leiding. In 2022 zijn er twee sessies door de begeleidingsgroep georganiseerd. De eerste sessie was bedoeld om de verbinding in de organisatie weer te versterken, teams deelden met elkaar hun belangrijkste onderwerpen en verantwoordelijkheden op dat moment. Dit was goed om te doen na een periode van elkaar minder ontmoeten vanwege de maatregelen als gevolg van het Corona-virus. De andere sessie ging over integriteit. Na een plenaire aftrap, werd casuïstiek in kleinere groepen bediscussieerd. In vervolg hierop is [HRM](#) gevraagd om het integriteitsbeleid te gaan actualiseren en gaan we in 2023 een dilemmabijeenkomst per team organiseren, om voorbeelden uit de eigen praktijk te behandelen.

Het aandachtspunt over de passende werkplek, is vooralsnog minder aan de orde geweest. Hoewel [ICT](#) natuurlijk wel voortdurend bezig is met het onderhouden en verbeteren van onze materialen om goed en veilig digitaal te kunnen werken. Daarbij hebben we een keuze gegeven voor wat extra hulpmiddelen ten behoeve van het hybride werken op kantoor. Aandacht voor de fysieke plekken op kantoor en de inrichting van het gebouw, verdienen de komende jaren meer aandacht.

Communicatie

- In het jaar 2022 is aan veel projecten gewerkt met behulp van een mix aan communicatiemiddelen. Door zowel offline als online te communiceren met de beoogde doelgroep(en) ontstaat er een groot bereik. Opnieuw is gebleken dat social media (Facebook,

Instagram, Twitter en LinkedIn) en de gemeentepagina twee belangrijke communicatiekanalen zijn van de gemeente Bunschoten.

- Begin 2022 werden bijna alle maatregelen tegen het coronavirus losgelaten. Daardoor zijn er vanuit verschillende hoeken van de organisatie (nieuwe) projecten opgepakt, waarbij ook communicatie een belangrijke rol speelt. Denk bijvoorbeeld aan de Omgevingswet, het project Nascheiden afval, de opvang van Oekraïense vluchtelingen en verschillende campagnes, zoals die over (illegaal) vuurwerk. Intern is het intranet vernieuwd.
- Bunschoten is een open en transparante gemeente. Dat is ook gebleken uit alle persvragen die vorig jaar over uiteenlopende onderwerpen zijn beantwoord. Ook is er gewerkt aan de Wet open overheid en is (doorlopend) het contact met de verschillende media warm gehouden.
- De politiek is ook interessant voor kinderen en jongeren. Om hen al op jonge leeftijd hierbij te betrekken, is er in 2022 voor de tweede keer een kinderburgemeester aangesteld. Communicatie heeft een grote rol gespeeld bij o.a. het organiseren van de schoolbezoeken in het gemeentehuis, het proces om tot een kinderburgemeester te komen en de bijeenkomsten van de kindergemeenteraad.
- Er is blijvend aandacht voor de toegankelijkheid van de gemeentelijke website, zo ook in 2022. De ontwikkelingen worden gevolgd en waar nodig (in samenwerking met de webleverancier) doorgevoerd op de website.
- De cursus Digisterker werd wederom georganiseerd in samenwerking met de Bibliotheek Bunschoten. Ook zijn er afspraken gemaakt om vanaf 2023 de cursus in ieder geval twee keer per jaar te organiseren, zodat inwoners de kans krijgen om te leren werken met de digitale overheid.
- Communicatie heeft in 2022 samen met de afdelingen Jeugd en Veiligheid het project HackShield opgezet, waarbij kinderen leren over de gevaren van het internet en cybercriminaliteit.

Integriteitsrapportage

Het onderwerp integriteit heeft organisatie breed veel aandacht gekregen. In het personeelshandboek is een passage opgenomen omtrent integriteit.

Alle medewerkers die in dienst treden leggen de ambtseed of belofte af. In 2022 zijn er 13 nieuwe medewerkers in dienst getreden die de ambtseed of belofte hebben afgelegd. Alle ingehuurd medewerkers hebben de gedragscode ondertekend.

Integriteit maakte deel uit van de jaargesprekken die met medewerkers zijn gevoerd. Dit is dan ook een jaarlijks terugkerend onderwerp. Via een online leeromgeving zijn trainingen aangeboden op het gebied van integriteit. Alle medewerkers hadden toegang tot deze leeromgeving.

Via de arbodienst is er een externe vertrouwenspersoon waarbij medewerkers meldingen konden doen.

Frauderisico's

De gemeente is zelf verantwoordelijk voor fraudebestrijding. Vanwege de maatschappelijke functie is het van belang om dit intern en extern zichtbaar en transparant te maken.

Daarom is er binnen onze organisatie sprake van een fraude-risicoanalyse. In het kader van de jaarlijkse herijking van deze fraude-risicoanalyse heeft er dit jaar opnieuw een inventarisatie plaatsgevonden van de (mogelijk) aanwezige frauderisico's en de getroffen beheersmaatregelen.

Naar aanleiding van deze inventarisatie is er gekeken naar de opzet, bestaan en werking van de beheersing en getroffen bijsturingsmaatregelen van de toprisico's met de risico-inschatting 'hoog' en de toprisico's met een gemiddeld risico. Aan de hand van deze analyse kunnen wij de beheersbaarheid van de frauderisico's binnen onze organisatie vergroten.

In de scope van de belangrijkste frauderisico's vallen onder andere betalingen, inkopen, aanbestedingen, M&O etc. Met betrekking tot de recente herijking van de fraude-risicoanalyse kan worden geconcludeerd dat er geen materiële fraudes zijn geconstateerd.

Rechtmatigheid

Met ingang van het verslagjaar 2023 wordt de rechtmatigheidsverantwoording ingevoerd. In de rechtmatigheidsverantwoording gaat het college van burgemeester en wethouders via de jaarrekening 2023 verantwoording afleggen over de rechtmatigheid. Hiermee wordt verantwoording afgelegd over de naleving van de regels, die relevant zijn voor het financiële reilen en zeilen van de gemeente. Over de naleving van de voorwaarden voor subsidies en Europese bestedingen bijvoorbeeld, maar ook over misbruik en oneigenlijk gebruik en lasten, waarvoor geen voorafgaande dekking opgenomen was in de begroting.

Hoewel de rechtmatigheidsverantwoording pas vanaf boekjaar 2023 van kracht wordt, is in [BLNP](#) verband afgesproken dat 2022 als pilot jaar gebruikt wordt. Concreet betekent dit dat in de paragraaf bedrijfsvoering al een doorkijk wordt opgenomen op deze nieuwe werkwijze. Dit wordt vormgegeven door een overzicht te geven van de onrechtmatigheden in de tabel 'Monitor Rechtmatigheidsverantwoording', met een toelichting daarop.

In onderstaande tabel is het model opgenomen dat met ingang van 2023 gebruikt zal gaan worden. Voor 2022 zijn de geconstateerde onrechtmatigheden als volgt:

Monitor Rechtmatigheidsverantwoording

Uitwerking overzicht toetsing criteria rechtmatigheidsverantwoording	
Onderdeel rechtmatigheidsfouten bij financiële beheershandelingen	
Beleidskader verantwoordingsgrens 3% van € 56 mln. = € 1.680.000,-	
Uitwerking toetsing onrechtmatigheden:	
A. Begrotingscriterium	
- Overschrijding exploitatiebudgetten programma's begroot versus werkelijk	€ 1.142.000
- Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	€ -
- Niet geautoriseerde reservemutaties	€ -
B. Voorwaardecriterium	
- Gemiste Europese aanbesteding	€ -
C. Misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium	
- Fraude eigen medewerkers	€ -
D. Totaal rechtmatigheidsfouten	€ 1.142.000
E. Verantwoordingsgrens 3% van € 56 miljoen	€ 1.680.000
F. Toets rechtmatigheidsfouten aan verantwoordingsgrens	
- D. is groter dan E. en daarom totaal afwijkingen = rechtmatigheidsfouten als bedrag opnemen in Rechtmatigheidsverantwoording college overeenkomstig A t/m C.	
- Indien D. kleiner is dan E. dan afwijkingen toelichten in paragraaf bedrijfsvoering.	
G. Totaal grondslag afwijkingen voor toelichting op fouten = D	€ 1.142.000
H. AF: Begrotingsafwijkingen waarvan de raad heeft besloten dat ze niet onrechtmatig zijn	
- begrotingsafwijking passend binnen vastgestelde beleid raad	€ 72.000
- begrotingsafwijking met compensatie direct gerelateerde baten	€ 1.070.000
I. Saldo resterende rechtmatigheidsfouten	€ -

De verantwoordingsgrens is bepaald op basis van 3% van de totale lasten (incl. mutaties in de reserves). De rapportagegrens is € 30.000,-. Dit betekent dat bevindingen beneden de rapportagegrens niet zijn opgenomen in de monitor rechtmatigheidsverantwoording.

Begrotingscriterium

Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's.

Een overzicht met overschrijdingen op programmaniveau (verschil raming na wijzigingen en werkelijk) is in de tabel op de volgende pagina weergegeven. Per programma is een toelichting opgenomen of deze overschrijding meegenomen dient te worden in het saldo van rechtmatigheidsfouten.

Programma	Overschrijding	Toelichting
Bestuur en ondersteuning	€ -27.000	Tegenover de overschrijding staan hogere baten. Overschrijding telt niet mee in het rechtmatigheidsoordeel.
Veiligheid	€ -76.000	Tegenover de overschrijding deels hogere baten. Daarnaast past de overschrijding binnen het beleid van de gemeente Bunschoten. Overschrijding telt niet mee in het rechtmatigheidsoordeel.
Sociaal Domein	€ -1.039.000	Tegenover de overschrijding staan hogere baten. Overschrijding telt niet mee in het rechtmatigheidsoordeel.
Totaal	€ -1.142.000	

Voor een toelichting op de overschrijdingen wordt verwezen naar de programma's.

Wat betreft overschrijdingen op investeringsbudgetten en niet-geautoriseerde reservemutaties zijn geen rechtmatigheidsfouten geconstateerd.

Voorwaardecriterium

Er zijn geen rechtmatigheidsfouten geconstateerd op het gebied van Europese aanbestedingen.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

Er zijn geen rechtmatigheidsfouten geconstateerd op het gebied van misbruik- en oneigenlijk gebruik.

Op basis van de uitwerking in de monitor zou de conclusie in de rechtmatigheidsverantwoording zijn geweest dat de baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. Het totaal aan rechtmatigheidsfouten is € 1.142.000,-. Hiervan geldt dat deze betrekking heeft op budgetoverschrijdingen die passen binnen de kaders zoals deze vastgesteld gaan worden door de raad. Deze tellen daarom niet mee in het oordeel.

Samenwerking bedrijfsvoering **BLNP**

De samenwerking bedrijfsvoering heeft aantoonbare resultaten opgeleverd op de vier k's (kwaliteit, kwetsbaarheid, kansen en kosten) en daarmee bijgedragen aan de beoogde strategische doelstelling om elkaar te versterken en zelfstandig te blijven. Echter, de grenzen van verdere groei binnen deze regeling zijn inmiddels bereikt, waardoor verdere ontwikkeling wordt belemmerd. Met het kiezen van een verdergaande vorm van samenwerking uit de Wet op de gemeenschappelijke regelingen worden huidige belemmeringen weggenomen en kan een volgende stap in de samenwerking bedrijfsvoering worden gezet. Deze keuze zal de komende periode verder worden uitgewerkt.

De huidige Regeling Zonder Meer (die er eerder was dan de **AVG**) biedt ook onvoldoende grond om uitwisseling van persoonsgegevens mogelijk te maken. Inmiddels is gekozen voor een oplossing voor de korte termijn in de vorm van detacheringsovereenkomsten voor het '**BLNP**-personeel'. Daardoor kunnen de gemeenten gegevens delen, zoals ook de bedoeling was bij het aangaan van de Regeling Zonder Meer. Deze tussenoplossing is nodig totdat we over kunnen naar een ander juridisch construct.

Financiën

In het jaar 2022 heeft de focus voor het taakveld financiën vooral gelegen op het harmoniseren van processen waarbij de focus heeft gelegen bij de basis op orde vanuit het vastgestelde jaarplan. In het kernteam is de voortgang hiervan bewaakt. Helaas heeft het teamhoofd financiën aan het einde van het jaar de **BLNP**-samenwerking verlaten, waardoor de voortgang wat stil is komen staan in afwachting van de aanstelling van een opvolger.

De vernieuwing van de rechtmatigheidsverantwoording is met een jaar uitgesteld, omdat de wetgeving nog niet op orde was. Dit heeft wel de mogelijkheid gegeven om de visie/ambitie, de kaderstelling en de

monitor voorafgaand aan bestuurlijke behandeling eerst ter toetsing voor te leggen aan de accountant. In een gezamenlijk gesprek met de accountant is stilgestaan bij een aantal aandachtspunten die verder niet geleid hebben tot aanpassing van de documenten. De landelijke wetgeving is inmiddels aangepast, wel zal het BBV nog aangepast moeten worden op de nieuwe wet- en regelgeving. In 2023 wordt de bestuurlijke besluitvorming in de BLNP-gemeenten verder voorbereid en afgerond.

ICT

In technische zin staat het vakgebied nooit stil. ICT is ondersteunend aan de afdelingen om ervoor te zorgen dat zij met de inzet van de technische middelen hun werk goed kunnen doen. Naast de zaken die in het samenwerkingsverband spelen hebben we ook te maken met lokale aangelegenheden. Zo speelt in Nijkerk de voorbereiding van de aanstaande verhuizing. In de nieuwe huisvesting zullen er faciliteiten beschikbaar moeten komen en het serverpark gaat mee of de diensten worden op een andere wijze aangeboden. Daar is veel aandacht voor geweest. Ook het beheer van de bestaande systemen en vernieuwingen zijn aan de orde geweest.

In de BLNP-samenwerking heeft het volgende aandacht gekregen:

- Attentie voor de digitale veiligheid en weerbaarheid.
- De gezamenlijke beleidsontwikkeling.
- Het uitwerken van een proces aanpak om te komen tot een vernieuwde BLNP I visie (informatiebeleid). In de uitvoering komt dat in 2023 terug.
- Het successievelijk op afstand zetten van het applicatie landschap. De applicaties worden niet vanuit het eigen serverpark, maar rechtstreekt vanuit de leverancier beschikbaar gesteld. Dat heeft gevolgen voor het eigen serverpark.
- Het continu bieden van een flexibele en hybride werkplek.
- De vernieuwing van het BLNP-contract met Microsoft en de reseller van de Microsoft licenties.
- De migratie van de diensten van Gemnet naar Diginet is als gezamenlijk project opgepakt.

HRM

Het jaar 2022 stond in het teken van verder intensiveren en professionaliseren van de BLNP-samenwerking, zowel op het gebied (beleids)advisering als personeels- en salarisadministratie.

- Harmonisatie van arbeidsvoorwaarden voor alle vier de gemeenten: nadat het project in de eerste helft van 2022 te weinig voortgang boekte zijn er in de tweede helft goede vervolgstappen gemaakt. De bestuurlijke en projectmatige aanpak is versterkt en er ligt een voorstel voor één arbeidsvoorwaardenpakket. Ook zijn de gesprekken met de lokale ondernemingsraden en het Lokaal Overleg (met de vakbonden) hervat.
- Het verder op orde krijgen (voornamelijk harmoniseren) van 'de basisprocessen' en daarbij het optimaal benutten van de mogelijkheden van het HR-systeem Youforce blijft belangrijk. In 2022 is er in het project over de optimalisatie van Youforce verdere voortgang geboekt. Naast noodzakelijke nieuwe functionaliteit als gevolg van gewijzigde wet- en regelgeving zijn er diverse processen gedigitaliseerd (zoals mutaties dienstverband, koppeling met de arbodienst).
- Naast de dagelijkse dienstverlening zijn we bezig geweest om het HRM-beleid en -instrumenten verder te professionaliseren. Er is resultaat bereikt op het gebied van hybride werken, een nieuwe gesprekscyclus, optimaliseren van het werving- selectie- en onboardingsproces en uitstroom (exitgesprekken).
- BLNP-HRM-Jaarplan: eind 2022 zijn er met de vier gemeenten prioritaire thema's voor het komende jaar vastgesteld. Het jaar 2023 zal in het teken staan van een definitief besluit over een geharmoniseerd arbeidsvoorwaardenpakket, een professionalisering van de arbeidsmarktbenadering, efficiëntere administratieve processen, betere beschikbaarheid van HR-(management)informatie, het doorontwikkelen op het gebied van duurzame inzetbaarheid en de voorbereiding op een Gemeenschappelijke regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie.

Juridisch

Voor Juridische zaken stond 2022 in het teken van een verdere bestending en professionalisering van de reeds ingeslagen weg; de successen behouden die al zijn geboekt en daar verder op bouwen. Dit is onder andere terug te zien in de volgende punten:

- Er zijn mooie ontwikkelingen gemaakt in de beoogde specialisatie en zichtbaarheid/vindbaarheid van de medewerkers; een aantal teamleden heeft met succes specialisatie-opleidingen gevolgd. Ook een aantal (relatief) nieuwe taken, zoals bijvoorbeeld de werkzaamheden omtrent de borging en uitvoering van de Woo, zijn het afgelopen jaar goed belegd in het team. Daarnaast is te zien dat collega's uit de gemeenten steeds beter de weg weten te vinden naar Topdesk om via die weg hun hulpverzoeken bij JZ binnen te schieten.

- Verder is in 2022 blijvend en terugkerend aandacht gevraagd voor het belang van een duidelijke waterscheiding tussen eerstelijns en tweedelijns werkzaamheden bij team JZ en de rol die de individuele gemeenten daarin ook moeten nemen. Gedurende het jaar is hier in werken management overleggen aandacht voor gevraagd, waardoor de bewustwording van het belang van deze waterscheiding duidelijk(er) is geworden.
- Daarnaast heeft Juridische Kwaliteitszorg haar eigen verwachtingen ruimschoots overtroffen door maar liefst 350 inschrijvingen te hebben ontvangen van deelnemers aan het cursusaanbod. In het jaarplan 2022 was ingezet op 100 inschrijvingen. Dit zorgt er echter ook voor dat in de toekomst de inzet van medewerkers binnen Juridisch Kwaliteitszorg moet worden vergroot.
- Binnen het cluster Privacy is het afgelopen jaar een grote stap gezet in het verbeteren van de integraliteit in samenwerking tussen de juristen en privacy-officers. Dit heeft onder andere geresulteerd in de totstandkoming van de BLNP-detacheringsovereenkomsten. Daarnaast is een belangrijke formatieve uitbreiding binnen het cluster privacy-officers gerealiseerd.

Informatieveiligheid

▪ Ontwikkelingen

De dreiging van ransomware-aanvallen neemt toe. Aan de lopende band proberen criminelen een ingang te vinden. De (potentiële) gevolgen van een aanval worden ook steeds ernstiger. Het fenomeen ransomware (gijzelsoftware) komt al jaren voor. Criminelen versleutelen gegevens en persen het slachtoffer af om deze gegevens na het betalen van losgeld weer toegankelijk te maken. De IBD ontving de afgelopen twee jaar steeds meer meldingen van situaties waar gemeentelijke processen langdurig(er) verstoord zijn als gevolg van destructieve gijzelsoftware. Criminelen aarzelen niet om privacygevoelige gegevens van inwoners, bedrijven en medewerkers online te publiceren.

De gemeente Buren werd in 2022 getroffen door een ransomwareaanval. Bij de hack zijn gegevens van de gemeente gestolen. Vervolgens is een grote hoeveelheid data gepubliceerd op het darkweb, een afzonderlijk en anoniem deel van het internet. Het vergroten van onze digitale weerbaarheid blijft een topprioriteit.

▪ Beleid en doelstellingen

Vanaf 2020 geldt de BIO als normenkader voor informatieveiligheid voor de Nederlandse overheid. Het doel is op termijn te voldoen aan alle normen van de BIO. Informatieveiligheidsbeleid is gebaseerd op risicomangement. Door periodieke risicoanalyses wordt in beeld gebracht waar op dat moment de grootste dreigingen en risico's liggen. De uitkomsten van deze analyses vormen de input voor het planmatig implementeren van verbetermaatregelen. Daarnaast wordt hiermee voldaan aan de doelstellingen en verplichtingen die vanuit diverse audits worden opgelegd.

▪ Activiteiten en beheersmaatregelen

De gemeente richt zich of heeft zich gericht op de implementatie van een aantal beheersmaatregelen die volgen uit de BIO en worden benoemd in jaarlijkse actieplannen.

- Er is extra geïnvesteerd in e-learning voor de BLNP-gemeenten. Dit stelt alle medewerkers in staat om zichzelf digitaal weerbaarder te maken;
- Doordat de VNG en KPN hun overeenkomst hebben opgezegd inzake SIEM/SOC is gestart met een marktonderzoek naar een goed alternatief;
- Het verhogen van de digitale weerbaarheid doormiddel van zowel technische als organisatorische maatregelen;
- Doorontwikkeling wachtwoordmanager;
- Uitbreiding van de beveiligingsdienstverlening van Microsoft;
- Optimalisatie van Logging (beleid);
- Het gebruik van een veilige e-mailoplossing (Zivver).

▪ Resultaten zelfevaluatie ENSIA

Elk jaar leggen gemeenten verantwoording af over de kwaliteit van de informatieveiligheid van diverse informatiesystemen. Dit gebeurt volgens de ENSIA. Deze verplichte zelfevaluatie is gebaseerd op het normenkader van de BIO.

Het college geeft met de ENSIA-collegeverklaring aan in hoeverre aan de beveiligingsnormen voor het gebruik van DigiD en Suwinet wordt voldaan. De collegeverklaring wordt inclusief bijlagen bij het jaarverslag aangeboden aan de raad. Daarnaast legt het college in een aparte rapportage verantwoording af over de kwaliteit van de BAG, de BGT, de BRO en de WOZ. Deze laatste registratie

is uitbesteed aan GBLT. GBLT is daarmee verantwoordelijk voor de informatieveiligheid rondom deze registratie.

Ook de verantwoording over de BRP en Reisdocumenten maken onderdeel uit van ENSIA.

Het resultaat van de zelfevaluatie 2022 is dat de gemeente Bunschoten aan de meeste normen voldoet. De uitkomst van ENSIA levert input voor verbetermaatregelen die in 2023 worden uitgevoerd.

▪ Datalekken

In 2022 heeft de gemeentelijke organisatie met één datalek te maken gehad waarbij het niet nodig was om een melding bij de Autoriteit Persoonsgegevens te maken. Het ging hierbij om een verkeerd verzonden e-mail. Bij het samenwerkingsverband BBS hebben zich twee datalekken voorgedaan in 2022. Hierbij ging het om twee keer onjuiste gegevensuitwisseling met een zorgaanbieder. In dit geval was er sprake van betrokkenen uit Bunschoten. De betrokkenen zijn persoonlijk geïnformeerd en er worden lessen getrokken om nieuwe incidenten te voorkomen.

Archief- en informatiebeheer

Inleiding jaarverslag informatie- en archiefbeheer

Overeenkomstig artikel 13 van de Archiefverordening Gemeente Bunschoten 2014 is de gemeentearchivaris van Bunschoten belast met het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden van de gemeentelijke organen die niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats. De gemeentearchivaris maakt hierover eenmaal per jaar een rapportage van zoals u hierbij aantreft. Met dit verslag van de gemeentearchivaris legt uw college verantwoording af aan de gemeenteraad. Ook dient dit verslag voor 15 juli 2023 naar het college van GS gezonden te worden in het kader van het interbestuurlijk toezicht. Het verslag is door uw organisatie op feiten gecheckt door uw informatieadviseurs.

Beoordeling Gedeputeerde Staten resultaten periode 2020 – begin 2022

Bij brief van 9 november 2022, referentienummer 1156587, heeft het college van GS de beoordeling over uw organisatie over de uitvoering van het informatie- en archiefbeheer in 2020-2022 gegeven. De beoordeling is 'voldoet'. De kwalificatie 'voldoet' houdt in dat uw informatie- en archiefbeheer grotendeels voldoet aan de wettelijke vereisten. De toezichthouder, de gemeentearchivaris van Bunschoten, onderschrijft de beoordeling van GS volledig en vindt dit wederom een mooi resultaat voor uw organisatie en de betrokken medewerkers. Naast toetsing van de aangeleverde toezichtinformatie heeft de Interbestuurlijk toezichthouder op 15 december 2022 gesproken met uw beleidsadviseurs informatiebeheer. In dit gesprek kwamen ook de actuele ontwikkelingen binnen uw informatiebeheer aan bod. De informatie uit het gesprek tussen uw medewerkers en de provincie is in de toezichtbrief van GS meegenomen, zodat deze ook betrekking heeft op 2022.

De provincie noemt positieve ontwikkelingen, zoals het vaststellen van de digitale bewaarstrategie, nulmeting in BLNP verband en aansluiting emailarchivering (Capstone methode). Punten van aandacht zijn: interne controle van het kwaliteitssysteem en het maken van praktische beheerafspraken met de verbonden partijen.

Stand van zaken openstaande verbeterpunten gemeentearchivaris

- Start tijdig met het opzetten van de digitale bewaarstrategie om digitale informatie in uw organisatie veilig en juist te bewaren. Aanvulling toezichthouder bij dit verbeterpunt is, dat uw organisatie zich aansluit bij de in 2021 te ontwikkelen bewaarstrategie van Archief Eemland.
Stand van zaken: afgestemd met de gemeentearchivaris en vastgesteld in 2022.
- Zorg dat ook bij taakspecifieke applicaties gebruik wordt gemaakt van het juiste metadataschema.
Stand van zaken: Metadataschema taakspecifieke applicaties: waar mogelijk houden we hier rekening mee, maar in de praktijk is dit (nog) niet bij alle applicaties mogelijk. Bij Centric Leefomgeving (Omgevingswet) hebben wij dit wel geregeld.
- Stel een protocol op en maak aan de hand hiervan praktische beheerafspraken met alle samenwerkingsverbanden. Gebruik dit protocol ook voor het maken van afspraken bij het aangaan van nieuwe samenwerkingen.
Stand van zaken: Protocol beheerafspraken samenwerkingsverbanden: dit protocol moet nog worden opgesteld.

- Voer alle maatregelen in die bij uw kwaliteitssysteem horen en rapporteer jaarlijks de bevindingen aan de toezichthouder bij het indienen van de reguliere toezichtinformatie.
Stand van zaken:
 - *Verbeterproject naar aanleiding van audit Sociaal Domein in 2021: dit verbetertraject loopt inmiddels, maar hier is nog een aantal stappen in te zetten;*
 - *Controles zaaktypes: de resultaten zijn specifiek gemaakt. Daarnaast vindt instructie plaats voor nieuwe gebruikers van het zaakstelsel en worden zij begeleid bij vragen over het gebruik van het zaakstelsel (waaronder het gebruik van de juiste zaaktypes);*
 - *inmiddels is er een nieuwe scanner in gebruik bij het KCC ter optimalisatie van de kwaliteit van de te scannen documenten. Kwaliteitsbewaking van het postproces blijft voortdurend plaatsvinden.*
 - *Actieve controle aangemaakte zaken vanuit DIV. Deze ligt in het verlengde van de tweede maatregel (zie hierboven) en vindt nog steeds plaats.*
 - *Controles op door een externe partij gearcheerde website en sociale media. Dit is nog niet gedaan, maar staat in de planning voor begin 2023. Kwaliteitslag niet overgedragen WABO-dossiers: dit staat op de rol vanaf het moment dat de Omgevingswet in werking treedt. Omdat Bunschoten vanaf 1 januari al wel een start maakt met de Centric Leefomgeving kan dit project vanaf dat moment opgepakt worden.*
 - *Onbeschreven particuliere archieven: Hiervoor is inmiddels geld gereserveerd voor de komende jaren. Dit bedrag zal worden gebruikt voor de inhuur van een partij die deze archieven gaat beschrijven.*
- Houd de ontwikkelingen rondom Youforce en de vernietigingsfunctionaliteit in de gaten, dit geldt ook voor het stelsel Carel. Het gaat hier om privacygevoelige gegevens, waarbij zowel vanuit de Archiefwet als ook de AVG vernietigd dient te worden.
Stand van zaken: De ontwikkelingen rondom Youforce en Carel, voor wat betreft de vernietigingsfunctionaliteiten, worden in de gaten gehouden.

Welke ontwikkelingen hebben verder in 2022 plaatsgevonden?

Bewaarstrategie

In februari 2022 heeft uw organisatie de Bewaarstrategie digitale informatie 2022-2025 vastgesteld. Dit document is een uitwerking van het informatiebeleid op tactisch niveau ten aanzien van duurzaam toegankelijke digitale informatie.

E-mail archivering

In oktober 2022 heeft de gemeente Bunschoten zich bij collegebesluit aangesloten bij het initiatief van de VNG voor de implementatie van de Capstone Methodiek.

Wet open Overheid

In 2022 is de Woo in werking getreden. Ter voorbereiding op de Woo heeft uw organisatie een impactanalyse laten uitvoeren door Doxis. Deze impactanalyse gaat nadrukkelijk in op de informatiehuishouding bij de gemeente Bunschoten en is om die reden ook van toegevoegde waarde voor de toezichtinformatie over het jaar 2022. Overigens is deze impactanalyse door Doxis bij alle BLNP-gemeenten uitgevoerd, zodat alle deelnemers een gezamenlijk beeld hebben voor de te nemen stappen in het kader van de implementatie van de Woo. De bij de impactanalyse gevoegde roadmap geeft een overzicht van de verschillende fases in de implementatiefase.

Overbrengen analoge archieven

In 2022 is het laatste blok van het archief tot en met 2015 fysiek overgebracht naar de archiefbewaarplaats. Vanaf 2015 worden archiefstukken digitaal verwerkt.

Nieuwe/openstaande verbeterpunten

- Controleer de Informatieverordening (Archiefverordening) en Beheerregeling op actualiteit.
- Lever zo spoedig mogelijk, na de implementatie, output uit het kwaliteitsplan aan de toezichthouder. In 2022 is output ontvangen vanuit de PDCA-cyclus. Zie verder de toelichting bij verbeterpunt vier uit 2021.
- Ga aan de slag met de nog niet afgeronde verbeterpunten twee (metadataschema/MDTO) en drie (protocol samenwerkingsverbanden) uit 2021. Dit betekent niet dat alle applicaties ineens moeten voldoen aan het MDTO. Zie verder aandachtspunt twee.

Aandachtspunt

- Stel een visie- en/of beleidsplan Informatievoorziening op waarin de strategische doelen en ontwikkelingen zijn beschreven (c.q. 'stip aan de horizon').
- Zorg ervoor dat bij aanbestedingen van nieuwe (vak) applicaties wordt voldaan aan het MDTO.

Beoordeling gemeentearchivaris

Mijn beoordeling zit in stap vier en die luidt goed. U nadert nu de laatste stap (vijf) naar uitstekend. Voor het huidige toezichtjaar 2022 is één nieuw verbeterpunt benoemd. De verbeterpunten twee en drie komen nog voort uit de voorgaande toezichtrapportage over 2021. Tot slot heb ik één aandachtspunt benoemd over de visie c.q. beleidsplan. Ik heb vertrouwen dat deze verbeterpunten door uw organisatie in 2023 worden gerealiseerd.

2.6 Verbonden partijen

(Commissie Bestuur en Financiën)

Het wettelijk kader voor het opstellen van een paragraaf verbonden partijen is opgenomen in artikel 15 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

De paragraaf verbonden partijen bevat tenminste de visie op verbonden partijen in relatie tot de realisatie van de doelstellingen die zijn opgenomen in de begroting. Daarnaast de beleidsvoornemens omtrent de verbonden partijen en een lijst van de verbonden partijen.

De paragraaf verbonden partijen gaat in op de doelstellingen, activiteiten en de mate van financiële betrokkenheid van de samenwerkingsverbanden, waarin onze gemeente participeert en tevens een bepaalde bestuurlijke invloed kan uitoefenen.

Inleiding

Aan de hand van de begroting, jaarrekening en via de diverse bestuurlijke overleggen kan de gemeente haar bestuurlijke invloed gestalte geven bij de verbonden partijen.

Voor het instellen, dan wel beëindigen van nieuwe verbonden partijen worden voorstellen aan de raad gedaan waarbij naast de beleidsinhoudelijke aspecten ook de financiële consequenties inzichtelijk worden gemaakt.

De verbonden partijen zijn al bij de verschillende programma's genoemd. In deze paragraaf gaat het vooral om het financiële aspect van de verbonden partij.

Verbonden partijen

Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus – Tricijn (GBLT)

Juridische rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling
Programma in gemeentebegroting:	Programma <u>Bestuur en ondersteuning</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	Juiste en klantgerichte uitvoering van gemeentelijke belastingverordening en kwijtscheldingsregels en waardering onroerende zaken.
Wijze bestuurlijk belang:	De wethouder is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.
Wijze financieel belang:	De grondslagen voor de gemeentelijke bijdrage zijn ontleend aan de Basisregistratie Personen en de <u>WOZ</u> -basisregistratie (aantallen inwoners en <u>WOZ</u> -objecten).
Bijdrage Bunschoten:	€ 321.897,-
Meest recente financieel resultaat:	€ 2.244.000,- (2022)*
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 2.514.000,- (ultimo 2022, inclusief resultaat)*
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 5.450.000,- (ultimo 2022)*
Risico's voor financiële positie gemeente:	GBLT beschikt in principe niet over eigen (weerstand)vermogen; financiële resultaten worden verrekend met de deelnemers van de gemeenschappelijke regeling.

* Gebaseerd op de concept jaarrekening 2022

Bureau regio Amersfoort

Juridische rechtsvorm:	Samenwerking
Programma in begroting:	Programma <u>Bestuur en ondersteuning</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	Op een duurzame en effectieve manier strategisch samen werken aan oplossingen voor regionale vraagstukken.
Wijze bestuurlijk belang:	De wethouder is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.
Bijdrage Bunschoten	€ 52.422,-

Veiligheidsregio Utrecht (VRU)

Juridische rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling
Programma in begroting:	Programma <u>Veiligheid</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	Adequate brandweezorg, rampen- en crisisbestrijding
Wijze bestuurlijk belang:	De burgermeester is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.
Wijze financieel belang:	Jaarlijkse inwonersbijdrage op basis van verhoudingen van budgetten binnen het gemeentefonds, de zogenoemde 'ijkpuntscores'.
Bijdrage Bunschoten	€ 1.156.000,- (2022)
Meest recente financieel resultaat:	€ 742.000,- (2022)*
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 23.252.000,- (ultimo 2022), inclusief resultaat*
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 62.605.000,- (ultimo 2022)*
Risico's voor financiële positie gemeente:	Daling OMS-opbrengsten, (on)gelijke behandeling vrijwilligers, overige (onvoorziene) exploitatierisico's.

* Gebaseerd op de concept jaarrekening 2022

Coöperatie Gastvrije Randmeren U.A.

Juridische rechtsvorm:	Coöperatie
Programma in begroting:	Programma <u>Sport, cultuur en recreatie</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	Behartigen van bovengemeentelijke belangen van de recreatie en de natuur.
Wijze bestuurlijk belang:	Vier stemmen in de algemene ledenvergadering
Wijze financieel belang:	Ledenrekening B € 20.000,-
Bijdrage Bunschoten:	€ 51.985 (2022) inclusief bijdrage maaien waterplanten
Meest recente financieel resultaat:	€ 152.988,- resultaat voor bestemming 2021*

* Gebaseerd op de definitieve jaarrekening 2021

Samenwerkingsverband sociale zaken Baarn, Bunschoten en Soest (BBS)

Juridische rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling
Programma in begroting:	Programma <u>Sociaal Domein</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	 Naast het uitvoeren van werkzaamheden op het gebied van Werk en Inkomen voert de organisatie de zorgadministratie uit van de gemeenten en is BBS werkgever van medewerkers van de Sociaal Teams, die ondersteuning leveren dicht bij de inwoners van de drie gemeenten. Ook is in 2021 de <u>Tozo</u> en Tonk regeling in het kader van de coronacrisis uitgevoerd.
Wijze bestuurlijk belang:	Een wethouder is vertegenwoordigd in het bestuur.
Wijze financieel belang:	Jaarlijkse bijdrage in de uitvoeringskosten.
Bijdrage Bunschoten:	€ 2.847.000,- voor Inkomen, € 215.000,- voor Participatie, € 1.234.000,- voor Zorgadministratie en Sociaal Team en € 885.000,- voor Overhead. Voor de <u>Tozo</u> regeling -/- € 40.000,-, voor inburgering € 43.000,- en voor energietoeslag € 967.000,-.
Meest recente financieel resultaat:	€ 0,- (2022)*
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 0,- (2022)*
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 0,- (2022)*
Risico's voor financiële positie gemeente:	Negatieve financiële effecten hebben een directe invloed op de doorbelasting van kosten naar de gemeenten.

* Gebaseerd op de concept jaarrekening 2022

RWA / Amfors Holding B.V.

Juridische rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling
Programma in begroting:	Programma <u>Sociaal Domein</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	Het voorkomen van structurele uitsluiting van bepaalde groepen kansarme werklozen.
Wijze bestuurlijk belang:	Elke deelnemende gemeente is in het Algemeen Bestuur vertegenwoordigd door de portefeuillehouder Sociaal Domein
Wijze financieel belang:	De gemeente stelt de ontvangen rijksbijdrage <u>Wsw</u> volledig ter beschikking aan <u>RWA</u> . Daarnaast draagt elke gemeente naar rato bij in een eventueel negatief exploitatiesaldo.
Bijdrage Bunschoten:	€ 1.115.055,- (2022)
Meest recente financieel resultaat:	Het resultaat van <u>RWA</u> kwam in 2022 uit op € 3,3 miljoen negatief (raming € 4,7 miljoen negatief). Het positieve resultaat van Amfors (€ 2.045.000,-) wordt ingezet als dekking voor het resultaat van <u>RWA</u> . De bijdrage voor de deelnemende gemeenten komt hiermee uit op € 1.468.000,- (begroot € 2.738.000,-). Het aandeel van Bunschoten hierin is € 64.000,-, geraamd € 119.000,-*.
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 1.697.000,- (ultimo 2022). Betreft een algemene reserve van € 500.000,-, een bestemmingsreserve van € 697.000,- voor het Inclusive Fieldlab en nieuwe trajecten. En het gerealiseerd resultaat van € 500.000,-*.
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 10.215.000,- (ultimo 2022)*
Risico's voor financiële positie gemeente:	Het aantal <u>SW</u> -ers binnen <u>RWA</u> zal jaarlijks met zo'n 4% afnemen. In combinatie met een afnemende rijksbijdrage moeten de toenemende kosten worden opgevangen door een hoger nettoresultaat van Amfors. Zie hierna bij Amfors Holding.

* Gebaseerd op de concept jaarrekening 2022

Juridische rechtsvorm:	Besloten Vennootschap (met gemeentelijke deelneming)
Programma in begroting:	Programma <u>Sociaal Domein</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	 Het in het kader van de bevordering van de arbeidsintegratie van gehandicapten en niet-gehandicapten in de regio Amersfoort, het oprichten van, deelnemen in, samenwerken met, beheren, besturen, exploiteren en financieren van andere vennootschappen en ondernemingen.
Wijze bestuurlijk belang:	De deelnemende gemeenten zijn aandeelhouder van Amfors Holding (circa 7% van de uitstaande aandelen). Zij controleren begroting, jaarrekening en beleidsplannen. Daarnaast is er een Raad van Commissarissen bestaande uit personen zonder bestuurlijke binding met de gemeenten.
Wijze financieel belang:	De gemeente Bunschoten bezit 117 aandelen Amfors, gewaardeerd tegen € 5.265,-.
Bijdrage Bunschoten:	-
Meest recente financieel resultaat:	Over 2022: € 0,- (betreft resultaat na aanzuivering tekort aan <u>RWA</u> van € 2.045.368,-)*
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 2.500.000,- (ultimo 2022)*
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 5.086.988,- (ultimo 2022)*
Risico's voor financiële positie gemeente:	Door het dalende aantal <u>SW</u> -ers bij <u>RWA</u> en een afnemende rijksbijdrage moeten de toenemende kosten bij <u>RWA</u> worden opgevangen door een hoger nettoresultaat van Amfors. De gemeente is erg afhankelijk van het behalen van de operationele resultaten van Amfors, die ter aanvulling van het negatief subsidieresultaat <u>RWA</u> nodig is om zodoende de gemeente niet meer te laten bijdragen.

* Gebaseerd op de concept jaarrekening 2022

Regionale uitvoeringsdienst Utrecht (RUD)

Juridische rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling
Programma in begroting:	Programma <u>Volksgezondheid en milieu</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	 Het behartigen van de belangen van de deelnemers tezamen en van iedere deelnemer afzonderlijk op het gebied van de fysieke leefomgeving. Het zorgdragen van een goede, klantvriendelijke en efficiënte uitvoering van de opgedragen milieutaken, natuurbehoud en een veilige leefomgeving.
Wijze bestuurlijk belang:	De wethouder is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.
Bijdrage Bunschoten:	€ 530.697,- (2022)
Meest recente financieel resultaat:	- € 210.000,- (2022)
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 1.271.000,- (ultimo 2022), inclusief resultaat
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 6.350.000,- (ultimo 2022)
Risico's voor financiële positie gemeente:	Outputfinanciering (productie, achterblijvende vraag, onvoldoende productiviteit en kengetallen), ziekteverzuim, wet- en regelgeving.

Gemeentelijke GezondheidsDienst regio Utrecht (GGDrU)

Juridische rechtsvorm:	Gemeenschappelijke Regeling
Programma in begroting:	Programma <u>Volksgezondheid en milieu</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	 Invulling geven aan de wettelijke rol bij crises en rampen. Bevorderen van een goede basisgezondheid en gelijke kansen op gezondheid voor de inwoners, onder meer door preventie.
Wijze bestuurlijk belang:	De wethouder is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.
Wijze financieel belang:	De kosten van de wettelijke basistaken worden bij alle deelnemers in rekening gebracht; keuzetaken/maatwerk alleen bij de gemeenten waarvoor de taken zijn uitgevoerd.
Bijdrage Bunschoten:	€ 1.035.213 (2022) inclusief bijdrage GGID.
Meest recente financieel resultaat:	€ 647.862 (2022)*
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 4.330.577,- (ultimo 2022), inclusief resultaat*
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 8.704.321,- (ultimo 2022)*
Risico's voor financiële positie gemeente:	De verhouding tussen de vaste (inwoner)bijdrage en de maatwerk opbrengsten moet zodanig zijn, dat de GGDrU in de financieringsstructuur een eventuele daling van maatwerkinkomsten zelf kan opvangen.

* Gebaseerd op de concept jaarrekening 2022

Afvalverwijdering Utrecht (AVU)

Juridische rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling
Programma in begroting:	Programma <u>Volksgezondheid en milieu</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	 Zorgen voor goede, reguliere en milieu verantwoord transport, overslag, be- en verwerking van huishoudelijk afval uit de deelnemende gemeenten. Tevens kennisuitwisseling en vergroting op het gebied van efficiënte afvalinzameling en verwerking.
Wijze bestuurlijk belang:	De wethouder is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.
Wijze financieel belang:	Baten en lasten worden 100% aan de deelnemers doorberekend. De GR heeft een minderheidsbelang in de NV Rova Holding (€ 4.538,-) en een 50%-belang in de BV Afvaloverslag (€ 9.000,-).
Bijdrage Bunschoten:	€ 683.609,- (2022)
Meest recente financieel resultaat:	€ 62.927,- (2022)*
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 266.831,- (ultimo 2022)*
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 27.573.052,- (ultimo 2022)*
Risico's voor financiële positie gemeente:	Normale bedrijfsrisico's zoals rente-, krediet-, debiteuren- en investeringsrisico's

* Gebaseerd op de concept jaarrekening 2022

N.V. ROVA Holding

Juridische rechtsvorm:	Naamloze Vennootschap
Programma in begroting:	Programma <u>Volksgezondheid en milieu</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	 Dienstverleningsovereenkomst voor de inzameling en verwerking van afvalstoffen en grondstoffen. Ook het beheer van de inzamelmiddelen valt hieronder.
Wijze bestuurlijk belang:	Aandeelhouder (circa 2% van de uitstaande aandelen A, B en C).
Wijze financieel belang:	205 aandelen B (gewaardeerd tegen € 313.640,-)
Bijdrage Bunschoten:	€ 1.031.000,- (taken conform dienstverleningsovereenkomst).
Meest recente financieel resultaat:	€ 4.369.000,- (2022). * Een deel van het resultaat wordt als dividend uitgekeerd. Het verwacht dividend over 2022 bedraagt circa € 56.000,-. Het dividend over 2021 (uitgekeerd in 2022) bedroeg € 382,- per aandeel, voor Bunschoten € 78.000,-.
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 40.866.000,- (ultimo 2022)*
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 63.473.000,- (ultimo 2022), inclusief achtergestelde lening van € 9.590.000,-*.
Risico's voor financiële positie gemeente:	De financiële risico's zijn beperkt.

* Gebaseerd op de concept jaarrekening 2022

Vitens NV

Juridische rechtsvorm:	Naamloze Vennootschap
Programma in begroting:	Programma <u>Volksgezondheid en milieu</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	 Vitens is het grootste drinkwaterbedrijf in Nederland en verzorgt de drinkwatervoorziening in de gemeente Bunschoten. Vitens is in 2006 ontstaan uit fusies van lokale en regionale drinkwaterbedrijven.
Wijze bestuurlijk belang:	0,281% van het totaal aantal aandelen
Wijze financieel belang:	16.219 aandelen (gewaardeerd tegen € 16.219,-)
Meest recente financieel resultaat:	€ 8,2 miljoen (2022)* Het voorstel is om over 2022 geen dividend uit te keren gelet op de financiële ratio's. Ook voor de komende jaren is de verwachting dat geen dividend wordt uitgekeerd.
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 649,5 miljoen (2022)*.
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 1.446,6 miljoen (2022)*.
Risico's voor financiële positie gemeente:	De financiële risico's zijn zeer beperkt. Er is geen verplichte afdekking van een eventueel tekort; aandeelhouders van een <u>NV</u> zijn niet aansprakelijk voor de schulden van een <u>NV</u> .

* Gebaseerd op de concept jaarrekening 2022

2.7 Grondbeleid

(Commissie Bestuur en Financiën)

Het wettelijk kader voor het opstellen van een paragraaf grondbeleid is opgenomen in artikel 16 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

De paragraaf grondbeleid geeft tenminste:

- *Een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;*
- *Een aanduiding van de wijze waarop de provincie onderscheidenlijk gemeente het grondbeleid uitvoert;*
- *Een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;*
- *Een onderbouwing van de geraamde winstneming;*
- *De beleidsuitgangspunten omtrent reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.*

Grondbeleid is een activiteit van de gemeente waarbij op een uitvoeringsgerichte wijze, sturing wordt gegeven aan de ruimtelijke processen. Waarbij een goede en evenwichtige inrichting van de ruimte wordt verkregen. Daarbij worden dan voorzieningen gerealiseerd die niet door particuliere partijen zouden worden ontwikkeld. Er kan gedacht worden aan sociale woningbouw, sociaal-culturele voorzieningen en infrastructuur. Grondbeleid is geen doel op zich, maar vormt een instrument om andere gemeentelijke beleidsvelden te ondersteunen.

Per casus wordt gekeken welk gemeentelijk grondbeleid wordt gevolgd. Dit kan actief dan wel facilitair grondbeleid zijn. De herziening van de nota grondbeleid is 26 september 2019 door de raad vastgesteld.

De grondexploitatie vormt een geheel met de totale financiële huishouding van de gemeente en heeft een financiële invloed op en gevolgen voor de algemene financiële positie van de gemeente. Een financieel uitgangspunt bij grondexploitaties is het realiseren van een sluitende exploitatie, waarin alle kosten voor het realiseren van het openbaar gebied worden vertaald in de grondopbrengst. Op de volgende pagina staat een totaaloverzicht grondexploitatie, van alle complexen, inclusief de prognose eindresultaat (na winstnemingen 2022).

In 2022 zijn er twee tussentijdse winstnemingen geweest, dit is voor het complex Noordelijke Kampen (eiland 3) en Zuiderland (eiland 4). Deze bedragen zijn respectievelijk € 1.012.729,- en € 397.051,-, komen deels, namelijk € 1.060.890,- ten gunste van het rekeningresultaat 2022. Dit in verband met de dekking van de verwachte aanslag VPB 2022. Er wordt één complex afgesloten, namelijk Eemlandia. Eemlandia heeft een negatief resultaat voor de gemeente van € 36.390,-. Het negatief resultaat van € 36.390,- wordt gedekt uit de voorziening verlieslatende complexen.

De voorziening verlieslatende complexen is volledig vrijgevallen. Het totale bedrag van € 4.005.937,- is vrijgevallen, waarbij € 36.390,- benodigd is voor het verlies van Eemlandia en € 1.000.000,- zal worden toegevoegd aan de reserve grondexploitatie.

In totaal laten de grondexploitaties over 2022 een voordeel zien van € 5.030.438,- (inclusief verrekening van de geraamde VPB).

Meerjaren Prognose Grondexploitatie 2022

Het MPG is geactualiseerd op basis van de ontwikkelingen in 2022. De werkelijke uitgaven en inkomsten van 2022 zijn verantwoord in de jaarrekening van 2022 en er is een actualisatie gemaakt van de nog te verwachten kosten en inkomsten van de lopende grondexploitaties.

Totaaloverzicht Grondexploitatie Rekening 2022 incl. prognose eindresultaat

Complexen Bedragen x € 1.000	Saldo Boek- waarde per 1-1- 2022	Uitgaven 2022	Inkomsten 2022	Saldo Boek- waarde per 31-12- 2022	Prognose komende uitgaven	Prognose komende inkomsten	Prognose eind- resultaat (aandeel gemeente)	afgewikkeld in het jaar (prognose)
0 Algemeen beheer	0	392	392	0	0	0	0	
4 De Kronkels-Zuid	1.561	243	0	1.804	20.438	22.262	-20	Na 2026
21 Eemlandia	-93	158	65	0	0	0	0	2022
41 Noordelijke Kampen	-2.256	1.501	5	-760	675	0	-85	2023
45 Zuiderland	-1.312	1.868	5.248	-4.692	6.295	2.631	-1.028	2026
46 Zuidelijke Hoven	7.336	94	0	7.430	8.578	16.009	-1	Na 2026
47 Eiland 6	4.751	1.232	0	5.983	11.655	17.754	-116	Na 2026
TOTAAL COMPLEXEN	9.987	5.488	5.710	9.766	47.641	58.656	-1.250	
AF: voorziening verlieslatend	4.006	-4.006	0	0	0	0		
Balanswaarde:	5.981			9.766				

Aansluiting programma's:

	Uitgaven	Inkomsten
Totaal complexen	5.488	5.710
BIJ Overige verrekeningen	42	28
AF Nadeel Eemlandia		-36
AF Mutatie voorziening verlieslatend	-3.970	36
AF Mutatie winstnemingen	-1.410	
BIJ Mutatie boekwaarde (balans)	222	
Totaal	372	5.738
1.3 Economie	13	0
1.8 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	359	5.738
	372	5.738

2.8 Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid

(Commissie Bestuur en Financiën)

Volgens artikel 3.5 van de Wet open overheid moeten gemeenten in de jaarrekening verslag doen van de uitvoering van deze wet. In de eerstvolgende aanpassing wordt het Besluit begroting en verantwoording gemeenten en provincies aangepast.

Transparantie, informatiehuishouding en (actief) openbaarheid

Sinds 1 mei 2022 is er ter vervanging van de WOB de nieuwe wetgeving Woo in werking getreden. De Woo heeft als doel overheidsinformatie voor burgers meer open en transparant te maken. Vergeleken met de WOB zijn er twee grote vernieuwingen: het actief openbaar maken van documenten en het zorgen voor een digitale en duurzame informatiehuishouding.

In juni 2022 is er een impactanalyse uitgevoerd voor de gemeente Bunschoten. Hier is een roadmap uit voortgekomen met de belangrijke pijlers vermeldt voor de implementatie van deze wetgeving binnen de gemeente Bunschoten. Bovendien wordt er op BLNP-niveau samengewerkt aan de implementatiemogelijkheden en doelstellingen. Naar aanleiding van de impactanalyse zal in 2023 de gemeenteraad worden geïnformeerd over de Woo, hier opvolgend zal een ambitieniveau worden vastgesteld door de gemeenteraad. De actieve openbaarmaking treedt nu nog niet in werking en zal nog nader bepaald gaan worden door het ministerie BZK.

DEEL 2: Jaarrekening

3. JAARREKENING

3.1 Balans

Activa	Bedragen x € 1.000,-	
	31-12-2022	31-12-2021
Vaste activa		
<i>Immateriële vaste activa</i>		
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	0	15
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	187	208
Subtotaal	187	223
<i>Materiële vaste activa</i>		
Economisch nut, overige investeringen	33.026	32.126
Economisch nut, waarvoor een heffing kan worden geheven	7.248	6.898
Maatschappelijk nut in openbare ruimte	8.277	8.130
Subtotaal	48.551	47.154
<i>Financiële vaste activa</i>		
Kapitaalverstrekkingen aan:		
- deelnemingen	335	336
- overige verbonden partijen	20	20
Leningen aan:		
- woningbouwcorporaties	403	430
- deelnemingen	0	0
Overige langlopende leningen	2.393	2.123
Subtotaal	3.151	2.909
Totaal vaste activa	51.889	50.286
Vlottende activa		
<i>Vorraden</i>		
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	9.766	5.982
Gereed product en handelsgoederen	0	190
Subtotaal	9.766	6.172
<i>Uitzettingen < 1 jaar</i>		
Vorderingen op openbare lichamen	6.049	4.515
Rekening-courantverhouding met het Rijk	3.242	8.250
Overige vorderingen	366	1.147
Subtotaal	9.657	13.912
<i>Liquide middelen</i>		
Kassaldi	6	2
Banksaldi	82	691
Subtotaal	88	693
<i>Overlopende activa</i>		
Voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	113	12
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	1.288	1.259
Subtotaal	1.401	1.271
Totaal vlottende activa	20.912	22.048
Totaal generaal	72.803	72.335

Bedragen x € 1.000,-	Passiva	
	31-12-2022	31-12-2021
Vaste passiva		
<i>Eigen vermogen</i>		
Reserves		
- algemene reserve	15.690	14.924
- bestemmingsreserves t.b.v. egalisatie	1.078	1.006
- overige bestemmingsreserves	6.759	6.084
Resultaat na bestemming	7.222	586
Subtotaal	30.749	22.600
<i>Vreemd vermogen</i>		
Voorzieningen		
- voor verplichtingen, verliezen en risico's	1.327	1.375
- onderhoudsegalisatievoorzieningen	4.531	3.883
- voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen	200	290
- van derden verkregen middelen met specifiek bestedingsdoel	647	488
Subtotaal	6.705	6.036
<i>Vaste schulden > 1 jaar</i>		
Binnenlandse banken	22.250	26.740
Subtotaal	22.250	26.740
Totaal vaste passiva	59.704	55.376
Vlottende passiva		
<i>Netto-vlottende schulden < 1 jaar</i>		
Kasgeldleningen bij openbare lichamen	0	0
Overige kasgeldleningen	4.500	4.500
Overige schulden	2.985	3.949
Subtotaal	7.485	8.449
<i>Overlopende passiva</i>		
Nog te betalen bedragen	3.897	6.721
Ontvangen voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel	1.081	1.416
Overige vooruit ontvangen bedragen	636	373
Subtotaal	5.614	8.510
Totaal vlottende passiva	13.099	16.959
Totaal generaal	72.803	72.335

Buiten balanstellingen:	2022	2021
Financiële rechten	2.000	2.000
Gewaarborgde leningen	53.951	43.074
Langlopende financiële verplichtingen	383	259

3.2 Programmarekening en resultaatbepaling

Omschrijving programma	Raming begrotingsjaar voor wijziging			Raming begrotingsjaar na wijziging			Realisatie begrotingsjaar		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Bestuur en ondersteuning	35.784.965	9.423.405	26.361.560	42.274.346	11.642.965	30.631.381	41.933.656	10.398.754	31.534.902
Correctie financiering algemene dekking	35.418.422	7.710.805	27.707.617	41.907.803	9.895.905	32.011.898	41.507.262	8.624.744	32.882.518
Bestuur en ondersteuning exclusief financieel Bunschoten	366.543	1.712.600	-1.346.057	366.543	1.747.060	-1.380.517	426.395	1.774.011	-1.347.616
Veiligheid	7.869	1.786.762	-1.778.893	7.869	1.813.262	-1.805.393	11.738	1.889.198	-1.877.460
Verkeer, vervoer en waterstaat	610.853	3.460.418	-2.849.565	646.353	3.584.551	-2.938.198	634.885	3.420.632	-2.785.747
Economie	132.400	420.530	-288.130	160.363	462.561	-302.198	162.209	401.485	-239.277
Onderwijs	603.238	2.514.367	-1.911.129	750.753	2.744.082	-1.993.329	785.200	2.737.772	-1.952.572
Sport, cultuur en recreatie	611.167	5.199.536	-4.588.369	743.417	5.404.415	-4.660.998	686.675	5.053.911	-4.367.236
Sociaal domein	3.067.000	16.136.156	-13.069.156	4.090.079	20.156.415	-16.066.336	5.226.162	21.196.012	-15.969.850
Volksgesondheid en milieu	4.582.065	6.559.332	-1.977.267	4.643.065	7.176.246	-2.533.181	5.015.169	7.116.790	-2.101.621
Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	6.896.861	6.793.911	102.950	8.740.766	9.070.516	-329.750	7.952.337	2.971.563	4.980.775
Subtotaal programma's	16.877.996	44.583.612	-27.705.616	20.149.208	52.159.108	-32.009.900	20.900.769	46.561.374	-25.660.605
Beheer overige gebouwen	265.967	59.268	206.699	259.967	59.268	200.699	478.519	75.478	403.041
Overhead	235.544	4.942.100	-4.706.556	235.544	5.243.490	-5.007.946	447.838	5.155.793	-4.707.955
Treasury	790.996	288.340	502.656	793.279	210.340	582.939	467.628	219.149	248.479
Belastingen	4.497.500	289.150	4.208.350	4.493.500	269.150	4.224.350	4.503.086	233.262	4.269.824
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	28.665.410	0	28.665.410	33.472.410	0	33.472.410	33.483.288	0	33.483.288
Overige baten en lasten	351.153	-217.767	568.920	361.500	1.018.837	-657.337	373.631	-99.023	472.654
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	359.047	-359.047
Subtotaal alg. dekkingsmiddelen	34.806.570	5.361.091	29.445.479	39.616.200	6.801.085	32.815.115	39.753.989	5.943.706	33.810.283
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	51.684.566	49.944.703	1.739.863	59.765.408	58.960.193	805.215	60.654.758	52.505.080	8.149.678
Specificatie mutatie in reserves (last = storting ; bate = onttrekking)									
Veiligheid									
* Dekking kapitaallasten	0	0	0	0	0	0	1.783	0	1.783
* Corona	0	0	0	0	0	0	26.193	0	26.193
Verkeer, vervoer en waterstaat									
* Bovenplanse voorzieningen	0	0	0	53.000	0	53.000	0	0	0
* Dekking kapitaallasten	9.805	0	9.805	9.805	0	9.805	8.146	0	8.146
Economie									
* Marktgeden	0	869	-869	7.000	869	6.131	2.270	0	2.270
* Dekking kapitaallasten	5.119	0	5.119	5.119	0	5.119	4.638	0	4.638
* Corona	0	0	0	0	0	0	21.059	0	21.059
Onderwijs									
* Algemene dienst	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sport, cultuur en recreatie									
* Toekomstvisie	150.000	0	150.000	150.000	0	150.000	0	0	0
* Dekking kapitaallasten	14.925	100.000	-85.075	30.925	100.000	-69.075	11.429	0	11.429
* Corona	0	0	0	15.000	0	15.000	15.000	0	15.000
Sociaal domein									
* Sociaal domein	0	800.000	-800.000	285.000	877.500	-592.500	285.000	877.500	-592.500
* Corona	0	0	0	0	0	0	57.944	0	57.944
* Risicoverevening jeugdzorg	0	0	0	0	300.000	-300.000	0	300.000	-300.000
Volksgesondheid en milieu									
* Algemene dienst	0	0	0	193.000	0	193.000	124.084	0	124.084
* Riioolrechten	28.352	0	28.352	121.276	10.000	111.276	0	33.006	-33.006
* Reinigingsrechten	145.937	111.764	34.173	146.515	57.764	88.751	35.125	0	35.125
* Begraafrechten	0	5.081	-5.081	13.200	8.121	5.079	0	76.661	-76.661
* Dekking kapitaallasten	5.227	0	5.227	5.227	0	5.227	866	0	866
Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing									
* Grondexploitatie	112.000	0	112.000	112.000	0	112.000	123.000	0	123.000
* Starterleningen	0	0	0	0	0	0	4.200	0	4.200
* Stimulerings- en vangnetleningen	12.473	0	12.473	12.473	0	12.473	3.950	0	3.950
* Dekking kapitaallasten	16.250	0	16.250	16.250	0	16.250	11.967	0	11.967
Bestuur en ondersteuning									
* Algemene dienst	111.764	1.332.000	-1.220.236	281.764	1.438.274	-1.156.510	181.958	1.072.241	-890.283
* Algemene dienst/resultaat	0	0	0	585.894	0	585.894	585.894	0	585.894
* Dekking kapitaallasten	0	0	0	0	240.000	-240.000	0	252.569	-252.569
* Corona	0	0	0	198.155	62.292	135.863	198.155	69.061	129.094
* Bovenplanse voorzieningen	0	0	0	50.000	0	50.000	50.204	0	50.204
* Oostmaat	0	0	0	0	0	0	407	0	407
Mutatie in de reserves	611.852	2.349.714	-1.737.862	2.291.603	3.094.820	-803.217	1.753.273	2.681.038	-927.765
Subtotaal	52.296.418	52.294.417	2.001	62.057.011	62.055.013	1.998	62.408.031	55.186.118	7.221.913
Gerealiseerde resultaat		2.001	-2.001		1.998	-1.998		7.221.913	-7.221.913
Totaal	52.296.418	52.296.418	0	62.057.011	62.057.011	0	62.408.031	62.408.031	0

3.3 Grondslagen waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het **BBV** provincies en gemeenten daarvoor geeft. Uitgangspunt hierbij is geweest de 'Financiële verordening gemeente Bunschoten 2022'.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa vindt plaats tegen verkrijgingsprijs en passiva tegen nominale waarde, tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baten genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Er bestaat een formeel verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Voorbeelden hiervan zijn pensioen- en wachtgeldverplichtingen, verlofaanspraken en dergelijke. De voorziening 'Appa pensioen en uitkering wethouders' is gevormd aangezien de omvang te berekenen is en niet jaarlijks van gelijke omvang is. Vanaf 1 januari 2022 kunnen medewerkers bovenwettelijke vakantie-uren sparen (verlofsparen). Deze vakantie-uren verjaren niet, wat kan gaan leiden tot verlofstuwmeren waarvoor een voorziening moet worden gevormd (voor 2022 nog niet noodzakelijk).

Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie **BBV** een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen volgens de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling, die doorgaans is opgenomen in de septembercircular van het boekjaar.

Continuïteit

De jaarrekening is opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling. De continuïteit van gemeenten is op grond van artikel 12 van de financiële-verhoudingswet verankerd. Om die reden is de continuïteit van de gemeente Bunschoten in voldoende mate gewaarborgd. Tevens zijn in de begroting 2023 of andere besluiten geen stellige voornemens om majeure aanpassingen te doen in beleid, taken, activiteiten of locaties die mogelijk materiële effecten hebben op vermogen of resultaat.

Balans

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in vier jaar afgeschreven.

Voor bijdragen aan activa van derden (bijvoorbeeld subsidies aan sportverenigingen op grond van de zogenaamde 1/3-regeling) wordt de afschrijvingstermijn per geval bepaald. Deze is meestal gelijk aan de aflossingstermijn van de tegelijkertijd verstrekte geldlening.

Materiële vaste activa

Overige investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs- c.q. vervaardigingsprijs en worden lineair afgeschreven. Naar verwachting duurzame waardeverminderingen van vaste activa

worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen op grond van de vastgestelde verordening ex. artikel 212 van de Gemeentewet zijn aangegeven in de hiernavolgende tabel. De gebruiksduur van schoolgebouwen en brandweerkazernes is gewijzigd van 60 naar 50 jaar (verwerkt in de begroting).

Voor nieuwe investeringen worden de afschrijvingslasten in het jaar van investeren voor de helft opgenomen in de begroting (fictieve datum van investeren 1 juli), terwijl bij de realisatie uitgegaan wordt van de werkelijke data van investeren.

	Soort investering	Afschrijvingstermijn in jaren
1.	Gronden en terreinen	n.v.t.
2.	Nieuwbouw kantoren, bedrijfsgebouwen en woonruimten; openbare verlichting lichtmasten	40
3.	Rioleringen	maximaal 60
4.	Schoolgebouwen en brandweerkazernes	50
5.	Havens, kades, sluizen en waterkeringen; waterwegen, waterbergingen en walbeschoeiing; geluidswallen; parken, sportvelden en groenvoorzieningen	maximaal 40
6.	Wegen, pleinen en rotondes; tunnels, viaducten en bruggen	maximaal 30
7.	Renovatie, restauratie en aankoop woonruimten, schoolgebouwen, kantoren en bedrijfsgebouwen	25
8.	Openbare verlichting armaturen; motorvoertuigen	20
9.	Technische installaties in bedrijfsgebouwen	15
10.	Veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen; kantoormeubilair en schoolmeubilair; straatmeubilair; aanleg tijdelijke terreinwerken; nieuwbouw tijdelijke woonruimten en bedrijfsgebouwen	10
11.	Zware transportmiddelen en schuiten; aanhangwagens; personenauto's; lichte motorvoertuigen; telefooninstallaties; * afschrijvingstermijn kan bij afwijkende technische levensduur worden verruimd tot maximaal tien jaar voor vervoermiddelen.	7*
12.	Automatiseringsapparatuur (software en hardware)	4

Activa met een verkrijgingsprijs van minder van € 7.500,- worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. De laatstgenoemden worden altijd geactiveerd.

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

In overeenstemming met de verordening ex. artikel 212 Gemeentewet worden activa met een meerjarig maatschappelijk nut (bijvoorbeeld investeringen in aanleg en onderhoud van wegen, openbaar groen e.d.) geactiveerd en lineair afgeschreven over de verwachte levensduur van het actief of een kortere door de raad aan te geven levensduur.

Financiële vaste activa

Leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is zo nodig een voorziening in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ('kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen' in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Als de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs.

Vlottende Activa

Voorraden

De als 'onderhanden werken' opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van

bouw- en woonrijp maken), evenals een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden volgens de percentage of completion methode.

Zolang daarvan geen sprake is worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht. Voor exploitatieverliezen wordt een voorziening gevormd.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is zo nodig een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De voorzieningen voor onderhoud zijn gebaseerd op de daarvoor vastgestelde onderhouds- of beheersplannen.

De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is gewaardeerd tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nader informatie opgenomen.

Verplichtingen voortvloeiende uit leasing

De waardering van verplichtingen uit hoofde van financial leasing vindt plaats tegen de nominale waarde van de contractueel verschuldigde leasetermijnen.

Exploitatie

De baten en lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waar ze betrekking op hebben.

3.4 Toelichting op de balans

Algemeen

In dit hoofdstuk wordt een toelichting gegeven op de balans per 31 december 2022. De bedragen zijn allemaal x € 1.000,-, tenzij anders vermeld.

Activa

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De post immateriële vaste activa wordt onderscheiden in kosten van onderzoek en ontwikkeling.

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	0	15
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	187	208
Totaal	187	223

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het jaar 2022.

	Boekwaarde 31-12-2021	Investe- ringen	Afschrijving regulier	Afschrijving t.l.v. reserve	Boekwaarde 31-12-2022
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	15	-	13	2	-
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	208	-10	10	-	187
Totaal	223	-10	23	2	187

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaat uit verschillende onderdelen die in de tabel hieronder zijn weergegeven.

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Overige investeringen met economisch nut	33.026	32.126
Economisch nut, waarvoor een heffing kan worden geheven	7.248	6.898
Investeringen in openbare ruimte met maatschappelijk nut	8.277	8.130
Totaal	48.551	47.154

De overige investering met economisch nut worden in de volgende tabel onderverdeeld.

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Gronden en terreinen	6.468	6.191
Bedrijfsgebouwen	23.081	22.596
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	2.031	2.092
Vervoermiddelen	544	436
Machines, apparaten en installaties	676	500
Overige materiële activa	225	312
Totaal	33.026	32.126

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de overige investeringen met economisch nut gedurende het jaar 2022.

	Boekwaarde 31-12-2021	Investe- ringen	Des- investe- ringen	Afsch- rijving	Herrub- ricering	Boekwaarde 31-12-2022
Gronden en terreinen	6.191	276	-	-	-	6.468
Bedrijfsgebouwen	22.596	1.401	276	639	-	23.081
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	2.092	-	-	61	-	2.031
Vervoermiddelen	436	195	-	86	-	544
Machines, apparaten en installaties	500	290	1	113	-	676
Overige materiële activa	312	89	-	175	-	225
Totaal	32.127	2.251	277	1.074	-	33.026

Onder de post gronden en terreinen zijn ook gronden opgenomen die bestemd zijn voor gemeentelijke gebiedsontwikkeling. Het betreffen gronden in Rengerswetering en Eemdijk-Oost met een boekwaarde van respectievelijk € 291.000,- en € 80.000,-. Ook is de verhuurde en gereserveerde grond van Haarbrug-Zuid onderdeel van de post gronden en terreinen. Dit betreft een boekwaarde van € 3.619.000,-.

Onder de post desinvesteringen is de boekwaarde van het oude gebouw van de Grondtoon opgenomen. Deze post is per 31-12-2022 opgenomen onder gronden en terreinen (ingebracht als grondwaarde vanwege sloop en nieuwbouw op dezelfde plek).

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in onderstaand overzicht vermeld.

<i>Investering, bedragen x € 1,-</i>	Beschikbaar gesteld krediet	Besteed t/m 2021	Besteed in 2022	Bijdragen derden	Cumulatief besteed
IHP nieuwbouw scholen Grondtoon/Gr. van Prinsterer, voorbereiding	450.000	414.170	15.169	-	429.339
IHP nieuwbouw scholen Grondtoon/Gr. van Prinsterer, uitvoering	5.445.000	5.043.545	3.118	-	5.046.663
IHP Nieuwbouw scholen Rengerswetering en het Talent, voorbereiding	229.791	34.016	170.476	-	204.492
IHP Renovatie Bavinckschool, voorbereiding	335.432	127.520	130.659	-	258.179
IHP Renovatie Bavinckschool, uitvoering	3.120.764	-	1.081.192	-	1.081.192
Opel Vivaro-e L2H1 Edition	40.000	-	41.062	-	41.062
Opel Vivaro-e	40.000	-	38.656	-	38.656
Opel Movano	54.000	-	54.598	-	54.598
Fuso	54.000	-	54.224	-	54.224
Vervanging ICT op werkplekken	150.000	-	150.737	-	150.737
iPads gemeenteraad/college	35.000	-	41.413	-	41.413
Airco units gemeentehuis	30.000	-	29.541	-	29.541
Softw. en impl. digitaal stelsel omgevingswet	58.000	39.980	18.020	-	58.000
Actualiseren IHP	25.000	-	20.717	-	20.717
Totaal	10.066.987	5.659.231	1.849.582	-	7.508.813

De investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven staan in onderstaand overzicht.

	Boekwaarde 31-12-2021	Investe- ringen	Des- investe- ringen/ Afwaar- deringen	Afsch- rijving	Herru- brice- ring	Boekwaarde 31-12-2022
Bedrijfsgebouwen	17	40	-	9	-	48
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	6.529	755	-	346	-	6.938
Machines, apparaten en installaties	136	4	-	22	-	117
Overige materiële activa	217	10	43	39	-	145
Totaal	6.899	809	43	416	-	7.248

De belangrijkste investeringen in 2022 staan in het overzicht hieronder.

<i>Investering, bedragen x € 1,-</i>	Beschikbaar gesteld krediet	Besteed t/m 2021	Besteed in 2022	Bijdragen derden	Cumulatief besteed
Aanbiedstation huisvesting en slagboom	40.000	-	39.570	-	39.570
Vestigen zakelijk recht drukriolering	215.000	111.294	72.088	-	183.382
Vervanging/aanpassing riool (2017 e.v.)	2.696.200	1.003.185	530.767	31.455	1.502.497
Schildersbuurt integrale herinrichting	1.900.000	-	134.822	-	134.822
Totaal	4.851.200	1.114.479	777.247	31.455	1.860.271

In het overzicht hieronder is het verloop van de boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut te zien.

<i>Investering, bedragen x € 1,-</i>	Boekwaarde 31-12-2021	Inve- steri- ngen	Afsch- rijving regulier	Afsch- rijving t.l.v. reserve	Bijdragen derden	Boekwaarde 31-12-2022
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	7.750	1.415	309	25	863	7.967
Overige materiële activa	380	165	80	12	142	310
Totaal	8.130	1.580	389	37	1.005	8.277

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen opgenomen, die direct gerelateerd zijn aan de investering.

De belangrijkste investeringen van het boekjaar zijn in onderstaand overzicht genoemd.

<i>Investering, bedragen x € 1,-</i>	Beschikbaar gesteld krediet	Besteed t/m 2021	Besteed in 2022	Bijdragen derden	Cumulatief besteed
Vervangen lichtmasten	439.705	407.860	39.800	-	447.660
Fietspad Oostelijke Randweg	-	33.710	269.272	302.982	-
Bouw- en woonrijp maken van Amerongen/Calvijn	680.000	757.404	757.404	-	-
Bouw- en woonrijp maken Grondtoon/Gr. van Prinsterer	500.343	308.773	87.850	66.531	330.092
Recreatieve ontwikkeling Laakzone	34.000	34.015	395.997	395.997	34.015
Handhaven in gebruik genomen gronden	-	-	137.512	137.512	-
Damwand veerpont	160.000	15.971	143.797	-	159.768
Bermverharding buitengebied	90.000	45.473	26.046	-	71.519
Aanpassen kruising Bikkersweg - Pr. Irenestraat	194.500	41.321	266.075	95.492	211.904
Herinrichten Dorpsstraat incl. verbeteren trottoirs	1.524.000	44.707	630.040	-	674.747
Reconstructie Frans Jacobsweg en Vinkenweg	710.000	-	41.339	-	41.339
Skatepark	240.000	-	157.612	-	157.612
Bruggen Regerstraat en Westsingel (vervanging)	46.000	14.535	35.675	-	50.210
Totaal	4.618.548	1.703.769	1.473.611	998.514	2.178.866

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2022 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

	Boekwaarde 31-12-2021	Inv- ste- ringen	Af- lossingen/ afschrijving	Mutatie vz. On- inbaar	Her- rubri- cering	Boekwaarde 31-12-2022
Kapitaalverstrekkingen aan:						
* Deelnemingen	336	-	1	-	-	335
* Overige verbonden partijen	20	-	-	-	-	20
Leningen aan:						
* Woningbouwcorporaties	430	-	26	-	-	403
* Deelnemingen	-	-	-	-	-	-
Overige langlopende leningen	2.354	534	263	-	-	2.624
Af: Voorziening oninbaarheid	-231	-	-	-1	-	-232
Totaal	2.909	534	290	-1	-	3.151

De post kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen betreft aandelen Vitens N.V. (€ 16.219,-), Amfors Holding B.V. (€ 5.265,-) en N.V. ROVA Holding (€ 313.640,-).

Onder de post kapitaalverstrekkingen aan overige verbonden partijen is de bijdrage opgenomen in het ledenkapitaal van de coöperatie Gastvrije Randmeren.

De toename van de post overige langlopende leningen wordt veroorzaakt door verstrekte duurzaamheidsleningen. De afname bestaat voornamelijk uit aflossingen op starterleningen, stimulerings- en vangnetleningen Nieuwe Schans en duurzaamheidsleningen.

Voor het risico wegens oninbaarheid is voor deze leningen een voorziening getroffen van € 115.000,- (ultimo 2021 € 130.000,-).

Onder de overige langlopende leningen is een bedrag van € 508.000,- opgenomen wegens leningen voor krediethypotheek en leenbijstand zelfstandigen (ultimo 2021 € 354.000,-). Hiertegenover staat een voorziening wegens oninbaarheid van ongeveer € 117.000,- (gebaseerd op een percentage naar soort lening; ultimo 2021 € 101.000,-).

Vlottende activa

Voorraden

De uitsplitsing naar categorieën van de in de balans opgenomen voorraden zijn in onderstaand overzicht opgenomen.

	31-12-2022	31-12-2021
Onderhanden werk	9.766	5.982
Gereed product en handelsgoederen	-	190
Totaal	9.766	6.172

Een uitsplitsing van de voorraad onderhanden werk is hieronder vermeld.

	31-12-2022	31-12-2021
Onderhanden werk:		
* Boekwaarde bouwgronden in exploitatie	9.766	9.988
Af: Voorziening verlieslatend complex	-	4.006
Totaal	9.766	5.982

De verschillende complexen zijn gewaardeerd tegen kostprijs. De voorziening verlieslatend complex is per 31 december 2022 nihil.

Het verloop in 2022 van de bouwgronden in exploitatie staat in het volgende overzicht.

	Boekwaarde 1-1-2022	Investe- ringen	Inkom- sten	Winst uitname + / verlies -	Voorziening verlieslatend complex	Boekwaarde 31-12-2022
Grondexploitatie:	5.982					
Nieuw in exploitatie						
Totaal	5.982	4.078	5.710	1.410	4.006	9.766
Nog te maken kosten						47.641
Nog te verwachten opbrengsten						58.656
Verwacht exploitatieresultaat (=voordelig)						-1.250

Uitsplitsing per complex:

Complexen Bedragen x € 1.000	Saldo Boek- waarde per 1-1- 2022	Uitgaven 2022	Inkomsten 2022	Saldo Boek- waarde per 31-12- 2022	Prognose komende uitgaven	Prognose komende inkomsten	Prognose eind- resultaat (aandeel gemeente)	afgewikkeld in het jaar (prognose)
0 Algemeen beheer	0	392	392	0	0	0	0	
4 De Kronkels-Zuid	1.561	243	0	1.804	20.438	22.262	-20	Na 2026
21 Eemlandia	-93	158	65	0	0	0	0	2022
41 Noordelijke Kampen	-2.256	1.501	5	-760	675	0	-85	2023
45 Zuiderland	-1.312	1.868	5.248	-4.692	6.295	2.631	-1.028	2026
46 Zuidelijke Hoven	7.336	94	0	7.430	8.578	16.009	-1	Na 2026
47 Eiland 6	4.751	1.232	0	5.983	11.655	17.754	-116	Na 2026
TOTAAL COMPLEXEN	9.987	5.488	5.710	9.766	47.641	58.656	-1.250	
AF: voorziening verlieslatend	4.006	-4.006	0	0	0	0		
Balanswaarde:	5.981			9.766				

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar worden gespecificeerd in het volgende overzicht.

	Voorziening on- inbaarheid 2022			Voorziening on- inbaarheid 2021		
	Saldo		Balans per 31-12-2022	Saldo		Balans per 31-12-2021
Vorderingen op openbare lichamen	6.049	-	6.049	4.515	-	4.515
Rekening courantverhouding met het Rijk	3.242	-	3.242	8.250	-	8.250
Overige vorderingen	866	500	366	1.555	408	1.147
Totaal	10.157	500	9.657	14.320	408	13.912

Het volgende overzicht geeft een specificatie van de post vorderingen op openbare lichamen.

	2022	2021
Belastingdienst inzake <u>BTW</u> -compensatiefonds	3.384	3.179
Belastingdienst inzake <u>VPB</u>	110	-
Ministerie <u>SZW</u> , diverse rijksvergoedingen	27	35
Ministerie <u>BZK</u> , inzake algemene uitkering	411	239
Ministerie Justitie en Veiligheid, diverse rijksvergoedingen	1.161	-
<u>GBLT</u> inzake nog op te leggen belastingen	16	166
<u>GBLT</u> inzake opgelegde aanslagen	382	313
Diversen	558	583
Totaal	6.049	4.515

De post GBLT "nog op te leggen" betreft OZB (€ 12.000,-), rioolheffing (€ 3.000,-), afvalstoffenheffing (€ 1.000,-), forensenbelasting (- € 1.000,-) en marktgelden (€ 1.000,-). De post opgelegde aanslagen betreft nog te ontvangen termijnen van inwoners en bedrijven over al opgelegde aanslagen gemeentelijke belastingen.

Toelichting op de post rekening-courantverhouding met het Rijk

In het kader van de wet schatkistbankieren zijn alle decentrale overheden verplicht hun overtollige middelen aan te houden in de schatkist. Hierbij geldt een drempelbedrag dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden. Het drempelbedrag van 2022 is € 1.113.340,- (2% van het begrotingstotaal, met een minimum van € 1.000.000,-).

Overzicht van gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist gehouden bedragen:

1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
113.297	185.638	95.624	117.546

Zie voor een nadere toelichting de paragraaf Financiering.

De post overige vorderingen wordt in onderstaand overzicht gespecificeerd.

	2022	2021
Debiteuren algemeen	302	807
Debiteuren sociale zaken	564	748
	866	1.555
Af: voorziening dubieuze debiteuren algemeen	81	57
Af: voorziening dubieuze debiteuren sociale zaken	419	351
Totaal	366	1.147

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit verschillende componenten, te zien in onderstaand overzicht.

	2022	2021
Kassaldi	6	2
Banksaldi	82	691
Totaal	88	693

Alle liquide middelen zijn direct opeisbaar.

Overlopende activa

In onderstaand overzicht wordt de post overlopende activa onderscheiden.

	Saldo 31-12-2022	Saldo 31-12-2021
Voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	113	12
Vooruitbetaalde bedragen	363	362
Nog te ontvangen bedragen	925	897
Totaal	1.401	1.271

Het verloop van de post 'voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel' wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

<i>Bedragen x € 1,-</i>	Saldo 01-01-2022	Toe- voegingen	Ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2022
Overige Nederlandse overheidslichamen:				
Project 'Realisatieplan Fiets'	12.157	112.866	12.157	112.866
Totaal	12.157	112.866	12.157	112.866

De post vooruitbetaalde bedragen bestaat hoofdzakelijk uit contracten en abonnementen die betrekking hebben op 2023 (2022) en betaald zijn in 2022 (2021).

Een specificatie van de post nog te ontvangen bedragen staat in onderstaand overzicht.

	2022	2021
Rekening-courant <u>Svn</u>	642	467
Inzamelvergoedingen	17	106
<u>ROVA</u> afrekening	141	142
Stichting Sedico inzake energie/water	6	2
Overige vorderingen	119	180
Totaal	925	897

Passiva

Vaste passiva

Eigen vermogen

In het overzicht hieronder staat een splitsing van de post 'eigen vermogen'.

	2022	2021
Algemene reserve	15.690	14.924
Bestemmingsreserves:		
* egalisatie	1.078	1.006
* overige bestemmingsreserves	6.759	6.084
Resultaat na bestemming	7.221	586
Totaal	30.748	22.600

Onderdeel van de bestemmingsreserves is de reserve grondexploitatie (ultimo 2022 € 3.577.000,-).

In 2008 is bepaald dat deze reserve wordt aangemerkt als een zogenaamde "beklemd reserve". Dit houdt in dat deze reserve uitsluitend bestemd is voor het opvangen van tekorten in de grondexploitatie en dat vanuit deze reserve geen bedragen naar een andere reserve kunnen worden overgeheveld.

Voor het verloop en de indeling naar categorie van de mutaties wordt verwezen naar het [Overzicht reserves](#).

Voorzieningen

Een overzicht waaruit de post voorzieningen bestaat, is te vinden in onderstaand overzicht.

	2022	2021
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	1.327	1.375
Onderhoudsegalisatie voorzieningen	4.531	3.883
Voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen	200	290
Van derden verkregen middelen met specifiek bestedingsdoel	647	488
Totaal	6.705	6.036

Voor het verloop en de indeling naar categorie van de mutaties wordt verwezen naar het [Overzicht voorzieningen](#).

Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer

De onderverdeling van de in de balans opgenomen post langlopende schulden staat in het overzicht hieronder.

	2022	2021
Onderhandse leningen van:		
* Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	22.250	26.740
Totaal	22.250	26.740

Voor de financieringsbehoefte kan de gemeente gebruik maken van langlopende leningen. De hoogte en het gebruik zijn onderdeel van de treasuryfunctie, welke wordt toegelicht in de paragraaf [Financiering](#).

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden over het jaar 2022.

	Saldo 01-01-2022	Vermeer- deringen	Aflossingen	Saldo 31-12-2022
Onderhandse leningen	26.740	-	4.490	22.250
Totaal	26.740	-	4.490	22.250

De totale rentelast voor het jaar 2022 met betrekking tot de vaste schulden bedraagt € 181.000,-.

Vlottende passiva

In onderstaand overzicht staat wat onder de post vlottende passiva is opgenomen.

	2022	2021
Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar	7.485	8.449
Overlopende passiva	5.607	8.510
Totaal	13.092	16.959

Netto vlottende schuld

De specificatie van de in de balans opgenomen post kortlopende schulden is te vinden in onderstaand overzicht.

	2022	2021
Kasgeldleningen bij openbare lichamen (art. 1a Wet Fido)	-	-
Overige kasgeldleningen	4.500	4.500
Overige schulden	2.985	3.949
Totaal	7.485	8.449

De specificatie van de post overige schulden staat hieronder.

	2022	2021
Crediteuren	2.024	1.841
Af te dragen loonheffing, pensioenpremies etc.	754	837
Af te dragen omzetbelasting	201	1.266
Waarborgsommen korte termijn	5	4
Totaal	2.985	3.949

Overlopende passiva

De post overlopende passiva is in onderstaand schema gespecificeerd.

	2022	2021
Nog te betalen bedragen	3.897	6.721
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel	1.081	1.416
Overige vooruit ontvangen bedragen	636	373
Totaal	5.614	8.510

Het verloop van de post 'voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel' wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

<i>Bedragen x € 1,-</i>	Saldo 01-01-2022	Toe- voegingen	Vrijgeval- len bedragen	Saldo 31-12-2022
Rijk:				
Onderwijsachterstanden 2019-2022	7.520	21.864	-	29.384
Sanering verkeerslawaaï	6.204	-	6.204	-
Nationaal restauratiefonds	25.929	-	25.929	-
<u>SPUK</u> inhalen COVID onderwijsvertragingen	66.093	158.622	107.319	117.396
<u>SUVIS</u>	122.519	-	-	122.519
<u>SPUK</u> sport	68.921	99.692	168.614	0
<u>SPUK</u> sportakkoord	-	37.717	37.717	-
<u>SPUK</u> RREW	78.740	-	78.740	-
<u>SPUK</u> zwembad	-	43.842	43.842	-
<u>SPUK</u> preventieakkoorden	-	22.447	22.447	-
Regeling huisvesting aandachtsgroepen	80.000	-	-	80.000
<u>SPUK</u> aanpak energiearmoede	-	212.244	9.670	202.574
Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	-	1.000.000	1.000.000	-
<u>SPUK</u> tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden	-	38.169	24.499	13.670
<u>SPUK</u> impulsaanpak winkelgebieden	-	370.772	370.772	-
<u>SPUK</u> inburgering	-	141.248	63.496	77.752
<u>SPUK</u> verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	-	72.231	-	72.231
<u>SPUK</u> onderwijsroute	-	18.900	7.250	11.650
<u>SPUK</u> flex- en transformatiewoningen	-	297.521	297.521	-
Overige Nederlandse overheidslichamen:				
Afronding Laakzone fase B en C	524.628	-	395.977	128.651
Realisatieplan Fiets	190.116	-	190.116	-
Versterking vitaliteit	40.574	-	39.963	611
Mobiliteit	66.531	193.983	162.023	98.491
Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027	137.742	-	27.548	110.194
Kans riothermie	-	4.500	4.500	-
Fietsparkeren bushalte	-	17.818	2.117	15.701
Totaal	1.415.517	2.751.570	3.086.264	1.080.824

Buiten balansstellingen

Niet uit de balans blijvende rechten

Bij de grondexploitatie Zuiderland (eiland 4) Rengerswetering, is door de aankopende partij een waarborgsom bij de notaris gestort van € 700.000,-. Daarnaast is er ook een concerngarantie afgegeven van € 1,3 miljoen met betrekking tot de openstaande verplichting van de verkoop grond van de supermarkt.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Waarborgen

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke- en rechtspersonen wordt in het volgende overzicht naar aard van de geldlening gespecificeerd.

Bedragen x € 1,- Geldnemer	Aard/ omschrijving	Oor- spronkelijk bedrag	% borg- stelling	Restant begin jaar	Restant eind jaar
St. Bejaardencentrum 'De Haven'	Bouw dienstencentrum	450.000	100	84.375	61.875
Stichting Zwembad Bunschoten	Bouw zwembad	2.450.414	100	195.124	97.561
St. Ouderenvoorzieningen 'Op de Ree'	Bouw 18 aanleunwoningen	907.560	100	249.579	226.890
St. Woningcorp. 'Het Gooi en omstreken'	Idem	5.000.000	50	5.000.000	5.000.000
St. Woningcorp. 'Het Gooi en omstreken'	Idem	1.476.679	50	427.000	403.000
St. Woningcorp. 'Het Gooi en omstreken'	Idem	10.000.000	50	10.000.000	10.000.000
St. Woningcorp. 'Het Gooi en omstreken'	Herfinanciering	4.000.000	50	4.000.000	-
St. Woningcorp. 'Het Gooi en omstreken'	Nieuwbouw De Haven	5.000.000	50	5.000.000	5.000.000
St. Woningcorp. 'Het Gooi en omstreken'	Nieuwbouw De Haven	5.000.000	50	5.000.000	5.000.000
St. Woningcorp. 'Het Gooi en omstreken'	Nieuwbouw Rengerswetering	5.000.000	50	5.000.000	5.000.000
St. Woningcorp. 'Het Gooi en omstreken'	Financiering sociale huurwoningen	7.500.000	50	1.066.000	1.061.000
St. Woningcorp. 'Het Gooi en omstreken'	Financiering sociale huurwoningen	7.500.000	50	1.066.000	1.061.000
St. Woningcorp. 'Het Gooi en omstreken'	Financiering sociale huurwoningen	2.743.000	50	390.000	388.000
St. Woningcorp. 'Het Gooi en omstreken'	Financiering sociale huurwoningen	10.000.000	50	1.422.000	1.415.000
St. Woningcorp. 'Het Gooi en omstreken'	Financiering sociale huurwoningen	6.308.000	50	863.000	893.000
St. Woningcorp. 'Het Gooi en omstreken'	Financiering sociale huurwoningen	30.000.000	50	-	4.245.000
St. Woningcorp. 'Het Gooi en omstreken'	Financiering sociale huurwoningen	79.900.000	50	-	11.305.000
St. Woningcorp. 'Het Gooi en omstreken'	Financiering sociale huurwoningen	5.000.000	50	-	707.000
St. Woningcorp. 'Het Gooi en omstreken'	Financiering sociale huurwoningen	5.000.000	50	-	707.000
St. Omthuis	Bouw 16 sociale huurwoningen	3.000.000	50	3.000.000	-

Bedragen x € 1,- Geldnemer	Aard/ omschrijving	Oor- spronkelijk bedrag	% borg- stelling	Restant begin jaar	Restant eind jaar
St. Omthuis	Financiering sociale huurwoningen	2.378.000	50	55.000	56.000
St. Omthuis	Financiering sociale huurwoningen	860.000	50	19.000	20.000
St. Omthuis	Financiering sociale huurwoningen	11.000.000	50	-	257.000
St. Omthuis	Financiering sociale huurwoningen	851.000	50	-	20.000
St. Omthuis	Financiering sociale huurwoningen	25.100.000	50	-	586.000
St. Omthuis	Financiering sociale huurwoningen	5.000.000	50	-	117.000
St. Omthuis	Financiering sociale huurwoningen	5.000.000	50	-	117.000
St. Omthuis	Financiering sociale huurwoningen	3.000.000	50	-	70.000
Ruitersportcentrum	Uitbreiding manege	73.400	50	29.940	27.480
Diverse particulieren	Woningbouw		50	207.000	109.000
Totaal				€ 43.074.018	€ 53.950.806

Per 1 augustus 2021 is er een nieuwe achtervangovereenkomst met WSW afgesloten. Voor nieuwe leningen (afgesloten na 1 augustus 2021) geldt een verdeelsleutel, waardoor het risico voor de gemeente een afspiegeling wordt van de marktwaarde van het corporatiebezit per gemeente. Het restant eind jaar van deze nieuwe leningen is het toegerekende bedrag aan de gemeente Bunschoten per 31-12-2022. Voor 2022 geldt er een verdeelsleutel bij het Gooi en Omstreken van 14,1% en bij Stichting Omthuis van 2,3%.

Langlopende financiële verplichtingen

De gemeente is verbonden wegens huur van kopieer- en printapparatuur. Dit contract loopt tot begin 2026 met een verplichting à € 29.500,- per jaar (totaal € 93.000,-). Daarnaast loopt de premie voor de brandpolis (3 jaar) à € 66.000,- en de aansprakelijkheidsverzekering (contract loopt nog een jaar) à € 26.000,- per jaar. Tevens heeft de gemeente een verplichting inzake de pellet CV ketel van de gemeentewerf (warmte en onderhoud) à € 6.000,- per jaar (totaal € 66.000,-).

Daarnaast heeft de gemeente een doorlopend contract voor de kapitaallasten, inclusief onderhoud voor de lichtmasten en armaturen voor circa € 266.000,- per jaar.

3.5 Toelichting op de programmarekening

Algemeen

In tegenstelling tot de beschrijvende toelichting in hoofdstuk één, is de toelichting op de programma's een cijfermatige toelichting. In het onderstaande overzicht zijn toevoegingen en beschikkingen over de reserves per programma weergegeven. In de programmaverantwoording zijn de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves getotaliseerd meegenomen onder het programma Bestuur en ondersteuning.

Indien er sprake is in de toelichting van een voordelig saldo ten opzichte van de begroting, staan de bedragen (lagere lasten/hogere inkomsten) positief. Bij een nadelig saldo (hogere lasten/lagere inkomsten) staat een – voor het bedrag.

Programma Bestuur en ondersteuning

Bedragen x € 1,- Omschrijving programma	Raming na wijziging			Realisatie 2022		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Bestuur en ondersteuning	39.982.743	8.548.145	31.434.598	40.180.384	7.717.717	32.462.667
Mutaties in de reserves	1.115.813	1.740.566	-624.753	1.016.617	1.393.871	-377.254
Totaal	41.098.556	10.288.711	30.809.845	41.197.001	9.111.587	32.085.413

De gerealiseerde lasten zijn € 1.177.000,- lager dan geraamd. De gerealiseerde baten zijn € 98.000,- hoger dan geraamd. Per saldo is dit € 1.276.000,- voordelig.

Het voordelige saldo kan als volgt worden verklaard (- = nadeel):

- VPB 2021 en raming 2022	- 359.000
- Geen dotatie voorziening pensioen wethouders	28.000
- Saldo van de post onvoorzien (deels claim op het rekeningresultaat)	1.123.000
- Saldo overhead (zie ook het overzicht <u>Overhead</u>)	285.000
- Hogere opbrengst project grondgebruik	53.000
- Hogere huuropbrengsten/pachten	219.000
- Verschil toegerekende en werkelijk betaalde rente (waarvan € 212.000,- als voordeel terugkomt op de taakvelden)	- 318.000
- Hogere controlekosten accountant	- 8.000
- Per saldo hogere inkomsten leges	38.000
- Lagere kosten/hogere opbrengsten belastingen	45.000
- Hogere algemene uitkering	11.000
- Per saldo hogere kosten beheer overige gebouwen	- 16.000
- Lagere kosten verkiezingen	13.000
- Saldo overige baten en lasten	- 46.000
- Lager dividend	- 6.000
- <u>BLNP HRM</u> budget (claim op het rekeningresultaat)	15.000
- Lagere toevoeging reserve algemene dienst inkomst grond (begroot in 2022, doorgeschoven naar 2023)	366.000
- Per saldo hogere overige kosten	- 167.000
Per saldo	1.276.000

Programma Veiligheid

Bedragen x € 1,- Omschrijving programma	Raming na wijziging			Realisatie 2022		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Veiligheid	7.869	1.813.262	-1.805.393	11.738	1.889.198	-1.877.460
Mutaties in de reserves	-	-	-	27.976	-	27.976
Totaal	7.869	1.813.262	-1.805.393	39.714	1.889.198	-1.849.484

De gerealiseerde lasten zijn € 75.000,- hoger dan geraamd. De gerealiseerde baten zijn € 32.000,- hoger dan geraamd. Hiermee is het saldo € 44.000,- nadelig.

Het nadelige saldo kan als volgt worden verklaard (- = nadeel):

Hogere kapitaallasten	-	2.000
Per saldo hogere toegerekende salariskosten en kosten inhuur	-	35.000
Hogere kosten integraal veiligheidsbeleid	-	29.000
Lagere kosten crisisbeheersing		3.000
Per saldo lagere overige kosten		<u>19.000</u>
Per saldo	-	44.000

Programma Verkeer, vervoer en waterstaat

Bedragen x € 1,- Omschrijving programma	Raming na wijziging			Realisatie 2022		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Verkeer, vervoer en waterstaat	646.353	3.584.551	-2.938.198	634.885	3.420.632	-2.785.747
Mutaties in de reserves	62.805	-	62.805	8.146	-	8.146
Totaal	709.158	3.584.551	-2.875.393	643.031	3.420.632	-2.777.601

De gerealiseerde lasten zijn € 164.000,- lager dan geraamd. De gerealiseerde baten zijn € 66.000,- lager dan geraamd. Per saldo is dit € 98.000,- voordelig.

Het voordelige saldo kan als volgt worden verklaard (- = nadeel):

- Hogere salariskosten en inhuur	-	35.000
- Lagere kosten onderhoud (o.a. gladheidsbestrijding en bewegwijzering)		26.000
- Lagere kosten openbare verlichting		37.000
- Lagere kapitaallasten		106.000
- Lagere inkomsten leges en degeneratievergoeding straatwerk	-	69.000
- Hogere inkomsten huren, parkeervergunningen etc.		9.000
- Per saldo hogere inkomsten/lagere kosten	-	<u>24.000</u>

Totaal per saldo 98.000

Programma Economie

<i>Bedragen x € 1,-</i>	Raming na wijziging			Realisatie 2022		
Omschrijving programma	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Economie	160.363	462.561	-302.198	162.209	401.485	-239.277
Mutaties in de reserves	12.119	869	11.250	27.968	-	27.968
Totaal	172.482	463.430	-290.948	190.177	401.485	-211.309

De gerealiseerde lasten zijn € 62.000,- lager dan geraamd. De gerealiseerde baten zijn € 18.000,- hoger dan geraamd. Per saldo is dit € 80.000,- voordelig.

Het voordelige saldo kan als volgt worden verklaard (- = nadeel):

- Lagere salariskosten	6.000
- Lagere kapitaallasten	25.000
- Lagere kosten toerisme	11.000
- Lagere subsidie centrumactiviteiten (claim op het rekeningresultaat)	25.000
- Per saldo hogere overige kosten/hogere inkomsten	<u>13.000</u>

Totaal per saldo 80.000

Programma Onderwijs

<i>Bedragen x € 1,-</i>	Raming na wijziging			Realisatie 2022		
Omschrijving programma	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Onderwijs	750.753	2.744.082	-1.993.329	785.200	2.737.772	-1.952.572
Mutaties in de reserves	-	-	-	-	-	-
Totaal	750.753	2.744.082	-1.993.329	785.200	2.737.772	-1.952.572

De gerealiseerde lasten zijn € 6.000,- lager dan geraamd. De gerealiseerde baten zijn € 35.000,- hoger dan geraamd. Per saldo is dit € 41.000,- voordelig.

Het voordelige saldo kan als volgt worden verklaard (- = nadeel):

- Lagere subsidie peuterspeelzaalwerk	3.000
- Lagere kapitaallasten	67.000
- Lagere kosten leerlingenvervoer	18.000
- Hogere bijdrage bijzonder basisonderwijs	- 48.000
- Hoger onderhoud, elektra peuterspeelzalen	- 12.000
- Per saldo hogere overige kosten/hogere inkomsten	<u>13.000</u>

Per saldo 41.000

Programma Sport, cultuur en recreatie

<i>Bedragen x € 1,-</i>	Raming na wijziging			Realisatie 2022		
Omschrijving programma	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Sport, cultuur en recreatie	743.417	5.404.415	-4.660.998	686.675	5.053.911	-4.367.236
Mutaties in de reserves	195.925	100.000	95.925	26.429	-	26.429
Totaal	939.342	5.504.415	-4.565.073	713.104	5.053.911	-4.340.807

De gerealiseerde lasten zijn € 450.000,- lager dan geraamd. De gerealiseerde baten zijn € 226.000,- lager dan geraamd. Per saldo is dit € 224.000,- voordelig.

Het voordelige saldo kan als volgt worden verklaard (- = nadeel):

- Lagere kapitaallasten	72.000
- Per saldo hogere uitgaven en hogere inkomsten sportaccommodaties	- 28.000
- Per saldo lagere overige subsidies en overige kosten erfgoed	67.000
- Per saldo lagere salariskosten en inhuur	121.000
- Lagere kosten onderhoud groen ('t Kleine Zeetje en parkdeel De Akker)	20.000
- Hogere kosten speelvoorzieningen	- 2.000
- Lagere kosten Eemfors (conform de dienstverleningsovereenkomst)	10.000
- Lagere kosten kerkenvisie (claim op het rekeningresultaat)	25.000
- Lagere verrekening tractie	7.000
- Lagere overige kosten onderhoud sportvelden	7.000
- Per saldo lagere overige kosten/lagere inkomsten	- 75.000

Per saldo 224.000

Programma Sociaal Domein

<i>Bedragen x € 1,-</i>	Raming na wijziging			Realisatie 2022		
Omschrijving programma	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Sociaal domein	4.090.079	20.156.415	-16.066.336	5.226.162	21.196.012	-15.969.850
Mutaties in de reserves	285.000	1.177.500	-892.500	342.944	1.177.500	-834.556
Totaal	4.375.079	21.333.915	-16.958.836	5.569.106	22.373.512	-16.804.406

De gerealiseerde lasten zijn € 1.040.000,- hoger dan geraamd. De gerealiseerde baten zijn € 1.194.000,- hoger dan geraamd. Per saldo is dit € 154.000,- voordelig.

Het voordelige saldo kan als volgt worden verklaard (- = nadeel):

- Saldo toegerekende salarissen en inhuur	4.000
- Saldo crisisopvang Oekraïne	466.000
- Lagere kosten sociaal team (incl. normbedragen <u>SPUK</u> toeslagen)	57.000
- Hogere kosten jeugd	- 48.000
- Hogere kosten mantelzorg	- 55.000
- Hogere kosten basisinfrastructuur	- 4.000
- Lagere lasten Werk en inkomen en participatie	- 147.000
- Hogere kosten <u>WMO</u> , huishoudelijke hulp, wonen, rollen en vervoer en schuldhulp	- 196.000
- Lagere kosten dak- en thuisloosheid (claim op het rekeningresultaat)	45.000
- Lagere kosten invoering nieuwe wet inburgering	132.000
- Hogere kosten energietoeslag	- 90.000
- Per saldo hogere overige kosten/inkomsten	- 10.000

Per saldo 154.000

Programma Volksgezondheid en milieu

<i>Bedragen x € 1,-</i>	Raming na wijziging			Realisatie 2022		
Omschrijving programma	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Volksgezondheid en milieu	4.643.065	7.176.246	-2.533.181	5.015.169	7.116.790	-2.101.621
Mutaties in de reserves	479.218	75.885	403.333	160.075	109.667	50.408
Totaal	5.122.283	7.252.131	-2.129.848	5.175.244	7.226.457	-2.051.213

De gerealiseerde lasten zijn € 26.000,- lager dan geraamd. De gerealiseerde baten zijn € 53.000,- hoger dan geraamd. Per saldo is dit € 79.000,- voordelig.

Het voordelige saldo kan als volgt worden verklaard (- = nadeel):

- Saldo toegerekende salarissen en inhuur	60.000
- Lagere kapitaallasten	6.000
- Lagere bijdrage RUD	4.000
- Lagere kosten kansrijke start (claim op het rekeningresultaat)	7.000
- Per saldo overige lagere kosten/hogere opbrengsten	<u>2.000</u>

Per saldo 79.000

Programma Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing

<i>Bedragen x € 1,-</i>	Raming na wijziging			Realisatie 2022		
Omschrijving programma	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	8.740.766	9.070.516	-329.750	7.952.337	2.971.563	4.980.775
Mutaties in de reserves	140.723	-	140.723	143.117	-	143.117
Totaal	8.881.489	9.070.516	-189.027	8.095.455	2.971.563	5.123.892

De gerealiseerde lasten zijn € 6.099.000,- lager dan geraamd. De gerealiseerde baten zijn € 786.000,- lager dan geraamd. Per saldo is dit € 5.313.000,- voordelig.

Het voordelige saldo kan als volgt worden verklaard (- = nadeel):

- Saldo toegerekende salarissen en inhuur	35.000
- Lagere kapitaallasten	37.000
- Hogere inkomsten leges omgevingsvergunningen	14.000
- Vrijval reserve starter- en stimulerings- en vangnetleningen	4.000
- Tussentijdse winstneming Noordelijke kampen en Zuiderland	1.410.000
- Vrijval voorziening verlieslatend (Zuidelijke Hoven)	3.969.000
- Hogere overige inkomsten gronden/visbox	221.000
- Voorbereidingskosten onderzoek parkeergarage	- 49.000
- Lagere kosten planschade	8.000
- Lagere inkomst grond (begroot in 2022, doorgeschoven naar 2023)	- 366.000
- Per saldo lagere kosten/hogere opbrengsten	<u>30.000</u>

Per saldo 5.313.000

3.6 Publicatie op grond van de WNT

De WNT is van toepassing op de Gemeente Bunschoten. Het voor de Gemeente Bunschoten toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000 (algemene WNT-bezoldigingsmaximum).

Gegevens 2022		
bedragen x € 1	E. Hoogstraten	J.F.H. Jennekens
Functiegegevens	Raadsgriffier	Gemeente secretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,889	1,000
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	77.132	124.127
Beloningen betaalbaar op termijn	13.237	22.127
<i>Subtotaal</i>	<i>90.369</i>	<i>146.254</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	192.002	216.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	90.369	146.254
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2021		
bedragen x € 1	E. Hoogstraten	J.F.H. Jennekens
Functiegegevens	Raadsgriffier	Gemeente secretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,889	1,000
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	72.987	120.175
Beloningen betaalbaar op termijn	13.315	21.743
<i>Subtotaal</i>	<i>86.302</i>	<i>141.918</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	185.778	209.000
Bezoldiging	86.302	141.918

- **Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking**
Niet van toepassing voor 2022.
- **Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT**
Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

3.7 Overzicht incidentele baten en lasten

In dit overzicht worden de incidentele posten uitgesplitst

(Bedragen x € 1,-)

Omschrijving	Baten	Lasten	Saldo
Programma Bestuur en ondersteuning * Onttrekkingen reserves (€ 1.128.000,-) * Tijdelijk beheer gebouwen (huurderving opvanglocaties, € 216.000,-) * Subsidie rijksmonumenten t/m 2021 (€ 17.000,-) * Toevoegingen reserves (€ 2.681.000,-) * Tijdelijk beheer gebouwen (extra beheerkosten, € 40.000,-) * Vennootschapsbelasting 2021 afwikkeling (€ 10.000,-) * Toerekening overhead tijdelijke opvang (€ -/- 211.000,-) * Effecten bestuursrapportage etc. via onvoorzien (€ -/- 1.023.000,-)	1.361.000	1.497.000	136.000
Programma Veiligheid	0	0	0
Programma Verkeer, vervoer en waterstaat * Lagere leges en degeneratievergoeding nutsbedrijven (€ -/- 69.000,-) * Vergoeding waterschap asfaltonderhoud (€ 59.000,-) * Extra storting in voorziening wegen asfalt (€ 59.000,-)	-10.000	59.000	69.000
Programma Economie	0	0	0
Programma Onderwijs	0	0	0
Programma Sport, cultuur en recreatie * Specifieke uitkering van het Rijk (€ 29.000,-) * Compensatie huur 2021 (€ 6.000,-) * <u>SRO</u> /De Duker omzetverlies 2021(€ 29.000,-)	35.000	29.000	-6.000
Programma Sociaal domein * Hogere rijksbijdrage opvang Oekraïne (€ 1.150.000,-) * Hogere lasten opvang Oekraïne (€ 684.000,-) * <u>Wmo</u> collectief vervoer suppletie omzetbelasting (€ -/- 53.000,-)	1.150.000	631.000	-519.000
Programma Volksgezondheid en milieu * Hogere bijdrage <u>GGDrU</u> kinddossier (€ 91.000,-)	0	91.000	91.000
Programma Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing * Overige verkopen grond en visbox (€ 221.000,-) * Vrijval voorziening verlieslatend (€ -/- 3.969.000,-) * Resultaat exploitaties (€ -/- 1.410.000,-) * Voorbereidingskosten nieuwe parkeergarage (€ 49.000,-)	221.000	-5.330.000	-5.551.000
Totaal	2.757.000	-3.023.000	-5.780.000

3.8 Overzicht verloop post onvoorzien

In de primitieve begroting is onder het programma Bestuur en ondersteuning een post voor onvoorziene uitgaven opgenomen van € 100.000,-.

In 2022 zijn de volgende begrotingswijzingen ten laste/ten gunste van de onvoorziene uitgaven gebracht.

Onderwerp	Begrotingswijziging in raadsvergadering d.d.	Bedrag
Effect 1 ^e tussentijdse bestuursrapportage	RV1170112 d.d. 30-06-2022	€ 324.000
Septembercirculaire	SM1173363 d.d. 10-10-2022	€ 374.000
Effect 2 ^e tussentijdse bestuursrapportage	RV1172504 d.d. 03-11-2022	€ - 33.000
Correctie 2 ^e tussentijdse (dekking noodlokaal)	N.v.t.	€ 19.000
Decembercirculaire	SM1175646 d.d. 13-01-2023	€ 339.000
Totaal ten gunste van onvoorzien		€ 1.023.000

Het saldo van de post onvoorzien komt hierdoor eind 2022 op € 1.123.000,-.

3.9 Overzicht reserves

Reserves	2022 Begroot					2022 Werkelijk				
	Saldo 01-01	Toevoeging	Onttrekking	Resultaat vorig jaar	Saldo 31-12	Saldo 01-01	Toevoeging	Onttrekking	Resultaat vorig jaar	Saldo 31-12
Algemene reserves										
Algemene reserve	14.923.827	1.152.380	474.764	285.894	15.887.337	14.923.827	786.347	306.042	285.894	15.690.026
Resultaat boekjaar	585.894	1.998	-	-585.894	1.173.786	585.894	7.221.913	-	-585.894	7.221.913
Subtotaal	15.509.721	1.154.378	474.764	-300.000	17.061.123	15.509.721	8.008.260	306.042	-300.000	22.911.939
Bestemmingsreserves										
- Bestemmingsreserves t.b.v. egalisatie										
Afvalstoffenheffing	199.258	57.764	146.515	-	110.507	199.258	-	35.125	-	164.133
Rioolrechten	458.347	10.000	121.276	-	347.071	458.347	33.006	-	-	491.353
Begraafrechten	346.086	8.121	13.200	-	341.007	346.086	76.661	-	-	422.747
Marktgelden	2.270	869	7.000	-	-3.861	2.270	-	2.270	-	-
Subtotaal	1.005.961	76.754	287.991	-	794.724	1.005.961	109.667	37.395	-	1.078.233
- Overige bestemmingsreserves										
Toekomstvisie	265.656	-	150.000	-	115.656	265.656	-	-	-	265.656
Starterslening	21.000	-	-	-	21.000	21.000	-	4.200	-	16.800
Stimulerings- vangnettening	27.750	-	12.473	-	15.277	27.750	-	3.950	-	23.800
Sociaal domein	-	877.500	285.000	-	592.500	-	877.500	285.000	-	592.500
Dekking kapitaallasten	418.467	340.000	307.326	-	451.141	418.467	252.569	-	-	632.205
Corona	415.880	62.292	213.155	-	265.017	415.880	69.061	318.351	-	166.590
Risicoverening jeugdzorg	-	-	-	300.000	300.000	-	-	-	300.000	300.000
Subtotaal	1.148.753	1.279.792	967.954	300.000	1.760.591	1.148.753	1.199.130	611.501	300.000	1.997.551
Grondexploitatie										
Algemene reserve	3.700.000	-	112.000	-	3.588.000	3.700.000	-	123.000	-	3.577.000
Bovenwijkse voorziening: Fonds stadsuitleg/bovenplans	1.057.535	-	103.000	-	954.535	1.057.535	-	50.204	-	1.007.331
Bovenwijkse voorziening: Fonds landschapstientje	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Oostmaat	177.869	-	-	-	177.869	177.869	-	407	-	177.462
Subtotaal	4.935.404	-	215.000	-	4.720.404	4.935.404	0	173.611	-	4.761.793
Totaal reserves	22.599.839	2.510.924	1.945.709	-	24.336.842	22.599.839	9.317.057	1.128.549	-	30.749.516

3.10 Overzicht aard en reden reserves

AR/ BRE/ BRO/BRG	Omschrijving reserve	Aard en reden	Toelichting
AR	Algemene reserve	Bufferfunctie voor het opvangen van algemene risico's. (minimaal € 4.000.000,-).	Komen tot uitdrukking bij de tussentijdse bestuursrapportage en jaarrekening. De inkomsten uit de heffing van precario op kabels en leidingen worden in deze reserve gestort.
BRE	Afvalstoffenheffing	Buffer voor de verschillen tussen de lasten en baten uitgaande van het gewenste dekkingpercentage.	Omvang is bepaald op max. 5% negatief en max. 5% van de geraamde opbrengst afvalstoffenheffing (is € 113.000,-).
BRE	Rioolheffing	Buffer voor de verschillen tussen de lasten en baten uitgaande van het gewenste dekkingpercentage.	Omvang is bepaald op max. 5% negatief en max. 5% van de geraamde opbrengst rioolheffing (is € 77.000,-).
BRE	Marktgelden	Buffer voor de verschillen tussen de lasten en baten uitgaande van het gewenste dekkingpercentage.	Omvang is bepaald op max. 5% negatief en max. 5% van de geraamde opbrengst marktgelden (is € 3.200,-).
BRE	Begraven	Buffer voor de verschillen tussen de lasten en baten uitgaande van het gewenste dekkingpercentage.	Omvang is bepaald op max. 5% negatief en max. 5% van de geraamde opbrengst begraafrechten (is € 19.000,-).
BRO	Sociaal domein	Buffer voor de verschillende lasten en baten voor het sociaal domein	
BRO	Toekomstvisie	Reserveren van gelden voor de in 2001 vastgestelde toekomstvisie Bunschoten 2015. Belangrijk element is de uitbreiding van de woningbouw.	Omvang is afhankelijk van het gewenste voorzieningenniveau. Veel andere ontwikkelingen worden hieraan gekoppeld.
BRO	Starterleningen	Reserveren van gelden voor het opvangen van beheer- en rentekosten gedurende de looptijd.	Is ontstaan vanuit de vrijval van de voorzieningen volkshuisvesting, funderingsherstel en vangnetregeling Nieuwe Schans.
BRO	Stimulerings- en vangnetleningen Nieuwe Schans	Reserveren van gelden voor het opvangen van beheer- en rentekosten gedurende de looptijd.	Is ontstaan vanuit de vrijval van de voorzieningen volkshuisvesting, funderingsherstel en vangnetregeling Nieuwe Schans.
BRO	Dekking kapitaallasten	Reserveren van gelden voor het dekken van de kapitaallasten van investeringen met een maatschappelijk nut.	Stortingen hebben plaatsgevonden vanuit de reserves bovenplans en toekomstvisie.
BRO	Corona (COVID-19) effecten	Reserveren van gelden voor het opvangen van corona gerelateerde uitgaven/gederfde inkomsten	Is voornamelijk ontstaan door middelen die het Rijk beschikbaar heeft gesteld als gevolg van de coronacrisis.
BRO	Risicoverevening jeugdzorg	Buffer voor nadelige financiële effecten voor de jeugdzorg.	
BRG	Algemene reserve	Opvangen van exploitatiesaldi (voor- en nadelig) van grondexploitatiecomplexen (minimaal € 1.000.000,- boven het benodigde weerstandsvermogen).	Buffer voor risico's binnen de gemeentelijke grondexploitaties.
BRG	Bovenplanse (bovenwijkse) voorzieningen	Het opvangen van kosten van bovenplanse voorzieningen. Dit zijn voorzieningen waarvan het belang uitgaat boven dat van een bepaald bestemmingsplan.	Bijdragen aan het fonds komen vanuit de grondexploitaties.

AR/ BRE/ BRO/BRG	Omschrijving reserve	Aard en reden	Toelichting
BRG	Oostmaat en omgeving	Bepaalde (extra) ontwikkelingen worden hieruit mede gefinancierd. De reserve is onderdeel van de transactie aan de Oostmaat.	Storting heeft plaatsgevonden door de gemeente en de <u>VOF</u> Oostmaat.

Betekenis afkortingen:

AR → algemene reserve

BRE → bestemmingsreserve voor egalisatie

BRO → bestemmingsreserve overig

BRG → bestemmingsreserve grondexploitatie

3.11 Overzicht voorzieningen

Voorzieningen	2022 Begroot					2022 Werkelijk				
	Saldo 01-01	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Saldo 31-12	Saldo 01-01	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Saldo 31-12
Voorzieningen verplichtingen, verliezen en risico's										
Stads- en dorpsvernieuwing	1.426	-	-	-	1.426	1.426	-	-	-	1.426
Subtotaal	1.426	-	-	-	1.426	1.426	-	-	-	1.426
Onderhoudsorganisatievoorzieningen										
Schoolgebouwen MOP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Onderhoud gemeentewerf MOP	10.549	13.000	-	-	23.549	10.549	13.000	-	3.053	20.496
Brandweerkazerne	7.111	2.500	-	1.700	7.911	7.111	2.500	-	1.527	8.084
Onderhoud gemeentehuis etc	619.441	94.000	-	22.251	691.190	619.441	94.000	-	25.891	687.550
Onderhoud wegen	854.349	765.000	-	768.100	851.249	854.349	824.355	-	509.572	1.169.132
Baggeren binnenwater	447.098	136.700	-	75.000	508.798	447.098	136.700	-	197.226	386.572
Bruggenbeheerplan	13.451	58.445	-	67.300	4.596	13.451	58.445	-	41.234	30.662
Onderhoud parkeergarage	216.042	22.000	-	-	238.042	216.042	22.000	-	13.803	224.239
Onderhoud overige gebouwen	118.850	103.000	-	137.200	84.650	118.850	103.000	-	37.859	183.991
Onderhoud veerpoint	7.742	9.250	-	-	16.992	7.742	9.250	-	-	16.992
Onderhoud sportthal	182.486	34.000	-	10.800	205.686	182.486	34.000	-	12.483	204.003
Onderhoud sportvelden	454.058	322.350	-	10.000	766.408	454.058	225.378	-	17.300	662.136
Onderhoud zwembad	591.498	93.000	-	99.400	585.098	591.498	93.000	-	90.296	594.202
Groenbeheer	183.455	44.500	-	43.800	184.155	183.455	44.500	-	19.260	208.695
Oeververdediging en frontmuren	20.546	1.000	-	-	21.546	20.546	1.000	-	7.938	13.608
Onderhoud speelvoorzieningen	134.013	65.000	-	80.600	118.413	134.013	65.000	-	111.664	87.349
Havens en laaksuis	21.832	35.000	-	50.000	6.832	21.832	35.000	-	23.147	33.685
Subtotaal	3.882.521	1.798.745	-	1.366.151	4.315.115	3.882.521	1.761.128	-	1.112.254	4.531.395
Van derden gekregen middelen met specifiek bestedingdoel										
Achterstand/vertraging vervanging riolering	487.691	-	-	-	487.691	487.691	158.918	-	-	646.609
Subtotaal	487.691	-	-	-	487.691	487.691	158.918	-	-	646.609
Voorziening voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen										
Riolering	290.000	200.000	-	147.500	342.500	290.000	200.000	-	290.000	200.000
Subtotaal	290.000	200.000	-	147.500	342.500	290.000	200.000	0	290.000	200.000
Personeelsvoorziening										
Appa pensioen en uitkering wethouders	1.374.000	28.000	-	47.000	1.355.000	1.374.000	-	220	47.780	1.326.000
Subtotaal	1.374.000	28.000	-	47.000	1.355.000	1.374.000	-	220	47.780	1.326.000
Totaal voorzieningen	6.035.638	2.026.745	-	1.560.651	6.501.732	6.035.638	2.120.046	220	1.450.034	6.705.431

3.12 Overzicht aard en reden voorzieningen

VZV/VZP/ VZO/VTV	Omschrijving voorziening	Aard en reden	Toelichting
VZV	Stads- en dorpsvernieuwing	Reserveren van gelden voor het verbeteren, renoveren etc. van woningen.	
VZO	Groenbeheer	Dekking van de kosten die voortvloeien uit het opgestelde groenbeleidsplan.	
VZO	Oeververdediging en frontmuren	Groot onderhoud conform beheerplan.	
VZP	<u>Appa</u> pensioen en uitkering wethouders	Het in de toekomst kunnen voldoen aan de <u>Appa</u> pensioen- en uitkeringsverplichtingen van wethouders.	
VZO	Gemeentehuis	Bouwkundig onderhoud	
VZO	Gemeentewerf	Bouwkundig onderhoud	
VZO	Gymlokalen/sporthal	Bouwkundig onderhoud van de betreffende gebouwen.	
VZO	Overige gemeentegebouwen	Bouwkundig onderhoud van de betreffende gebouwen.	
VZO	Brandweerkazerne	Bouwkundig onderhoud	
VZO	Zwembad	Bouwkundig onderhoud van het zwembad De Duker.	
VZO	Sportvelden	Onderhoud/renovaties van de sportvelden.	
VZO	Veerpont	Groot onderhoud van de veerpont.	
VZO	Wegen	Herstratingsprojecten en groot onderhoud asfalt wegen.	
VZO	Bruggen	Onderhoud van bruggen.	
VZO	Baggeren binnenwateren/havens	Onderhoud van binnenwateren en havens.	
VZO	Havens en laaksluis	Onderhoud van havens en de laaksluis.	
VZO	Parkeergarage Spakenburg-oost	Onderhoud van de parkeergarage.	
VTV	Riolering conform <u>GWRP</u>	Dotatie en onttrekking op basis van het opgestelde plan ten behoeve van vervangingsinvesteringen.	
VZO	Speelvoorzieningen	Onderhoud van de speelvoorzieningen	
VTV	Achterstand/vertraging vervanging riolering	Dotatie vanwege een groot deel van de geplande investeringen welke (nog) niet zijn uitgevoerd. Voorziening dient voor toekomstige vervangingsinvesteringen.	

Betekenis afkortingen:

VZV → voorziening voor verplichtingen, verliezen en risico's

VZP → voorziening voor personeel

VZO → voorziening voor onderhoud

VTV → voorziening toekomstige vervangingsinvesteringen

Voor een overzicht naar soort voorziening wordt verwezen naar de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen.

DEEL 2:

4. OVERZICHT SPECIFIEKE UITKERINGEN

Sisa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023									
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne Gemeenten			Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) 1 maart tot en met 14 oktober 2022	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) met ingang van 15 oktober 2022 (jaar T)	Vul in verschil werkelijke bestedingen ten opzichte van de gecombineerde uitkomst van A16/01 en A16/02 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) t/m de transitie - uitzonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten t/m de transitie
					Aard controle R Indicator: A16/01	Aard controle R Indicator: A16/02	Aard controle R Indicator: A16/03	Aard controle R Indicator: A16/04	Aard controle R Indicator: A16/05
					€ 1.318.700	€ 489.451	€ 108.164	€ 0	€ 154.149
					Totaal bedrag vorderingen uitgekeerde verstrekkingen (jaar T) POO	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per gerealiseerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) in (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
					Aard controle R Indicator: A16/07	Aard controle R Indicator: A16/08	Som indicatoren 01 t/m 08 Aard controle n.v.t. Indicator: A16/09	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/10	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/11
					€ 0	€ 90.930	€ 2.161.394	€ 2.161.394	Nee

BZK	C32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	Beschikkingnummer/naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 augustus 2022 (Ja/Nee)	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
		Gemeenten	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/01	Aard controle R Indicator: C32/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/03	Aard controle D2 Indicator: C32/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/06
		1	SUVIS21-2-02192759	€ 0	€ 0	Ja		Nee
		2						
		50						
		Kopie Beschikkingnummer/Naam		Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.)	Toelichting (verplicht als bij indicator 08 nee is ingevuld)			
		Aard controle n.v.t. Indicator: C32/07	Aard controle D2 Indicator: C32/08		Aard controle n.v.t. Indicator: C32/09			
		1	SUVIS21-2-02192759	Nee	Werkzaamheden worden afgerond in 2023.			
		2						
		50						
BZK	C43	Regeling reductie energiegebruik woningen	Beschikkingnummer/naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Aantal bereikte woningen	Toelichting	Eindverantwoording (Ja/Nee)
		Gemeenten	Aard controle n.v.t. Indicator: C43/01	Aard controle R Indicator: C43/02	Aard controle R Indicator: C43/03	Aard controle D1 Indicator: C43/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C43/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C43/06
		RREW2020-00449040	€ 57.454	€ 78.714	862		Er zijn minder huurwoningen bereikt dan opgenomen in de aanvraag. Door middel van communicatiekanalen geprobeerd zoveel mogelijk woningen te bereiken: huis-aan-huis berichten, inzet van energiecoaches langs de deuren, krantenartikelen, online berichtgeving, inwonersbijeenkomst, promotie op de markt, flyers uitdelen. Respons was minder dan beoogd.	Ja
		Totaal aantal bereikte huurwoningen	Is minstens 70% van de uitgekeerde specifieke uitkering bestemd voor activiteiten als bedoeld in artikel 4, eerste lid, onder a, b of c van de regeling (Ja/Nee)?	Aard controle D1 Indicator: C43/07	Aard controle n.v.t. Indicator: C43/08			
		362	Ja					

BZK	C55	Aanpak energielearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/01	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01. gemeoede kosten	Aard controle R Indicator: C55/02	€ 4.877	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07. gemeoede kosten	Cumulative besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01. gemeoede kosten	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/03	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04. gemeoede kosten	Cumulative besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04. gemeoede kosten	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/06
		85	Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energiegebruik mee heeft kunnen verminderen.	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/07	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07. gemeoede kosten	Aard controle R Indicator: C55/08	€ 2.012	Cumulative besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07. gemeoede kosten	€ 4.877	56	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/04	€ 2.781	€ 2.781	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/06
		12	Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/10	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/11	€ 2.012	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, voerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	€ 2.012	5	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energiegebruik/energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/15
BZK	C56	Regeling huisvesting aandachtsgroepen	Beschikkingnummer	Projectnaam	Projectnaam	Projectnaam	1.380	Besteding (jaar T) per project	Besteding (jaar T) per project	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/12	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/13	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/14	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/15	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/15
		1	RHA2021-02378050	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/03	€ 0	Inclusief uitvoering door derde vanaf Sisa 2022	€ 0	12	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/06	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/06
		2		Realisatie Tiny House	Realisatie Tiny House	Realisatie Tiny House	€ 0		€ 0	0	0	0	0	0
		10	Kopie Projectnaam	Opbrengsten jaar T	Opbrengsten jaar T	Opbrengsten jaar T	Opbrengsten jaar T	Cumulative opbrengsten (t/m jaar T)	Cumulative opbrengsten (t/m jaar T)	Opgevoerde kostenactiviteiten zoals opgenomen in de aanvraag zijn onveranderd (t/m jaar T) (Ja/Nee)	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee)	Zelfstandige uitvoering (ja/nee)		
		1	Realisatie Tiny House	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/07	Aard controle R Indicator: C56/08	Aard controle R Indicator: C56/09	€ 0	Aard controle R Indicator: C56/10	€ 0	Ja	Nee	Nee	Nee	Nee
		2												
		10	Eindantwoord (Ja/Nee)	Zijn binnen twee jaar na de datum van toekenning van de uitkering onomkeerbare stappen gezet?	Zijn binnen twee jaar na de datum van toekenning van de uitkering onomkeerbare stappen gezet?	Zijn binnen twee jaar na de datum van toekenning van de uitkering onomkeerbare stappen gezet?	Zijn binnen twee jaar na de datum van toekenning van de uitkering onomkeerbare stappen gezet?	Zijn binnen twee jaar na de datum van toekenning van de uitkering onomkeerbare stappen gezet?	Zijn binnen twee jaar na de datum van toekenning van de uitkering onomkeerbare stappen gezet?	Zijn binnen twee jaar na de datum van toekenning van de uitkering onomkeerbare stappen gezet?	Zijn binnen twee jaar na de datum van toekenning van de uitkering onomkeerbare stappen gezet?	Zijn binnen twee jaar na de datum van toekenning van de uitkering onomkeerbare stappen gezet?	Zijn binnen twee jaar na de datum van toekenning van de uitkering onomkeerbare stappen gezet?	Zijn binnen twee jaar na de datum van toekenning van de uitkering onomkeerbare stappen gezet?
			Aard controle n.v.t. Indicator: C56/13	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/14	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/14	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/14	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/14	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/14	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/14	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/14	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/14	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/14	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/14	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/14

BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederfte opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle R Indicator: C62/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C62/04				
			€ 360	Nee				
BZK	C85	Stimuleringsregeling flex- en transformatiewoningen	Projectnaam	Cumulatief aantal flex- of transformatiewoningen gerealiseerd per project (t/m jaar T) - betreft totalen	Cumulatief aantal woningen gerealiseerd voor Ontheemden of vergunninghouders per project (t/m jaar T) - betreft totalen	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per project – inclusief uitvoering door derden	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) per project – inclusief uitvoering door derden	
		Gemeenten	Aard controle n.v.t. Indicator: C85/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C85/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C85/03	Aard controle R Indicator: C85/04	Aard controle R Indicator: C85/05	
			Flexwonen Bunschoten	0	0	€ 0	€ 0	
			1					
			2					
			3					
			4					
			Kopie projectnaam	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: C85/06	Aard controle n.v.t. Indicator: C85/07	Aard controle n.v.t. Indicator: C85/08			
			Flexwonen Bunschoten	Ja	Ja			
			1					
			2					
			3					
			4					
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04	Aard controle R Indicator: D8/05	
			€ 378.189	€ 120.540	€ 18.551	€ 0	€ 7.520	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	In 2022 opgebouwde reserve om mee te nemen naar volgende verjaarte periode	
				Bedrag		Bedrag	Bedrag	
			Aard controle n.v.t. Indicator: D8/06	Aard controle R Indicator: D8/07	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/08	Aard controle R Indicator: D8/09	Aard controle R Indicator: D8/10	
			1					
			2					
			100					

OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor aanbesteding van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
			Aard controle R Indicator: D14/01 € 77.319 Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen Daarnaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aard controle R Indicator: D14/02 € 0 Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Aard controle R Indicator: D14/03 € 30.000 Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen Daarnaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aard controle R Indicator: D14/04 € 0 Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Aard controle R Indicator: D14/05 € 66.093	
			Aard controle n.v.t. Indicator: D14/06 1 2 10	Aard controle R Indicator: D14/07 1 2 10	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08 1 2 10	Aard controle R Indicator: D14/09 1 2 10		
OCW	D19	Tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T)	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen(t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle R Indicator: D19/01 € 24.499	Aard controle n.v.t. Indicator: D19/02 Nee	Aard controle n.v.t. Indicator: D19/03 Nee			
tenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (Sisa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen Daarnaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T)	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/01 1 060307 Gemeente Amersfoort 2 060307 Gemeente Amersfoort 10	Aard controle R Indicator: E44B/02 € 27.548 € 0	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/03 € 27.548 € 0	Aard controle R Indicator: E44B/04 € 0 € 0	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/05 € 0 € 0	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/06 Ja Nee
			Kopie CBS(code)	Naam/nummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel			
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/07 1 060307 Gemeente Amersfoort 2 060307 Gemeente Amersfoort 10	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/08 Eemdijk Zuid, waterbergen Schilversbuurt, ruimtelijke inrichting	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/09 Ja Nee			

IenW	E84	Regeling simulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023 Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T)				Cumulatieve besteding (t/m jaar T)		Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T)		Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)	
			Aard controle R Indicator: E84/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/02	€ 0	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	Aard controle R Indicator: E84/03	€ 0	Aard controle R Indicator: E84/04	Nee	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/06
E84	F20	Regeling specifieke uitkering Impulsaanpak winkelgebieden	Naam/nummer per maatregel									
			Aard controle n.v.t. Indicator: E84/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/06	0	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheidsmaatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Aard controle R Indicator: E84/07	0	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/08	Aanleg van de plateaus wordt uitgevoerd in 2023.		
			1 349 Aanleg van een snelheidsremmend plateau voor een fietsoversteek, alleen bij een kruispunt/aantal in Stuks									
			2									
			50									
			Beschikingsnummer	Projectnaam								
			Aard controle n.v.t. Indicator: F20/01	Aard controle n.v.t. Indicator: F20/02	€ 0	Ontwikkeling Broersweiering en Visrokersplein en omgeving	Aard controle R Indicator: F20/03	€ 0	Aard controle n.v.t. Indicator: F20/04	Er zijn alleen voorbereidingskosten geweest. Zie verder de opmerking bij F20/15		
			1 SPUKIW22-1-03108669									
			2									
			3									
			4									
E84	F20	Regeling specifieke uitkering Impulsaanpak winkelgebieden	Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)								
			Aard controle n.v.t. Indicator: F20/07	Aard controle n.v.t. Indicator: F20/08	€ 0		Aard controle D1 Indicator: F20/09	Nee	Aard controle n.v.t. Indicator: F20/10	0	Aard controle n.v.t. Indicator: F20/11	Aard controle n.v.t. Indicator: F20/12
			1 SPUKIW22-1-03108669									
			2									
			3									
			4									
			Kopie beschikingsnummer	Realisatie faseering verloopt conform projectplan (ja/nee)								
			Aard controle n.v.t. Indicator: F20/13	Aard controle D1 Indicator: F20/14	Nee		Aard controle n.v.t. Indicator: F20/15	Nee	Aard controle D2 Indicator: F20/16	Nee	Aard controle n.v.t. Indicator: F20/17	
			1 SPUKIW22-1-03108669				Het voorstel voor de aanleg van een parkeergarage Visrokersplein is raadsbreed verworpen.					
			2									
			3									
			4									

SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2022 Alle gemeenten verantwoordt hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/01	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/02	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening ouder en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2/03	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening ouder en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2/04	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening ouder en gedeeltelijk arbeidsongeschikte zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2/05	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening ouder en gedeeltelijk arbeidsongeschikte zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2/06
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Besteding (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicator: G2/08	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Gederfte baten die voortvloeien uit kwitschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. kinderopangtoeslagafaire
			Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz 2004) levensonderhoud) Aard controle R Indicator: G2/07	Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz 2004) levensonderhoud) Aard controle R Indicator: G2/08	Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/09	Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Gemeente I.7 Participatiewet (PW)
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. kinderopangtoeslagafaire	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)				
			Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle D2 Indicator: G2/13	Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14				
			€ 0	Nee				

SZW	GZA	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet totaal 2021	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAW	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAZ
		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoordingen hier het totaal (jaar T-1)	Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/01	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
1		(Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)	Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/01	€ 2.400.105	Aard controle R Indicator: G2A/02	Aard controle R Indicator: G2A/03	Aard controle R Indicator: G2A/04	Aard controle R Indicator: G2A/05
2				€ 47.429		€ 86.275	€ 22.903	
100								
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01	Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet
		In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW)
1			Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/07	€ 0	Aard controle R Indicator: G2A/08	Aard controle R Indicator: G2A/09	Aard controle R Indicator: G2A/10	Aard controle R Indicator: G2A/11
2				€ 36.305		€ 200	€ 0	€ 172.824
100								
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T-1 i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Mutaties (dotaties en vival) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T-1) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire		
		In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW)		
1			Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/13	€ 2.084	Aard controle R Indicator: G2A/14	Aard controle R Indicator: G2A/15	Aard controle D2 Indicator: G2A/16	
2				€ 0		€ 0		
100								

SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking), gemeentedeel 2022	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Gemeente	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Gemeente	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Rijk	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Gemeente	Aard controle R Indicator: G3/06	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)	Gemeente	Aard controle R Indicator: G3/05	€ 0
		Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoordelijk hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Gemeente	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Gemeente	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Rijk	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Gemeente	Aard controle R Indicator: G3/06	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)	Gemeente	Aard controle R Indicator: G3/05	€ 0
SZW	G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking), totaal 2021	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Aard controle R Indicator: G3A/02	Baten (jaar T-1) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Aard controle R Indicator: G3A/03	Baten (jaar T-1) vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Aard controle R Indicator: G3A/04	Besteding (jaar T-1) Bob	Nee	Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk)
		Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoordelijk hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit Sisa (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G3)	Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/01	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Aard controle R Indicator: G3A/02	Baten (jaar T-1) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Aard controle R Indicator: G3A/03	Baten (jaar T-1) vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Aard controle R Indicator: G3A/04	Besteding (jaar T-1) Bob	Nee	Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk)
		1.060313 Gemeente Bunschoten	100	Besteding (jaar T-1) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Aard controle R Indicator: G3A/08	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van levensonderhoud BBZ in jaar T-1 (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Aard controle R Indicator: G3A/09	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in jaar T-1 i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Aard controle R Indicator: G3A/10	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in jaar T-1 i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire
		2.060313 Gemeente Bunschoten	100	Besteding (jaar T-1) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Aard controle R Indicator: G3A/08	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van levensonderhoud BBZ in jaar T-1 (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Aard controle R Indicator: G3A/09	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in jaar T-1 i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Aard controle R Indicator: G3A/10	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in jaar T-1 i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire

SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2022	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)
				Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Aard controle R Indicator: G4/02	Aard controle R Indicator: G4/03	Aard controle R Indicator: G4/04	Aard controle R Indicator: G4/05	Aard controle R Indicator: G4/06
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Nee		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Nee		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Nee		
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Nee		
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Nee		
			6 Totaal	0	0	Nee		
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11	Aard controle R Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13	Aard controle R Indicator: G4/14	Aard controle R Indicator: G4/15	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud - Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire		
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Aard controle R Indicator: G4/18	Aard controle R Indicator: G4/19
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			6 Totaal	0	0	0	0	0

SZW	G4A	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_totaal 2021	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstreking	Baten (jaar T-1) levensonderhoud	Baten (jaar T-1) kapitaalverstreking (aflossing)
		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoordt hier het totaal (jaar T-1). Dit totaal (jaar T-1) regeling G4B + (jaar T-1) regeling G4A blijkt uit de vaststellingsbeschikking die uw gemeente van het Ministerie van SZW over 2020 heeft ontvangen. De gegevens uit die beschikking neemt u hier op.	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/01	Aard controle R Indicator: G4A/02	Aard controle R Indicator: G4A/03	Aard controle R Indicator: G4A/04	Aard controle R Indicator: G4A/05
		1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 224	€ 0	€ 0	€ 1.449	€ 0
		2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.022	€ 0
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 258.638	€ 7.500	€ 3.250	€ 220	€ 0
		4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 118.512	€ 10.157	€ 0	€ 0	€ 0
		5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 51.089	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		Kopie regeling	Baten (jaar T-1) kapitaalverstreking (overig)	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T-1)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Aard controle R Indicator: G4A/09
		Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/06	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Aard controle R Indicator: G4A/07	Aard controle R Indicator: G4A/08	Aard controle R Indicator: G4A/09	
		1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	0	0	0	
		2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	0	0	0	
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	41	5	5	
		4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	29	1	1	
		5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	12	0	0	
		Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T-1 i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud - Mutaties (dotaties en vrijaf) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T-1) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekingen Tozo in jaar T-1 i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Aard controle R Indicator: G4A/13
		Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/10	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Aard controle R Indicator: G4A/11	Aard controle D2 Indicator: G4A/12	Aard controle R Indicator: G4A/13	
		1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
		2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
		4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
		5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	

SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2022	Besteding (jaar T) Gemeente	Baten (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente	
		Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Aard controle R Indicator: G10/01 € 57.878	Aard controle R Indicator: G10/02 € 1.350	Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03	
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel	Gedeelde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) Gemeente	Gedeelde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) Gemeente	Nee Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente	
		Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Aard controle R Indicator: G12/01 € 0	Aard controle R Indicator: G12/02 € 0	Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03	
SZW	G12A	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_totalen	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor de gemeente invullen	Gedeelde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in jaar T-1	Gedeelde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in jaar T-1	Aantal gedupeerden (zoals omschreven in artikel 1 van de Regeling specifieke uitkering compensatie van de kosten die verband houden met het kwijtschelden van publieke schulden binnen het SZW-domein van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire toeslagen) . jaar T-1.
		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord voor het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit Sisa (jaar T-1) regeling G12B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G12)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	
		1 2 20	Aard controle n.v.t. Indicator: G12A/01 € 0	Aard controle R Indicator: G12A/02 € 0	Aard controle R Indicator: G12A/03 € 0	Aard controle R Indicator: G12A/04 € 0
			060313 Gemeente Bunschoten		16	
SZW	G13	Onderwijsroute 2022_deel gemeente	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Baten onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente
		Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Aard controle R Indicator: G13/01 € 7.250	Aard controle R Indicator: G13/02 € 0	Aard controle R Indicator: G13/03 € 0	Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05 Ja

VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: H4/01 € 99.682	Totale werkelijke berekende subsidie Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02 € 3.028	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17.5% (jaar T) Onroerende zaken Aard controle R Indicator: H4/05 € 2.226	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17.5% (jaar T) roerende zaken Aard controle R Indicator: H4/06 € 0	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17.5% (jaar T) overige kosten Aard controle R Indicator: H4/07 € 802	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08
		Activiteiten		Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)				
		1 Sportvelden		€ 3.028	Aard controle R Indicator: H4/04			
		2						
		100						
VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikkingnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) Gerealiseerd	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) Gerealiseerd	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) Gerealiseerd	
		Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02		Aard controle R Indicator: H8/03	Aard controle R Indicator: H8/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/06
		1 1042480		€ 37.717	€ 0	€ 37.717	€ 0	€ 37.717
		2						
		3						
		4						
		Kopie beschikkingnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)					
		Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/08					
		1 1042480	Nee					
		2						
		3						
		4						
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee)	Eindverantwoording? (Ja/Nee)			
		Aard controle R Indicator: H12/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/02		Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03			
		€ 22.447	Ja		Nee			
VWS	H25	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden (ronde 3)	Beschikkingnummer / kenmerk	Ontvangen Rijksbijdrage (Jaar T) Automatisch berekend	Totale definitieve exploitatiekorting Automatisch berekend	Totale cumulatieve besteding Automatisch berekend	Eindverantwoording	
		Aard controle n.v.t. Indicator: H25/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/02		Aard controle n.v.t. Indicator: H25/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/05	
		1 SPUKIJZ21-22050	€ 43.842		€ 43.842	€ 43.842	Ja	Cumulatieve besteding per locatie (t/m jaar T)
		Naam locatie	Naam locatie	Naam locatie	Naam locatie	Naam locatie	Naam locatie	Naam locatie
		Aard controle n.v.t. Indicator: H25/06	Aard controle R Indicator: H25/07	Aard controle R Indicator: H25/08	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/09	Aard controle R Indicator: H25/10	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/11	
		1 Zwembad De Duker						
		2 Zwembad De Duker						
		50						

DEEL 2:

5. CONTROLEVERKLARING

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de raad van de gemeente Bunschoten
Stadsspui 1
3752 CL BUNSCHOTEN

Spoetnik 42
3824 MG Amersfoort
Postbus 206
7600 AE Almelo
Tel. 088-300 93 00
E-mail info@eshuis.com

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de raad van de gemeente Bunschoten

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van de gemeente Bunschoten te Bunschoten gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2022 als van de activa en passiva van de gemeente Bunschoten op 31 december 2022 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- Zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader dat is vastgesteld door de raad op 15 december 2022.

De jaarrekening bestaat uit:

1. Het overzicht van baten en lasten over 2022.
2. De balans per 31 december 2022.
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.
4. De SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen (hoofdstuk 4).
5. De bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld (bijlage 6.3).
6. De uitsplitsing van de overhead per taakveld (bijlage 6.1).

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022, het controleprotocol dat is vastgesteld door de raad op 6 juli 2017, het normenkader voor de financiële rechtmatigheid dat is vastgesteld door de raad op 15 december 2022 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Bunschoten zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere

voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en de rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 551.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado. Op basis van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022 hebben wij bij de controle van de SiSa-bijlage dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening. In Nota verwachtingen accountantscontrole 2022 zijn tevens een aantal specifieke controle- en rapportagetoleranties opgenomen, die wij hebben toegepast.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2022. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de raad overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven 5% van onze goedkeuringstolerantie rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Het risico dat het management maatregelen van interne beheersing doorbreekt

In iedere organisatie heeft het management de mogelijkheid om fraude te plegen, omdat het in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersingsmaatregelen te doorbreken, die anderszins effectief lijken te werken.

Wij besteden om die reden bij de controle aandacht aan het risico van het doorbreken van maatregelen van interne beheersing door het management bij:

- Journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn gemaakt;
- Schattingen en schattingsprocessen;
- Ongebruikelijke transacties, samenwerkingsrelaties en de naleving van procedures die mede tot doel hebben transparantie en integer handelen te bevorderen. Elementen daaruit zijn controles op de prestatielevering bij inkooptransacties, het naleven van het inkoopbeleid en aanbestedingsregels.
- De betaalorganisatie.

Controle werkzaamheden en waarnemingen

Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten en het maken van schattingen, uitgaande van een risico op doorbreking van dat proces. We hebben het proces rondom de totstandkoming van financiële verslaggeving beoordeeld en geëvalueerd.

Wij hebben journaalposten geselecteerd op basis van risicocriteria. Hierop zijn controlewerkzaamheden verricht, waarbij wij tevens aandacht hebben besteed aan ongebruikelijke transacties. Daarnaast hebben wij

controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van belangrijke schattingen van het management, waaronder de waardering van de grondexploitaties.

Wij hebben de toelichting in de paragraaf frauderisico's in de paragraaf Bedrijfsvoering geëvalueerd en verwijzen naar de desbetreffende passage.

Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het doorbreken van de interne beheersing door het management.

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Het college heeft de jaarrekening opgemaakt uitgaande van de continuïteit van de gemeente en de activiteiten die zij uitvoert. Het college evalueert of de financiële positie toereikend is om de reguliere activiteiten voort te zetten en de daaruit voortvloeiende risico's op te vangen zonder een beroep te doen op een 'vangnet'. Onze werkzaamheden met betrekking tot de evaluatie van het college omvatten onder meer:

- Het uitvoeren van een risicoanalyse gericht op het mogelijk identificeren van een risico dat er gerede twijfel bestaat over de mogelijkheden om de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen.
- Het kennisnemen van de analyse in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Hierbij hebben wij ook overwogen of deze paragrafen alle relevante informatie bevatten, gegeven de kennis die wij hebben vergaard in het kader van de controle van de jaarrekening. Ten slotte hebben wij het college bevraagd over de belangrijkste veronderstellingen en uitgangspunten.
- Het kennisnemen van de meerjarenbegroting in relatie tot de ontwikkelingen in de sector.
- Het vaststellen dat de volgens het BBV verplichte financiële kengetallen in lijn liggen met de gangbare normen.
- Het bevragen van het college over de aanwezige kennis over financiële risico's en de mogelijkheden om deze op te vangen in het kader van de reguliere exploitatie. En ook het verkrijgen van inzicht in de gebeurtenissen of omstandigheden, na de periode waarvoor het college de bovenstaande beoordeling heeft gemaakt.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- Het jaarverslag, waaronder het voorwoord, de samenvatting en besluitvorming, het resultaat 2022, de programmaverantwoording en de paragrafen.
- De bijlages 6.2, 6.4 en 6.5.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders en de raad voor de jaarrekening

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het college van burgemeester en wethouders is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder gemeentelijke verordeningen, zoals opgenomen in het normenkader dat is vastgesteld door de raad op 15 december 2022.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van burgemeester en wethouders de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het college van burgemeester en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De raad is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022, het controleprotocol dat is vastgesteld door de raad op 6 juli 2017, het normenkader voor de financiële rechtmatigheid dat is vastgesteld door de raad op 15 december 2022, het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
 - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van

materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeente.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeente, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeente. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met de raad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Almelo, 29 juni 2023

Eshuis Registeraccountants B.V.
Was getekend: drs. C.L. Willems RA

DEEL 2:

6. BIJLAGEN

6.1 Overhead

Wat is overhead?

De definitie van overhead is: 'alle kosten die samenhangen met de sturingen ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces'. Door deze definitie te gebruiken kan een eenduidig inzicht worden gegeven in de kosten die direct zijn toe te rekenen aan bepaalde taakvelden.

Uitsplitsing taakveld 0.4 Overhead

De overhead is verantwoord op taakveld 0.4. Onderstaande verdeling geeft het saldo weer van de inkomsten en uitgaven op het taakveld. Voor diverse onderdelen is een uitzondering gemaakt. Dit geldt voor de reiniging, riolering, begraven, marktgelden en leges. Ook bij grondexploitatie en investeringen mag de overhead doorberekend worden. De doorberekening staat apart vermeld.

Uitsplitsing taakveld 0.4 Overhead

	Begroot 2022	Werkelijk 2022
Salaris overhead, inclusief inhuur	3.168.929	3.170.323
Financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie	14.204	39.547
Personeel en organisatie	322.913	313.049
Interne en externe communicatie	65.628	46.364
Juridische zaken	56.982	66.877
Informatievoorziening en automatisering	964.341	929.785
Facilitaire zaken en huisvesting	1.140.194	967.367
Archief en postzaken	11.434	11.050
Wet Open Overheid	100.000	43.572
<u>BLNP</u> samenwerking	225.689	256.250
Doorberekening naar taakvelden	-689.125	-832.490
Doorberekening naar investeringen en/of grondexploitatie	-373.243	-303.739
	5.007.946	4.707.955

6.2 Kerngegevens

Algemene uitgangspunten		(gegevens per 31-12-2022)	
Sociale structuur	Begroot	Werkelijk	
Aantal inwoners	22.180	22.325	
<i>waarvan</i>			
< 18 jaar	5.054	5.104	
18 t/m 64 jaar	13.440	13.496	
65 t/m 74 jaar	2.113	2.074	
75 t/m 84 jaar	1.251	1.321	
> 85 jaar	322	330	
Fysieke structuur	Begroot	Werkelijk	
Oppervlakte gemeente	3.039	3.039	Hectare
Binnenwater	442	442	Hectare
Aantal woonruimten	8.746	8.862	
Financiële structuur			
Uitgedrukt in bedragen per inwoner (x € 1,-)	Begroot	Werkelijk	
Gewone uitgaven (excl. grondexploitatie)	2.112,64	2.455,30	
Opbrengst belastingen, incl. leges en andere rechten	437,76	448,60	
Alg. uitkering uit het gemeentefonds	1.292,40	1.499,81	
Vaste schuld	1.255,64	996,64	
Standen per	1 januari	31 december	
Reserves van de algemene dienst	776,11	840,57	
Voorzieningen van de algemene dienst	265,50	300,36	
Reserves grondexploitatie	215,19	213,29	
Voorzieningen grondexploitatie	178,71	-	
<i>Weerstandsvermogen</i>			
Reserve algemene dienst; reserve grondexploitatie, voorzieningen grondexploitatie	899,73	863,02	

6.3 Totaaloverzicht per taakveld 2022

Op deze pagina staan alle lasten van de programma's verdeeld naar taakveld. Op de volgende pagina staan de baten en het saldo.

Bedragen x € 1.000,-		Salaris/ tractie	Leveringen en diensten van derden	Over- drachten	Reserve/ voorziening	Kapitaal- lasten	Overige verreke- ningen	Totaal lasten
Taakveld	Omschrijving							
0.1	Bestuur	962	245	122	0	2	0	1.330
0.2	Burgerzaken	236	90	117	0	1	0	444
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	33	21	0	0	21	0	75
0.4	Overhead	3.265	2.472	2	107	420	-1.111	5.156
0.5	Treasury	0	10	0	0	0	209	219
0.61	OZB woningen	0	0	0	0	0	0	0
0.62	OZB niet-woningen	0	0	0	0	0	0	0
0.64	Belastingen overig	10	14	209	0	0	0	233
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	0	0	0	0	0	0	0
0.8	Overige baten en lasten	0	14	0	0	0	-113	-99
0.9	Vennootschapsbelasting	0	359	0	0	0	0	359
0.10	Mutaties reserves	0	0	0	2.681	0	0	2.681
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0
Totaal programma Bestuur en ondersteuning		4.507	3.225	450	2.788	444	-1.015	10.399
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	16	57	1.182	3	55	0	1.313
1.2	Openbare orde en veiligheid	184	374	15	0	3	0	576
Totaal programma Veiligheid		200	431	1.197	3	58	0	1.889
2.1	Verkeer en vervoer	651	982	0,58	1.021	365	86	3.105
2.2	Parkeren	118	0	0	0	0	22	140
2.3	Recreatieve havens	16	10	0	39	58	0	123
2.4	Economische havens en waterwegen	0	11	0	0	0	0	11
2.5	Openbaar vervoer	4	22	1	12	4	0	43
Totaal programma Verkeer, vervoer en waterstaat		789	1.025	2	1.071	426	108	3.421
3.1	Economische ontwikkeling	57	0	0	0	0	0	57
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	135	0	0	19	-142	13
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	24	21	20	5	5	28	102
3.4	Economische promotie	0	135	86	9	0	0	229
Totaal programma Economie		81	292	106	13	24	-114	401
4.1	Openbaar basisonderwijs	0	0	41	0	0	0	41
4.2	Onderwijshuisvesting	3	158	0	0	533	0	694
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	163	117	1.694	25	3	0	2.003
Totaal programma Onderwijs		166	275	1.735	25	537	0	2.738
5.1	Sportbeleid en activering	40	5	268	0	12	0	325
5.2	Sportaccommodaties	0	234	1.085	352	73	0	1.744
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	32	12	58	0	1	0	103
5.4	Musea	0	33	182	22	24	0	261
5.5	Cultureel erfgoed	36	39	141	25	35	0	276
5.6	Media	10	0	400	0	1	0	411
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	596	942	83	110	30	173	1.933
Totaal programma Sport, cultuur en recreatie		714	1.265	2.217	508	176	173	5.054
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	890	1.182	1.535	0	1	211	3.819
6.2	Wijkteams	0	26	1.094	0	0	60	1.181
6.3	Inkomensregelingen	0	158	4.890	0	0	0	5.048
6.4	Begeleide participatie	0	0	1.115	0	0	0	1.115
6.5	Arbeidsparticipatie	0	30	301	0	0	0	331
6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	0	0	575	0	0	0	575
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	0	64	2.826	0	0	0	2.890
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	6.228	0	0	0	6.228
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	0	5	3	0	0	0	9
Totaal programma Sociaal domein		890	1.466	18.567	0	1	271	21.196
7.1	Volksgezondheid	24	96	927	0	0	0	1.047
7.2	Riolering	166	335	75	359	346	325	1.606
7.3	Afval	202	2.324	0	2	77	390	2.996
7.4	Milieubeheer	205	237	591	0	25	0	1.058
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	95	139	0	7	89	80	410
Totaal programma Volksgezondheid en milieu		693	3.132	1.593	367	536	795	7.117
8.1	Ruimte en leefomgeving	157	486	0	0	0	1.027	1.669
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	334	-1.578	0	0	63	1.541	359
8.3	Wonen en bouwen	712	95	40	3	93	0	944
Totaal programma Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing		1.202	-997	40	3	156	2.568	2.972
Totaal programma's		9.242	10.113	25.907	4.779	2.359	2.787	55.186

Bedragen x € 1.000,-		Heffingen en tarieven	Doeluitkeringen	Reserve/voorziening	Verrekeningen	Totaal baten	Saldo
Taakveld	Omschrijving						
0.1	Bestuur	46	0	0	59	105	1.225
0.2	Burgerzaken	322	0	0	0	322	123
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	479	0	0	0	479	-403
0.4	Overhead	414	9	0	25	448	4.708
0.5	Treasury	0	0	0	467	468	-248
0.61	OZB woningen	2.601	0	0	0	2.601	-2.601
0.62	OZB niet-woningen	1.831	0	0	0	1.831	-1.831
0.64	Belastingen overig	71	0	0	0	71	162
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	0	33.483	0	0	33.483	-33.483
0.8	Overige baten en lasten	0	17	0	356	374	-473
0.9	Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	359
0.10	Mutaties reserves	0	0	1.167	0	1.167	1.514
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	586	0	586	-586
Totaal programma Bestuur en ondersteuning		5.764	33.509	1.753	907	41.934	-31.535
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	2	0	0	0	2	1.311
1.2	Openbare orde en veiligheid	10	0	0	0	10	567
Totaal programma Veiligheid		12	0	0	0	12	1.877
2.1	Verkeer en vervoer	170	59	0	90	319	2.786
2.2	Parkeren	42	2	0	0	44	96
2.3	Recreatieve havens	257	0	0	0	257	-134
2.4	Economische havens en waterwegen	0	0	0	0	0	11
2.5	Openbaar vervoer	1	15	0	0	15	27
Totaal programma Verkeer, vervoer en waterstaat		469	76	0	90	635	2.786
3.1	Economische ontwikkeling	0	0	0	0	0	57
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	0	0	0	13
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	86	0	0	0	86	16
3.4	Economische promotie	36	40	0	0	76	153
Totaal programma Economie		122	40	0	0	162	239
4.1	Openbaar basisonderwijs	0	0	0	0	0	41
4.2	Onderwijshuisvesting	8	0	0	0	8	686
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	143	634	0	0	777	1.225
Totaal programma Onderwijs		151	634	0	0	785	1.953
5.1	Sportbeleid en activering	1	60	0	0	61	264
5.2	Sportaccommodaties	450	73	0	0	523	1.222
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	4	0	0	0	4	99
5.4	Musea	54	0	0	0	54	206
5.5	Cultureel erfgoed	2	0	0	0	2	274
5.6	Media	0	0	0	0	0	411
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	8	0	0	35	43	1.891
Totaal programma Sport, cultuur en recreatie		519	133	0	35	687	4.367
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	23	2.221	0	0	2.244	1.575
6.2	Wijkteams	5	37	0	0	42	1.138
6.3	Inkomensregelingen	0	2.727	0	0	2.727	2.321
6.4	Begeleide participatie	0	0	0	0	0	1.115
6.5	Arbeidsparticipatie	0	72	0	0	72	259
6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	140	0	0	0	140	435
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	0	0	0	0	0	2.890
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	0	1	0	0	1	6.228
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	0	0	9
Totaal programma Sociaal domein		168	5.058	0	0	5.226	15.970
7.1	Volksgezondheid	0	3	0	0	3	1.044
7.2	Riolering	1.633	0	0	0	1.633	-27
7.3	Afval	2.378	340	0	118	2.836	159
7.4	Milieubeheer	0	57	0	0	57	1.001
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	486	0	0	0	486	-76
Totaal programma Volksgezondheid en milieu		4.496	401	0	118	5.015	2.102
8.1	Ruimte en leefomgeving	1.603	0	0	0	1.603	66
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	5.346	0	0	392	5.738	-5.379
8.3	Wonen en bouwen	611	0	0	0	611	333
Totaal programma Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing		7.560	0	0	392	7.952	-4.981
Totaal programma's		19.261	39.851	1.753	1.542	62.408	-7.222

6.4 Aansluiting begrotingswijzigingen 2022

Bijgaand overzicht laat de aansluiting tussen de begroting na wijziging en de primaire begroting zien. De begrotingswijzigingen zijn verdeeld naar wijzigingen die door de raad zijn vastgesteld en administratieve wijzigingen. Dat laatste zijn vaak wijzigingen die voortvloeien uit voorschriften of samenvoegingen van budgetten voor budgethouders. Toelichting op de verschillen is per programma opgenomen in hoofdstuk 1.0 t/m 1.8.

Programma - Taakveld	Primaire begroting	Raadswijzigingen	Administratieve wijzigingen	Begroting na wijzigingen	Totale verschil
0. Bestuur en ondersteuning					
0.1 Bestuur	€ 1.182.573	€ -	€ -8.540	€ 1.174.033	€ -8.540
0.2 Burgerzaken	€ 163.484	€ 43.000	€ -	€ 206.484	€ 43.000
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	€ -206.699	€ 6.000	€ -	€ -200.699	€ 6.000
0.4 Overhead	€ 4.706.556	€ 292.500	€ 8.890	€ 5.007.946	€ 301.390
0.5 Treasury	€ -502.656	€ -79.933	€ -350	€ -582.939	€ -80.283
0.61 OZB woningen	€ -2.575.500	€ -18.000	€ -	€ -2.593.500	€ -18.000
0.62 OZB niet-woningen	€ -1.852.000	€ 15.000	€ -	€ -1.837.000	€ 15.000
0.64 Belastingen overig	€ 219.150	€ -13.000	€ -	€ 206.150	€ -13.000
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	€ -28.665.410	€ -4.597.000	€ -210.000	€ -33.472.410	€ -4.807.000
0.8 Overige baten en lasten	€ -568.920	€ 1.226.257	€ -	€ 657.337	€ 1.226.257
0.10 Mutaties reserves	€ 1.737.862	€ -463.751	€ 115.000	€ 1.389.111	€ -348.751
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	€ 1.998	€ -585.894	€ -	€ -583.896	€ -585.894
1. Veiligheid					
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	€ 1.320.689	€ -5.500	€ -	€ 1.315.189	€ -5.500
1.2 Openbare orde en veiligheid	€ 458.204	€ 32.000	€ -	€ 490.204	€ 32.000
2. Verkeer, vervoer en waterstaat					
2.1 Verkeer en vervoer	€ 2.778.462	€ 86.000	€ -	€ 2.864.462	€ 86.000
2.2 Parkeren	€ 114.110	€ -	€ -	€ 114.110	€ -
2.3 Recreative havens	€ -90.699	€ 2.990	€ -	€ -87.709	€ 2.990
2.4 Economische havens en waterwegen	€ 18.520	€ -	€ -	€ 18.520	€ -
2.5 Openbaar vervoer	€ 29.175	€ -360	€ -	€ 28.815	€ -360
3. Economie					
3.1 Economische ontwikkeling	€ 90.274	€ -	€ -	€ 90.274	€ -
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	€ 13.422	€ -	€ -	€ 13.422	€ -
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	€ 11.283	€ 6.757	€ -	€ 18.040	€ 6.757
3.4 Economische promotie	€ 173.151	€ 7.311	€ -	€ 180.462	€ 7.311
4. Onderwijs					
4.1 Openbaar basisonderwijs	€ 46.289	€ -	€ -	€ 46.289	€ -
4.2 Onderwijshuisvesting	€ 750.681	€ -	€ -	€ 750.681	€ -
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€ 1.114.159	€ 82.200	€ -	€ 1.196.359	€ 82.200
5. Sport, cultuur en recreatie					
5.1 Sportbeleid en activering	€ 287.241	€ -15.167	€ -	€ 272.074	€ -15.167
5.2 Sportaccommodaties	€ 1.232.859	€ -13.000	€ -	€ 1.219.859	€ -13.000
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	€ 108.835	€ 6.850	€ -	€ 115.685	€ 6.850
5.4 Musea	€ 211.266	€ -6.500	€ -	€ 204.766	€ -6.500
5.5 Cultureel erfgoed	€ 362.297	€ 27.513	€ -	€ 389.810	€ 27.513
5.6 Media	€ 406.316	€ -	€ -	€ 406.316	€ -
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	€ 1.979.555	€ 67.933	€ 5.000	€ 2.052.488	€ 72.933
6. Sociaal domein					
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	€ 2.002.765	€ 53.180	€ -	€ 2.055.945	€ 53.180
6.2 Wijkteams	€ 1.132.436	€ 50.000	€ -	€ 1.182.436	€ 50.000
6.3 Inkomensregelingen	€ 1.090.000	€ 911.000	€ -	€ 2.001.000	€ 911.000
6.4 Begeleide participatie	€ 1.058.000	€ 101.000	€ -	€ 1.159.000	€ 101.000
6.5 Arbeidsparticipatie	€ 314.130	€ 68.000	€ -	€ 382.130	€ 68.000
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	€ 450.566	€ -	€ -95.000	€ 355.566	€ -95.000
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	€ 2.464.965	€ 250.000	€ -17.000	€ 2.697.965	€ 233.000
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	€ 4.553.000	€ 1.419.000	€ 207.000	€ 6.179.000	€ 1.626.000
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	€ 3.294	€ 50.000	€ -	€ 53.294	€ 50.000
7. Volksgezondheid en milieu					
7.1 Volksgezondheid	€ 950.427	€ 10.500	€ -	€ 960.927	€ 10.500
7.2 Riolering	€ 28.352	€ 90.168	€ -	€ 118.520	€ 90.168
7.3 Afval	€ 145.937	€ 247.578	€ -	€ 393.515	€ 247.578
7.4 Milieubeheer	€ 857.632	€ 202.000	€ -5.000	€ 1.054.632	€ 197.000
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	€ -5.081	€ 10.668	€ -	€ 5.587	€ 10.668
8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing					
8.1 Ruimte en leefomgeving	€ -532.899	€ 402.500	€ -	€ -130.399	€ 402.500
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
8.3 Wonen en bouwen	€ 429.949	€ 30.200	€ -	€ 460.149	€ 30.200
Totaal	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -

6.5 Afkortingenlijst

In deze lijst staan de betekenissen van alle afkortingen, op alfabetische volgorde, die in deze programmarekening zijn opgenomen. De afkortingen in de tekst bevatten een hyperlink, als daarop gedrukt wordt ziet men deze afkortingenlijst.

Afkortingen

AOW → Algemene ouderdomswet	EZ → Economische zaken
Appa → Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers	G&O → Nieuwe naam van voorheen woningcorporatie Het Gooi en Omstreken
AVU → Afvalverwijdering Utrecht, gemeenschappelijke regeling	GBLT → Gemeenschappelijk belastingkantoor Lococensus Tricijn
BAG → Basisregistratie Adressen en Gebouwen	GFT → Groente, fruit en tuinafval
BBS → Uitvoeringsorganisatie Baarn, Bunschoten en Soest	GGDrU → Gemeenschappelijke gezondheidsdienst regio Utrecht
BBV → Besluit begroting en verantwoording	GGZ → Geestelijke gezondheidszorg
BES → Bestaat uit de gemeenten Baarn, Soest, Bunschoten, Eemnes en De Bilt	GHA → Grof Huishoudelijk Afval
BGT → Basisregistratie Grootchalige Topografie	GR → Gemeenschappelijke regeling
BIO → Baseline Informatiebeveiliging Overheid . Het normenkader voor informatieveiligheid waar de gehele overheid (Rijk, Provincies, Gemeenten en Waterschappen) zich aan heeft geconformeerd.	GS → Gedeputeerde Staten
BIZ → Bedrijven investeringszone	GWRP → Gemeentelijk water- en rioleringsplan
BLNP → Samenwerkingsverband tussen de gemeenten Bunschoten, Leusden, Nijkerk en Putten	HGO → Huurdersorganisatie van G&O
BOA → Buitengewoon opsporingsambtenaar	HRM → Human Resource Management
BRO → Basisregistratie Ondergrond	IBD → Informatie beveiligingsdienst
BRP → Basisregistratie Personen	ICT → Informatie en communicatietechnologie
BSA → Breedspectrumaanbieders	IDO → Informatiepunten Digitale Overheid
BTW → Belasting toegevoegde waarde	IHP → Integraal Huisvestingsplan
BV → Besloten Vennootschap	IKC → Integraal kindcentrum
BVC → Boomveiligheidscontrole (voorheen VTA Visual tree assessment)	IVP → Integraal Veiligheidsplan
BZK → Ministerie van Binnenlandse zaken en koninkrijkrelaties	JOBS → Jonge ondernemers Bunschoten-Spakenburg
CAO → Collectieve arbeidsovereenkomst	JOGG → Jongeren op Gezond Gewicht
CAP → Christelijke Arbeiders Partij	JZ → Juridische zaken (BLNP)
CBS → Centraal Bureau voor de Statistiek	KCC → Klantcontactcentrum
CDA → Christen Democratisch Appèl	KOB → Koopkrachttegemoetkoming Oudere Belastingplichtigen (65+)
COA → centrale opvang asielzoekers	LEA → Lokale Educatieve Agenda
COELO → Centrum van de Economie van de Lagere Overheden	MAP → Module Arbeid en Participatie
CTB → Corona toegangsbewijzen	MBO → Middelbaar Beroeps Onderwijs
Diftar → Gedifferentieerde afvaltarieven per huishouden	MDTO → Metagegevens duurzame toegankelijke overheidsinformatie
DigiD → Digitale Identiteit	MOP → Meerjaren Onderhoud Plannen
DIV → Documentaire informatievoorziening	MPG → Meerjaren prognose Grondexploitatie
DVO → Dienstverleningsovereenkomst	NBSS → Nationaal Bureau Sport Stimulering (buurtsportcoach)
EMU → Europese Economische en Monetaire Unie	NCNP → No cure no pay
ENSIA → Eenduidige Normatiek Single Information Audit	NHG → Nationale Hypotheek Garantie
	NV → Naamloze Vennootschap
	OMS → Openbaar Meldkamer Systeem
	OOGO → Op overeenstemming gericht overleg
	OZB → Onroerendezaakbelasting
	PDCA → Plan do check act
	PGB → Persoonsgebonden budget
	PlanMER → Milieueffectrapportage
	PMD → Plastic verpakkingen, Metaalverpakkingen en Drankenkartons
	RES → Regionale energiestrategie

RISB → Regionaal inkoop- en subsidie bureau
RIVM → Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne
ROVA → (Afvalinzameling) Regionaal Orgaan Verwijdering Afvalstoffen
RREW → Regeling Reductie Energiegebruik Woningen
RUD → Regionale Uitvoeringsdienst
RWA → Regionaal Sociaal Werkvoorzieningsschap Amersfoort
SBB → Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven
SBB → Samenwerkingsorganisatie beroepsonderwijs
SBI → Sociale basisinfrastructuur
SGP → Staatkundig Gereformeerde Partij
SiSa → Single information, Single audit
SMI → Sociaal Medische Indicatie
SO JGGZ → Specialistische Ondersteuning op het gebied van Jeugd Geestelijke Gezondheidszorg
SPUK → Specifieke Uitkering
SRO → Sport, Recreatie en Onderwijsvoorzieningen; SRO beheert, onderhoudt en exploiteert gemeentelijk vastgoed
SUVIS → Specifieke uitkering ventilatie in scholen
SVB → Sociale verzekeringsbank
SVn → Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten
SVV → Spakenburgse Vishandels vereniging
SW → Sociale werkvoorziening, medewerkers in de sociale werkvoorziening
SZW → Ministerie van Sociale zaken en werkgelegenheid

TGG → Thermisch Gereinigde Grond
Tozo → Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers
UWV → Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
vGRP → Verbreed Gemeentelijke Rioleringsplan
VNG → Vereniging Nederlandse Gemeenten
VNO/NCW → Werkgeversorganisatie van bedrijven
VO → Voortgezet onderwijs
VPB → Vennootschapsbelasting
VRU → Veiligheidsregio Utrecht
VTH → Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
VVD → Volkspartij voor Vrijheid en Democratie
VvE → Vereniging van eigenaren
WABO → Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
Wet Fido → Wet Financiering decentrale overheden
Wet WOZ → Wet Waardering Onroerende Zaken
WEW → Waarborgfonds Eigen Woningbezit
WKB → Wet Kwaliteitsborging
Wmo → Wet maatschappelijke ondersteuning
WNT → Wet normering topinkomens
WOB → Wet Openbaar Bestuur
Woo → Wet open overheid
Wpg → Wet politiegegevens
WSP → WerkgeversServicepunt regio Amersfoort
Wsw → Wet sociale werkvoorziening